ISKRICE LJUBAVI SVETOTAJSTVENOM ISUSU

27901

Iskrice ljubavi Svetotajstvenom Isusu

"DUH I VODA"
Biblioteka djelâ Obnove u Duhu
Knjiga XLV

Urednici:
Božidar Medvid
Josip Marcelić

Pripremio i dotjerao:
Don Božidar Medvid

Izdaje i odgovara: Božidar Medvid
21465 Jelsa - Tel. (021) 761-251

Naslovna stranica: Zlatko Šešelj

Tisak: Dalmacija papir - Split

ISKRICE LJUBAVI SVETOTAJSTVENOM ISUSU

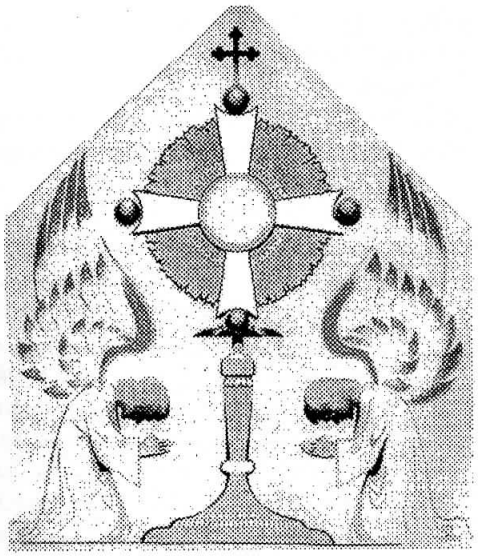

"Duh i voda"

Jelsa

PREDGOVOR

Od dolaska našega Gospodina Isusa Krista na svijet prođoše, evo, dva tisućljeća...Prošao je desetgodišnji Advent, prošle su tri godine posvećene presvetome Trojstvu; Kristu Spasitelju i Otkupitelju, Duhu Svetomu, te našem nebeskom Ocu, po čemu smo trebali posvijestiti svoje krštenje i spoznati "koje li nade u pozivu Njegovu", obratiti se i čvrsto stati iza onoga "Odričem se" i "Vjerujem", te obnovljeni Njegovim Duhom nastaviti svoj "hod u vjeri" u novo tisućljeće k "novom nebu i k novoj zemlji"...

Vrhunac ovih nastojanja bila je protekla jubilarna godina...Sv. Otac ju je, po nadahnuću Duha Svetoga, proglasio euharistijskom godinom, jer utjelovljena RIJEČ Očeva, ISUS iz Nazareta, Plod tijela Djevinog, pravi Bog i pravi čovjek, nastavlja živjeti u ovom otajstvu, dušom i tijelom, čovječjom i božanskom naravi, među nama "do svršetka svijeta" - kao pravi kruh koji vječni Život daje onima koji su u Njega povjerovali tj. koji su Njemu potpuno poklonili svoje povjerenje, čvrsto stojeći iza Njegove riječi: "Ja sam Put, Istina i Život"...

I zaredaše euharistijski kongresi po svim biskupijama svijeta...Hodočastilo se, manifestiralo, pjevalo, molilo, pisalo, govorilo i poticalo...I?...Kad se vratismo svojim kućama, župama...promatramo, razmišljamo, "sređujemo račune i očekivanja" svojih nastojanja (ili nenastojanja), u nadi da ćemo vidjeti neke plodove...Što je sada s pohađanjem sv. Mise, je li se povećao broj pričesnika, klanjatelja, dolazi li se k misi u svadbenom ruhu, ima li i dalje razgovora u crkvi, nečedne mode, vlada li u našim crkvama ozračje molitve, tišine, poštovanja pred Božjom prisutnošću???... Možda zapažamo kod pojedinaca neke pozitivne pomake...Hoće li netko pak morati s Kranjčevićem uzdahnuti: "Na Golgoti je umro i svijet za to znade, al od te žrtve davne još ploda ne imade!".

Kako u novo tisućljeće? - Ostati na manifestacionom kršćanstvu ili zavesti na dubinu?... Sv. Ivan don Bòsco u čuvenu viđenju o ona dva stupa na pučini prorokuje da će u opasnim vremenima koja će odlučivati o sudbini daljnjih vjekova "EUHARISTIJA I MARIJA" biti

jedini izlaz i spas! DOŽIVLJENA EUHARISTIJA! Za to su nužni časovi klanjanja (adoracije), razmišljanja u tišini pred euharistijskim Isusom, u meditaciji ljubavi i srca, poput Marije Djevice i Majke Euharistije! Zato nas i nebo preko toliko malih duša neprestano poziva na euharistijsko klanjanje...Sr Briege Mc Kenna u jednom nagovoru nam reče: "Za nas vjernike nije sporno treba li moliti ili ne. Tko vjeruje, taj moli. Važnije je upitati se: koliko smo vremena voljni boraviti, biti s Njim. O tome ovisi učinkovitost našeg apostolata i duhovnog života!" Zatim je pripomenula, da kad god je negdje zovu, postavlja samo jedan uvjet: da je smjeste u blizini svetohraništa.

Jubilejska vrata su se otvorila i evo sada i zatvorila. Utihnut će i smanjiti se mnoge (spektakularne) aktivnosti. Ali aktivnost Isusa prisutnog u Euharistiji i dalje traje: "Moj Otac dosad radi i Ja radim". Kad god prođeš pokraj crkve...čuj glas Isusove ugostiteljke iz Betanije:"Učitelj je ovdje i zove te!"...Uđi,radosno uđi...i "večeraj s Njim...i On s tobom". Kakva će to biti večera!?...A može i doručak i ručak, zašto ne?..i razgovarati s Isusom, kako ona pjesma kaže "oči u oči". Ove "I S K R I C E" žele ti u tome pomoći.

***

Ovo je djelo, u nastavcima, izlazilo u jednom malenom nabožnom listiću tijekom 1902. i 1903. godine u Turinu pod naslovom: SCINTILLE EUCARISTICHE...Vjernici su brzo uočili ljepotu i praktičnu vrijednost ovog euharistijskog djela, te se učas pojavilo na njemačkom, francuskom, španjolskom i drugim jezicima. Neka od ovih razmatranja prvi nam ih je na hrvatskom jeziku podao vrhbosanski metropolita Dr IVAN ŠARIĆ, u poznatom molitveniku "Zdravo Tijelo Isusovo", izjavivši da "nešto ljepšega o Presvetoj Euharistiji još nije čitao". Čitavo djelo na hrvatskom jeziku tiskano je u Zagrebu 20.svibnja 1923. Tiskaše ga "Marijina djeca kongregacije gospojica" uz odobrenje (Nihil obstat i Imprimatur) Nadbiskupskog ordinarijata - Zagreb, pod br.2440. od 10.III.1923. kao uspomenu na euharistijski kongres u Zagrebu 18. - 19.VIII.1923. godine.

Sv. Otac BENEDIKT XV., koji je to djelo prije poznavao, blagoslovio je sve koji se trude oko raširenja toga djela, kao i njegove

čitatelje. A kardinal VILHELM VON ROSSUM piše iz Rima dne 5.ožujka 1919. autoru samog djela, da će "čitanje ovih izvrsnih razmatranja bez sumnje oživjeti ljubav i poštivanje Presvetog sakramenta u premnogim srcima i razotkriti nam onaj tijesni odnošaj između Presvete Euharistije i pravog kršćanskog života. U današnje doba, gdje cijelu našu dušu zaokupljaju abnormalne prilike u vanjskom radu, štovanje je Presvete Euharistije kadro ovom našem vanjskom radu podati unutarnju božansku snagu."

A uzoriti kardinal RICHELMY, nadbiskup Turina piše 1. travnja 1919. da "ovo djelo krije u sebi predragocjeno blago svetih misli i nabožnih osjećaja. Uz istine nàuka, kojima se prosvjetljuje i obogaćuje um, združeno je toplo osjećanje, koje podiže i tješi ljudsko srce. Ova su razmatranja kadra pružiti jakost svjetlu vjere, ali podati i hranu ognju ljubavi".

***

P. Emilijan Tardif (u knjizi ISUS JE MESIJA, str.127) piše kako je jedan veoma aktivan i dinamičan svećenik jednog dana organizirao procesiju s Presvetim. Pri tome je brižno na sve mislio: na pjevački zbor, ministrante, pjesme, svijeće, tamjan, redoslijed u procesiji i ostalo...Ceremonija je započela točno u određeno vrijeme: orgulje su svirale, mnoštvo je pjevalo i sve je teklo prema točno predviđenom redu, dok je ugodni miris tamjana širio dah svečanosti i pobožnosti. S plaštem na leđima, pod baldahinom , svećenik je koracao i s velikim poštovanjem visoko držao pokaznicu.

Malo pred završetak procesije pristupio je svećeniku jedan ministrant. Svakako je htio s njim govoriti. Svećenik ga je odbio, jer to nije bilo predviđeno u njegovu planu. Ali budući da je ministrant svakako želio s njim govoriti, zapitao ga je što se dogodilo. "Oče" ,šapnuo je ministrant, "zaboravili ste staviti Hostiju u pokaznicu...!"

Župnik je spustio pokaznicu da vidi i zapazio je da je doista zaboravio Hostiju. Budući da nije mogao suzdržati svoj gnjev, glasno je uzviknuo: "Uvijek moram zaboraviti NEKI MALI DETALJ...!"

Je li se i nama katkada to događalo? Je li i za nas Isus u Hostiji bio samo neki mali detalj?..." ISKRICE LJUBAVI" pomoći će nam da

to uvidimo, da to popravimo stavljajući Ga na prvo mjesto dajući Mu najprije zadovoljštinu , a zatim krenemo u osvajanje ljubavi Isusove, na što nas On odavna čeka! S euharistijskim klanjanjem, na poseban način , doživjet ćemo što nam je rekla svete uspomene Majka Terezija:

"Pred sv. Hostijom plod šutnje je MOLITVA, plod molitve je VJERA, plod vjere je LJUBAV, plod ljubavi je SLUŽENJE, plod služenja je njegov MIR!"

Pri kraju, u DODATKU, sresti ćemo se s MARIJOM, DJEVICOM I MAJKOM EUHARISTIJE, opet s Majkom Terezijom, s "Iskricama" Josè M. Escrivà, s Tomom Kempencem u "NASLJEDUJ KRISTA" o Euharistiji, te napokon s priličnim brojem euharistijskih pjesama za skupna klanjanja.

I još jedno U P O Z O R E N J E...Prije klanjanja pogledaj pri kraju knjige raspored tema, te odaberi ono što odgovara tvom trenutnom duševnom stanju ili vremenu i okolnostima života!

S ljubavlju

Urednici

Božić, 2000.god

I. DIO

1. Isus i ja

Ja sam ovdje posve sam... zadubljen u moj posao... nešto potišten... a Isus me promatra iz Svetohraništa.
Danas ujutro kazao sam kod sv. pričesti Isusu: »Ja želim biti sav Tvoj«... Kako me je Spasitelj na to ljupko pogledao... A sada?... O, kako su već daleko moje misli... kako je daleko moje srce od Isusa... kako daleko!
A zašto tako postupah s Isusom? Siromašni Isuse! On vazda misli na me, a ja na Njega tako malo!
Sa Svetohraništa Isus gleda na mene i prosvjetljuje mi srce... prodire u moju dušu... ispituje moje misli... promatra sve moje sklonosti... nijedno moje djelo nije Mu skriveno... nijedna moja greška nepoznata... o, koju li bijedu mora Isus gledati!
Pa ipak je Isus tako dobar, tako dobar, neizmjerno dobar, da opet i opet za mnom gleda u nadi, ne bi li otkrio ovu ili onu misao, koja bi Njemu upravljena bila... barem jedna misao!... On se zadovoljava i s onim najmanjim - mili moj Isuse!
Pa ipak i na ovo malo puštam Ga čekati sate i sate... a možda i cijeli dan...
Ja radije mislim na stvari, koje laskaju mojem samoljublju, slabe moj duh, bune moje srce, pače otpuhuju onaj dašak pobožnosti, što sam jutros poslije sv. pričesti donio kući... Možda mi ima puno utješnog reći; no budući da ja na drugo mislim, moj Isus šuti...
O, kako je žalosno stanje one duše, koja ne sluša Isusov glas!
Kako je to moguće, da sam uvijek tako rastresen?
O, siromašno moje srce, krivnja je na tebi: ti ne ljubiš svojega Spasitelja.

Isus je ovdje u Svetohraništu i On je tamo sav poradi mene; sasvim je moj. Nijednu kapljicu svoje predragocjene krvi - nijednu, ma ni najmanju česticu svoga presvetoga tijela nije pridržao za Sebe, kao i ni jednu jedincatu sposobnost svoje duše, nijednu savršenost svog božanstva.
Ako sam dakle kriv i grijesima opterećen: Spasitelj je zapravo ovdje, da ih opere.
Jesam li slab i gladan: On je ovdje, da me nahrani, da me ojača.
Stenje li još moj duh u ropstvu tijela i krvi: On je ovdje, da me dovede do pobjede.
Prijanjam li velikom privrženošću stvorovima: Spasitelj je tu, da moje srce oplemeni i za Boga osvoji.
Sve to On čini s potpunim predanjem Samoga Sebe.
Čemu sam dakle tako jako i tako često žalostan, dok se spominjem svojih prijašnjih grijeha, ili dok zapažam na sebi još mnoge nesavršenosti? Zar nije u Svetohraništu lijeka svemu tome?... A zašto ne mislim na to?...
Čemu se dajem shrvati ponižavanjima, slomiti se, zastrašivati se poteškoćama? Zar Isus možda nije u Svetohraništu, da me podigne, štiti i hrabri?
Isus je sve moje, a ja ne mislim na to, da otuda crpem veliku korist za sebe. Koliko li sam lakouman!

* * *

Tko u tom trenutku zaista misli na mene na tom velikom, širokom svijetu? Ah, po svoj prilici nijedna duša. Možda nema nijednoga srca, koje bi me bar malo ljubilo?... Pa što me sve to zabrinjuje? Nije li Isus ovdje u svom Svetohraništu... To mi je dosta!
Jest, On je tu, on me gleda nebeskom dobrotom i samilošću; on mi pruža svoju ruku i pokazujući na rane što

ih On sam u srcu nosi, govori mi: »Ja te ljubim, dijete moje.«
Isus me ljubi! On skuplja s mojih usana moje bijedne molitve i skriva ih u svoje Presveto Srce, gdje ih svojom milošću usavršava i preobražava za me u strjelice ljubavi.
Isus me ljubi; On broji svu muku i sav trud cijelog moga dnevnoga rada; On ga blagoslivlje i svojom predragocjenom krvlju zapisuje u knjigu života. Navečer kad sam već tako umoran, te više ništa ne mogu, blagoslivljajući položit će Spasitelj svoju božansku ruku na moje tijelo i učiniti me opet svježim i srčanijim.
Isus me ljubi! On vidi moj plač i plače sa mnom; On čuje moje uzdisaje i uzdiše sa mnom; On vidi moje trpljenje i trpi sa mnom. Katkad mi se pričinja, kao da sam na križ razapet!... Varam se! Isus me je svojim rukama zakrilio.
Isus me toliko ljubi, o veoma ljubi... a ja ne mislim na to!
Siromašno moje srce, gdje si dakle? Zar si mrtvo?
Krajnje je već vrijeme, da se prenem iz svoga mrtvila, a kod toga Isus mi mora pomoći.
Danas ga želim pohoditi, a sutra u svetoj pričesti primiti. Pa dok mi još budu usne vlažne od presvete krvi, dok mi srce bude posve Njim prožeto, zaklinjat ću Ga, neka bi on svojom božanskom moći i dobrotom moje misli privezao za Svetohranište.
Molit ću ga neka me primora, da na Nj mislim, pa zatreba li, neka me šiba onom šibom, koju ima u pripravi za razuzdane duše.
Molit ću Ga, neka bude tako milosrdan, pa kad god Ga zaboravim, neka rani moje srce, te da me na taj način

primora, da u Njega samog smjesta tražim potrebnog lijeka.
Kazat ću mu, da mi uzme ovo srce i da ga sakrije u sveti ciborij, te ga nikada više ne pusti van iz ovoga slatkog sužanjstva.
Kazat ću mu, da od moje duše učini goruću svjetiljku, što vazda gori pred Njegovim Svetohraništem... gori... dok je ne ugasne dah smrti.
A Isus je tako dobar, pa mi zacijelo neće uskratiti ovih milosti.
Kako ću tada biti sretan, kad budem uvijek mislio na Isusa, kada budem vazda uz Njega u poslu, uz Njega u odmoru, uz Njega u nevolji, uz Njega u radosti... uz Njega u žalosti... uz Njega uvijek i svagdje!...
A neće li sve to biti već mali dio raja na zemlji?

2. Isus je moj!

Promatram li zemlju, doista na cijeloj njezinoj površini ne nalazim ništa, što bih mogao zvati svojinom, ma bio bogat i moćan poput Salamona. Upravim li pogled svoj prema nebu, o čuda li, tu vidim, kako će sve biti moje; jer Isus je moj!
Ako me je Bog nadario siromaštvom možda već u kolijevci, ili sam Mu zavjetom posvetio svoj život, tada mi treba samo poći pred Svetohranište, te da si ruke napunim najdragocjenijim blagom: tamo će Isus biti moj!

* * *

Isus je moj! Ja mogu dakle Njime raspolagati po miloj volji; mogu se pokazati pred Bogom i sve Mu vratiti, što Mu dugujem.
I tako ja raspolažem Njime, da mogu dati Njegovu

vječnom Ocu dužno poklonstvo; da Mu dadem potpunu zadovoljštinu ne samo za svoje grijehe, već i za grijehe cijeloga svijeta; da Mu dostojno zahvalim za sva neizmjerna dobročinstva, kojima me je dosad obasipao i kojima će me još obasuti, pa napokon, da Ga molim za sve milosti, koje su mi potrebne za moje posvećenje i za moje vječno spasenje!
Ima li dakle ikoga na nebu i na zemlji koji bi bio bogatiji od mene?
Isus je moj! On je moja svojina! Mimo mene prolaze kraljevi svijeta sa svojim kraljevstvima... mudraci sa svojim znanostima... bogataši sa svojim blagom i bogatstvom... oholice i preuzetni sa svojim častima... raskošnici sa svojim udobnostima... gledam cvijeće i svu njegovu krasotu... zvijezde i sav njihov sjaj... svemir i sve njegove divote... prođite!... prođite!... ne mogu vam zavidjeti. I najsitnija čestica posvećene Hostije neizmjerno je vrijednija, nego li vi svi zajedno.

* * *

Isus je moj! Draži mi je od mene samoga; ja ću Mu dati najljepše mjesto u mome srcu, u mojoj duši. Ja ću Ga ljubiti najnježnijom ljubavi, opkolit ću Ga najnježnijim svojim mislima; častit ću Ga najljepšim krepostima.
Imam li pogled ljubavi i dobrote, bacit ću ga na Njega; imam li mu kazati srdačnu riječ, upravit ću je Njemu; imam li slatki smiješak na mojim usnama, Njemu će odletjeti.

* * *

Isus je moj! Jao onom, koji bi mi Ga htio oteti! Smatrao bih ga svojim najgorim neprijateljem. Branit ću mog Isusa od sablazni svijeta, jer je On sreća mojemu srcu;

branit ću Ga od napasti pakla, jer je On moja najsvetija ljubav; branit ću Ga od cijele vojske strasti, jer je On moja jakost i sve moje; branit ću Ga od mlakosti, jer On je živi oganj svete ljubavi; branit ću Ga od svakoga lakog grijeha, jer On je moja ljepota; branit ću Ga od žalosti, jer On je moja radost. Da, ja ću Ga uvijek braniti od svega i od sviju, jer je On sve moje.

Isus je moj! i da On vazda ostane moj, spreman sam na svaku žrtvu. Hoću uvijek živjeti u Njegovoj blizini i da Ga nikad ne ostavim.

Bude li potrebno, rado ću se zatvoriti u betlehemsku štalicu, da u njoj trpim siromaštvo i studen; rado bih progonjen i zapušten u pustinji trpio progonstvo, živio u dalekoj zemlji usred nemara ljudi tuđinaca... samo bi Isus morao biti vazda sa mnom...

Rado bih do umora radio u radionici nazaretskoj i kao siromašak putnik prosio svoj kruh po svijetu... ali uvijek samo s Isusom.

Ljubit ću Njegov post, Njegovu molitvu, Njegova poniženja; podnosit ću mirno licemjerstva farizeja, progone Njegovih neprijatelja, poljubac Judin... ali, Isus mora biti uvijek sa mnom.

On neka bude uvijek moj: moj u svojoj smrtnoj stisci na Maslinskoj gori; moj u strašnom bičevanju u Jeruzalemu; moj na križu golgotskom. I kada ne budem više osjećao topline Njegova života, niti ćutio kucaja Njegova Srca i nježnosti Njegove dobrote, već mi bude u naručju samo još mrtvo i hladno Njegovo tijelo: i onda neka je On ipak moj.

Isus je moj! Zato ću mnogo sati provesti uz Svetohranište, jer dijete ima pravo stanovati pod istim krovom pod kojim i otac. Prisustvovat ću svetoj misi, jer grešna duša ima pravo biti nazočna kod žrtve svog

Otkupitelja. Primat ću često svetu pričest, jer bolestan i gladan ima pravo na kruh i na lijek. Uvijek ću ostati s Njim, jer On je moj!

* * *

O moj Isuse, ti znaš, koliko trnja bode moje bijedno srce, ali podnosit ću svu tu muku strpljivo, pače donekle i veselo, jer je svaki trn namočen u Tvoju svetu Krv. Samo bol jednog jedinog trna ne mogu podnositi, jednu jedinu bol odbijam, a ta je: da Tebe izgubim. Sama pomisao, jedan dan proživjeti bez Tebe, strašna mi je. Bilo bi mi, kao da sam taj dan proveo u pustinji žarkoj bez zeleni i bez vode. O mili moj Isuse, odričem se svega, ali se nikada ne odričem Tebe.

Opkoli život moj kušnjama, uzvitlaj mi nad glavom tisuću oluja, izmuči moj duh, rastuži moje srce... čini sa mnom što Te volja, ali mi ne odbij žarke molitve moje ljubavi! Molim Te, budi uvijek moj!... I kad nadođe večer mojega života, neka posljednja moja riječ bude o Tebi, o Isuse; neka moj posljednji pogled bude uprt u Tebe, o moj Isuse; neka posljednji kucaj mojega srca bude za Tebe, o Isuse, a moj posljednji dah nek utrne u Tvojem božanskom Srcu, o moj Isuse!

3. Reci samo riječ!

Često puta prođu dani i dani, a da ne čujem ni jednu dobru riječ; pričinja mi se, kao da je zaboravio na me cijeli svijet. Istina je, da sam ništa na svijetu. Živim ovdje kao mrav izgubljen u šumskom lišću. A ipak imam i ja srce, i to srce, kojemu je veoma potrebna utjeha.

Ah, samo jednu riječ! Ja ih mnogo čujem, ali nijedna ne

nalazi pravi put u unutrašnjost moje duše; samo me na čas rastresuju, a tada me opet ostavljaju hladna i žalosna kao prije.
O, kako li čeznem za riječju, koja bi zvučila slatkim očinskim zvukom, koja bi odgovarala mojim bolnim uzdisajima, koja bi za me bila puna života i ljubavi. A tko će mi je reći?

* * *

Koliko, koliko sam puta iskusio: samo iz Svetohraništa čujem toliko žuđenu riječ; i zaista razabirem tu riječ ponajvećma u času samoće; kada buka svijeta ne dopire do mene; kada sabran klečim do nogu Spasiteljevih. Želi li Isus govoriti, jasno je, da neće drugih svjedoka do svojih anđela.
Ja ću dakle k Njemu poći i Njemu reći... da, dà, što ću mu reći? Pričat ću mu o mojoj svagdanjoj bijedi, o mojim križevima, o mojoj nevolji. Učinit ću kao i Magdalena; nakvasit ću svete noge Njegove suzama mog trpljenja, balzamom mojih misli i mirisom moje ljubavi, a tada ću slušati, što mi Isus govori.

* * *

O, Isuse, reci, jesi li zadovoljan sa mnom? Da li Ti je milo, kad Te posjetim?... još više, kada Te primam u svetoj pričesti? Ili Ti pridajem još novu bol k onima, što Ti ih ljudi nanose?
Nalaziš li mnogo nesavršenosti u mojoj duši?... a lakih grijeha?... nije li ih mnogo u mene?... Kod ispitivanja savjesti muče me često razne dvojbe: čini mi se načas, kao da sam još gori, negoli sam prije bio, onda mi se opet čini, kao da sam se poboljšao, kao da sam pobožniji. Moje srce bije tada između straha i nade,

između radosti i žalosti.
Svaki Ti dan obećajem toliko toga, a ipak potom ponovno padam u iste pogreške. Zar me zato nemaš više tako rado?... Zar se možda srdiš na me?... Otkuda inače ove dosadašnje rastresenosti? Čemu ova suhoća moje duše? Hoćeš li, da po tom osjetim kako me ponizuješ, ali i liječiš?... Moj dobri Isuse, ta Ti dobro znadeš, da Te ljubim. Ti si vazda moja prva i posljednja misao, ja hoću da živim tako rekavši samo za Te.
Ah, reci mi barem samo jednu riječ, o Isuse! Ti vidiš pred Sobom dušu punu bijede, koja kroči veoma mučno na putu kreposti, ali koja Te ipak tako srdačno ljubi i spremna je na svaku žrtvu iz ljubavi prema Tebi, svaku - i najtežu; nije li ona vrijedna, da ostane u Tvojoj blizini?

* * *

Svijet mi je tako odvratan; od vremena do vremena uzdišem za nebom, osjećam potrebu za njim. Doista smijem reći: Neka smrt slobodno dođe, ja je se neću plašiti; barem bi bio kraj mojem trpljenju, a započela bi vječna pričest... No da smrt sada dođe ovog časa... da li bih bio pripravan?...
O, Isuse, reci mi samo jednu riječ! Ja ne znam, kako će me zateći smrt, a rado bih se ipak dobro pripravio. Volio bih umrijeti poput svetaca Božjih pobožno i Bogu odano. Istina, nešto sam već učinio pokore... dà, nešto pokore činim svaki dan - trpljenje je zarezalo duboko brazde u mojem srcu - a je li to već dosta?
Trsim se doduše, da sva svoja djela činim dobrom nakanom; ali ne pokvarim li je mojom taštinom, mojom samodopadnošću, možda željom, da se svidim drugima, ili da me svijet hvali?

Ljubim krepost i težim za njom, ali ne znam kako sam daleko dospio na tom putu. Ne znam, jesam li potpuno zadovoljavao milostima mojega zvanja. Ne znam, hoću li moći kod Tvog dolaska u ruci držati goruću uljanicu? Moj dobri Isuse, reci, smijem li i dalje poći istim putem ili mi se treba vratiti i s temelja promijeniti moj život! Reci samo riječ siromašnom mojem srcu!

Ja doista sam ne znam, kako ću se odlučiti. Moram li misliti na svoju prošlost, ispitivati svoj prošli život?... Ili, da mislim samo na budućnost, pa uznastojim učiniti što više dobrih djela?... O, prošlosti!... često me napunjaš brigom!... Je li to skrupuloznost?... Možda nježna savjest?...

Spasitelju moj! Ne budem li čuo od Tebe nijednu riječ, tada gubim svu hrabrost za daljnji rad, jer pomisao na moj grešni život, pomućuje sve u meni: molitvu, razmatranje i pričesti. Kroz tu tamu ne usuđujem se sam naprijed.

Budi mi milostiv! Pošalji tračak svojega svjetla u moju tamu; pruži svoju milu ruku na oluje što bijesne u mojem srcu! Daj mi nešto od svojega mira... dijelak vedrog neba!... Ti vidiš dobro da Te ljubim, da Te želim uvijek ljubiti... pa ako živim u takvoj tjeskobi, to je samo od straha, da Te ne izgubim...

O, Isuse! toliko puta, o toliko si se puta sam darovao meni; od srca Ti zahvaljujem za to! Ali sada u ovom trenutku, molim Te samo jedno... ah, reci samo jednu riječ!...

O d g o v o r I s u s o v: Slušaj ispovjednika i pođi u miru!

4. Dođi, o Isuse!

Moja siromašna duša zove Te, ona Te čeka. Dođi, i učini je sretnom! Jedini Ti si moja sladost, moja ljubav: dođi!

Daj mi, o Isuse, to Tvoje tijelo, koje je Duh sveti tako divno sazdao za me u djevičanskom krilu Marijinu, to tijelo, koje se umaralo za me, koje je trpjelo i umrlo za moje spasenje!

Daj mi i tu presvetu Tvoju krv, koju si već kao dijete počeo prolijevati za me; tu krv, koja je zbog potištenosti i žalosti kapala s Tvojega čela na Maslinskoj gori; tu krv, koju si u Tvojoj neizmjernoj ljubavi tako obilno prolio kod bičevanja i koja je do posljednje kapi istekla na križu.

Daj mi svoju dušu tako milu, tako lijepu, tako svetu; tu dušu, koja je imala za mene toliko misli, toliko briga, toliko žalosti.

Daj mi to Božanstvo, koje me je ljubilo odvijeka ljubavlju vječnom i koje, da me oplemeni, utisnu mi u dušu svoju sliku i tako je posveti svojom milošću.

O, Isuse, nisi li Ti moje sve tamo u svetoj Hostiji? Ti si mi dao pravo da Te primam i da Te imam... dođi, dakle, o moj dobri Spasitelju, dođi!...

Dođi, Isuse, uredi si stan kod mene! Ili, zar Ti se u mojoj duši ne sviđa bolje nego u Svetohraništu? Tamo si samo okružen kamenom i mramorom, a ti su tako hladni... A u mojem srcu?... naći ćeš barem iskricu ljubavi.

Taj srebrni ciborij ima samo nijemi sjaj, a ja ću Te okružiti sjajem kojegod kreposti ili barem vrućom željom da Te ljubim...

Ta mala svjetiljka baca tako slab plamičak. Dođi, ja

želim biti silan oganj ljubavi.
Oltar je samo prolazno boravište na Tvojem euharistijskom putu... cilj putovanja - ovog putovanja što ga poduzimaš iz ljubavi - sam ja. Dođi zato, o Isuse, i navrati se k meni!
Dođi o Isuse! Imam Ti toliko toga pokazati, Ti to znaš. Koliko oproštenja, koliko milosti imam od Tebe da zamolim, koliko tugâ imam da Ti ispripovjedim!
Ja sam tako umoran od buke u tom svijetu, da mi nije ni do čega. Potrebno mi je ostati malo s Tobom, koji me razumiješ, koji me žališ, koji me ljubiš.
Moje je srce izmoreno i svuda traži počinka; pa ako toliko žeđa za ljubavlju, Ti si ga takvim stvorio... Pa zar ćeš ga sada pustiti da luta posred zamamna svijeta? Što će biti sa mnom, ako me pustiš sama? Ah, dođi, zaklinjem Te, dođi!... Dođi, molim Te, i svrati se k meni!
Dođi, o Isuse! Obećajem Ti, da će Ti biti lijepo u mom srcu. U njem ne smiješ više naći ni jednoga grijeha. Istina, moje je srce i pusto i prazno kao štalica betlehemska, ali Ti ga možeš ispuniti samim sobom bez straha, da će Te ubiti koji Herod.
Pozvat ću anđele, da Ti pjevaju hvalospjeve; ogrlit ću Te svojim rukama i ugrijati Te žarkim uzdasima svoje molitve.

* * *

Dođi, o Isuse! U hramu moje duše Ti ćeš lijepo vršiti svete obrede svojega vječnoga svećeništva, dok ću Te ja častiti kâdom tamjana mojih molitava.
Dođi, i prikaži Tvojemu vječnome Ocu svoje sveto poklonstvo i žrtvuj ga za me, nevoljna i nevrijedna da stupim pred Njega. Dođi i prikaži Mu pomirnicu žrtvu prinesenu za grijehe cijelog roda ljudskog, osobito za

mene, za moje vlastite grijehe, koji su tako teški i bezbrojni. Dođi i prikaži Mu zahvalu za sva bezbrojna dobročinstva, koja sam primio, jer sam tako bešćutan i nezahvalan. Dođi i prikaži Mu napokon svoju molitvu za mene, jer sam tako rastresen i tako jako potreban milosti!

* * *

Dođi, o Isuse! Ti se, zar ne, spominješ maloga Zakeja? Dá, ali ja sam još slabiji negoli on; dođi i donesi mi spasenje, jer i ja sam čovjek grešnik. Ti se, zar ne, spominješ i one žene Kananejke? Ja sam mnogo nesretniji od nje; dođi, i izbavi me od tolikih zamki paklenoga duha. Jesi li zaboravio Mariju Magdalenu? Gledaj, ako li sam griješio kao ona, hoću da je nasljedujem u pokajanju; dođi, oprosti mi mnogo, jer i ja hoću, da Te ljubim mnogo. A sveti Ivan? O, i ja bih htio biti takvim prijateljem Tvoga Srca. Dođi, dopusti mi, da moja glava otpočine na Tvojem Srcu! Ti se spominješ onih svetih žena, koje su Te tražile u grobu. Dobro, i ja ću se pridružiti njima. Dopusti mi, da te pomažem miomirisom mog pokajanja, moje molitve i moje ljubavi. A one dvojice na putu u Emaus - sjećaš li se? O, primi i moju ponudu: »Gospode, ostani kod mene, jer je večer blizu?«... Dođi, svrati se kod mene, i otpočini u stanu mog srca; a pri lomljenju se kruha otkrij napokon mojoj mlitavoj duši....

* * *

Dođi, o Isuse! Ne znam, što će me još danas snaći? Toliko se nesreća može oboriti na me: a ja ću trpjeti samo u zajednici s Tobom; ja ne bih mogao trpjeti osim na Tvojim rukama; ne bih mogao plakati doli na Tvome Srcu.

A ako bi me sutra zatekla smrt? O, moj dobri Spasitelju, zar da umrem bez pričesti?... da se sa smrću borim bez Tebe?... s paklom se boriti bez Tebe?... Izdahnuti zadnji dah svoj, a da Ti nisi uza me?... Zar da sâm ulazim u vječnost?... sâm sâmcat... bez Tebe... A smrt!
Što se na smrtnom času trpi, znaš Ti posve dobro. Spomeni se boli, što si ih pretrpio na križu i smiluj se meni! Ti me nisi ostavio nikad za života, pa zar ćeš me ostaviti u času moje smrti?
O, Isuse, molim Te, dođi! Dođi, molim Te, ostani kod mene, da mi udijeliš milost, te ne umrem bez svete pričesti!

5. Hvala Ti, o Isuse

On je sad u mojem srcu... ne vidim Ga, ali Ga osjećam... ja nisam više isti - postao sam živi tabernakul. Sad se Isus ne skriva više pod prilikom kruha: On živi u meni. On je ostavio sjaj vječnog svjetla, da potraži žar moje ljubavi. On je ostavio muk ciborija, da posluša govor mojega srca.
O ti moj dobri Isuse, nisi li se ipak prevario? Mjesto ognja nalaziš samo slabu iskricu; i jedina riječ, što Ti je reći znam, je »Hvala!«
Kako je Isus dobar! Da imam zahvaljivati kojem stvoru, morao bih birati riječi zahvalnosti, jer ljudi ne čitaju tajne srca. Ali Isus prodire bolje u moje srce nego ja sâm. On vidi, kako sam sretan, što sam Ga primio. On vidi, da odsada ništa više ne želim na svijetu. On vidi, da mi je nemoguće iskazati sve što osjećam. Zato On zbraja sve moje uzdahe, sve moje osjećaje, čuva ih u svom vlastitom Srcu.

Hvala ti o Isuse! Ne znam Ti šta bolje kazati. Pogledaj u moju dušu, pa ako nađeš u njoj išta dobro i lijepo, uzmi to za Sebe; nađeš li nešto dobre volje, koju želju za mojim posvećenjem, možda koju sjenu kreposti, koju prinesenu žrtvu, koju tajnu suzu, koji sveti zahtjev, vidi, sve to neka bude posvećeno Tebi! neka bude izričaj moje zahvalnosti.

* * *

Hvala Ti, o Isuse!... To je sve, što Ti znam kazati. Prije nekoliko trenutaka pričinjalo mi se, da Ti imam puno reći... a sada evo jedva Ti mogu progovoriti. Što znači ova suhoća, koja me obuzela? Kako dolazi do toga, da Ti ne znam ništa reći? Možda me Ti sam činiš nijemim? Nije li to stoga, što Ti mjesto mnogih riječi hoćeš, da zbrojim sve moći svoje duše i sva nagnuća svoga srca, te ih sve ujedinim i donesem Tebi na dar zaodjenuvši ih u srdačni »Hvala!«

* * *

Ali Ti znaš dobro, o Isuse, što Ti hoću reći ovim »Hvala!« Hoću time reći: osjećam se tako sretnim, da ne bih mogao nikomu ništa zavidjeti; ne osjećam, da više nisam svoj, već da sam sav Tvoj; želio bih da je moj život tek neprekidna sveta pričest; žalim samo, što nisam svetac, pa da Ti ponudim u svom srcu mali raj; volio bih biti nebeski serafin, da Ti reknem hvalu dostojnu Tebe.

* * *

Hvala Ti, o Isuse! Kako mi je sada dobro! Jučer sam toliko toga pogriješio, da sam bio žalostan cijeli dan. Bio sam tako zlovoljan, što osjećam u sebi tu neustr-

pljivost, to opadanje... tu znatiželjnost... tu rastresenost..., a sve mi je to mučno padalo na savjest; činilo mi se, da sam Te i do suza rastužio. Bilo mi je žao... ali pogreške ostaše. No sada, kad si se Ti svratio u moje srce, svi su ovi mali grijesi isčezli kao magla pred suncem Tvojega Božanstva. Skinut je s mene teret, što je onako pritiskivao moju dušu. Hvala Ti, o Isuse! -

* * *

Tvoj dolazak, Isuse, nije bio nenadan, Ti si ga sâm pripravio u svom velikom milosrđu. Dok sam ja još promišljao, kako da Te što ljepše primim, već si me Ti napunio svojom milošću. Ovi osjećaji ljubavi, želje, poniznosti, pokajanja, pouzdanja, koje sam želio probuditi u duši, zar nije sve to bilo djelo Tvoje ljubavi i dobrote, koja je podigla sebi prijestolje milosti u mojoj duši? Nije Ti dostajalo, da mi donosiš Svoje tijelo, Svoju dušu i svoje Božanstvo, htio si još da i pretečeš Sebe tolikim kraljevskim darovima. Pa ako u ovaj čas boraviš u domu nedostojnom Tebe, to je samo učinak Tvoje Božanske velikodušnosti. Hvala Ti, o Isuse, hvala!

Ti si sa mnom, zar nije istina, moj Isuse? Jesi li zadovoljan? Što želiš za uzdarje?

Ti si Sebe dao meni - i ja sebe dajem Tebi, Ti si meni dao svoje Srce, i ja darujem Tebi svoje; dao si mi svoju Dušu, i ja Tebi darujem svoju; Ti nisi ništa pridržao Sebi; i ja sebi ne pridržavam ništa. Uzmi stoga sve!... Ja za se ne trebam ništa. Preostaje mi možda još malo zdravlja, uzmi ga, ako hoćeš! Imam malo sposobnosti za rad: ona neka je za Tebe. Imam misli, osjećaja, osnova za budućnost; imam još koju nadu, koji pothvat: uzmi sve, o Isuse!...

Ja sam ubog i nevoljan, ali znam, da Ti toliko ne gledaš na dar, što Ti se daje, koliko na osjećaje, kojima Ti se dar daje. Dakle, ovo malo, što jesam, što imam, što radim, što trpim, sve - sve bez izuzetka, sve prikazujem Tebi! O reci mi! Primaš li to? Da?... Hvala Ti, o Isuse! Sada odlazim, o moj Isuse, jer me Tvoja sveta volja zove na drugo mjesto. Do viđenja sutra! Doći ću srcem, koje još veoma čezne za Tobom - dušom, koja još više žudi Tebe, a ti ćeš opet doći i donijeti ćeš mi radosti i veselje svoga neba...

O ljubimče moga srca, čuj mi još samo jednu riječ! Za svu tu ljubav, koja Te privezala za moje srce, udijeli mi još jednu jedinu milost - da moja sutrašnja sveta pričest bude još bolja od ove današnje. Ako mi to svaki dan udijeliš, o kako ću ubrzo postati svet. Svaki ću dan napredovati u savršenosti, više ću Te ljubiti, postajat ću sve sličnijim Tebi. A Ti?... Ti ćeš - dolaziti s većim veseljem u moje srce; Ti ćeš mi dati novo blago milosti i u moju dušu utisnut ćeš pečat svoje ljepote, one ljepote, koja zatravljuje blaženike.

O Isuse, sada odlazim; ali mi nemoj odbiti ove milosti! O reci mi, hoćeš li me uslišiti? Da?... Hvala, o hvala Ti, Isuse moj!

6. Zdravo, sveta Hostijo!

Kada bi razum ljudski imao znanje svih nebeskih duhova, još ne bi shvatio što je Hostija. Ovu tajnu može dokučiti samo božanska mudrost. A ipak je ta sveta Hostija za mene, ja je moram proučavati; ja moram nastojati, da je što više upoznam i proniknem, a nadasve ja je moram ljubiti. O dušo moja, raskrili svoja krila! Srce moje, ljubi ovu svetu Hostiju!

Kako li je velika! Čini mi se malena u posvećenim rukama, što je drže, a dopire sve do krajeva svijeta. Ona je bit i život, duša i srce cijeloga kršćanstva. Bez svete Hostije bili bi naši prekrasni hramovi ledeni i pusti; velikani kršćanske umjetnosti ne bi imali nikakva nadahnuća, nikakva zanosa; krepost bi izgubila svoju duševnu snagu i veličinu; svećenik bi ostao bez oltara, a duše ne bi imale svjetla ni ljubavi, pa bi se brzo izgubile u tami i zabludi...

U carstvu svete Hostije sunce ne zalazi nikada. Njezin prijesto ne obara se nikada. Carevi i kraljevi mogu ostati najedanput bez podanikâ, ali sveta Hostija ne ostaje nikada bez štovatelja!

I ja sam evo pred njom! Kako sam malen i kao prašak sitan pred njezinom veličinom! O Isuse, Bože veliki! Kako si se mogao tako nisko spustiti do mene! Zašto mene tražiti, mene zvati, mene upravo nagoniti, da se približim Tvojemu stolu, mene siliti, da ostanem uza Te, da Ti se klanjam, da Te blagoslivljam? O Hostijo... tako velika... tako velika... veća od svemirskog svijeta, ja sam sav zbunjen pred Tobom... padam preda Te na koljena... ja Ti se klanjam!

Kako je lijepa! Bogatstvo i sjaj je okružuje. Njezina bjelina privlači me više nego dragocjeni mramor, više nego zlato i srebro, više nego drago kamenje, više nego blistavo biserje.

Gledam je. Promatram je.. i otkrivam u njoj samo beskrajnu milinu, ljepotu raja: Taj ures i sjaj, što su oko nje, umaraju mi oko; ali ne mogu se dosta nagledati Hostije; ne mogu s nje oko skinuti, tako i toliko je ona lijepa!

To je ljepota, koja mi začarava srce; tu ljepotu zapazio sam u mnogim svetim dušama. To je ljepota poniznosti, požrtvovnosti, velikodušja, nevinosti, u riječ: ljepota

svih kršćanskih kreposti.

Od ove Hostije dolazi čar nevinosti, koja sja na čelu i usnama nedužna djeteta, smiješi se iz njegovih očiju, blista u suzama pokajnika; sijeva na čelu djevice i redovnice; sja na grudima apostola, na štoli svećenika, na mitri biskupa i pape: ljepota je to samoga Boga.

A moja duša?... O Isuse... je li i ona lijepa u Tvojim očima?... ja gledam Tebe, koji istražuješ bubrege i srca. I ja vidim samo tvoju sjajnu bjelinu, a Ti, što Ti vidiš i nalaziš u mojoj duši? Hostijo! Tvoja je ljepota doista nebeska. Pa siđi u tu kukavnu nutrinu i uništi njezine grdobe i preobrazi je živim odsjevom svoje božanske ljepote.

Kako li je sveta! Iz nje izvire svaka svetost. Nemoguće je ostati samo jedan sat pred njom, a da ne postaneš bolji. Možda ne znaš, što ćeš reći svetoj Hostiji... Ali ona zna i bez našeg znanja dobro djelovati u nama. Njezina krepost i jakost silazi polagano i neopaženo u dušu, koja joj se klanja, pada na nju kao blagotvorna osvježavajuća rosa, pa je sve malo pomalo čisti, grije, posvećuje.

O, kad bi grešnici samo za jedan čas znali, što je sveta Hostija, onda se ne bi mogli oteti njezinu slatkom utjecaju; naskoro bi mlitavost, koja sije u njima sjeme smrti, izmakla pred bujnim cvjetanjem najljepših kreposti. Iščezlo bi ono neraspoloženje, koje grešnika odvraća i udaljuje od svetih sakramenata, koje ga čini mlakim pod molitvom; iščezlo bi, pa bi općenje s nebom oživjelo s više gorljivosti i revnosti.

O, Isuse, učini me svetim! Ti to možeš. Žalost, koja me često puta obuzme, ta tajanstvena praznina, koju osjećam u svom srcu, djelo je Tvoje milosti, koja me hoće dovesti na put svetosti. Pomozi mi, o Isuse, da se povratim k Tebi!

Sveta Hostijo! Promatrat ću Te svaki dan, da Te obljubim sve više. Dolazit ću Ti svaki dan, da se upalim od Tvoje vatre. Primat ću Te svaki dan, da živim od Tebe. Sveta Hostijo! Blizu već dvadeset vijekova pod Tvojim božanskim zrakom cvjetaju kreposti u dušama. Zar ću ja jedini biti, kojemu ćeš uskratiti malko svoje svjetlosti i svojega sjaja?

Kako li je moćna! Ona se ne miče iz Svetohraništa bez volje misnikove. A ipak je ona početak života i gibanja u svijetu dušâ. Naoko je tako slaba. Neka je malo jače dodirne ruka njezina službenika, već se lomi i dijeli po njegovoj volji. A ipak ona proizvodi junačka djela u svetaca. Hostija je neprestana žrtva Isusova i kamo god ona siđe, nosi sa sobom nezasitnu ljubav prema žrtvi. Hostija je podigla tolike junake apostolskog rada, u strahotama muka, u zakloništima bijede, na svjetlosti sunca, kao i u tajnama srca. Hostija vječno oslađuje put na Kalvariju.

O, Isuse, smiluj se mojoj slaboći! Ti si me pozvao, da nosim križ, da se odričem svojih ugodnosti, da se borim protiv zlih sklonosti. I Ti ćeš mi samo onda dati vijenac slave, ako budem, kao i Ti, nosio ovdje na zemlji vijenac od trnja. Ah, kako mi je teška svaka žrtva! Kako joj se opire slaba narav!

Dođi dakle, moćna Hostijo! Dođi, pa mi ulij u dušu čudesnu snagu milosti svoje! Dođi, pa me pouči, kako ću obljubiti potpuno žrtvovanje s Tvojim svetim željama. Dođi, pa me utješi s gorkostima svoje muke; dođi, usreći me grčevima svoje smrti!

Hostijo tako velika - Hostijo tako lijepa, Hostijo sveta, Hostijo moćna, dođi!

7. Zaklon Isusov

U prošlim vjekovima crkva je bila mjesto, kamo bi se zaklonili krivci, koje je progonila ljudska pravda. Danas Isus traži zaklon od zlostavljanja i uznemiravanja ljudi; a jedini hram, gdje se može zakloniti od povreda, je moje srce. Kakav li je to zločin počinio Isus? Zločin je Njegov, što nas božanski ljubi... I strasti ljudske nisu Mu mogle to oprostiti.

Kad On ostaje u zatišju i u tmini Svetohraništa, osjeća zaborav i nemar vrlo velikog broja duša, koje Ga ostavljaju. Pokazuje li se na oltaru, rastuži Ga neštovanje ljudi bez vjere i s vjerom mlakom i mlitavom. Ide li ulicama, da nam dijeli blagoslov, da slavi slavlje, prečesto čuje kletve i proklinjanja, koje Ga sjećaju žalosna Njegova puta na Kalvariju.

Ali posred svih ovih gorkosti ne ostavlja Ga nada, da će ipak negdje naći kakav zaklon mira i ljubavi. Ispit će dragovoljno gorki kalež bezbrojnih boli, koji Ga susreću, samo da u mom srcu nađe ljubazan doček, kojemu se je nadao. Jedan samo sat ljubavi može učiniti da On zaboravi godine boli.

Isus je znao unaprijed, što će Ga stajati ustanovljenje presvete Euharistije; ali nije klonuo duhom gledajući buduće oluje, nadao se je, da će ipak naći siguran zaklon u luci mojega srca.

Oltar, Svetohranište, pokaznica, crkva nisu li to samo mjesta, kroz koja prolazi ljubav Isusova? U hramu mojega srca želi se On stalno nastaniti. Kakva li nezahvalnost, ako bih ovdje bio odbijen ili nedostojno primljen! Zar to ne bi bilo gorko razočaranje?

Činiti tolika čudesa, podnositi tolike žrtve, trošiti toliku ljubav, da onda vidi, gdje mu se razbijaju ponajljepše nade o moj grešni nemar!

Dušo moja, promatraj svog Spasitelja, koji čeka i traži, da nađe ljubazni zaklon u tvojoj duši. Gledaj, u kakvo Ga je stanje stavila Njegova ljubav!
Na dugom i tegobnom putu iz krila svog nebeskog Oca u sveti ciborij morao je proći kroz toliko vjekova nezahvalnosti i grijeha! Putem je izgubio svu svoju izvanjsku slavu, sav izgled moći i svoje veličine; sada je samo mala čestica, koju može potresti dah malog djeteta ili uzdah čovjeka na umoru. Tako se je poništio, da se sakrio pod slabe prilike kruha. On se je spustio upravo do krajnje nevolje; i evo sada kuca na vratima tvoga srca da dobije zaklon.
O Isuse vidim Te... da, vidim Te... Slomljen i umoran sjediš na vratima moga srca i čekaš da Ti otvorim... Ah, moj ljubljeni Isuse: quaerens me sedisti lassus... Tantus labor non sit cassus - tražeći mene sjedio si trudan... toliki napor ne daj da bude uzaludan!
Katkada mi moja duhovna lijenost prišapne pod raznim izgovorima, da propustim svetu pričest: moja nedostojnost... svagdanje nesavršenosti... strah da dolazim samo iz običaja... bojazan, da ću po čestom primanju izgubiti dostojno počitanje... i onda... Isus, koji nalazi ljage i na istim anđelima nebeskim... a i svagdanje me brige i muke odviše rastresaju... i onda...
Ipak Isus svakako hoće da uđe. On moli, On prosi, da, On zaklinje, da Mu se otvori; On govori najnježnije, najmilije; On se pričinja putnikom izmorenim od duga putovanja i kazuje, kako su Ga već mnogi ljudi odbacili: On obećava veliko blago svoga neba, a ne traži od mene ništa drugo, već samo jedan zaklon...
Dušo moja, kako ćeš Ga još dugo pustiti da čeka? Probudi se! I ako Ga već nećeš drage volje primiti, primi Ga barem iz sažaljenja!

O, Isuse, ljubazni putniče ljubavi, pustio sam Te predugo čekati!... Evo, vrata moga srca su otvorena!... Dođi!...
Ti dobro znaš, da Ti mogu dati samo kukavan zaklon; ali Tebi je dobar... i Ti ga hoćeš!... Dođi dakle, ja Ti ga dajem.
Dođi sa svim pouzdanjem, neprijatelja nećeš u njemu naći. Nećeš, istina, u njem vidjeti sjajnosti svoga neba, ali ćeš naći ljubazan doček jaslica.
Dođi! U ovom mome skromnom zaklonu nitko neće doći rastužiti Tvoje srce: nema tu nikakve psovke, već samo odana ljubav, samo slatki osjećaji; nikakav poljubac Judin već zagrljaj Magdalenin; nikakav udarac biča već miline posljednje večere; nikakav križ već počinak; nikakav hladan grobni kamen, ne, već nježnost srca, koje Te ljubi.
Dođi, o Isuse! Ako si gladan, pripravio sam Ti već koju krepost! Ako si žedan, prinosim Ti svoje suze. Ako si žalostan, razveselit ću Te pjesmama svoje vjere. Ako si ranjen, iscjelit ću te balzamom svoje ljubavi. Ako si umoran, otpočinut ćeš u mome naručju; ako trebaš ljubavi... o slatki Isuse, tada baci u moju dušu iskricu sa svojega Božanskoga Srca i duša će mi planuti nebeskim plamenom tvojih serafina!...

8. Na bolesničkom krevetu

Zašto, o moj Spasitelju, zašto sam osuđen, da tako dugo ležim na ovom bolesničkom krevetu? U blizini Svetohraništa bilo mi je tako voljko! A sada da ne vidim više... ona mala vratašca... onu pokaznicu... Neka ostanem ovdje... posve sam... bez Tebe!
O moj Spasitelju, ne daj da ovdje ležim tako zapušten i

bijedan; pošalji mi bar jednog euharistijskog anđela, koji će moje vapaje i molitve odnijeti i pohraniti u Presveto Srce Tvoje.

* * *

Evo, kako trpim! Moje je tijelo sve jedna rana; boli me izjedaju... Kod pomisli na strahote hladnog groba, trnu mi svi moji udovi.
Trpim, no neću se tužiti; spoznajem na svojem tijelu pravdu Tvojega Veličanstva. Prinosim Ti za žrtvu čitavog sebe.
Primi zato, Isuse moj, duh moj, koji se sve više gubi; moj glas, koji je sve slabiji; moj pogled, koji je sve ukočeniji; moje lice, koje sve više blijedi; uzmi ruke i noge, koje su se ohladile; uzmi moje cijelo tijelo, koje se raspada; srce, koje kuca sve laganije, život, kojeg nestaje.

* * *

I sâm sam sada na Kalvariji!
Trpljenje je moje veliko; no ljubav je moja prema Tebi još veća. Kad bih mogao u svojem srcu sabrati cijeli svoj prošli život, da ga prinesem Tebi kao drago pomirenje! O, Isuse, primi sve moje bolove kao naknadu za sve moje grijehe.
Ovo bijedno tijelo, koje se tako često bunilo protiv Tvoje volje, može sada samo još trpjeti; Ti vidiš njegovu nevolju, njegovu slabost, njegovu muku. Ne prezri moje pokore!
Ova duša, koja je tako često bila rob svoga tijela, evo ćuti sada teško breme njegove slabosti. Koliko dosade u samoći, žalosti u besanim noćima, muke preko dana! Na časove pohodi me slatka nada; ona me gleda, smiješka mi se i... leti Svetohraništu... A ja?...
Ja čeznem za Tobom, o Isuse, i nadam se!
Nadam se, da ćeš moju bolest primiti kao pokoru za moje grijehe. Nadam se, da ćeš saslušati jadikovke i ublažiti svoju strogost. Nadam se, da ćeš moje boli združiti s bolovima pregorke Tvoje muke i tako im radi neizmjernih zasluga Tvojih dati veliku vrijednost. I kada će mi mrtvo tijelo donijeti pred žrtvenik Tvoj, da ćeš ga milo pogledati kao žrtvu, kojom je posve zadovoljeno Pravdi Božjoj.

* * *

Posve pravedno trpim; tijelo je moje jedna rana, a duša sama žalost; a moje srce?... Znaš, o moj Isuse, kako je u njemu. Velika je bol - ali zahvalnost je veća. Trpim doduše, ali sam Ti zahvalan.
Dao si mi život, najveći od Tvojih darova, podlogu svima ostalim darovima. Hvala Ti za to, o Isuse.
Otkupio si me svojom predragocjenom krvlju, dao si mi milost i pravo zvati se Tvojim djetetom. Hvala Ti, o Isuse!
Zasladio si mi život svojim utjehama, koje samo Ti jedini možeš ulijevati u dušu svoje žalosne djece. Hvala Ti, Isuse moj!
Pozvao si me tisuću puta k božanskoj gozbi, učinio si me živim svetohraništem svoje ljubavi. Hvala Ti, Isuse!
Ti si me odlikovao zasebnim darovima... onim nadahnućima milosti i ljubavi... Ti znaš dobro, s onim prednostima... Hvala Ti, Isuse moj!
Katkad si mi ispunio srce trpkom gorkošću, izvjesnim razočaranjima, koja su mi samo pomogla, da se posve privinem k Tebi. Hvala Ti, o Isuse!

Na tegobnom putu savršenstva i kreposti vazda si me branio i vodio protiv svih neprijatelja. Od srca Ti hvala, o Isuse!

A sada, kad sam već blizu Tvome posebnom sudu, pošalji, molim Te, iz Presvetog svoga Srca u moje srce svijetli tračak nade, koji će obradovati moju dušu i zasladiti joj smrtnu stisku. Hvala Ti, o Isuse!

Sa svog bolesničkog kreveta šaljem Ti u strahu i suzama svoju molitvu.

Molim Te, Spasitelju moj, ne daj, da provedem posljednje dane svoga života u varavoj nadi, već u neprestanoj čežnji za Tobom i divnim Tvojim nebesima. Sve beskorisne misli na prošli život izbriši iz moje pameti, da mi sve duševne moći misle samo na preblaženu vječnost.

Molim Te, o Isuse: kad mi se približi zadnji čas, dođi k meni i zadnji mi put oprosti; dođi i uzvrati mi mnogobrojne posjete, koje sam Ti činio u Svetohraništu; dođi, očisti mi dušu od zadnjih ostataka mojih grijeha; dođi, blagoslovi me i uzmi moju izmorenu dušu u ranu Tvoga Presvetog Srca.

Molim Te, o Isuse; ne ostavi me tako dugo, dok mi srce ne udari zadnji kucaj. Daj, da mi bude posljednji svečani čas moga života najčišća i najsvetija vježba klanjanja, kajanja, zahvale i molitve Božjemu Veličanstvu.

Još samo jedno, o Isuse! Kad umrem, osuši suze mojih milih, koji će me oplakivati. Uvjeri ih, da ćemo se ondje gore opet vidjeti, i da se tada nikad više nećemo rastati.

Ne tražim cvijeća na mom grobu; dosta će mi biti, ako na njem počiva samo sveta sjena Tvojega križa.

Ne želim laskavog nadgrobnog slova, tek samo jednu

riječ reci nad mojim kostima: »Ego sum resurrectio et vita« - »Ja sam Uskrsnuće i Život!«

9. Siromašni Isus

Plemenita se duša žalosti, kada vidi, kako se mnogi hladno vladaju prema Isusu! On je tu kao sužanj ljubavi i čeka na duše, da ga posjete; ali, tko misli na Nj?... Posve je neznatan trud da Ga posjetimo... barem načas... lako je na vratašca pogledati... odletjeti barem mišlju do Svetohraništa... reći Mu makar koju riječ... ali nažalost, što treba učiniti za Isusa, to je mnogim dušama upravo teret i križ, tolika hladnoća njima vlada!

Prolaze mimo crkve, ali ne znaju pozdraviti svoga Spasitelja; susreću Ga na ulicama, ali se stide pokloniti Mu se... daleko uljudnije postupaju s velikim zločincima, bezbožnicima i njegovim neprijateljima... Siromašni Isuse!

* * *

Isus moli neprestano u Svetohraništu; o kako On moli! Čini mi se, kao da Ga opet vidim u getsemanskom vrtu: lice Mu je blijedo... ruke uzdignute k nebu... tijelo krvavim znojem uznojeno... čujem, kako Mu se grudi nadimlju u smrtnoj stisci... Ah, kako mogu spavati Njegovi nekadašnji prijatelji? Zašto ne dođu, da mole s Njime? Zar se ne boje napasti?

Ah, pustite Ga u miru bar načas! Da, On se moli, a ljudi Ga pogrđuju; On moli i vapi, a oni Ga proklinju; On blagoslivlje, a oni kunu, On se prinosi za žrtvu, a oni za nju ne mare. Zaista, kad bi mogao trpjeti još jednom, zapao bi ponovno u smrtnu tjeskobu! Siromašni Isuse!

* * *

Davno je On postao kruhom života, već prije mnogo stotina godina, a već toliko stoljeća od gladi umiru nebrojene duše: Mnogi Ga nisu nikad upoznali; drugi Ga iza prve svoje svete pričesti nikada više nisu primili; neki neće o Njemu ni da čuju i dosadno im je o Njemu i govoriti; drugi Ga prime tek onda, kada se boje Njegovih prijetnji... A On, koji ih je ljubio oduvijek, koji ih i dalje ne prestaje ljubiti, On ih vidi gdje ginu od gladi i ne može ništa učiniti da ih spasi; priječi mu to njihova bešćutnost. Isus bez dušâ! Siromašni Isuse! Ima i takvih duša kojima nije dosta da Isusa samo zapuste, da na Nj zaborave, ili da ga prezru, ili odbiju; ne, ne, njihova nezahvalnost još je veća; žele se svetogrdno pričestiti. Isusovu sjajnu ljepotu valjaju po blatu; krasotu pogrđuju, ljubav Mu uzvraćaju mržnjom, a Njegovu nježnost naplaćuju grozotama ljudske zlobe. Presveto se Srce Njegovo ponovno sulicom probada; usne ponovno kvase žučju i octom, a duša mu se muči novim mučeništvom... Gore se postupa s Njime nego na Golgoti! Spasitelj je odlučio, da svetogrdnu pričest ne kažnjava odmah, a svetogrdnici preuzeše, da Ga zlostavljaju na svaki mogući način.

Isus ostaje vazda golgotski mučenik, mučenik patnji, mučenik ljubavi. On želi iskazati svoju ljubav i milosrđe i najbjednijem grešniku, koji se k Njemu obrati, ma i u posljednjem času. Vidi, umire raskajan i taj je prvi, koji ulazi s Njime u nebo.

Dobrota Isusova vazda je ista. On se ne mijenja. Sa svim mogućim sredstvima ponizne i strpljive ljubavi kuca On u času smrti na vrata srca svoga neprijatelja. Želi ga još prije smrti oprati u predragocjenoj krvi svojoj; utisnuti mu na čelo cjelov mira - kazati mu, da

mu sve - sve oprašta; želi ga privući k Sebi i odnijeti ga na svojim rukama u nebo. Ali dugotrajna izopačenost tvrdokorno odbacuje Njegovo milosrđe božansko, Njegov mili poziv odbija kletvom, a ustrajnom okorjelošću prezire Njegovo oproštenje i umire u nepokori. A Isus?... Umjesto utješen veseljem anđela, odlazi odatle progonjen zluradošću prokletnika. Siromašni Isus!

A ja?... kako ja postupam sa Spasiteljem?... Ta On ipak tako često dolazi k meni... ja uživam Njegovu najnježniju ljubav... Ako se zlo vladaju prema Njemu oni, koji Ga ne poznaju, ili koji javno govore, da im nije stalo do Njega, da Ga mrze, onda je i to već zaista dosta žalosno. Ali, da Ga ja žalostim, ja, koji svaki dan ozbiljno govorim, da Ga želim ljubiti!...

Da, baš u moje se vladanje uvukla neka neugađenost prema euharistijskom Spasitelju; moram se duboko stidjeti, ako je usporedim sa svojim vladanjem prema ljudima. Toliko se puta pričešćujem, a ipak ustručavam se pridonijeti koju žrtvu... napose žrtvu moga samoljublja! Dođem, da Ga pohodim, ali jedva čekam čas, da Ga ostavim. Susretnim li Ga na ulici, poklonim Mu se, istina, ali moram priznati sebi na sramotu, da bi mi bilo milije, da Ga nisam susreo. Prisustvujem sv. misi, ali u onaj čas tako malo mislim na Kalvariju, da mi se sv. misa čini predugom! Mogao bih Ga pratiti, kad Ga nose bolesnima i umirućima, da ih tješi i okrijepi... uistinu vrlo mi se sviđa taj običaj pratnje svete poputpine k bolesnima... ali... ne činim toga iz obzira ljudskog. Siromašni Isuse.

* * *

O moj Spasitelju, jako mi se smiliš!... Kako si Ti dobar, a kako Ti se Tvoja dobrota zlim vraća! A moram s

bolju priznati, da sam često puta i sâm ogorčio život Tvoj u presvetom sakramentu svojim nesavršenostima! Čuj! Spasitelju moj, obećavam Ti, da ću se ubuduće prema Tebi bolje vladati; ali izliječi sâm moje bijedno srce i užeži ga ognjem svoje ljubavi. Opaziš li, da sam mrzovoljan, ravnodušan, da mi je dugočasno kraj Tebe, probudi mi grižnju savjesti, koja će me privesti većoj, velikodušnijoj ljubavi, a s tim i k pravome miru.
Molio bih Te još jedno a to je, da me ponekad utješiš duhovnom utjehom, koja mi veoma godi. Čini mi se, bit ću bolji... ljubit ću Te mnogo više... No, možda Ti hoćeš da umjesto toga ispijem nekoliko kapi iz kaleža i Tvojih muka i boli koje sam Ti zadao prijašnjom hladnoćom, ravnodušnošću... neka bude, iskapit ću i taj kalež... ali poslije toga daj da otpočinem na Presvetom Tvojemu Srcu.

10. Dobro mi je ovdje

Sretniji sam od one trojice apostola na gori Taboru; ja mogu ovdje ostati uz Isusa, koliko god hoću! Ne obasjavaju me istina zrake Njegove slave, ali me grije žar Njegova Srca. Ne čujem glas Ilijin ni Mojsijev, ali čujem u osami božanski glas Njegove ljubavi; ne čujem ni glas vječnoga Oca iz tajanstvenoga oblaka: »Ovo je Sin moj ljubljeni!«, ali čujem, gdje me sam Spasitelj uvjerava, da sam Njegovo ljubljeno dijete. O, kako je dobro biti uz Isusa!
Mnogo me, često puta, koješta tišti, a o svemu tome ne mogu ni s kime govoriti: nitko me ne shvaća; jadno bi srce moralo puknuti, kad ne bih mogao sve to povjeriti Srcu moga Isusa.
Njemu mogu ispričati dugu povijest svojih grijeha, On

mi se ne čudi; On me ne prezire. Naprotiv, On me sokoli, da zloće svoje oplakujem sve više i više do Njegovih nogu i da ih operem u Njegovoj predragocjenjenoj krvi. O kako je dobro plakati u naručju Isusovu, koji sve oprašta!...
Plačući uzdižem svoje oči prema Hostiji i čini mi se, kao da vidim Spasitelja u onom milom i božanskom držanju, koje je prikovalo Magdalenu uz Njegove noge.
Ah, ovdje se doista može reći, da je jedan sat proveden pred Svetohraništem bolji, nego tisuću provedenih u šatorima grešnika.
Ovdje ostajem zamišljen... moleći... malo razmatrajući. Više puta bludi mi misao putevima i poljanama Palestine. Pa kad mi je pamet već puna uspomena, kad mi je mašta sve u jedno sabrala: i nekoliko kamenčića oko jaslica i komadić zida nazaretske kućice... i malo ograde sihemskoga studenca i smokvu jerihonsku... i sobu u Betaniji... i blagovalište u Jeruzalemu... i deblo od kojega će se načiniti križ... kada sam još otkinuo nekoliko klasova pšenice i jedan grozd s loze... i kada sam razabrao pjev anđela... i vidio osmijeh Marijin... tada se opet zagledam u sv. Hostiju i opet nađem Isusa, samu dobrotu, koji je podigao ruke, da me blagoslovi, koji je raširio svoj plašt, da me zaštiti i obrani; koji me privija na svoje grudi i ne da mi, da ikuda odem... govori mi otajstvenim nježnim glasom: »Siromašno dijete, dođi, otpočini na Mom Srcu!« O, kako je dobro biti uz Isusa.
Kad bi ljudi čuli, što ja sve Isusu govorim, nasmijali bi se mojoj bezazlenosti.
Ja bez reda skupim po svojoj duši sve što vidim, da je bolje. Zajedno stavim i osjećaje ljubavi i straha za

budućnost, strah od vječne propasti, nadu spasenja, hvalospjeve, bolove pokajanja... spomen primljenih dobročinstava, prošnju za nove milosti, uspomenu na djetinjstvo, planove za starost: trnje i ruže, suze i smijeh... od svega toga savijem kitu pa je mećem pred tabernakul... Isus prima sve, ne odbija ništa; od srca prima na Srce.
I dan na dan pletem ja tako isti vijenac, a Isusu ne dosadi nikada da ga prima i da me sluša. Dapače, njemu je draga ta moja zbrka misli i riječi. Ovo malo ljubavi što je nalazi u meni, učini, da On zaboravi na sve moje slaboće.
O, kako mi je dobro uz Isusa!

* * *

Oltar mi je kutić neba prenesen na zemlju. Ovdje unaprijed kušam radosti i slasti raja.
Što me najviše tješi je nada, da ću se ovdje popraviti; da ću postati bolji. To me sokoli, što se nikada ne udaljim od tabernakula, a da ne osjetim u sebi novu snagu u borbi protiv mojih zlih sklonosti.
Kad se jedan sat klanjam, opažam, da mi je molitva postala slađa, da mi je krepost lakša, posao me manje umara. Strpljiviji sam u protivštinama, puno odaniji u kušnjama, voljniji u trpljenju. Križ mi se pričinja lakšim; tabernakul me sve više privlači k sebi, a Isus?... Isus nalazi sve više ljubavi u mome srcu.
Svaki ću dan dolaziti ovamo k Isusu. Dolazit ću za sebe, dolazit ću za one duše, koje kao da Ga ne ljube. Klanjat ću se mjesto onih, koji Ga pogrđuju; zahvaljivat ću mu Mjesto onih, koji su Mu nezahvalni. I dolazit ću, da zaplačem pred Njim za grijehe sviju i da se molim za sve.

A kad više ne mognem zbog bolesti pred tabernakul, onda ću se duhom i srcem prenijeti, samo da izjadam mome Isusu svoje jade i svoje bolove. I kad moja duša bude raskrilila svoja krila da poleti u vječnost, o Isuse, daj, da se ona i tada malo zaustavi pred Tvojim tabernakulom, prije nego što ode da Te kroz sve vijeke gleda u svjetlosti Tvoje slave!

11. Spomeni se, čovječe, da si prah

Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti! Put mog progonstva primiče se kraju... za malo godina... možda već za nekoliko dana... bit ću na cilju. Strašne li pomisli, Svetohranište zauvijek ostaviti... više se neću moći klanjati svetoj Hostiji, a niti ću se moći pričestiti.
Kada će moj život morati ugasnuti od ledenog daha smrti, tada barem ti, mala, vječna svjetiljko Isusa moga, baci u moje ime još jednom tračak svoga svjetla na ona mala vratašca tabernakula!
Premnoge će još duše slaviti ovdje s neokaljanim Jaganjcem otajstveni pir... a ja... mene više neće biti... Nebrojene će još duše dolaziti da se okrijepe na besmrtnim izvorima života, a ja.... ja neću više dolaziti. Tisuće glasova pjevat će dalje euharistijske hvalospjeve, okruživat će Te molitvama i uzdasima, a ja... ja ću tada već biti nijem.
Još nekoliko svetih pričesti... nekoliko svetih misa... par pohoda Isusu u Svetohraništu... a onda... onda je sve svršeno, siromašna moja dušo! Jedni će za tebe pjevati Requiem... drugi se moliti... a ti sam više nećeš moći.
Sve je na zemlji kratkog vijeka, pače i najčišća radost

u saobraćaju s Bogom.
O moj Spasitelju, je li istina? Pošto sam u Tvojoj nazočnosti toliku slast uživao, toliko unaprijed kušao rajsku slavu, da se moram rastaviti od Svetohraništa i leći u hladni grob?

* * *

Da, ovo će bijedno tijelo jednom pasti u grob; a duša će moja poletjeti put neba k Isusu!
Vidjet ću Ga! Neću Ga gledati pod neznatnim prilikama kruha i vina; o ne; gledat ću Ga na sudačkom prijestolju, u sjaju slave Njegove.
Tražit će ondje od mene račun!... Račun o presvetoj Euharistiji! Morat ću Mu odgovarati, kako sam Mu se klanjao, kako sam primao svetu pričest... koju korist odatle crpio.
Redat će mi se tada pred mojim očima spomen na svaku svetu pričest, na svaku svetu misu... na svaki pohod otajstvenom Isusu... morat ću odgovarati, jesam li ikada svetu Euharistiju zanemario, ili joj se približavao s ravnodušnošću, možda i zlovoljom; koliko sam joj posvetio prostoga vremena, da li me je navika ili ljubav vodila k Njemu; Da li... da li... dosta, moj Spasitelju, predosta! Stišće mi se srce od bola.
Molim Te i zaklinjem, o Bože ljubavi, ukoliko zbilja grijesi protiv svete Euharistije terete moju savjest, smiluj mi se, da ih okajem, da ih oplačem, oprosti mi ih!
Prije nego kucne čas obračuna, želim Te tako nježno ljubiti, te će moja ljubav dostajati da ispravi svu moju prijašnju hladnoću i ravnodušnost.
Što sve da ne učinim, samo da si osiguram milostivu osudu! Želim Ti se klanjati poput nebeskih serafina;

pjevati Ti hvalu i slavu poput anđela nad betlehemskom štalicom; plakati poput Marije Magdalene na Kalvariji, a sve bih to rado činio još sve preostale dane moga života. Želio bih, da mi je žiće tamjanovo zrno; neka gori i izgara pred Tobom.

* * *

Pasti u grob! A onda?... Tada ću sigurno prema volji Isusovoj ući u nebo... Ako je Spasitelj naredio Presveti oltarski Sakramenat i ako on uvijek ostaje na oltarima, ako se svraća u moje srce i milo Mu je boraviti u njemu: biva to ipak samo zato, da mi napokon dade Svoj raj.
Ah raju!... Isusa promatrati!
Gledati Spasitelja! no ne više pod koprenom kruha; ne više ponizna i siromašna u svetohraništu... ne, gledati ga kakav je uistinu, kako Ga vide anđeli, sveci i Prečista Djevica Marija!...
Gledati Njegovo sveto tijelo preobraženo, sjajno poput munje... Njegovu dušu... Njegovo božanstvo... a napokon... i ono sveto lice... one oči, koje su me tako često motrile... ona usta, koja su mi tako često govorila... one ruke, koje je danomice pružao, da me blagoslovi... ono Presveto Srce, koje me je toliko ljubilo!
O nebo!... Ljubiti Isusa!
Njega ljubiti, ali bez i najmanjeg grijeha; Njega ljubiti, ali u potpunoj sabranosti; Njega ljubiti, ali onako, kako dolikuje Njemu. Ljubiti Ga, ali onakvim srcem, kojemu je žar ljubavi podvostručen. O, kako mora da je lijepo u divnome nebu!
Pa ako je ova iskrica neznatne moje ljubavi prema Isusu sada već moja najveća sreća, najdragocjenija naplata mom trpljenju, što će tek onda biti moja ljubav

prema Njemu, kada mi tijelo padne u grob? Onda ću biti u vječnosti, moja ljubav prema Isusu bit će vječna, a to i jest potreba mome srcu da Ga uvijek i vječno ljubim... Što me čini ovdje na zemlji upravo sada tako malodušnim, je onaj strah, da ne ljubim dovoljno Isusa, pače, da bi mogao doći dan, u kojem bi Ga prestao ljubiti. Ali u nebu Isus će biti vječno sa mnom i ja ću biti sav Njegov... sav... i zauvijek. Ništa nas neće više rastaviti. Sutra kod svete pričesti, neposredno nakon što će se Isus svratiti u moje srce predočiti ću si živu sliku moje vječne pričesti na nebu.
Predočit ću si, kao da sam već doista kod Spasitelja na nebu... počivam na svetim grudima Njegovim kao ljubljeni Ivan... slušam Njegove mile i slatke riječi... gledam Njegovo božansko lice... Promatrat ćemo se... izmijenit ćemo svoje misli, čuvstva... i moje će srce utonuti u Njegovo. O koje li sreće! Oko mene pjevat će anđeli »Veni sponsa Christi - Dođi zaručnice Kristova« i onu »Inveni quem diligit anima mea - Nađoh, koga ljubi duša moja«. Sveti će me anđeli Božji okružiti i radovati se sa mnom. A majka će mi Božja doći ususret i reći mi »Dijete moje, ti ljubiš Isusa... gledaj, ja sam majka lijepe ljubavi!«
Koliko će lijepa biti moja sutrašnja pričest - nadam se! O, moj Isuse, je li uistinu moguće, da ću Te moći onkraj groba zauvijek gledati i ljubiti?
Dà, odsad ću s nasladom gledati svoj grob kao vrata, koja me imaju uvesti u vječni tabernakul Isusove ljubavi. Pripravit ću se na taj čas kao knez, koji ide zasjesti na svoj prijesto... I kada napokon dođe svečani čas, da zakuca mrtvačko zvonce javljajući moju smrt... o tada ću skupiti još jednom svu snagu moje duše, poslat ću Ti iz dubine moga srca u svetohranište posljednji povik moje ljubavi: Pruži mi mile ruke na

susret, slatki moj Spasitelju; uzmi dušu, koja Te toliko ljubi... Tebe toliko ljubi!..

12. Bogu hvala!

Koliko brzo prolaze moji dani, toliko se puni moje srce slatkim uspomenama. Tabernakul me sjeća nebrojenih dobročinstava, kojima je Isus obasuo moj život, kao put posut cvijećem...
Najvolio bih na anđeoskoj harfi pjevati ovo milosrđe Isusovo; svim stvorovima pričati, kako mi je Isus bio dobar, te da sve potaknem, da Mu zahvale mjesto mene. Htio bih govoriti nebeskim jezikom, da Mu kažem, koliko Ga ljubim...
O, sveti Kottolengo, o sveta dušo! koji si živio samo za Isusa, daj, da jeka Tvoje divne pjesme ljubavi odjekne u meni; učini, da se i u mojem srcu oglasi Tvoj: Deo gratias - Bogu hvala!
O Isuse, Bogu hvala!
Ti si bio sunce moga života! Ti si rasvijetlio moje prve dane svjetlom svete vjere; kasnije si izlijevao cijele potoke svjetlosti Svoje ljubavi na čitavo moje biće i do groba obasjat ćeš me Svojom sjajnošću, koja ne gasne nikada.
Ne prođe mi dan, ne prođe mi sat, a da ne bude obilježen kojim Tvojim dobročinstvom. Ako nisam nikada zašao s pravog puta, ako sam uvijek vjerovao u Te, ufao se u Te, ako sam Te ljubio: sve to bijaše osobito djelo Tvoje dobrote, o Isuse, koji ostaješ ovdje zasužnjen u svetohraništu... a iz ljubavi prema meni.

* * *

Moje je siromašno srce osjetilo puno gorkosti i razočara-nja, pretrpjelo straha i boli, podnijelo svako-

jakih muka, ali u Tebi je uvijek našlo svoga tješitelja. Na moje bolne pozive... Ti si mi uvijek odgovorio riječju ljubavi. Bludeći po tminama zapuštenosti tražio sam Te tisuće puta i svaki put sam Te našao na Tvom časnom mjestu - u Svetohraništu. Ti si me jedini razumio, jedini Ti si znao sa mnom razgovarati, kad su se moji vapaji gubili u vrevi toga nemilostivoga svijeta. Bogu hvala, o Isuse! Došao je i žalostan dan grijeha; ja Te uvrijedih. Ali ni Tvoje srce, ni Tvoja pravednost nisu se razgnjevili na me; ne, Ti si me i nadalje ljubio. Ti jedini poznaješ tajanstvene i slatke putove, kojima si me doveo do Svojih nogu skrušena i raskajana. Izlio si na me cijeli kalež predragocijene Svoje krvi da me opereš i očistiš. I kad je Tvoja dobrota ovladala mojom bijedom, posađivao si me za Svoj euharistijski stol... često... dà, svaki dan!... - O svete pričesti!... O dani prekrasni!... O predragi moj Isuse!
Koliko sam puta u ovom božanskom zagrljaju i zaplakao... a Ti si mi uvijek otro suze; Ti si uvijek uslišao skrušenu moju molitvu; kadgod sam Ti što svečano obećao, Ti si to pohranio u Svoje Srce! Odlučio sam, da ću hrabrije nositi svoj križ i Ti si mi dao više jakosti da ga podnesem; kad sam težio za nebom, Ti si mi pomagao stupati prema nebu; koliko sam Te ljubio, a Ti?... Ti si me ljubavlju obasuo. Bogu hvala, o Isuse!

* * *

Satrven sav pod strahovitim teretom duga prema Bogu Ocu, osjećao sam nemoć da ga namirim: i Ti si pohitao u pomoć mojoj nemoći i prikazivao si Sebe njegovoj pravdi svaki dan u žrtvi sv. mise.
Ja bijedno i siromašno stvorenje, ne bih bio kadar neizmjernom Božjem Veličanstvu prinijeti onakvo poklonstvo, koje bi odgovaralo Njemu, i Ti si Mu se umjesto mene poklonio.
Opterećen grijesima nikada ne bih mogao ublažiti Njegovu srdžbu, pa da sam prolio i posljednju kap svoje krvi; i Ti si zadovoljio za sve moje grijehe Svojom krvlju.
Slabašno moje srce nikad ne bi bilo moglo dati dostojnu hvalu velikome Bogu za sva iskazana mu dobročinstva, i Ti si mu zahvalio umjesto mene.
Moj glas bijaše preslab da se digne do Njegova prijestolja, a moje molitve bijahu nedostojne Njegova uslišanja: i Ti si molio za me.
Bogu hvala, o Isuse!
Što bi bilo od mene, da nisam imao Tvoje svete Euharistije u svim smutnjama toga svijeta, u svim zasjedama paklenoga duha, u svim strastima što se otimaju o moje srce?... Što bih učinio bez mise, bez pričesti, bez pohoda sv. sakramenta?
O, sigurno bih povećao broj Tvojih neprijatelja... izgubio bih vjeru... izdao bih svoju savjest... navijestio bih rat Tvojoj ljubavi... i sad bih možda već bio u paklu i proklinjao Te. Tvoj me je presveti sakramenat spasavao.
Bogu hvala, o Isuse!

* * *

Čuj me, mili moj Spasitelju! Vrijeme može učiniti oko mene sve pusto i prazno; može navaliti na me breme nesreće; može mi otkinuti od mojih usta zalogaj kruha, odijelo s mojega tijela; može me protjerati ispod mojega krova, dapače može i grob uskratiti mojim ostacima; ali ovo Ti obećajem: to vrijeme neće nikada moći uga-

siti u mojem srcu zahvalnost, koju Ti dugujem; anđeli nebeski koji me čuju, neće nikada moći reći, da si ljubio nezahvalnika.
Ljubit ću Te, o Isuse, žarko ću Te ljubiti, da budem neprestani živi izražaj neprekidnog: Deo gratias - Bogu hvala!
Želim Te ljubiti, Spasitelju moj, tako srdačno, da mi cio život bude jedan vječni: Bogu hvala!

13. Božanski sužanj

Isus ljubi siromaštvo osobitom ljubavlju; zato je došao i potražio ga na zemlji, jer ga nije našao na nebu.
Iz nebesa nije ponio ništa sa sobom. Ono nešto hvale i časti, što mu je ljudi iskazuju, prima On od dragovoljnog milosrđa svoje djece. Da mu se uskrati danas komadić kruha, ne bi mogao boraviti kod mene, On, Gospodar svemira! Da mu ne ulijemo u uljenicu kraj svetohraništa nešto ulja, On bi morao boraviti u tami. On, presjajno svjetlo divnog neba. Od onoga časa, otkako je ležao u siromašnim pelenicama, živio je životom siromaha; iz dana u dan bio je sve veći siromah, dok mu konačno nije preostalo ni koje drugo odijelo - do priproste koprene prilika kruha.
Veliku je Svoju ljubav prema siromaštvu javno razotkrio u najgorčem obliku. On, poput krajnjeg siromaha obilazi i prosjači... Ah, kako su Ga često odbijali! Koliko je doživio surovosti, koliko je morao podnijeti prezira i izrugivanja!
Svojevoljno se snizivši do krajnje slaboće dopušta, da Ga porobe iz tabernakula, da Ga na pod izbacuju iz kaleža. Zapušten leži On ovdje poput Lazara i moli mrvu sućuti od prolaznika.

Kada je u kaležu zatvoren ili izložen na javno klanjanje, ili Ga nose u procesiji gradskim ulicama uvijek mi se pričinja poput siromaha, koji pruža ruku; pričinja mi se, kao da Ga čujem vapiti žalosnim glasom: »Pružite barem malenu milostinju siromašnom vašem Isusu, ah, budite tako dobri!«
U isti je čas nazočan na tisuće i tisuće oltara, da mogne biti bliže što većem broju duša, da može na sve strane prosjačiti, gdje se nađe ma i samo jedno samilosno srce.
Tako živi u spodobi prosjaka već tisuće i tisuće godina... A što kažeš na to?...
Isus moli od nas samo malo ljubavi; ona je hrana gladnome Isusu, ona je voda žednome Isusu, ona je okrepa Njegovu umoru, utjeha u Njegovim bolovima.
Istina, On bi mogao svima i zapovijedati, da Ga ljube: ali On zna, da se ljubav može u srce ljudsko udahnuti, ali se ne može prisiliti na nju; poniznost Njegova u svetom sakramentu ne dopušta Mu, da se posluži pravom svoje kraljevske časti. On traži zato put k mojemu srcu tužnim pogledom, usnama otvorenim na molitvu i rukama od čavala probodenim.
Isus moli! A što?!
On moli barem jednu dobru riječ, kad prolazim mimo koje crkve... od vremena do vremena kratku molitvicu... jedan pozdrav kad s visokog zvonika odzvanja zvono... dà, on moli barem misao, samo jednu misao, kad sam u osami. Jednu riječ... samo jednu riječ ne bih uskratio ni najgorem zločincu. A Isusu?... Koliko riječi imam za Njega?
On moli za kratko društvance. Sate i sate, On je posve sam! O da, kako li mu je potrebno, da sam Mu blizu! Malo bi me truda stajalo, da Mu posvetim nekoliko

časova u danu; a ipak radije se dugočasim čitave sate, nego da načas posjetim Isusa; radije se umaram tražeći rastresenost, nego da padnem do Njegovih nogu.
Isus moli za malo ljubavi!
Promatraj Ga, dušo moja!... Nedaleko od tebe stoji još netko, tko također od tebe nešto traži... to je sotona!... želi od tebe barem jedan laki grijeh.
O moj Spasitelju, koje li užasne spoznaje za moju savjest! Tvoj i moj najgori neprijatelj traži od mene sotonskom nasrtljivošću, da mu svaki dan bar u nečem doprinesem bilo kakvu žrtvu na račun moje kreposti... ah nažalost, malo kada, da mu dnevno ne poklonim nešto od nestrpljivosti, taštine, oholosti, sebeljublja; još je manje kada, da me ne zavede na znatiželjne poglede, neuredne razgovore, ružne misli i grešne sklonosti.
A Tebi, - Ti Bože duše moje, Tebi uskraćujem žrtvu molitve, pokajanje, dobre odluke... Usuđujem se Tebi uskratiti pohod od četvrt sata, poći na sv. misu, primiti sv. pričest... Mojim strastima popuštam tako rado i lako, a samo spram Tebe sam tvrda srca.
O Isuse, kad bih Ti mogao preveliku mjeru dragovoljnog Tvojeg siromaštva što ga radi mene podnosiš, barem nešto nadoknaditi veličinom svoje ljubavi! Kad bih Ti mogao ova Tvoja premnoga poniženja, što ih Ti kao sužanj podnosiš, osvježiti i okrijepiti puninom preraznih kreposti kojima Te želim proslaviti!
Čuj me, dobri moj Isuse! Budući da si se odlučio nastaviti život Tvog sužanjstva, zato Te srdačno molim, ostani vazda kod mene, na vratima moga srca. Kucaj, otvorit ću Ti vazda; moli, primit ćeš uvijek. Dat ću Ti vazda sve što samo želiš: sve moje misli, riječi, nagnuća, utjehu u kreposti, žrtve, suze, pokorničke djela, sve, sve, dapače i svoj život; sve, sve neka je

Tvoje; samo jedan uvjet pridodajem: Želio bih biti toliko prožet ljubavlju prema presvetoj Euharistiji, da mojoj ljubavi ne bude granica.

14. Isus me ljubi

O kad bih mogao zaboraviti cijeli svijet i ujediniti sve misli svoga duha u ovoj jedinoj istini: Isus me ljubi! Ova će mi istina kazati razlog, zašto sva ta čudesna djela božanskog Učitelja, pa će upaliti u mojem srcu oganj ljubavi. I zašto da ne ljubim najsrdačnije Isusa, kad se uvjerim, da je On mene ljubio beskrajnom ljubavlju?... Moja ravnodušnost i hladnoća moga srca dolaze samo odatle, što prečesto zaboravljam ovu istinu.
Razmatraj dakle o tom, dušo moja; zamisli se malo u to, bit će ti spasonosno ovo razmatranje.
Svijet još nije bio; nije bilo još ni svoda nebeskog posutog sjajnim zvijezdama; nije bilo još ni anđelâ, da pjevaju slavu Bogu... a Isus me je već ljubio. Morale su proći tisuće i tisuće godina prije nego sam upoznao Njegovo ime, a ipak On me je već ljubio. Pored svih ljepota i savršenosti, koje su imale jednoga dana proizaći iz Njegove svemoguće stvaralačke moći, odvijeka je On bacio svoj pogled na me i ljubio me. On me je ljubio i čeznuo je za onim sretnim časom, kad me bude vidio na podnožju Svog oltara, gdje će saći osobno, da sakrije, pohrani neizmjerno Svoje Veličanstvo u dubini moga srca.
Niti zloća nezahvalnih naraštaja, pa ni moji vlastiti grijesi nisu bili kadri odvratiti pogled Njegove ljubavi od moje volje. Da dođe do mene, morao je pretrpjeti strašna izdajstva, bičevanja, pogrda, kletava, svetogrđa; ali On

je to sve pregorio, sve nadvladao, samo da mogne doći u moje srce.
I evo Ga, On je sada ovdje... u svetoj Hostiji... posve blizu mene... u mojem srcu... On, koji me ljubi, je ovdje!
... A ja?... Kako sam se odazvao Njegovoj ljubavi?...
Isus me ljubi osobno. Ljubav, kojom On ljubi moga bližnjega, ne umanjuje ništa ljubav, koju On ima prema meni samome, upravo kao što se ne umanjuje vrijednost svete Hostije zato što je i drugi primaju. U svetoj pričesti daje se meni Isus bez pridržavanja; daje mi dakle cijelu Svoju ljubav. On me tako ljubi, kao da bih ja jedini bio na svijetu... On me ljubi, kao da bi samo mene ljubio... Veoma Ga razveseljuje: slava i pjesme neba, klanjanja i hvale serafina, čašćenje blaženih, čitavi oblaci kâda od tolikih milijuna duša vesele Ga, ali Ga ne rastresaju ni za čas u Njegovoj ljubavi prema meni... A ja? ... Dosta je puno puta samo jedna riječ, jedan znak, jedan prašak, da Ga zaboravim.
Isus i ja... kakav razmak, ali kakvo sjedinjenje! Sveta nam Euharistija sama pravo tumači ovu tako zlo shvaćenu riječ: Ljubav!... Dä, ovdje je Isus sam, koji se spušta u dubinu moje nevrijednosti, da me podigne na vrhunac svoje veličine!...
Isus me ljubi! Ja! siromašno, jadno stvorenje, ljubljen sam od kralja anđela; ja, jedna neznalica, ljubljen sam od vječne mudrosti. Ja, pun pogrešaka i nesavršenosti, ljubljen od Svetoga nad svetima; ja tako niskog roda, ljubljen sam od Sina Božjega. Ja, slabić i nejačak, kakav sam, ljubljen sam od jakoga, silnoga, svemoćnoga Boga; ja, bez ičega, što bi privlačilo, ljubljen sam od vječne ljepote! Ja, siromah, čovjek, ljubljen sam od gospodara svijeta! Ja... da, ja... ljubljen

od Isusa? I kao da nije dosta ova ljubav, ne stidim se toliko puta prosjačiti u stvorenja kakav osjećaj hvale i ljubavi... a znam, da ne može udovoljiti mojim željama!
Isus me ljubi! Zašto sam dakle žalostan, ako ne mari svijet za mene, ako me ne gleda? Zar možda nije dostatna Isusova ljubav, da me utješi u svim bolovima? Ni hladnoća ljudske ravnodušnosti, - ni zahvalnost sebičnosti - ni sumnjičenje i ogovaranje zlobe - ni utrđivanje napora - ni trnje žrtava - ni tama i strah pred smrću - neće više unijeti u moje srce tuge i malodušja! Ljubav Isusova bi će odsad vazda moja jakost, moja slava, moj život i moje blaženstvo.
O Isuse, kako si velik u Svojoj ljubavi! U Svojoj si beskrajnoj ljubavi učinio, da se natječu sva djela naravi i milosti, a samo u tu svrhu, da mene, siromašno stvorenje, privedu Tvojim nogama, da tu primam neprestane svete izljeve vječne ljubavi. Ćutim se pobjeđenim. Evo me uza Te! Da, baci Svoj pogled na ovu siromašnu dušu, koja želi odsada živjeti samo od Tvoje ljubavi. Razaspi plamen ove Svoje ljubavi na čitavo moje biće! Napuni razum moj mislima Svoje ljubavi, moju pamet uspomenama Svoje ljubavi, a moju volju željama Svoje ljubavi. Neka ova ljubav bude dah mojih grudi, svjetlo mojih očiju, kucaj moga srca, pjesma moga glasa, smiješak mojih usana, život moje duše, i na smrtnom času neka bude jedina sila koja će me otrgnuti od zemlje, da me ponese u sveta nebesa!...

15. Nakon grijeha

Ne bih se ja više usudio stupiti preda Te... tako sam bijedan!... Gledaj koliko ima ljaga na mojoj duši!...

Kako je žalosno stanje moje duše!... Ali, moj Spasitelju, upravo zato, što se više osjećam krivcem, to više osjećam i potrebu, da padnem pred Tvoje noge. Za životom najviše žudimo, kada nam se približava smrt... a nisi li Ti moj život o Isuse!

Krivac sam, nezahvalnik sam! Nakon što sam okusio tolike slasti pred Tvojim oltarom, htio sam još piti iz čaše naslada ovoga svijeta. Poslije čiste radosti kod stola Gospodnjega za znak zahvale pripravio sam Ti muke golgotske. Poslije Tvoga očinskog zagrljaja dao sam Ti poljubac Judin.

A ipak... usprkos mojih grijeha osjećam potrebu da se dovučem ovamo do Tvoga Svetohraništa, svjedoka tolikih izjava ljubavi i vjernosti... jer osjećam, da Te u dnu srca još ljubim, o Isuse! Grešnik sam... ali se vraćam k Tebi.

* * *

Sastaju se ovdje dvije oprečne pojave: uz Tvoju savršenost - moja nedostojnost, božanski Spasitelju. kakva opreka! Ali, kakvo svjetlo za moj razum... Usporedim li Tvoju beskrajnu dobrotu s mojom nezahvalnošću... ukazuje mi se u novome sjaju!... Usporedim li moje grijehe s Tvojom svetošću... ah, što moram vidjeti u sebi?... Sramotu... i ništa drugo do strahovitu sramotu... Grozne li slike!... A usporedim li tek moje srce s Tvojim, tada mi se otkriva dvojaki svijet: svijet božanske ljepote i svijet čovječje rugobe.

Pravo je, da više puta promatram ovu opreku, da tim bolje upoznam ljepotu Tvoga oproštenja, a i grdobu moga grijeha.

Dopusti mi stoga, da ostanem još koji časak uza Te; dopusti mi, da mi ova čista, sveta Hostija prikaže najočitije rugobu moje duše.

Satrven ovako pod bremenom mojega grijeha kakvu radost još mogu naći u stvorenjima? Kakvu nadu mogu mi ona još pružiti? Grešnici će me potražiti svojim preziranjem, što ponizuje; ravnodušnici će me susretati hladnim sažaljevanjem; tvrdokornici će me povući u još gore zlo... Jedino dobri će me ohrabriti, da se vratim k Tebi; ali nitko mi neće moći povratiti odjeću moje nevinosti.

Dokle god budem udaljen od Tebe, o Isuse, osjećat ću u sebi grizodušje i očajanje, u mojoj savjesti neće više biti mira ni spokoja ni utjehe. Nisi li Ti osudio očajnika? Dobri Spasitelju, nisi li ipak odriješio pokajnika?

Ovdje Ti mogu prinijeti i svoju krv i svoje suze: ta to je najdragocjenija žrtva, koju ti moja skrušenost može prikazati. U neizmjernoj bijedi, u koju me je bacio moj grijeh, ostalo mi je samo bogatstvo mojih suza... pa ću ih evo proliti pred Tobom!

Kako je to veliko zaplakati pred Bogom, koji je osušio tolike suze... Njemu smjeti povjeriti srce puno boli!...

Što ćeš Ti za mene učiniti na povratku, moj božanski Spasitelju? Ah, ja to već osjećam: Ti ćeš rastvoriti opet rane na Svojim rukama i nogama, izlit ćeš na me svu predragocjenu krv Svojega božanskog Srca... I evo me pripravna, da taj dar primim; tome se nadam, za to molim i za tim čeznem, jer će to biti za mene novo otkupljenje... Evo ja uzimam mjesto Magdalene. Ponizujem se pred Tobom, padam ničice... moje srce se razbija, kao posudica od alabastra u rukama grešnice, da se pred Tvoje noge izlije miomiris moga pokajanja. Plakati pred Tvojim križem nije mi dosta. Hoću se osobno primaknuti zbilji, da Te opet nađem živa. Hoću se uvjeriti da me tamo gledaju Tvoje oči pune milosrđa, da me Tvoje milostive ruke blagoslivljaju; da mi Tvoje srce puno dobrote oprašta. Želim osobno naći svoga

Spasitelja jer samo Njega ja tražim i samo od Njega iščekujem riječ milosrđa, ljubavi i života.
Dobri Isuse, jedino je Tvoja ljubav, koja me privlači k Tvojemu tabernakulu. Ti si bio onaj, koji si dao u presvetoj Euharistiji sigurno utočište mojem grizodušju. Dovrši dakle djelo, što si ga započeo po svojoj milosti. Izlij Svoje svjetlo na moju pomućenu savjest i daj mi upoznati svu težinu i strahotu svojega grijeha. Izlij barem tračak Svoje ljubavi u moje srce, da stvorim čvrstu i stalnu odluku: nikada više uvrijediti Tebe.
Ti si kruh anđeoski: povrati mi čistoću moje mladosti! Ti si kruh jakih: ah, ispravi u meni nesreću grijeha; Ti si Bog ljubavi: užezi u meni - u mom srcu plamen svete ljubavi!
O Isuse, sada ću poći k Tvojem namjesniku, da primim oproštenje svojih grijeha; ali povratit ću se naskoro. Moram se vratiti iza tako tužne zapuštenosti. Hoću da se obradujem, kad vidim, kako je moja duša opet postala lijepa od Tvojega božanskog dodira. Vratit ću se, da svojom nazočnošću ispuniš prazninu, što ju je grijeh ostavio u mojemu srcu. Bit ću uskoro tu... A Ti, Ti ćeš mi pripraviti gozbu... Ah, sveto Tvoje tijelo... svetu Tvoju krv... Tvoju dušu... i Tvoje božanstvo!... kako ih dugo nema!... Kako su često beskonačno duga izvjesna oklijevanja!
Moj mili Isuse, molim Te, pričekaj me... uskoro ću biti tu!...

16. Nakon oproštenja

Izlazim iz sudnice Tvoga svetog milosrđa, o moj Isuse, gdje mjesto osude nađoh samilost i milosrđe, zadobih oproštenje! Bio sam okovan teškim negvama svojih

grijeha, a Tvoja me milost evo odriješila; bio sam poput gubavca osut gubom, a sada me resi odijelo nedužnosti; bio sam mrtav, a sada si me oživio na nov život; o sramote, bio sam se prodao sotoni, a sada počivam u Tvojem naručju.
Ta Ti si, Gospodine, koji si proizveo ovo čudo, Ti si me tako preobrazio.
Ne vidim više munje Tvojega božanstvenoga gnjeva da križa naoblačenim nebom... sve se opet lijepo razvedrilo. Molim se, a molitva se moja diže iz čista srca, iz srca, što ljubi. Gledam raspelo i slike mile Gospe Marije... ne vidim na njima više onaj prijašnji bolni i strogi pogled. Približavam se tabernakulu... i kao da se preda mnom otvaraju ona sveta vratašca... Isus izlazi, da me zagrli i da mi dadne cjelov mira.
Ili je to možda samo varka očiju? Ali, o moj Isuse, zar nije živa istina, da me Ti voliš ovdje vidjeti...? Dušu pomirenu, srce očišćeno, skrušeno?
Ah kolike li radosti! Kad bi kojim čudom spala bijela koprena, koja Te sad krije mojim očima! Kada bih Te mogao vidjeti onakva, kakav si zaista... okružena zborovima nebeskih duhova, koji Ti se klanjaju... o radosti, ja se više ne bih trebao stidjeti... i k Tebi i k njima mogao bih uzdignuti svoje zahvalne oči... ta Ti si opet postao moj Otac, a anđeli opet moja braća.

* * *

Pa kako to, o Isuse, da si mi sve oprostio? Zašto si zaboravio kaznu, da na me izliješ Svoje milosrđe? Zašto si zaboravio na srdžbu, a obasipao me svojom dobrohotnošću? Zašto mi iskazuješ odabranu ljubav umjesto strogosti?

Ti mi se smiješ i rukom pokazuješ Svoje Srce?... Razumijem Te sada, o moj Isuse! To su uzvišene tajne Tvojih djela. Ti ljubiš: tu je taj veliki: Zašto?
Ti se nisi promijenio kroz dvadeset vjekova Svojega euharistijskoga života. Nesretnici nalaze uvijek u Tebi smiješak i oproštenje, a ja sam sigurno jedan od najvećih.
Hvala, tisuću puta hvala, o moj mili Spasitelju! Hvala!... Ja i ne mogu izustiti druge riječi! A zar Ti i iščekuješ kakvu drugu riječ?... sada, kada sam opet Tvoj i to sav Tvoj?

* * *

Nema više moga grijeha! Prijateljski su odnosi s mojim božanskim euharistijskim Učiteljem opet uspostavljeni. Dobio sam opet pravo, da budem među onim odabranim dušama, koje Mu se klanjaju i koje Ga primaju u svoje srce; opet imam pravo da ujedinim svoj glas s hvalospjevom anđela i da zatražim u svećenika Tijelo i Krv Isusovu; siguran sam, da sam obradovao blaženu Djevicu Mariju ostavivši grešnike, koji vrijeđaju njezina božanskog Sina na Kalvariji, da odsada živim uz Njega za Njegovim stolom, gdje ću moći otpočinuti na Njegovu Srcu.
Koje li sreće opet biti u milosti Božjoj! Sjene smrti više mi nisu mračne; pokvarenost svijeta više me ne plaši, brige za život bivaju lakše, nemoći i bolesti gube svoju gorčinu, pa i sama smrt više mi nije strahovita. A sve to stoga, jer je Isus opet postao Učitelj mojemu htijenju i djelovanju, jer je izlio u moje srce slatki miris, koji je predokus vječne nebeske radosti.
Ah, da, dok sam god živ, o moj Isuse, ja Te više nikada neću uvrijediti!

* * *

Isus će opet biti zadovoljan sa mnom! On može čekati u mojoj duši čistoću mojih namjera; On će vidjeti u mom srcu ljepotu Svojih darova: i čistoću i ljepotu, što On jedini poznaje i cijeni, jer su djelo Njegove milosti.
On će biti zadovoljan sa mnom! O kad bi Mu ja tu sreću mogao osigurati zauvijek, da Ga utješim u žalosti, što je osjeća kraj tolikih otpornih, tvrdokornih duša, koje su gluhe na Njegov glas, bešćutne za Njegovu ljubav, odbojne prema Njegovoj milosti.
On će biti zadovoljan sa mnom, jer neću prezreti Njegove boli, Njegovu muku i Njegovu smrt; jer ću ostvariti u sebi veličanstveno i božansko djelo Njegova utjelovljenja.
O moj Spasitelju! Tvoja tamnica, tabernakul, donosi Ti svaki dan tisuću boli i žalosti, ali u isto vrijeme mnogo utjehe i radosti. U ovaj čas tješim Te ja... Kako sam mogao doći do toga, da tješim Tvoje Srce?
O anđeli nebeski, pjevajte!... Pjevajte pjesme radosne, jer sam utješio moga Isusa!

* * *

Čini mi se, da bih ponovno pao, kad ne bih pohodio smjesta Isusa u Presvetom Sakramentu donoseći mu svoju novu odjeću nevinosti.
On se prvi treba diviti djelu Svojega milosrđa; obradovati se osvježujućoj rosi, što ju je izlijevao za okrepu moje duše; neka On prvi ubere cvjetove, što nikoše na životnim zrakama Njegova oproštenja.
Moja je duša puna radosnih pjesama i hvalospjeva. Nigdje drugdje ne zvuči tako svečano i čisto pjevanje preporođene duše kao pred Svetohraništem, gdje mu se zahvaljuje, gdje se raduje, gdje se moli.

Primi dakle, o Isuse, prvijence mog novog života; uberi u vrtu moje duše, za koju si toliko trpio, plodove sazrele na suncu Tvoje ljubavi; Ti si je zalijevao i oplodio Tvojom presvetom krvi. Dajem Ti sve. Ti si me preporodio Svojom milošću; ja želim živjeti u Tvojoj ljubavi, ja hoću umrijeti u Tvom naručju.
Sa životom nanovo dobivene milosti vratio mi se glad i žeđ... glad za Tvojim tijelom, o Isuse, žeđ za Tvojom krvlju. Bijelo odijelo, vječni prsten i cjelov Tvojega oproštenja nisu mi više dosta: mnogo više hoću... da, Tebe hoću, o Bože moj!
Dođi, o Isuse, dođi i prebivaj u srcu, koje si osvojio tolikim žrtvama. Dođi: sve ljepote kraljevskoga dvora iščezavaju, kada u njemu ne boravi vladar! Dođi i unesi u moju dušu velebnost Tvojega Veličanstva; dođi i zavladaj u njoj Svojom vlašću; dođi i obogati je Svojim bogatstvom; dođi, rasvijetli je Svojim svjetlom; dođi i usreći je Svojom ljubavi.
O, Isuse, sada, kada si me preporodio, ne daj da ginem od gladi daleko od Tebe. Ti si me zovnuo... ja sam se natrag vratio... evo me... ali ja sam gladan, Ti to znaš!... daj mi taj Kruh, koji hrani dušu za vječni život.

17. Skroviti život

Isus je život, ali mi se pričinja, kao da ne živi. Vjera mi doduše govori neizrecivo mnogo, no moje oko ne vidi ništa. Za života Isus se običavao sakrivati mnoštvu kad god bi učinio čudesa.
U tišini nazaretske kućice izvršila se tajna svetog utjelovljenja. Rodio se u tami hladne zimske noći; ustanovio je presvetu Euharistiju u kasnu večer u dvorani nekog prijatelja; otkupio je cijeli ljudski rod u

začuđujućoj tami Kalvarije; a i sakramentalni život provodi On u tolikoj skrovitosti, da je taj skroviti život čudan ljudskom umu i srcu kad pomisli, da je tu Svemogući Bog.
O, Isuse, ja Te ne vidim... ja te ne čujem... o, kako snažno ponizuješ upravo Tvojom skrovitošću moju taštinu, moju oholost.

* * *

Iz malene, neznatne, okrugle svete Hostije proizlazi jakost, koja cijeli svijet uzdržava i upravlja. Ta u svetoj Hostiji je ona ruka, koja upravlja u svemiru bezbrojnim zvijezdama na njihovu neistraženom putovanju. Iz ove svete Hostije proizlazi onaj glas, koji neprestano zove na život nove naraštaje. Ondje je u svetoj Hostiji ona ljepota, ljepota, koja potiče duše, da ispituju ovo tajanstveno vrelo, da za njim čeznu. Samo u ovoj svetoj Hostiji stanuje ona istina, koja toliko prosvjetljuje duhove, koja je dala svijetu mudrace, a katoličkoj Crkvi crkvene oce i naučitelje. Sve, sve, što god je na ovom svijetu istinito, lijepo, dobro i što će biti do najpoznijih stoljeća, sve će proizaći odatle, iz svete Hostije, od Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu.
Pa ipak ondje... ne vidi se ništa... ne čuje se ništa.
Upravo je ništa naša zemlja sa svim svojim ljepotama, ako je usporedimo sa svijetom milosti, koji je usredotočen u svetoj Hostiji, iz koje se crpi sav vrhunaravni život. Iz ove svete Hostije svaki dan, dapače svaki čas, oslobađa Isus premnoge duše od veriga grijeha; On ih jača darovima Svojega Duha, posvećuje ih po najvišem sjedinjenju sa samim Sobom, On ih čini poniznima među oholima, darežljivima među škrticama, čistima među nečistima, hrabrima među kukavicama.

Pokazuje im put k bogumilom zatišju samostana, šalje ih u još divlje krajine na apostolsko djelovanje - pomaže im da se proturaju na stratišta mučenika, oduševljava ih za patnje, muke i smrti; zaslađuje im progon i tamnicu; On ih podiže do razmatranja Božjih istina i do jasnog gledanja; On ih dovodi do vrhunca svetosti. - A od svega toga ne opažam ništa, pa ma kako oprezno razmatrao ovu svetu Hostiju.

* * *

Isus je sama svetost, ali ja ne vidim od nje ništa do male bjeline... Ova blještava bjelina jedini je vanjski znak, koji me sjeća na Isusove kreposti; inače ne vidim ništa.

Ovdje ispod ove bjeline... nalazi se poniznost, ali nema tu oborenog čela, nema sagnuta vanjskog držanja; tu boravi siromah, ali On ne pruža ruku na milostinju; tu živi sama dobrota, ali se ne očituje ni prijatnim smiješkom, ni nježnim pogledom; ovdje stoluje milosrđe, ali nema ruke, koja bi jače zagrlila raskajana grešnika; tu je bezdno strpljivosti, ali ne vidim leđa, koja bi izmicala pod bremenom križa; tu je sjedište beskrajne ljubavi, ali ne ćutim srca koje bi kucalo... Tu je... a što je uopće lijepa i sveta, a da se ne bi nalazilo u svetoj Hostiji!?

Tu je sve, jer je tu Isus!... Tu je pravi život, najsavršeniji život, vječni život, ali skroz i posve skroviti život!

Pa kad Isus tako voli skrovito življenje, makar kraj toga bilo poniženo Njegovo Veličanstvo; ako se pod prilikom kruha skriva ljudskom oku i uz pogibao, da Ga mnoge duše neće uopće ni spoznati ni ljubiti; to je tu najjasniji, najsigurniji dokaz, da je život toliko svet, koliko je skrovit.

Sada razumijem poneke želje moje duše, koje ju često muče nakon jednosatnog klanjanja pred Presvetim. Isus sam budi u meni težnju za skrovitim životom, da tako što tješnje živim uz Njega.

Iz dana u dan sve više gube u mojoj duši vrijednost stvari ovoga svijeta; ništa mi nije milije, ništa ljepše, nego klanjati se Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, primati Ga u svetoj pričesti, slušati pobožno svetu misu i prisustvovati svetome blagoslovu... sve je to moja najveća radost. Slatki moj Spasitelju, kad bih mogao, snimio bih Tvoju bijelu koprenu, da se obavijem njenim naborima, te se potpuno pred svijetom sakrijem.

O da, htio bih Te Spasitelju moj, ljubiti srdačno, da, srdačno, ali tako, da to nitko izvana i ne naslućuje; najvolio bih u Tvojoj blizini, u sjeni Tvojega Svetohraništa, tako se sakriti, da za sav ostali svijet uopće ne živim; rado bih bio u duši svojoj svet, ali kao običan čovjek najvolio bih, da se iz ljubavi prema Tebi posve istrošim i živim neopažen u svijetu.

Jedino bih Tebe htio imati svjedokom svega mojega mišljenja, svega mojega čuvstvovanja i svega mojega rada.

Daj mi ovu milost, o moj Spasitelju; stavi me u duboki zaborav, sakrij me pred očima svijeta... Daj, da me okruži dvostruki red svetih Tvojih anđela, koji će načiniti - tihi i skriveni put, koji vodi jedino do Svetohraništa i do svete rane Tvoga Presvetoga Srca... Dođi, o moj Isuse, dođi k meni i sakrij se posve u zatišje siromašne moje duše, pa daj i meni da dođem k Tebi, da se posve izgubim u tajni Tvoga Presvetog Srca.

Isus je sa mnom... ja sam s Isusom... o anđeli nebeski,

radujte se i veselite: ja uživam ovdje na zemlji slast života u Isusu sakrivena.

18. Moja knjižica

Isus je najbolja knjižica za proučavanje Isusa. Sve knjige svijeta ispisane ljudskom rukom, pa bile napisane i od najvećih svetaca, nisu nikada ono, što je ovaj mali listak: »sveta Hostija«! Nije tu čovjek, koji u njoj o Isusu govori, ne, tu je Isus sam, koji o Sebi govori. Tjelesne Oči ostaju samo na prilikama, ali vjera naša ide dalje, ona pita... ona odgovara... ona se čudi... ona se divi ljepoti Isusovoj... ona joj se klanja. Pa u čitanju ove knjižice združimo pogled tjelesnih očiju sa pogledom svete vjere, tada ćemo ponajbolje moći upoznati Isusa, najlakše Ga proučavati.

Sveta je Hostija nalik na knjižicu, koju je vidio sv. Ivan u tajnom Otkrivenju (Ot. 5, 11): »Ispisana je izvana i iznutra.« Unutra su napisane veličine Isusove, izvana njegova poniženja. Ova dva dijela knjižice objašnjavaju se međusobno: veličina Isusova upoznaje nas s Njegovim poniženjima, a Njegova poniženja tumače nam Njegovu veličinu! Divna je to suprotnost, iz koje Isus izlazi proslavljen. U svetoj je Hostiji Spasitelj zatvoren, ali duši, koja promatra Euharistiju, ovaj se grob doskora ukaže slavan, to je zora vječnog uskrsnuća.

Čitam dakle moju euharistijsku knjižicu... Evo Hostije! Promatram je... bijela je... nosim je... lagana je... dotičem je, nema nikakve topline...

No ja je promatram dalje... ta bjelina mijenja se u nebeski sjaj... ta lakoća je potporanj svemu tjelesnome i duševnom svijetu... ta hladnoća je plamen srca Isusova, jest vatra božanstvene ljubavi.

* * *

Čitam dalje... Ali ne vidim ništa napisano: ni riječi, ni slova!... Vidim samo priprostu sliku Raspela, kojega otisak zamijeni katkad kakav drugi otisak... Gledam dalje... i čitam još... Nu, sada pod ovim komadićem hostije vidim vječnu riječ Božju »Verbum Dei«. Ova riječ bila je u ustima proroka, u srcu patrijarha, u peru evanđelista; razlijegala se je poljanama Palestine ponajprije tiho u nazaretskoj kućici, onda svečano na gori Blaženstava; padala je strahovito u dušu farizeja, silazila blaga i mila u srce nesretnika; obećala je oproštenje Magdaleni; donijela milosrđe svima.

Ova riječ čula se povjerljivo i tužno u dvorani posljednje večere, uzdišući i predano na Maslinskoj gori, ustrpljivo i tjeskobno na Golgoti, rječito i otajstveno u grobu. Ova je riječ predana apostolima, a ima se čuti do krajeva svijeta; riječ je to, što odzvanja sa usta Crkve, što stvara sakramente, propisuje zakone za milijune vjernika; sve tmine raspršuje, ublažuje svaku bol, pere svaku ljagu, posvećuje i vodi do u nebo; ova će riječ na kraju vijekova sići na pravednike da ih po posljednji put pozove: »Dođite blagoslovljeni Oca mojega!...«

Ima li divnije knjige od ove knjižice Hostijine?

Hoću još više čitati... Na svetu Hostiju pada slabo svjetlo jedne svjetiljke i maleni plamen od nekoliko svijeća... svjetlo i plamen, koji predstavljaju ljubav klanjatelja. Ali iza ovoga blijedog svjetla ima drugo, življe, jače, sjajnije... i ja čitam... to skriveno svjetlo je... izljev Isusove ljubavi na mene.

Ja čitam... ali sve što čitam nije tek list, ne, to je čitava knjiga, koja se počinje i svršava u vječnosti. Moj Isuse, koje li ljubavi!

Sva povijest ove ljubavi napisana je u svetoj Hostiji.

Ona je živi skup vječne ljubavi kroz sve vjekove; u njoj čitam, da je Njegova najveća radost stanovati s djecom ljudskom; da je moje srce prenoćište, u kojem se Isus odmara od - Svoga dugog putovanja, što ga je prevalio, a koji Ga je vodio iz krila vječnoga nebeskog Oca do djevičanskog krila Blažene Gospe; od jaslica do križa; od križa do presvete Euharistije, a od svete Euharistije do moga srca. Čitam tu njegovu velikodušnu, gorljivu ljubav, koja Ga je lišila upravo svega radi mene. Tu čitam svečano obećanje, da me neće nikad ostaviti, da će me uvijek tješiti, da će mi biti od pomoći na umoru, da će primiti moju dušu na kraju ovoga života i ponijeti je u nebo.
O, predivna je to knjiga ova sveta Hostija! Nju je doista sam Isus napisao.

* * *

A što ću učiniti s ovom knjižicom? Učinit ću, što i Sv. Ivan (Otk. 10, 10)... On je vidio knjižicu, koju mu je nudio anđeo, i on ju je uzeo iz ruke anđelove i progutao je... i bila je u njegovim ustima kao slatki med.
Sav obuzet Isusovom ljubavlju svaki ću dan ići na svetu pričest, da progutam svoju knjižicu. Hoću čitati njezine stranice s još više ljubavi i vjere; hoću, da se svaka njezina riječ tako duboko utisne u moju dušu, da ništa na svijetu ne mogne u njoj izbrisati ni najmanjeg slovca....
U mojoj euharistijskoj knjižici naći ću životno pravilo za sve svoje djelovanje; s njom ću se posavjetovati u svojim dvojbama; iz nje ću crpiti oduševljenje kako da Boga slavim, kako da pomognem svojim bližnjima, kako da obnovim sebe samoga.
Ona će urediti moje odnose prema nebu; ona će utišati

svu buru moji strasti; u njoj ću čitati najuzvišenije misli; u njoj ću naći najplemenitije osjećaje; u njoj ću crpiti snagu za čuvstva moje duše, za najsvetija djela.
Čitat ću je u crkvi, na putu, kod kuće. Čitat ću je zdrav i bolestan... radeći i odmarajući se...
Čitat ću je svugdje i svagda... i nadam se, da je neću izgubiti nikada; nijedan neprijatelj neće mi je moći oteti, jer ću je nositi uvijek u svome srcu!

19. Izbliza

O, kako je dobro biti uz Isusa! Euharistijski sat - uvijek mi je najljepši sat u danu. To je sat radosti, mira i odmora.
Istina, dogodi se, da često puta upravo ne znam, što da kažem Isusu: gledam oltar... vječno svjetlo... pokaznicu... i konačno zaustavim svoj pogled na Hostiji, a sve bez riječi. Srce je moje prepuno, ali usta nemaju riječi.
Ova me šutnja ipak ne žalosti, jer ni sami anđeli ne govore; oni misle i ljube. Sav je njihov govor u tome, da prikazuju Isusu svoje misli i ljubav. Isus vidi, prima, i to je dosta.
Ovako otprilike i ja: Otvaram pred dobrim Spasiteljem cijelu dušu i srce i prepuštam Spasitelju, neka čita u njemu po miloj volji. Ne skrivam Mu ništa, a On može svojim božanskim pogledom proniknuti čitavo moje biće. Kakav pogled!... kakvo dobročinstvo!... Najprije me podilazi neka blaga toplina... nestaje sudeni! Ne bih umio pravo kazati, što se događa u meni: Nakon jednog sata osjećam se očišćen. Doduše to je još uvijek moja narav sa svojim pogreškama, ali ona je bolja, čišća, milija i strpljivija.

Ubogi svjetovni ljudi! Sažaljevaju me, što ja, umjesto da tražim zabave, ostajem uz Isusa. Vide me, da se u Njegovoj nazočnosti ponizujem, smatraju me obeščašćenim. O, kad bi oni znali, kako se ja osjećam velikim, kada se tako ponizujem pred svetom Euharistijom!

Dok se ja klanjam Isusu, ne činim drugo, nego zauzimam mjesto koje mi pripada. Ta ja sam Njegovo stvorenje, Njegov sužanj, Njegov sluga; kad bih bio daleko od Njega, zalutao bih.

Ovdje, pred Svetohraništem, uzdižem se nad svaku ljudsku veličinu... a svi obožavatelji zlatnog teleta kudikamo se dublje ponizuju nego ja.

Tu sam u društvu svetih anđela... a gdje su te zemaljske ljepote, što bi se uzdigle do naravi anđeoske?...

Tu se skupljaju najčišće, najsvetije, najplemenitije duše... a kako malo ima takvih duša u blizini velikana ovoga svijeta!

Ovdje se raspravlja o najvažnijim i najznamenitijim pitanjima na svijetu: o Bogu, o duši, o vječnosti, o kreposti, o junaštvu, o žrtvi, o nebu... a gdje je na svijetu kraljevska palača, u kojoj bi se govorilo o ovakvim stvarima?

Tu se postaje bolji... ali daleko od Isusa u društvu s ljudima duša uvijek gubi nešto od kreposti!

U Isusovoj nazočnosti vazda nalazim ono, što mi svijet toliko skriva: spoznaju samog sebe. U svjetlu svete Euharistije otkrivaju mi se sve pogreške i grijesi prošlosti kao i sadašnjosti, a ovo spoznanje budi u mome srcu skrušenost i pokajanje. O, kako se ćutim bijednim u Isusovoj nazočnosti, a ipak kako su slatke i ugodne suze, što ih prolijevam uz Isusa za svoje krivice.

Kad ne bih dolazio ovamo, gdje bih na svijetu našao kutić zemlje, da ga orosim svojim suzama, pa da na njemu iznikne nježan cvijetak nade? Tko bi mi mogao osim Isusa reći: »Pođi u miru, opraštaju ti se grijesi!«

Oholice ovoga svijeta samo s preziranjem gledaju onoga, koji je pao. Jedini Isus umije dušu, koja se želi podignuti, izvući iz blata; Isus joj jedini daje cjelov mira obnovljenim prijateljstvom.

Šatori grešnika nisu mi više mili; jedno jedino mjestance, gdje ću naći pravi mir - jest tabernakul moga Isusa.

Svaki sat moga života označen je nekim Isusovim dobročinstvom; svaki će sat moje budućnosti pokazati kako mi je neophodno nužna Spasiteljeva pomoć. Iz toga slijedi, da sav moj preostali život mora biti prožet srdačnom zahvalnošću i smjernom prošnjom Gospodinu.

Ovdje u Njegovoj nazočnosti sve ću dane života srdačno Mu zahvaljivati za sva dobročinstva, kojima me je obasipao u prošlom životu. Jednako ću Ga ponizno moliti da mi i ubuduće ostane: otac, prijatelj, Otkupitelj i Bog moj... A Isus, koji je toliko velikodušan prema dušama, koje su mu barem donekle zahvalne, udvostručit će Svoju nježnost, Svoju milost, a i Svoju ljubav. Poznajem ja Presveto Srce Isusovo, znam ja, kako je ono dobro; od Njega se nadam svemu.

Nije li to Tebi, o Isuse, najveća sreća, da ja ostajem uz Tvoj tabernakul?... Nisi li Ti ustanovio presvetu Euharistiju zato, da Svoj stan udariš među nama?... Dakle...

O, Isuse, Ti nisi dopustio Petru, Jakovu i Ivanu, da u sjajnosti gore Tabora podignu šator; a hoćeš li dopustiti meni da ja svoj šator podignem uz Tvoje

Svetohranište? Ovdje ću biti uza Te, u Tvojoj presvetoj nazočnosti; moći ću govoriti s Tobom, čuti Tvoj glas, uživati u Tvojoj ljubavi.
Svaki ću dan na oltar Tvoj staviti koji cvijet iz vrta moje duše: cvijet poklonstva, cvijet pokajanja, cvijet zahvalnosti, cvijetak molitve. A Ti, dobri moj Isuse, učini tada ovako: spleti vijenac od svega tog cvijeća i stavi ga oko svoga Srca, dopusti, da Ti suznim očima kažem: odviše me boli, kada gledam Tvoje Srce samo trnjem okrunjeno!

20. Izdaleka

Udaljen sam jedva nekoliko koraka od Isusa, a pričinja mi se, da sam vrlo daleko. Predmeti, koji me okružuju, zidovi moje sobe, u kojoj se sada nalazim, sve kao da mi govori, da Mu nisam dosta blizu. Svjetlost dana je lijepa, a ipak radije gledam plamsanje one malene svjetiljke. Osobe, što su oko mene, usrećuju me svojom ljubavlju i dobrotom, ali još više razveselit će moje srce kad ih vidim, gdje kleče pred Presvetim. Govorim i čujem oko sebe govoriti o tisuću stvari, ali ništa me tako ne utješi kao šapat pred oltarom Gospodnjim.
Izbija sat... Slušam i brojim... kako otkucavaju sati na uri tornja... i nekom žalošću promišljam na Isusa, koji tolike sate osamljen boravi iz ljubavi za nas u Svetohraništu... i to posve sam... Sat mog pohoda, čas, da pođem k Njemu, još nije kucnuo. Iščekujem ga... Kako mi je dugo čekati... kako si daleko, o Isuse!
Moje misli, a još više moji pogledi skreću k Isusu; ja Ga izdaleka tražim... znam, gdje je... ali između mene i Njega prolaze ljudske taštine... prolaze zemaljske požude... i da moje srce stigne do Njega, treba veslati mučno morem gorčine.

Od vremena do vremena pošaljem Mu koju brzu molitvu; ali jao, ne moram li se bojati, da će se izgubiti putem među tolikim hulama i psovkama, ili možda prispije do Isusa bez života i ljubavi.
Istina, vjerom gledam Spasitelja, a Spasitelj poznaje mene; istina je, susret dvaju pogleda je susret dvaju duša; no to me ne zadovoljava. Htio bih, da moje oči pri susretu počivaju na Njemu... htio bih, da one mogu promatrati svetu Hostiju.
Ah, kako je lijepa, ova bijela Hostija!
Tko zna, klanja li se tko Isusu u ovaj čas?
Možda je sam? Ima li koja pobožna duša, da tišinu one samotne crkve prekine molitvom, pozdravom, uzdahom?
Molio sam svog anđela čuvara, da ostane umjesto mene klanjajući se kod Isusa... ali koliko bih bio sretniji, kad bih sam mogao ostati ondje. Ali još nije nadošao čas... meni ne preostaje drugo negoli da ovdje čekam... udaljen od Njega!
Slušaj!... Zvonce!... Spasitelj naviješta posjet nekome bolesniku. Hoće li imati dostojnu pratnju? Ah, možda se tu teškom mukom i iz nužde našle dvije, tri stare bakice, koje Ga prate. Ah, kako bih Ga ja rado pratio; činilo bi mi se, kao da idem nebeskom stazom... a ja... moram ostati daleko od Njega.
Zvona zvone... Sveta je misa. Isus će se žrtvovati na novoj Kalvariji i prikazati za sve. Hoće li se tu naći nekoliko pobožnih žena, da Ga tješe, da Ga oplakuju, da promatraju Njegove boli?... Ili će Spasitelj biti okružen mučiteljima? Kad sam u crkvi, žalosti me nepoštivanje mnogih. Najvolio bih biti udaljen da ništa ne vidim! Kad sam pak udaljen, najvolio bih biti ondje, da mogu opet sve popraviti; ipak je bolje trpjeti u blizi-

ni s Isusom, nego u daljini mir uživati... Mir?... kakav mir mogu naći, kad se moram bojati, da će mog Isusa zlostavljati?
Ponekad osjećam neku utjehu, kad se nalazim u prirodi Božjoj. Iz tamnog zelenila proviruju po brežuljcima nadaleko i široko rasijane prijatne bijele crkvice. Isus je tamo u Svetohraništima, a možda sam samcat, ili mu se možda klanja koja sirota starica.
Kamo god pogledam, svugdje vidim bijedne stanove Isusove. Osjećam, kao da sam Njime odasvud okružen, iako sam od Njega tako udaljen. Ja sam kao središte, u kojem se stječu tolike zrake euharistijske ljubavi Isusove? Zar mi ne svijetle sa svih strana zrake Njegova Srca? Ah, kako bih rado bio žarištem, iz kojega bi vrcale iskrice ljubavi na sve strane. O, neka lete te iskrice u svaku od ovih crkvica i padnu ondje na sveto Njegovo Srce.
Kako je utješno vidjeti Isusa posvuda na obzorju! Ali kakva muka vidjeti Isusa na tolikim mjestima, a na nijednom ne moći mu se približiti.
Htio bih ubrati sve cvijeće po obroncima brežuljaka, po bujnim poljanama, na hladnim vodama potoka i donijeti ih Isusu; ali ovako izdaleka mogu Mu ga poslati samo u duhu, a za uzdarje iščekujem isto toliko zraka euharistijskoga sunca.

* * *

Kad putujem željeznicom, vidim kako se ispred mene nižu čedne seoske crkvice; tamo dalje uzdižu se ponosne katedrale, koje lagano i svečano iščezavaju... a na obroncima brežuljaka pomaljaju se druge crkvice, kao da se jedva miču... koliko je to pozdrava ljubavi izmijenjenih između Isusa i mene!
No ovaj bijeg, ovo udaljavanje, ovo rastajanje muči

me. - Zašto idem ja i Isus protivnim smjerovima? Čemu taj tako nagli odlazak? Ne ljubi li me Isus više? O, kako bih ja mogao na ovoj brzoj vožnji u svakoj ovoj crkvi ostaviti makar nešto moje duše!
Gle, tamo u daljini pojavljuju se opet drugi zvonici... oni se gube jedan za drugim na vršcima i obroncima gorja... Daljine iščezavaju... a Isus sve više raste pred mojim očima u onoj mjeri, u kojoj ja prevaljujem put svojim brzim vlakom. Uskoro sam na cilju, ja ću izaći... u blizini Njegovoj. U onom gradu, u onom seocu, gdje me ne očekuje nitko!... Nitko!... Ali ondje je Isus, koji me pozna!... On me iščekuje!... On me prima raskriljenim rukama! Nijedna zemlja na svijetu neće mi biti tuđa i strana, dok god u njoj ima za mene koja sveta Hostija!
Dapače iz daljine ljubit ću uvijek svoga Isusa, jer svaka udaljenost ispunja me čežnjom za Njim.
Daleko od kruha svagdašnjeg još ću više osjećati glad, koja me muči. Daleko od izvora žive vode žeđat ću jače. Daleko od moga liječnika osjećat ću želju za ozdravljenjem. Daleko od moga oca, čeznut ću još više za njegovim zagrljajem. Daleko od mog Isusa uzdisat ću življe i glasnije za Isusom.

21. Gospodine, nisam dostojan!

O, koliko Te ja trebam, o Isuse moj!...
Moje srce čezne za Tobom... a ipak bi me osjećaj moje nedostojnosti htio još udaljiti od Tebe.
Zar Ti ne osjećaš kakvu odvratnost, o Isuse, da siđeš u moju dušu? A zašto želiš doći? Zar Ti nije više dosta poniženja? Zar Ti više nije dosta skrovitosti u Svetohraništu, hladnoće u ciboriju, tjesnoće u Hostiji? Zar ne vidiš, kako sam bijedan i siromašan?

Ah, koja li razlika između primanja moga i primanja Blažene Djevice Marije! Pred mojom nedostojnošću nećeš li žaliti za siromašnom kućom u Nazaretu?

* * *

Sveti ciborij, istina, nema osjećaja; ali barem je čist, često i sjajem umjetnosti urešen; ja naprotiv imam samo nedužne želje, a kreposti očekujem od Tebe.
Moje su oči nedostojne da Te promatraju: oči, koje traže samo taštinu ljudsku, kako da znadu gledati nebo i oplakivati moje grijehe?
Moj je jezik nedostojan, da Te se dotakne: jezik, koji je izgovorio toliko taštih, beskorisnih, grešnih riječi; jezik, koji ne zna ni moliti.
Moj duh, tako malo vičan razmatrati, nije dostojan da Te primi, Tebe, vječnu Istinu!
Moje srce tako hladno, tako o stvorove privezano, da nije dostojno primiti Tvoje srce, koje plamti ljubavlju!
Moje tijelo tako mlitavo, tako sporo u slušanju duhovnih nadahnuća, nije vrijedno da se sjedini s Tvojim tijelom, koje se sve iscrpilo i izmorilo od apostolskoga rada i koje je za mene prolilo i posljednju kap svoje krvi i za me se dalo na križ razapeti!
Moja krv, koja se katkada uzbuni dahom strasti - nije dostojna da se pomiješa s Tvojom, koja je prolivena samo za otkupljenje svijeta!
Moja duša mnogim grijesima iznakažena; moja duša bez zanosa i žara - nije dostojna primiti Tvoju dušu tako lijepu, tako čistu, tako svetu!
Moje čitavo biće, koje je, čini mi se, više stvoreno na sliku ilovače nego li na sliku i priliku božanskog daha, neće biti nikada dostojno, da se ujedini s Tvojim Božanstvom!

Među najsretnijima, koji su dosad primili posjet Tvog milosrđa, sigurno da je jedva tko tako nedostojan kao što sam ja.
Ti si došao povratiti zdravlje i život; gubavima, uzetima, slijepima, kljastima i hromima, gluhim i nijemima, dapače i samim mrtvima. Ali sve ove bolesti i ta smrt nisu bile nikakav grijeh, nikakva krivnja, već samo nesreća. Ako pak ja imam gubu na duši, moja je to krivnja; ako su tamo uzete moći moje duše, moja je krivnja; ako li sam slijep za nebeske stvari i opet je moja krivnja. Moja je vlastita krivnja, ako ne idem pravo putem kreposti, ako ne razumijem ljepotu molitve, ako ne slijedim Tvoja nadahnuća, ako sam mrtav. Nesretnici u evanđelju mogli su Te ganuti na milost i samilost, dok ja mogu samo izazvati Tvoju odvratnost.
A ipak, daleko je to od Tebe, da me prezireš; Ti još hoćeš k meni doći; Ti dapače blago moliš, da Ti otvorim svoje srce.
O, Isuse, kako možeš tako zaboraviti moju nedostojnost i Tvoju veličinu? Što nalaziš u meni, da ne gledaš na na prava Tvoga neizmjernog Veličanstva. Zar ne vidiš, kako sam bijedan i siromašan? kako sam grešan i vrijedan kazne? Zar ne vidiš, kako sam zapravo ništa u Tvojim očima?
Pođi, nastani se radije u drugim dušama, koje resi anđeoska čistoća, ljepota i ljubav. Tamo ćeš naći kolijevku divnim cvijećem urešenu, hram zlatom pozlaćen, Svetohranište dragim kamenom obloženo. Pođi k njima... ja ću pak iz ponora svoje nedostojnosti promatrati to sveto ujedinjenje, to slavlje ljubavi i te božanske radosti. A pogled na sreću i ljubav Tvoju ublažit će začas moju nesreću.

A zašto se ne udaljuješ od mene? Zašto nećeš ostati u rukama svećenika, koji se približava k meni? Zašto, o Isuse, zašto? O, kako sam nedostojan, a Ti ipak želiš doći! Neću više opirati se otajstvu Tvojih poniženja... Dođi, ah dođi samo, moj Spasitelju... Ako u meni ne nađeš pravog odjeka na glas Tvoje ljubavi, a ono ćeš barem naći široko, pusto polje, posve otvoreno Tvojem milosrđu.

Dođi!... ali zaboravi, da si vječni, svemogući Bog, kojemu kerubini i serafini pjevaju »Svet, svet, svet!« Zaboravi na svoja prava i spomeni se samo svojih poniženja!

Dođi!... ali spomeni se svakako milosrđa, koje Te je sa nebesa spustilo u jaslice; spomeni se ljubavi, koja Te je nastanila među djecom ljudskom; spomeni se predanosti, kojom si podnio zapuštenost na Maslinskoj gori, poniženja na sudu, udarce bičevanja, muke na Kalvariji i smrt na križu.

Dođi!... ali sjeti se suza, koje si prolio na grobu Lazarevu; Tvoj plač bio je pretečom njegova uskrsnuća. Spomeni se i suza, koje si prolio nad nezahvalnim Jeruzalemom... suza, koje nisu zapriječile svečani Tvoj ulazak u njegove zidine!

Dođi!... Naći ćeš do nogu Tvojih najnedostojnijega među svim stvorovima... Naći ćeš jednoga gubavca... jednog slijepca... jednog mrtvaca...

Digni tada Svoju ruku, o Isuse; progovori, daj da čujem i razumijem Tvoju božansku, svemoguću zapovijed... Učini čudo i doskora će iz mog ništavila izaći glas, da zapjevam Hosana najvruće zahvale i najčišće ljubavi!

22. Što da vratim Gospodu?

Primio sam Spasitelja... Kako bi veliko moralo biti moje veselje... a ipak osjećam se zbunjen i posramljen. Isus je u mom srcu... ono milo djetešce, što je počivalo u jaslicama. Ovaj dječak, koji je radio u radioni nazaretskoj; onaj apostol, koji govori dušama; onaj čudotvorac, koji je učinio tolika čudesa. U duši je mojoj onaj mučenik, koji je prikazao svoju žrtvu na Kalvariji; ono žrtveno janje, koje je počivalo u grobu; onaj pobjednik, koji je slavno uskrsnuo; onaj gospodar, koji upravlja nebom i zemljom. On je u meni... a što mi još ostaje da poželim, kad imam Isusa?

Imam Isusa! A tko mi Ga je dao? On sam - On mi se sam dao na dar. Kraljevi zemaljski mogu mi dati svoje blago, ali mi nikada ne mogu dati ono što su oni sami. Ovo velikodušno darivanje samoga sebe pridržano je jedino Isusu i On se jedini služi time, da moje bijedno srce napuni dobročinstvima. Ja, zemaljski crv, jedno ništa, imam Svemogućega!... Kakva zabuna!

A sada što da vratim Spasitelju?

Htio bih Mu dati dušu kao sunce sjajnu od čistoće i ljepote... a moja duša je puna tolike bijede.

Htio bih Mu se moliti pobožnošću jednog serafina... ali osjećam se mnogo rastresenim.

Htio bih Mu prikazati velike, mile i herojske kreposti... a ne nalazim u sebi nijedne.

Htio bih Mu žrtvovati plemenito, velikodušno srce; srce, učinjeno po Njegovu božanskom Srcu; ali moje srce toliko je puta nalik na jedan trnov grm.

Htio bih imati barem želju za svetošću, ali ja se dadem uplašiti svojim prošlim, tako mnogobrojnim nestalnostima.

Htio bih, da cijelo moje biće bude potpuno na raspolaganju Njegovoj svetoj volji... a ja osjećam u sebi gvozdene okove samoljublja.
Htio bih Ga uvjeriti, da je sva moja sreća ostati kraj Njega... ali umjesto toga... opažam, da nisam gotovo nikada žalostan, kad Ga moram ostaviti.
Htio bih rado... ah, ja bih mnogo toga rado učinio... ali za kratak čas neću već ništa... jer ne mogu sam po sebi ništa.

* * *

O dobri Spasitelju, ja nemam ništa, da Ti dam; ali, kad si Ti sam htio dati Sebe posve meni, smatram sebe, u zajednici s Tobom, za gospodara sviju stvari i prikazujem Ti cijeli svemir.
Prikazujem Ti zemlju sa svim njezinim divnim djelima... Neka veličaju slavu Tvoju; veličanstvo gorja; beskrajnost pustinja; bure velikih mora i bijes oluja!
Neka veličaju ljepotu Tvoju: cvijeće na poljima, boje duge na nebu, bjelina snijega, modrina neba! - Neka pjevaju dobrotu Tvoju: plodovi zemlje, zrak što ga udišem, svjetlo što ga gledam, život kojemu se radujem. - Neka veličaju neizmjernost Tvoju: sjaj zvijezda, sunčani traci, blijeda svjetlost mjesečeva, nedokučive dubine prostora. - Neka veličaju moć Tvoju: milijarde Tvoje djece, koja žive na zemlji; njihovi glasovi neka se ujedine sa pokoljenjima od tolikih vjekova, kojima je vjetar raznio prah na sve četiri strane svijeta. Neka Te hvale i veličaju bezbrojni glasovi iz kolibica kao i palača; iz gradova kao i pustinja; iz polja, kao i šuma, iz radionica, kao i hramova, iz zemlje i nebesa, iz vremena i vječnosti.
O, moj Isuse, ja ne znam posve ništa; ali pogledaj, što

Ti sve prikazujem! Prikazujem Ti sve kreposti i zasluge, kojima je svijet bio i bit će pozornicom do konca svijeta, počevši od krvi pravednoga Abela do posljednjeg uzdaha zadnjega pravednika, koji će Te posljednji na zemlji zazivati i posljednji sveto Tvoje Ime izgovarati.
Prikazujem Ti vjeru patrijarha, nadu proroka, revnost apostola, krv mučenika, ljubav priznavalaca, čistoću djevica.
Prikazujem Ti nevinost djece, žar mladosti, snagu muževne dobi, dostojanstvo staraca. Prikazujem Ti muke i umore svećenika, uzdahe vjernika, suze pokornika, mrtvljenje neznanih pustinjaka, uzvišeni zanos Tvojih svetaca.
Htio bih biti na usnama onoga, koji Ti se moli; u srcu, koje Te ljubi; u duhu onoga, koji Te razmatra; u očima onoga koji Te gleda; u rukama onoga, koji Te grli; na čelu onoga, koji Ti se klanja, i u duši onoga, koji Te posjeduje. Htio bih sabrati u svoje ruke sve misli, želje, polete, uzdahe, zavjete, ushite, zanose duša, koje Tebi pripadaju; pa ih kao zrnje tamjana staviti u kadionice, što ih drže anđeli oko Tvoga Svetohraništa i odatle bi se tad podigli mirisi ljubavi bez mjere.
O nebo nebesa! Otvaraj svoja zlatna vrata! O vi anđeli Gospodnji, siđite dolje i okružite Isusa, koji moje srce ispunja. dođite, opjevajte njegove slave, Njegove pobjede. Njegovu ljubav. Klanjajte Mu se, zahvaljujte Mu i ponizno Mu se molite za mene! Govorite s Njime nebeskim jezikom, jer moj je govor samo zemaljski. Hvalite i uzvisujte Ga vašim napjevima, jer moj pjev odviše podsjeća na tužaljku. Ljubite Ga svojim nebeskim žarom, jer je moja ljubav premlaka.
O sveta Djevice Marijo, dođi ovamo k sinku svome u

Presvetom Sakramentu i izvrši još jedanput uz njega svoju službu. Reci mu, neka me posveti kako si Ti sveta; neka mi udijeli Tvoju čistoću, Tvoju poniznost, Tvoju poslušnost Njegovoj milosti, Tvoju odanost u Njegovu svetu volju. Tvoj duh samozataje i Tvoju čežnju za nebom. O majko, nasmiješi Mu se umjesto mene, izljubi Mu probodene Njegove ruke i tada Ga ogrli mjesto mene i moli Ga, neka mi sve oprosti, neka me blagoslovi i neka me jednom zauvijek sa Sobom povede u nebo.
I ti vječna svjetiljko, i ti progovori Isusu o meni; Tvoje slabo i maleno svjetlo neka mi isprosi oproštenje za moju slabu i mlaku ljubav; drhtanjem svoje svjetlosti isprosi mi milosrđe za moju nesigurnost i nestalnost u kreposti; tišinom, koja te okružuje, izmoli mi milost za muk moga srca: tvoje šutljivo plamsanje neka mi izmoli nešto malo strpljivosti u mojim žalostima; a odrazom tvoga svjetla na Svetohraništu reci Spasitelju, neka pozove moju dušu, da se posve preda Isusu; tvoje polagano gorenje i izgaranje neka mi napokon isprosi milost, da život moj bude žarka žrtva ljubavi, koja će pomalo, konačno posve dogorjeti za Isusa.
O vječna svjetiljko... o Marijo... o anđeli... o zemljo, o nebo, hvalite svi blagoslivljajte i uzvisujte Isusa umjesto mene.

23. Milosrđe

Često me muči ova misao: »kako sam nedostojan, kako zao«; napada me, da ostavim Isusa i napunja mi srce nepovjerenjem; a ipak ova bi me misao morala prije potaknuti da se djetinjim pouzdanjem približavam Isusu.

Kada je Isus odlučio boraviti među ljudima u presvetoj Euharistiji, zacijelo nije to učinio zato, jer je mislio, da će živjeti među samim svecima; ne, ostao je među nama upravo zato, da prebiva ovdje usred nesretnika i grešnika.
Ljubav Isusova nije mogla uživati na nebu jednu od najvećih slasti: nije mogao činiti milosrđe; zato je došao na zemlju... Velika moja bijeda privukla Ga k meni, učinila Ga mojim sužnjem i predala mi Ga posve; Njegova moć slavi pobjedničko slavlje, ako joj pođe za rukom da me popravi.
Milosrđe ne razvija nikada toliku djelatnost kao upravo u času strašne nesreće; pa zato, što je veća moja bijeda i slabost u kojoj se nalazim, to ću većma zadovoljiti milosrdne Isusove namjere, ako mu se posve predam.
Spasitelj bi imao malo posla kad ne bi imao da liječi duševne bolesti, slabe da jača, dvoumnima da savjetuje, krivcima da oprašta, pa da izvlači duše iz kala grijeha i privodi ih k nebu, kad ne bi privodio duše iz gliba grijeha novome životu milosti. On hoće, da ondje proklija ljiljan čistoće, gdje gori oganj putene naslade; da ondje miriše cvijetak poniznosti, gdje u duši vlada oholost; da ondje cvate cvijetak ljubavi prema bližnjemu, gdje škrci lihvare.
Ovo milosrđe Isusovo, koje je zapravo proizvelo otkupljenje cijelog ljudskog roda, nije se zaustavilo pred vratašcima Svetohraništa; ne, ono je s Isusom ušlo unutra, da tamo prožme cijeli Njegov euharistijski život.
Pa jer sam sav bijedan, zar da se uistinu hotimice udaljujem od Spasitelja?...
Kad bih htio, da sa strahom jednostrano razmatram samo njegovo neizmjerno Veličanstvo, to bih time teško vrijeđao Njegovo milosrđe.

Zar nije Isus svoje božansko Veličanstvo upravo zato sakrio pod koprenu kruha, da me ne zabliješti sjajem Svoga Veličanstva; i zar se nije upravo zato dao za hranu moje duše, da me ovim najnježnijim dokazom Svoga milosrđa privuče k Sebi? Zašto Mu dakle uskraćujem utjehu da me izliječi u mojoj bolesti? Zar si mogu još umišljati, da Ga slavim, kada malodušnošću svojom stavljam zapreke Njegovoj dobroti.

Isus me ljubi, a upravo zato, jer me ljubi, hoće da na mene izlije sve Svoje milosrđe.

Ne mile Mu se moji grijesi; ne, ali baš zato, što sam grešnik, On me voli, jer me želi učiniti svetim. Prema tome. On me ljubi, jer sam neustrpljiv, rastresen i ohol; On me ljubi, jer nema u mene duha pokore i jer sam u svojim odlukama nevjeran, jer sam pun pogrešaka i nesavršenosti. Da Isus nije ljubio grešnike, zar bi bio umro za nas? A da ih vazda ne ljubi, zar bi se za njih žrtvovao danomice u svetoj misi?

Ljubav se očeva ponajbolje tada pokazuje, kad se njegovo dijete bori sa smrću; umre li, tada otac gorko plače.

A zar nije Isus moj otac?... Zar Njegovo Srce nije najbolje srce?... Zar neće Njegovo milosrđe upotrijebiti svu moć Svoje milosti, da me oslobodi od grijeha.

Je li ikada igdje rekao ili ma bilo čime pokazao, da nije spreman svu Svoju presvetu krv proliti, da me posveti i spasi?

Pa smijem li pomisliti: već tako dugo čeka On, da mu otvorim svoje malodušno srce, da se On u njemu mogne nastaniti i u potpunom sjaju Svog milosrđa u njem vladati!

»Bezdan izaziva bezdan« kaže psalmista. Da, jedna propast privodi u drugu, osobito u nizu milosti. Propast

bijede traži bezdan milosrđa; a gdje se bijeda i milosrđe sastanu, ondje se rađa vrhunac svetosti.

Dakle: Iz dubine vapijem k Tebi, Gospodine! O, dobri Isuse, siđi s Tvojim svjetlom, s Tvojom riječi i s Tvojom ljubavlju u strašnu dubinu moje duše. Dođi, jer si radostan, kad možeš razvaline grijeha iznova podići. Dođi k meni, kod mene ćeš naći puste ruševine, koje odgovaraju Tvom velikom milosrđu. Poput izgubljenog sina s velikim i poniznim pouzdanjem prepuštam se Tvome milosrđu. Strašno sam gladan, zaprljao sam svoju haljinu, razderao je, izgubio sam prsten, što si mi ga dao. Ćutim se pred samim sobom poniženim... Ali ipak na ovim razvalinama ostala mi jedna nada: ufam se, da će mi po svetoj Euharistiji doći milost, te ću moju dušu kojom već provijavaše dah smrti, opet probuditi na nov život. Ma da mi je grijeh i oteo čast djeteta Božjega, ljubav Očevu nije mogao ugušiti.

24. Posljednja ljubav

Različite bolne mijene ljudskoga života pričinjaju nam se znakom Božanske strogosti, dok su uistinu izraz božanskog milosrđa. Svaka bura, što se uzvitla nad mojom glavom i sve opustoši, osvjetljuje svojim munjama tim jasnije sam oltar. Zub vremena ruši i uništava stotinu kumira - ali sliku milog Spasitelja prikazuje nam sve većom i ljepšom. Ako i jest put progonstva orošen suzama, duša nalazi to više utjehe i radosti, što tješnje se združi s euharistijskim Isusom.

Preostaje mi još kratko vrijeme života na zemlji; možda mi je već iskopan grob; možda još godinu, dvije, a onda ću morati saći u nj, da u njem prebivam.

Još mi preostaje kratak tijek moga života, a taj želim pokloniti Isusu. Malo je, znam, ali je još uvijek dosta, da omilim Isusu, da dušu posvetim.
Moj razum slabi od dana u dan, potamnjuje sve više i više - smjeli mu polet nestaje, on umorno vrluda naokolo. Pamćenje moje gubi malo pomalo ono znanje, koje je u nizu dugih godina tako mučno pribiralo. Volji ponestaje snage da stvara što novo - živi još samo od stârih stečevina. Zdravlje se gubi bolešću. Bogatstva, moći, časti u mene nema. Ali ima srce, koje je uvijek mlado, uvijek vatreno i živo - ta, ono ne stari nikad. Ako već nisam ni za što sposoban, ljubiti mogu još uvijek... Preostaje mi dakle jedna jedina zadaća života, zadaća velika... uzvišena; ona je dostojna i najvećeg sveca: - ljubiti Isusa.
Ljubav i nije ništa drugo do savršena žrtva samoga sebe. Na koncu života u beskrajnoj ljubavi ostavio nam je Spasitelj oporučno Sebe samoga za naše spasenje u Presvetom Sakramentu.
Tek nekoliko koraka dijeli me od groba, a zato želim po mogućnosti zahvaliti Isusu; i ja hoću učiniti oporuku - da sama sebe posvetim Isusu.
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu ovo moje bijedno tijelo, da ga učini poslušnim slugom duše, da to tijelo posveti Svojom bivstvenom nazočnošću i da u nj usadi klicu budućega slavnog uskrsnuća.
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu svoje srce, da Spasitelj u njem vlada kao neograničeni gospodar - svaki kucaj srca da ravna, da mu dopusti ljubiti Njega i samo ono, što se Njemu svidi, i to u onoj mjeri i na onaj način, kako On sam u tome radost nalazi.
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu svoj razum, da ga On nauči razmatrati i proučavati čudesna djela

presvete Euharistije; da ga prosvijetli istinama svoje tajne ljubavi.
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu svoju pamet, da nikada ne zaboravi na dobročinstva, koja je uživala u saobraćanju s euharistijskim Isusom, već da se neprestano sjeća Njegove beskrajne ljubavi, kojom me je iz moga ravnodušja pozivao Svojoj ljubavi.
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu svoju volju, da ništa više ne želi i ne ljubi, nego svom snagom, svim svojim žarom, sve do smrti da štuje presvetu Euharistiju!
Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu ovo kratko vrijeme života, što mi još preostaje, da bude svaki sat posvećen činom ljubavi k presvetoj Euharistiji, da bude do zadnjega daha proslavljen milošću i okrunjen Spasiteljevim oproštenjem.
Svjedoci ove moje posljednje ljubavi, neka budu anđeli, što se dan i noć klanjaju Isusu u Svetohraništu, kao i cijeli dvor nebeski. Predragocjena pak krv Isusova i moje suze neka budu pečatom moje oporuke.
Budući da sam se oslobodio svih svojih dobara, ne preostaje mi drugo nego da se bacim do nogu Tvojih i od ovog časa započeti preostali dio svoga života samo tako provoditi, da Tebe ljubim.
Ja Te dakle želim ljubiti, o Isuse, ja Te želim zauvijek ljubiti. I u koji god Ti drago čas dođeš, da me odvedeš na vječni pir, želim, da me nađeš vazda gotova gdje držim u ruci goruću svjetiljku Tvoje ljubavi.
Ja Te hoću ljubiti u zatišju i tišini moje samoće, sretan da mogu pred Tobom samim dovršiti žrtvu, za koju nitko ne zna i ne sluti.
Ja Te hoću ljubiti s mojim doduše najneznatnijim silama, ali sa svim veledušjem moga srca znajući dobro, da

Ti je mnogo milija i mala iskrica čiste božanske ljubavi, negoli velebni hram od hladna mramora.
Ja ću Te ljubiti u svim razočaranjima i gorčinama, koje me možda još čekaju u predvečerju moga života; ali suze moje nikada neće moći utrnuti onaj plamen, što gori u mome srcu.
Ja ću Te ljubiti i u starosti. Pa ako bi mi i procvala tu i tamo još pokoja radost, unatoč sijedih mojih vlasi - i te ću položiti pred Tvoje sveto otajstvo.
Ja ću Te ljubiti u smrtnoj borbi; moje smrtno bljedilo, posljednji moji trzaji, teško disanje, hroptanje, sve to neka bude izljev moje ljubavi prema Tebi.
Ja ću Te ljubiti i na času smrti, siromašan žižak moje duše bit će sretan, što će moći ugasnuti pred Svetohraništem, da se odmah zapali na vječnom svjetlu Tvoje Slave.
Nad grobnim humcima ukazat će se jednog dana Tvoj anđeo... i grobljem će odjeknuti snažni glas njegove trublje... i tada će izaći moja duša, da oživi onu šaku praha, koji je još topao od ognja Tvoje božanske ljubavi, o moj slatki Isuse!

II. DIO

1. Čežnja za Spasiteljem

Iz bezdna zloća mojih čeznem za Tobom, o moj Spasitelju!
Ah, da imam krila anđeoska, da poletim k Tebi! O da mi je žar serafina, da u Tvojoj blizini za Te sav izgaram! O, da imam vlastito Tvoje srce, da već ne živim ja, nego Ti u meni... No, ja sam samo šaka praha, nevrijedan da sjena Tvojih svetih nogu padne na mene. Dobri moj Spasitelju, sagni se k meni; trgni me iz mog mrtvila i siromaštva i pridigni me k Sebi. Daj, da poklik mog bolnog uzdisanja postane himnom radosti i ljubavi.
Dođi, o Isuse! Ispuni tamu i prazninu moga srca! Gle! Ta ja nemam ništa ovdje na zemlji, što bi me moglo usrećiti... Smrt i razočarenja stvoriše oko mene strašnu pustoš, u kojoj nema nade niti je moći naći ma samo kap utjehe. I u ovoj beskrajnoj pustoši nalazi moje oko još samo na jedno: na Svetohranište, malu Hostiju, na Tebe samog, moj Isuse!
Dođi i ne ostavi me nikad više! Tko zna, nisu li dani mog žića odbrojeni i ne primiče li se već kraju put mojega života.
Dođi! Premnoge bure i oluje, nesreće života uništiše moju zloću, iskorijeniše veliku moju oholost i leže sada do Tvojih nogu... Tvoj je pogled potresao do dna moje srce... Tvoja je sveta ruka dosegla vrhunce moje taštine - i raspršila je poput dima na vjetru... Ja nemam ništa više... posve sam sâm i jedino čežnja za Tobom preostala mi je u duši. Dođi, o moj Isuse!
Ćutim se tako osamljen i čeznem za Tobom! Što znači ova neutaživa potreba za ljubavlju, koja biva to snažnija što više gubi svijet u mojim očima svoje čari i

privlačnost? Što znači ona neodoljiva sila, koja me privlači k Tvojim oltarima, kada se raskrinka laž i neiskrenost u stvorovima? A što će tek značiti onaj bolni poklik, što će se vinuti iz mojih grudi, kada budem u prevelikoj boli pozdravljao smrt kao svoju osloboditeljicu? Zašto pružam svoje ruke za svetom Hostijom, kad će mi smrt ugrabiti sve mile i drage? Zašto me obuzimlje neobična težnja, kad neću već vidjeti crkve... kad neću vidjeti ni jedne Hostije?...
Čemu ta odvratnost od svjetskih stvari?... ova čežnja za presvetom Euharistijom? O, objasni mi to!?
Nije li to možda djelo Tvog milosrđa, koje raskida lanac grijeha i opačina mojih, i vraća mi svetu slobodu djeteta Božjega?
Dođi stoga, o dobri Isuse!
Čežnja mi za Tobom ne da mira. Od rane zore do kasne noći čezne mi duša za Tobom moj Isuse!
Kad osvane pred mojim očima jutarnja zora u svoj svojoj krasoti i čaru - tada mislim na Tebe, o Bože moj. Ti si sunce moga života! Dođi i raspršti tmine moga razuma, što mi zastiru divnu ljepotu Tvoje ljubavi. Dođi, rasvijetli moj razum svjetlom Tvoje milosti.
I kad u podne padaju na me tople sunčane zrake u svoj svojoj snazi, tada mislim: Ti si predragocjeni život moga srca. Dođi, o žarko sunce duše moje... daj mi žar svoje ljubavi, pa uništi na žarkom svom plamenu ostatke tako mnogobrojnih mojih grijeha. Dođi i daj da propupaju u mom srcu mnogi pupoljci svetih odluka; daj, da se rascvatu u divno cvijeće i pretvori ih u slatke plodove svetosti.
Kada buče u duši mojoj bure i oluje, tad čeznem za Tobom, jer Ti si svemoć, što zapovijeda burama i olujama i nastaje mir. Dođi, donesi mir sirotnom Tvome

djetetu, koje se već toliki niz godina bori za Tebe. Dođi, te mi pruži napokon palmu pobjede, koju si obećao hrabrim svojim boriocima.
I u čarobnom sjaju večernjega sumraka, u onome času, u kojem se gorje tako tajnstveno sja, čezne duša moja osobitim načinom za Tobom. Onda mislim, kako se i moj bijedni život iz dana u dan sve više naginje kraju, a Ti mi ostaješ čudnovato svjetlo posljednjih mojih godina... zadnjega mi časa. O dođi i baci na život moj, koji lagano gine i vene, ružičast sjaj i zlatni žar Svoga veselja! Dođi u onome času, kad ljudi već ne znaju govoriti s umirućim - plašljivo zanijeme - tada neka odjekne slatki Tvoj glas, koji mojoj duši obećava mir, pokoj, ljubav i vječno blaženstvo.
I u tami noćne tmine čeznem za Tobom; Tvoje svjetlo ne trne nikada. Dođi, i usadi u moje srce klicu neumrloga života. Pa i u mom tamnom grobu... kraj sve hladnoće i ravnodušnosti ljudi, koji će me ubrzo zaboraviti - uzdrži u meni iskricu života, koja će tinjati do posljednjeg dana i mora da me probudi na živi oganj, koji je predodređen da na njemu izgara tamjan vječnoga klanjanja.
Ja čeznem za Tobom... No, nije li Tvoja čežnja za mnom još žarča, o moj Isuse?
Ja Te tražim... Ja Te zovem... ali zar ne želiš i Ti već više od tisuću godina božanskim žarom da dođeš u moju dušu, da bude sva Tvoja?
Ja sam preslab da se do Tebe vinem; ne budeš li se Ti snizio do mene, sva čežnja za Tobom donijet će mi samo razočaranje za razočaranjem. Istina će doći do prijestolja Tvoga Veličanstva, ali moje srce ostat će na zemlji, a upravo to srce treba itekako Tebe.
Sva moja čežnja nedostaje da se podignem k Tebi; no

Tvoja čežnja ima vazda moć, da Tebe privuče u moje srce.
Zato, dođi moj Spasitelju, dođi! Premilostivo sniženje Tvoje ljubavi nema više nikakve zapreke. Dođi! Pa budući da je u Tvom Srcu tolika čežnja za Tvojim djetetom... evo me ovdje!
Širim svoje ruke, da Te podsjetim na Tvoj križ. Otvaram svoje usne, da Ti otkrijem molitvu i moju glad za Tobom. Otvaram Ti svoje srce, da u njemu Tebi pripravim prijestolje.
Moj dobri Spasitelju, dođi, vladaj sa mnom!

2. Neka čuva dušu tvoju

Svakog jutra vidiš poniznost svećenika, kako ulazi stepenicama k oltaru. On nema uvijek znanja, što bi mogao zadiviti svijet, ali ipak nosi u ustima riječ, koja krijepi svaku dušu. Nema zemaljskoga blaga, što bi ga mogao podijeliti među siromahe, ali u ruci mu darovi nebeski. Možda je njegovo srce rastuženo sa tisuću briga i tuga, možda je pogrdama zasićeno, a ipak je ono izvor iz kojega izvire svima mir i blagoslov; izvor, koji je sam Bog blagoslovio.
Vazda, kada ti pruža Hostiju, govori ustima i srcem divne riječi: »Corpus Christi« - »Tijelo Kristovo!« On ne zna, tko si ti; on ti ni imena ne zna, a ni tajne tvoga srca; dosta mu je, da te vidi gdje klečiš pred oltarom, pa odmah razumije, da trebaš Isusa... i on izgovara svete one riječi, koje ti donose mir i blagoslov.
Isus neka čuva tvoju dušu! Siromašna dušo! Što bi bilo od tebe, da moraš sama putovati u vječnu domovinu trnovitim putem, okružena neprijateljima? Vojska paklena, koja ti zasjeda na putu sa svih strana, ne mari da

te liši svih tvojih zasluga i kreposti, da te svu izrani i onako na-pola mrtvu ili dapače mrtvu prepusti tvojoj sudbini. Znaš i sama, koliko puta tijekom dana bezobzirno navale napasti na vrata tvoga srca.
Jao tebi, ako se u tome času nitko ne nađe da ti pomogne! Ne boj se ipak! Sjeti se ove krasne rečenice: »Jesus custodiat animam tuam!« - »Isus neka čuva dušu tvoju!«
Ti si možda tek odnedavna počeo služiti Gospodu. Istina, počeci donose oduševljenje, ali ih snađe gdjekada i malodušje.
Volja se s nekom odvratnošću opire novome jarmu; zle navike, što su postale drugom nam prirodom, opiru se tvrdokorno, kad ih treba skučiti; pomisao na rad usavršavanja samog sebe, koji se tek poslije smrti svršava, djeluje porazno i naopako; spoznaja, da sam ništa, da sâm ne mogu ništa, raste sve jače i jače i stavlja na put savršenstva gotovo nepremostivu zapreku malodušja.
Pomisao na prije učinjene odluke, koje u nestalnosti volje nisu ostvarene, boji se da čini nove; možda mi se primjeri o nekim dušama, koje su započele vedra jutra a dokončale večer života strašnom olujom, zasjekli u pamet kao stroga prijetnja... A onda... duboka, nedokučiva tajna milosti predodređenja... nemiri i različite dvojbe u zvanju... Ne boj se ništa, neiskusna, uboga dušo! Čuj svetu riječ misnikovu: »Tijelo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu tvoju!« Kad te Isus čuva, zacijelo ćeš se spasiti.
Eto već godine i godine služiš Gospodu; a poteškoće se nisu umanjile, dapače pričinja ti se, što dalje ideš, da se umnožavaju.
Savršenstvo, za kojim težiš, širi samo utoliko svoje

obzorje, ukoliko se primičeš vrhuncu; strasti donose svaki dan nove zapreke, a kreposti ti zadaju nove poteškoće. Nastojanje oko oplemenjivanja duše zahtijeva neprestani rad i borbu; jedan samo dan besposlice dostatan je, da potamni ljepotu; potraje li ta besposlica i dulje, duša će biti tada sve više i više izobličena. Istina, duhovni napredak povećava energiju volje, ali baš ova energija oslabi, ako se istroši u neprestanu novu i žestoku borbu, koja tek dovodi do svetosti.

Na trenutke obuzme te osjećaj malodušja, kad pomišljaš, da je smrt još daleko - da je put borbe još velik. Gubiš tada svaku nadu, da ćeš ikada stići onamo, kamo te Bog tvoj zove i gdje te On čeka.

Siromašna dušo! Napastovana dušo! Utisni si živo u pamet, kad ideš na svetu pričest, one svete riječi: »Neka čuva dušu tvoju!« Ako živom vjerom vjeruješ u Isusa, da je On tvoj čuvar, nestat će sva bojazan tvoje duše.

Kad bi bio tako bogat milostima, da si već postigao stupanj savršenstva koji ti je Bog odredio, moraš ipak otvoreno reći: poteškoće su se povećale, umjesto umanjile. Kojekakve misli obaraju se na tvoju dušu kao kakav orkan, da te posve unište. I ti počinješ tada razmišljati i dvojiti, da li te Bog još ljubi... Duh ti tada potamni, a srce otvrdne... Dozivaš si u pamet grijehe, koje si već često okajao, pred više godina ispovjedio i za njih zadovoljio... Volja se ima boriti protiv raznih poteškoća; dvojbe i spočitavanja izmjenjuju se u duši i nastoje, da omraze molitvu, da oduzmu utjehu svete pričesti, da svako dobro djelo zaodjenu tugom i mrzovoljom. Potamnilo je razumijevanje božanskih stvari, slomljen je plemeniti zanos za kreposti i srce ne kuca više prožeto veselom ljubavlju k Bogu, ono je kao ukočeno; moglo bi se reći da je mrtvo.

Tišina vlada u tebi i oko tebe. Nigdje nitko ni slovca... tu tjeskobnu šutnju prekida jedan glas... Svećenik je to... On možda ne sluti, kakvo je stanje tvoje duše, a ipak veli i tebi: »Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam«. Ti držiš, da si ostavljen, izgubljen... o ne boj se ništa: Isus te čuva, ti nećeš propasti.

Uboga dušo! Stajao Isus vazda uza te, stanovao u tvome srcu, da te čuva, da te štiti i da te spasi!

Neka te čuva u času, kad strasti hoće da zbace s tebe jaram tvoje budnosti i da te povuku u grijehe, koje mrziš i kojih se toliko bojiš. Neka te čuva, kada vihor nevolja i tuga zavija u tišini tvojega srca i srtaš u pogibao, da te slomi bijes srdžbe i nestrpljivosti. Neka te čuva, kad te lijenost pod izlikom umora nuka na odmor, a ne traži toga ni ljubav ni potreba. Neka te čuva, kad jednostavno pogled na pogrešku bližnjega uzbudi u tebi zao sud, ili kada osjećaš osjećaj odvratnosti prema bližnjemu, koji prije zaslužuje samilost nego prijekor. Neka te čuva, kada ti oholost šapuće misli taštog samoljublja za ono malo dobra, što u životu činiš; kada te riječi taštine zavedu, da o sebi govoriš, a pri tome dobra djela bližnjega prešućuješ; i onda, kada ti se srce rastuži, ako drugi imaju veći uspjeh, veće priznanje nego ti. Neka te čuva, kada padneš žrtvom nekih strasti, za koje si držao, nakon višegodišnjeg čistog i neporočnog života, da ih je već nestalo iz srca, a onamo one još i sad izjedaju tvoj cvijet, što si ga ogradio i branio trnjem pokorničkih djela; neka te čuva u času nenadnih napadaja neprijatelja čistoće, da cvate u tebi svaka krepost i ljiljan čistoće.

Neka te čuva, kad ti se duh gubi u taštim mislima, kad ti mašta odviše prianja uza zemaljske stvari, kada ti

srce traži ljudsku utjehu, a osjećaj vreba sa zamamljivim podsmijehom.
Spasitelj tvoj neka uđe u tvoje srce, kao u najjaču, najsigurniju tvrđavicu Svoga kraljevstva: On neka te čuva, On neka se za te bori, On neka obori sve tvoje neprijatelje, On neka ti osvoji krunu nebesku!

3. Za onu dušu...

Dobri moj Bože, jadam Ti svoje jade! Mnoge si već duše vidio gdje kleče do Tvojih nogu, koje Ti u jecaju tuže svoje boli i vape za milosrđem. Baci i sada mili pogled Svoj na sirotno stvorenje, koje u ovom času kleči pred Tobom... nesretnijeg jedva si ikad i vidio! Godine i godine snosim mučeništvo... ali sada više ne mogu.
Ne molim se za se... ja sam sav Tvoj i nadam se dovijeka biti... ali, molim Te, zaklinjem Te za onu dušu... ah, Ti znadeš dobro...
Nesretnica! Nekoć je bila tako dobra, tako poslušna - pobožna... Jutro njenog života bilo je tako vedro, očekivalo se od nje mnogo... ali doskora je zapala u tamnu noć... punu bijede i nevolje!
Odgojena u Tvojoj vjeri, o koliko puta razveselila te nevinošću i čistoćom svoga srca! Kako li se često pojavljivala ovdje pred Tvojim oltarom kao anđeo nebeski! A tada?... Jednog dana... dođe sotona!... I Ti si vidio, kako se šuljao u njenu blizinu... kako joj je strgao bijelo ruho nevinosti!...
A sada... hoda grešnim putem... Ne sluša me, više mi ne vjeruje; ona je nijema glasu ljubavi i vjere; možda se tek izruguje mojem bolu.
Padam ovdje u prah i od silnog bola ne mogu Ti moju

bijedu izreći, i u taj čas ona sigurno hoda lakim korakom onuda, gdje se ubire drač grijeha... po obroncima opačina... po strminama pakla... Dok ja ovdje čeznem za blagim i samilosnim pogledom Tvog milosrđa, valja se ona sigurno u kaljuži opačina... prodaje u bescjenje svoje poštenje... a đavao joj se izruguje sotonskim smijehom... Dok se ja ovdje Tebi u živoj vjeri klanjam, Tebe srdačno ljubim, obeščašćuje ona jadnica svoje srce klanjajući se jednome kumiru. A kako dugo će to još tako?... O Isuse moj, kako dugo?...
Nekoć smo stanovale zajedno pod jednim krovom... sjedile za istim stolom... zvale se istim imenom... prožete istim kršćanskim ufanjem... Sada pak ne klečimo više pred istim oltarom... ja sam ovdje pred Tobom... sama samcata s mojim suzama... ona se udaljila... daleko od Tebe... daleko od mene!...
A što će tek u budućnosti biti od nje? O Isuse, koji sve znaš, reci mi, što će od nje biti? Zar će i dalje trovati srce otrovom grijeha, da ga sve dalje izjeda? Zar će umrijeti žalosnom smrću bezbožnika, doći u pakao?... O veliki Bože, ova me sumnja napunja užasom... ne da mi mira ni pokoja.
Zar da pobožnost prijašnjih godina nije ostavila nikakav korijen u onoj duši, iz koje bi još mogao niknuti krasan cvijetak pokore? Zar da tolike molitve, tolike pričesti ne donesu nikakav plod? Zar se uzalud nadam? Zar će se ona tvrdokorno braniti protiv Tebe, pa možda da se ni u času smrti neće obratiti? Zar da na koncu života onim istim rukama, kojima te je na križ razapinjala, odbije i svete sakramente?... Možda da se neće ni ispovjediti? Zar joj u času smrti više nećeš htjeti biti Bogom njenoga krštenja? Zar ćemo ostati rastavljeni za cijelu vječnost?... daleko jedna od

druge?... Ja možda tamo gore, gdje ću Tebe hvaliti i častiti, a ona... možda među prokletima, gdje... O Isuse srce mi se lomi od bola; duša mi krvari. Budi joj milostiv! Imaj sućuti s njome!
O, kada bih bila svetica Božja, da Tvoje Presveto Srce žarkom i pobožnom molitvom sklonem te da Te time mogu kao prisiliti, da mi udijeliš onu milost... ah, ta ti znaš sâm koju... Reci mi, što bi moglo ganuti Tvoju božansku dobrotu? Kako, na koji način najlakše? Došla bih pred Tebe, da tako lakše i sigurnije sklonem Tvoju ljubav.
Kako bih rado dala za spas one duše čavlima probosti ruke i noge, okruniti čelo trnovom krunom, nositi na leđima križ i srce probosti, neka bi bila duša moja žalosna čak do smrti, samo da što sigurnije, kao živa slika Tvojih boli, zaslužim onoj bijednoj duši Tvoje milosrđe.
Umjesto toga, ćutim, da sam nažalost ništa, da ne zaslužujem ništa.
Ali vidi, moj Spasitelju, ranom zorom današnjega dana svratio si se u moje srce, sada stanuješ u njemu... ne živim više ja, ne, Ti si sam, koji živiš u meni. Tvoje suze napunjaju sada moje oči, Tvoji uzdisaji pune moja usta, Tvoje brige moje srce, kalež je krvi Tvoje u mojim rukama. Pogledaj me, moj dobri Isuse, i čuj me! Na taj način htjela bih, da Tvoja vlastita molitva euharistijske ljubavi prodre u Tvoje srce, da tako nađem milosrđe, što više, da Te prisilim, da se smiluješ onoj besmrtnoj, a jadnoj duši. Iz ljubavi prema Sebi budi milostiv onoj siromašnoj ovčici, koja je zabludila. Dobri Isuse, ti običavaš svoje milosrđe izlijevati najobilnije ondje, gdje vlada nepravednost. Pa zar ćeš ostati strog samo onoj duši... te je nemilosrdno odbiti?

Nastojiš već više stoljeća, da i najokorjelije srce obratiš, pa zar ćeš mi uskratiti tu radost, da s Tobom slavim pobjedu Tvoje milosti nad tvrdokornom voljom?
Onu si dušu Ti stvorio; nisi je prezreo, već si radi nje uzeo na Sebe i čovječju narav; radi nje dao si Se na križ razapeti; uvijek si je ljubio, a ljubiš je i sada sve do ovog časa. O dobri moj Spasitelju, molim Te, prosvijetli joj pamet - umekšaj joj okorjelo srce... grizodušjem joj probudi savjest, rani je i pohodi teškom nesrećom i sudbinom, koje često puta izvrsno djeluju... Sve to Tebe malo stoji, predobri moj Spasitelju.
Konačno molim Te ipak samo ovo: Ti sam možeš doživjeti veliku utjehu, neka Tvoja presveta krv nije uzalud protekla. Tvoj sakramenat ljubavi neka ima jednu dušu više, koja će mu se klanjati i veličati Ga dovijeka.
Možda je to previše? Zar odviše tražim? Učini dakle čudo, moj Spasitelju; tada će ona duša mirna i sretna vratiti se opet ovamo, da se pred Tobom ponizuje i da Ti se smjerno klanja. Ona će doći da Ti zapjeva u zanosu svetoga veselja: »Te Deum«, te da na žarkom ognju ljubavi spali svoje prijašnje grijehe; doći će, da se u pobožnoj molitvi pomlađuje Tvojom ljepotom i kiti Tvojom svetošću.
Ali zar bi bilo moguće, da se upravo ovdje pred Tvojim oltarom raspršio sve moje ufanje? Je li moguće, da mi Tvoje Presveto Srce ne odgovori? O Isuse, to nisam nikad vjerovala, ne vjerujem ni sada, pa neću nikad vjerovati.
Ne susrećemo li se oba naša srca u svetoj pričesti upravo zato, da se razveseljujemo međusobnim darovima? Da, u ovom trenutku dajem Ti ono, što imam najljepše i

najbolje: poklanjam Ti najsrdačniju svoju ljubav, moje neograničeno pouzdanje. A ti?... Reci mi, što Ti uzvraćaš meni?... Ništa Te drugo ne molim, nego daj mi onu dušu... ta Ti si ih već na milijune i milijune spasio...
U mojem neizrecivom bolu došla sam ovamo, da nađem u Tebi pomoć i utjehu. Zar da odem nesretnija nego što sam došla?
O moj Isuse, kada će kucnuti čas Tvoga milosrđa?
Ja sam ovdje, čekam... Srce moje hoće da pukne od bola... glas mi se guši... molitva se moja prekida od jecanja...

4. Ostani ovdje!

Isus govori:
Kako to?... Jedva si u crkvu došao, a već smišljaš, kako ćeš izaći... Nekoć ti je bio užitak ostati kod mene, a sada ti je postalo dosadno... Kako to?... Otkuda ova promjena?... Nisam li više tvoj Bog?... Ili, zar ti nije više milo kod mene?... Bojiš li se? Što se zapravo s tobom dogodilo, da si tako jako uzrujan?
Kad sam ti dušu napunjao slatkom utjehom, prošao ti je sat klanjanja kao čas. Ti si se molio... molio... o kojom si gorljivošću molio! A sada kada ti pružam nešto od svoga gorkoga kaleža, nešto od svoje zapuštenosti, ćutiš u sebi neku odvratnost prema meni, ostaješ ovdje nijem, tvrd poput tvrda kamena.
Zar su to možda tvoje odluke, što si ih učinio, za koje si nekoć molio moj blagoslov?... Koliko puta i kako često si me prije uvjeravao, da sam ja jedina tvoja ljubav, jedina utjeha, tvoj jedini, tvoje sve. Čini mi se, da je tvoje srce veoma zaboravno. Nisi li možda našao

koje drugo stvorenje, koje je u tvom srcu moje mjesto zauzelo?... Zar je moguće, da si našao nešto boljeg od mene?... Zašto dakle, koji je uzrok tome, da hoćeš već otići?
Zar se ne stidiš, što ti je dugočasno preda mnom? Zar mi nemaš ama baš ništa reći?... Pripovijedaj mi nešto od onoga, što drugima neprestano pripovijedaš! Čuj: žrtvuj nešto malo ljubavi, pa mi onda mirno pričaj sve, jedno za drugim... Pričaj mi o neugodnostima, koje su te snašle... o brigama, koje te tište... o planovima, koje spremaš... o poteškoćama, koje te čekaju... možda se bojiš sastati s osobama, koje ti nisu sklone... ili se bojiš da te ne snađe nesreća... da doživiš razočaranje?... da te snađu gorka iskustva?... Ukratko, čuj: pričaj mi sve!
Ponekad si zaista čudan. Kada se tvoje srce mora boriti s rastresenošću, kloneš duhom i naprosto bježiš. A zar ne znaš, da se i sama rastresenost može pretvoriti u prekrasnu molitvu?... Ah, da se samo malo trudiš, lako bi to vidio.
Možda si rastresen zbog tvojih svakodnevnih poslova?... zbog tvojih službenih dužnosti?... smetaju te u molitvi?... Dobro, a zašto mi sve to odmah ne pripovijedaš?...Zašto mi ne povjeravaš cijelu stvar? Skupi sve to zajedno, donesi ih i položi mi ih do nogu. Pogledaj, čuj, moj blagoslov pratit će svaki tvoj korak i svemu tvome radu i trudu podijelit ću uspjeh i napredak.
Jesi li rastresen zbog bilo koje radosti, koju želiš ili joj se nadaš?... Pravo, ali zašto mi ne kazuješ o željama svoga srca?... Zašto mi ne otkriješ ono, što želiš?... Tko zna, neću li ti moći samo ja pružiti onu sreću... tko zna, neću li ja jedini moći učiniti tu sreću trajnom i savršenom?

Možda si rastresen, jer te što uvijedilo i ražalostilo?... zašto mi to odmah ne kazuješ?... Govori mi samo o svojoj srdžbi, o svojoj ljutitosti, zlovolji, o svetim mislima... zašto mi ne kazuješ, kako je uzrujana tvoja duša, kako je srce napunjeno gorčinom?... Zar misliš, da mi nije moguće da uspostavim mir u tvojoj duši, da ti sladošću zalijem tvoje rane? Budi stoga hrabra, djetinja dušo, zabavljaj se sa mnom o svemu, i na taj ćeš način svoju rastresenost pretvoriti u prekrasnu molitvu. Često se puta tužiš, kako za tebe nema baš nitko na zemlji lijepe riječi... Ti si žalostan, jer se nitko ne zanima... za tebe... Uboga dušo! Gledaj, ja sam tvoj krivac! Ja sam te sam stavio u ovu žalosnu pustoš; ja sam te okružio tom osamljenošću i tišinom!... Zar nisi to još nikada opazio?... nikada shvatio?... Time ne želim drugo postići, nego da te primoram ostati kod mene... hoću, da budeš sav moj; nitko ne smije imati prava na te. Zatvaram svima usta, jer hoću da samo ja govorim s tobom. O da znaš, koliko ti toga imam reći! Ali ako se brzo udaljiš, kako ćeš me onda uopće i čuti? U vrevi se svijeta gubi moj glas... jer glas je moj blag, on je tih kao kucaj tvoga srca... hoćeš li ga čuti - čut ćeš ga samo u tišini i samoći.

Ti misliš, da se razgovor sa mnom sastoji u tome, da samo ti govoriš!... Ne, ne, ne ide to tako, želim i ja koju da kažem;... imam ti savjetovati mnogo da te prekorim, da te utješim; ako nemaš vremena, da me slušaš, ako izlaziš ubrzo vani, kako će onda ostati i to u Tvojoj duši?

Ostani dakle tu!... Samo šuti... ja ću već sam govoriti... ali moje riječi neka ne prolaze kao dah vjetra; neka ostanu utisnute u Tvojoj duši kao biljeg moje ljubavi. Ostani stoga ovdje, iskusit ćeš, da ima još netko, koji te

ljubi, koji te razumije, koji želi s tobom govoriti, koji je sav tvoj?

Čuj, toliko ima ljudi, koji uopće ne znaju što bi i kako sa mnom početi. A ipak sam ih obasipao tolikim dobročinstvima. Kako sam ih nebrojeno puta utješio!... No čini mi se: na dobročinstva zaboravljaju, a za utjehe otvrdnulo im srce. Kako je užasna ta nezahvalnost! Sramota je to i ljaga čovječjeg srca! I taj žalosni prizor moram neprestano gledati. Ah, da znaš, kako mi se ta pojava gadi!

Barem ti ostani časak ovdje kod mene; reci mi barem ti, da me ljubiš; da nisi zaboravio na suze, što si ih nekoć prolijevao do mojih nogu, te da se sjećaš nebrojenih utjeha, kojima sam obradovao tvoje srce. Reci mi, da bi te vihor boli, koji te okružuje, davno već bio bacio u ponor očajanja, da nije bilo moje milosti; jest, milostivoj ruci mojoj imaš zahvaliti, što ti život nije postao nesnosan... ne možeš ni pomisliti, kako mi je mila i draga ona duša, koja se sa zahvalnošću spominje mojih dobročinstava.

O da ti znaš, što li ja sve ne moram vidjeti i čuti iz mog Svetohraništa! Grijesi... i samo grijesi... pogrde i opet pogrde... izbliza i izdaleka... sve to pada na moje lice. A ja moram sve gledati... sve podnositi... sve to pada na moje srce kao nesmiljena tuča. Ali, molim te, zašto tako brzo odlaziš, ostani još časak kod mene.

Reci mi, čemu ta žurba? Zašto bježiš tako brzo? Zar ne vidiš, kako upravo dolazi neka suhoparnost od tvoje žurbe? Ti se meni tužiš, tužiš se i svome ispovjedniku, a svima, koji te samo hoće slušati, kako ne nalaziš više u pobožnosti svojoj nikakve sladosti ni utjehe. Pogledaj, ta ti uopće nemaš ni vremena, ni strpljivosti, da boraviš časkom kod mene... kod mene... na izvoru

svake slatke utjehe. Ti se tužiš, da si hladan, a nećeš ostati ni pola sata ovdje kraj ognja, da se ugriješ na žarkom plamenu moje ljubavi.
Zato ne odlazi tako brzo... ostani kod mene... moli... razmišljaj... ispituj svoju savjest... Pa ako ništa drugo ne razumiješ, ostani samo i slušaj, što ću ti ja reći. Gledaj na Svetohranište, divi se, kako sja Hostija pred tobom u svojoj bjelini i trsi se, da kroz ovaj bijeli veo, koji me sakriva tvojemu oku, nešto razabereš, i otkrit ćeš barem nešto, sigurno ćeš razabrati makar riječ.
Ti znaš dobro, da sam te stvorio i otkupio, da možeš ostati za sve vijeke kraj mene. Uživaj dakle ovdje malen dijelić nebeske slave, okusi neznatan tračak buduće tvoje rajske sreće. Poslušaj me, kršćanska dušo... ne idi odavde... budi dobra i ostani još neko vrijeme!

5. Nagrada

Kako je ipak Spasitelj dobar! On jedva može dočekati čas, u kome će te nagraditi za svako tvoje dobro djelo koje učiniš Njemu za ljubav. S punim bi pravom mogao tražiti i zahtijevati od tebe doživotnu službu, a da ti u to ime ništa ne obećava, do li nagradu iza smrti. Ali videći Isus, kako se za Nj danomice žrtvuješ i trudiš, ne bi mogao Svome srcu odoljeti; zato te danomice nagrađuje i to uzvišenom nagradom; tek nebesa sama mogla bi je nadilaziti.
Vidiš li ovdje ovu Hostiju? Nije ona samo Tvoja pobuda, tvoja pomoć, tvoj život, već je i tvoja nagrada.
Ovdje je isti onaj Bog, koji je obećao Abrahamu samoga sebe za nagradu onoga, što je On od njega tražio.
Ono malo ljubavi, što je iskazuješ Spasitelju svaki dan,

promatra On u svojoj dobroti kao primljeno dobročinstvo. Srce je njegovo tako ganuto ljubavlju tvojom, da odmah smišlja, kako bi ti najlakše mogao iskazati Svoju zahvalnost.
Između tisuće sredstava i putova, koja su Mu na izbor pripravna, On bira ponajljepše... daje ti samoga Sebe... Čuj! uistinu On bi ti mogao dati sunce za prijestolje; rumenilo jutarnje zore za plašt; boje dugine za odjeću; dijadem zvjezdica za krunu: mogao bi ti dati četu ponajljepših anđela da ti bude podložna; svoju svemoć pružiti ti za žezlo; melodije nebeske dati ti za glas; sva ova čudesa Njegove Svemožnosti mogla bi doduše zadovoljiti nesavršenost tvojih želja, ali nikada i nikada ne bi bila kadra da zadovolje Njegovu zahvalnost. Da, ti ne slutiš veličinu nagrade, koju ti želi On dati; On ide dalje, daleko nad sve granice tvojih želja... On ti daje Presvetu Euharistiju.
On je tako veseo i sretan radi tvoje najneznatnije ljubavi, da te odmah preobražava u prijesto Svojega Veličanstva. On te Svojom dragocjenom krvlju pere; odijeva te Svojom milošću; On te kruni Svojim zaslugama; pruža ti samog Sebe na raspolaganje i želi da bude tvoja svojina! Pa kada bi imao još išta većega od samoga Sebe, ni časa ne bi časio, da ti i to daruje!... A zašto sve to?...
Zato, jer si Mu jedan jedini dan nešto vjerno služio... A sutra treba da Mu opet iznova započneš vjerno služiti, tada ćeš i opet dobiti od Njega euharistijsku nagradu.
Shvaćaš li sada, što za te znači ova tako malena i tako neznatna čestica, što je primaš u svetoj pričesti?
Gledam, kako se danomice trudiš, da vjerno ispuniš svoje dužnosti, da si stečeš kreposti, da podnosiš dnevne križeve... a da li i misliš kod toga, što zapravo

činiš?... Nisi li još nekad došao na tu pomisao, kako si time od sata do sata, da od časa do časa dnevno zaslužuješ svoju nagradu i da je Spasitelj ganut tvojom revnošću i marom i da Njegova dragost ne miruje?... On ti dolazi kao svake dobre misli, kod svakoga pobožnog osjećaja, kod svake vježbe u kreposti primakne se korak bliže... a sutra rano, kad je već kod tebe, reći će ti smjesta: hvala, dijete moje, hvala na svemu, što si učinio za mene... evo, ovo ti je tvoja nagrada, primi me i budi sav moj!...

Srcu, koje doista ljubi, ne treba mnogo da se napuni najtoplijom zahvalnošću, da zakuca s krajnjim veledušjem. Isus te ljubi prekomjerno! Možeš li dokučiti, kolikom radošću i oduševljenjem dolazi On k tebi i svraća se u tvoje srce, a sve to zato, da ti dokaže, kako su Mu mili bili svi znaci tvoje pobožnosti i revnosti. Poslije svete pričesti zahvaljuješ se pobožno i srdačno Spasitelju, kako već možeš... a u tom času upravo je sveta pričest Isusova božanska zahvala, koju On prinosi za kukavnu sirotnu tvoju dobrotu.

Kako? Isus da bude meni zahvalan?... Zar je to moguće? I ti još možeš o tome sumnjati nakon toga što ti je dao takvu nagradu?

Preslaba je tvoja vjera; upravo zato postaješ odmah malodušan i brzo prosuđuješ, da su ljudi što se nalaze u tvojoj okolini slijepi... nitko ti ne priznaje dobro što ga učiniš... nitko ti ne zahvaljuje ni najneznatnijom hvalom prijazne riječi?... To te žalosti, i gotov si da osudiš druge zbog nezahvalnosti.

Sirotna, zalijepljena dušo! Sama si slijepa i ne vidiš što se pred tobom zbiva u prostoru četiriju stijena tabernakula... Isus je tu... pazi! On sakuplja božanskom pomnjom svaki cvjetak, što procvate u vrtu tvoje

duše;... On broji sve tvoje zasluge i pripravlja ti zato nagradu u času svete pričesti.

Upamti dobro: što su stvorenja škrtija svojom odanošću, to darežljiviji bit će Isus Svojom nagradom. Na zemlji možda ne primaš ni jednog slovca priznanja... s tim bolje... tada ti dolazi sva nagrada iz ciborija; odande žuri k tebi ususret vječna Božja riječ... Riječ, koja je tijelom postala! Zar to ne vrijedi više, nego li sve drugo... više vrijedi nego sve riječi ljudske zahvale?...

Pazi dobro, nemoj nikada puninu euharistijske nagrade zamijeniti taštom željom zemaljske zahvale. Čuj! Budeš li od ljudi tražio i dobio zahvalu i priznanje za svoje kreposti, tada ti može Isus s punim pravom reći u času svete pričesti: »Što još očekuješ ovdje od Mene? Primio si već svoju nagradu«. Mnoge duše primaju svetu pričest bez revnosti i djelovanja, a to samo zato, što donose sa sobom svoje zadovoljno samoljublje.

Nađe se ponekad i među pobožnim katolicima pokoja čudnovata duša: mnoge naime duše, kad se radi o Gospodinu Bogu, obično se posluže zarđalom vagom, koja - razumije se - ne pokazuje točno. Ovakvim je ljudima sveta pričest tek na drugom mjestu; stanovite druge milosti podređenog značenja čine kod njih prevagu. Da ozdrave u bolesti... da ne budu napadane od zloga i opakoga svijeta i od đavla... da uživaju osjetljiviju radost... da ih nitko ne smeta u pobožnosti;... da sačuvaju sabranost u molitvi... da im uspiju planirana njihova djela;... za ovakve i slične stvari istroše svoje najbolje duševne moći; pa ne budu li uslišane u svojim željama, potpuno su razočarane, izgube ljubav za svetu pričest i konačno dođu do uvjerenja, da je napokon svejedno, da li primaju svetu pričest ili ne...

Zar ti Spasitelj ne vrijedi više, nego sve ostale zamišljene milosti? Pa ako tjeskobe snađu dušu i tijelo, što ti sve to može naškoditi, kad Spasitelj načini od tvojega tijela i tvoje duše tabernakul Svoje ljubavi?... Da, kada znaš, da Spasitelj mjeri nagradu samoga Sebe prema težini odanošću snašanih boli, pa zar tu nije bolje doći k svetoj pričesti sa srcem, u kojem su podignuti svakojaki križevi? A zar nebeski kruh nije kadar, da stiša težnju našega srca za radostima koje istina mogu biti dobre, ali ipak vazda ostaju zemaljske, prolazne?

Dušo kršćanska! uredi konačno temeljito želje svoga srca i odvažno probudi opet svoju dobru volju. Odluči ozbiljno, da nećeš nikada više težiti ni za kojom drugom nagradom, osim za Isusom u sakramentu ljubavi. Riječi priznanja, sjetilne pohvale i utjehe prepusti djeci ovoga svijeta, onakvoj koja čeznu za vremenitom utjehom; cilj svakog tvog dobrog djela mora biti nešto više; Isus neka ti bude središte svega tvog mišljenja i nastojanja; upravi samo na Njega sve što god iščekuješ. Gorčine, prigovori, zapuštenost, nezahvalnost, nemaju za tebe tako dugo nikakvog značenja, dok te ne udalje od svete pričesti. Naprotiv, svaki su put od velike vrijednosti, ako ti srce oslobode od bilo kakve zemaljske ljubavi i privrženosti te ga zato ogorče pomašću trpljenja. Na taj način utiru ti put, da što brže i svetije dođeš do Isusa!

6. Fiat: neka bude!

Gustom tamom getsemanskog vrta povlači se nujno i nijemo blijedi mjesečev sjaj i pada na smrtno izmučeni obraz Isusov... On je vidio kalež Svojih muka... ipak,

strpljivo i odano Ga snoseći vapi: »Fiat« - budi volja Tvoja!

Sada - pada titravi slabi tračak svjetiljke na Svetohranište... Isus izlazi... blijedi, drhtavi traci svjetiljke osvjetljavaju bijelu priliku kruha... i On opet vidi gorki kalež, što ga čeka!... i tiho... ah tiho opet ponavlja svoj ganutljivi: Fiat!

Onda Mu ga je pružio Otac nebeski... danas Mu ga pružaju mnogi ljudi... da, ja Mu ga pružam!...

Tada je Isus stajao pred višim od Sebe, koji bijaše veći od Njega, s obzirom na Njegovu čovječju narav - a zato je Njegova podložnost i shvatljiva. Danas ima pred Sobom Svoja stvorenja kojima bi mogao s punim pravom iskazati svu Svoju moć i prezir. Zato nam i ostaje velikom tajnom Njegova poniznost, strpljivost i ljubav Njegova, da On, koliko god Mu se pruža i ponovno pruža žuč i opet žuč, zna samo za mirnu i blagu riječ: »Fiat!«

Onda Mu je kucnuo čas smrti, u kojem se On svojevoljno predao u ruke svojih neprijatelja; danas - naprotiv - vrijeme je života, u kojem se On predaje ljubavi Svoje djece.

Tada je dopustio neka pravo trpi - a danas je na vrhuncu Svoga prava: da Ga ljubimo.

Tada mu je odanost diktirala Njegov: »Fiat!« - danas Mu ga ljudska nezahvalnost nameće u usta. Pa ipak opetovano govori isti tihi i strpljivi: »Fiat!« - a uzdiže ga i govori upravo radi mene.

Da, poradi mene!... U svetoj se misi Isus žrtvuje za mene nebeskom Ocu. On Mu žrtvuje nepregledni lanac Svojih boli, koje je podnašao od jaslica sve do smrti na križu; napose Mu prikazuje i žrtvuje gorku smrt i muku Svoju. Sve boli i vapaji, muke i suze, strašno bičevan-

je i potoci krvi, trnje, čavli i križ, žuč i ocat, strah i smrt nižu se pred očima Ocu nebeskom; sve su to kao glasovi velebnoga koncerta, u kojem moli i vapi za milosrđe i oproštenje. Jaganjac se Božji žrtvuje za mene, Isus umire za mene!...

A ja?... ja stojim pred ovako potresnom dramom pospana srca, mlake duše, rastresena duha... U tom času mislim prije na sve drugo nego na Isusa! Ja razmišljam o mom sićušnom trpljenju, neugodnostima, brigama i mukama; razmišljam o nepravdi meni nanesenoj, a pri tom mi se srce puni težnjom za osvetom. Dopuštam, da teče predragocjena krv Isusova iz svih rana, a i ne mislim pri tom, da je za mene prolivena, te da se njome poslužim za posvećenje moje duše i time si privrijedim neizrecivo blago milosti od beskrajnih Njegovih zasluga. U tom času i ne mislim, da se zahvalim Spasitelju, što je posljednju kap presvete krvi za me prolio... Odlazim iz crkve praznih ruku, prazna srca... a Isus, koji je sasvim nešto drugo očekivao od mene, spusti žalosno Svoju glavu i tiho uzdiše: »Fiat!«

A sveta pričest? Moj Bože, kako to žalosno izgleda!... Često sam puta duhom kojekuda rastresen, kada se molim. Dapače i moje vanjsko držanje pokazuje lijenost i neveselost. Spasitelj bi mi rado dao mnoge kreposti... a ja, tako bijedan kako jesam, ne znam ni da molim za njih... a da nisam primio ni najneznatniji djelić milosti... udaljujem se od Isusa; dakle i opet praznih ruku! Zaista! Isus bi mogao imati mnogo razloga da se, razgnjevi pravednim gnjevom na me, ali On se predaje mojoj mlitavosti i ravnodušnosti i opetuje bolno svoj: »Fiat!«

Idem u crkvu da molim. Isus se nada, da će iz moje pobožnosti crpiti kakvu utjehu. Siromašni Isus!...

možda Mu nitko od prisutnih sate i sate ne posvećuje ni najmanji dokaz pažnje... a za naknadu svemu tome dođem i sâm, te se nepristojno vladam spram Njega. Molim se, ali se ne borim protiv rastresenosti; molim se, ali dopuštam da mi oči svugdje naokolo kruže, te nazočni lako zapaze, kako se dugočasim; molim se, a srce moje spava; pjevam s drugima, ali bez čuvstva - glasu manjka izraz ljubavi; križam se, klanjam se, no vjera nema tu svog učenika, jer su to samo mehaničke kretnje i ništa drugo. Moj pogled padne na Svetohranište, ali se zaustavi tek na vratašcima i ne prodire dublje... Kada bih imao dosta živu vjeru, tada bih odmah na prvi pogled upoznao Spasitelja; primijetio bih, kako me bolno i sažalno gleda, kao da želi isprositi od mene kakav darak - kratku i srdačnu molitvicu... vidio bih, kako svoj pogled pun odricanja podiže prema nebu... čuo bih, kako njegove usne šapuću: »Fiat!«

Spasitelj se obično služi osobitim govorom, koji ne dopire do ušiju, već ga samo srce razumije. Blagi je to i pouzdani glas božanskog prijateljstva, koji me milo pozivlje, svečano mi obećanje daje, slatku utjehu pruža, ali me i blago prekorava... A ja?... Ja ne marim za to i ne pazim na to.

Ovaj glas jasno odzvanja u mojoj savjesti, kada mrmljam i prigovaram i kaže mi: Šuti! - Hoću li uskratiti svom uvrediteljju pozdrav, prijatnu riječ, tu me glas moli: Govori! Hodam li lijeno, jesam li veoma udaljen od Svetohraništa, taj glas me pozivlje: Dođi k meni! - Hoću li bezrazložno ostati dulje u krevetu iz lijenosti, opominje me: Ustani! - Jesam li pohlepan u jelu i piću, zapovijeda mi: Dosta je! - Podajem li se žalosti poradi mog povrijeđenog samoljublja, dovikuje mi: Hrabro! -

Prianja li moje srce odviše za stvorove, tada mi nalaže: Gledaj gore k nebu! -! - Pa dok mi tako Spasitelj govori pun mudrosti i ljubavi, nedostojno se hotimice odazivljem ovome glasu.
A On se nikada ne razljuti, ta On se već i onako privikao na zapostavljanje... On opetuje samo mirno i tiho svoj »Fiat!«
Nebeski je otac Božanskom Spasitelju pružio samo jednom gorki kalež... dok ja naprotiv činim to dnevno. Isus mi pruža svaki dan kalež Svoje krvi, a ja mu dnevno uzvraćam zato kalež moje ravnodušnosti. On mi daruje život, a ja obnavljam Njegovu smrtnu stisku. Teško ga vrijeđam, a On žalosno odgovara: Bože, budi volja Tvoja!
Kako je to moguće, da si to nisam nikada spočitavao, nikada očutio nemir? Sramota! Navika, da Isusa vrijeđam i žalostim, posve mi je otupila savjest; postao sam prema Njemu bešćutan i nemilosrdan.
O klanjanja vrijedni moj Spasitelju! Tvojom milošću prosvijetljen i potresen upoznao sam napokon ljepotu i veliku vrijednost Tvoga »Fiat!«... Kako mi se sada sviđa!... kako ga sada ljubim!... Molim Te, daruj mi ga, moj Isuse; pomno ću ga čuvati u ranama moga srca - ah! moje bijedno srce krvari iz tolikih rana... -
Dobri Spasitelju, kad god idem na svetu pričest, svaki put utisni na moj jezik Tvoj: »Fiat!«; odsada će on biti stalni refren svih mojih tužaljki. I kad uđeš pod krov moga tijela, tada posveti i ojači svaki kucaj moga srca Tvojim dirljivim: »Neka mi bude!« - tako da ja napokon razumijem ispunjavati klanjanja vrijednu svetu volju Tvoju.
Ostani uvijek kod mene, o Isuse, i govori Ti za mene! Traži li od mene dužnost i poslušnost osobitih žrtava,

koje su mojim prirodnim nagnućima dosadne, poduči me tada Tvojim milim: »Fiat!«
Orose li se oči moje suzama poradi nevolja i briga, bolesti i nesreća, tada neka odjekne iz grudiju mojih pjesma mojega: »Fiat!«... i napokon, kad dođe smrt, da zatraži od mene posljednju i najtežu žrtvu mog života, tada, o dobri Spasitelju, uzdrmaj još jednom moje srce, otvori još jednom moje usne za onaj najzadnji i najsvetiji: »Fiat!«

7. Novi život

Bijesni valovi vremena udarali su često o stijenu moga života, da me zahvate i progutaju; ali svaki put spasila me Tvoja milosrdna ruka, o moj Isuse! Nadvio si nada mnom Svoju ruku i umirio njihovo bjesnilo. Nebrojene si duše u tom času pozvao na Svoj sud... ali mene si poštedio; ja sam još ostao živ i zdrav uz tabernakul Tvoje ljubavi.
Među ovim dušama bijahu poneke velike i svete duše! Okruživale su Tvoju Hostiju vijencem najvećih kreposti; njihove žarke molitve napunjale su Tvoj oltar poput tamjanova miomirisa; u Tvojim hramovima razlijegala se danju i noću pjesma njihove požrtvovnosti i nevinosti... A ipak! Smrt ih je ugrabila nesmiljeno... A ja s mojim bezbrojnim grijesima... ja sam još ovdje, ja se još uvijek smijem osvježavati na Tvom euharistijskom vrelu.
Pričinja mi se, kao da još vidim sve ove duše gdje kleče pred Tobom zadubljene u molitvu; vidim kako je njihov pogled upiljen u svetu Hostiju, pobožno im sklopljene ruke uzdignute k pokaznici i gledam stvorenja preobražena u nebeske anđele! Pa ipak, slatko ovo

viđenje sa svim svojim slaboćama, mlakošću i ravnodušnošću. Zašto, da, zašto si me još ostavio na životu, o Isuse?!...
Velika je to milost, kojoj je razlog skriven u nedokučivoj dubini Tvoje mudrosti. Velika je to tajna Tvoje dobrote; ona odgađa čas pravednosti, da dade mjesta milosrđu. No možda je to i posljednje sredstvo, kojim Gospodin iskušava iskrenost mojih odluka, jakost moje volje.
Pomisao na prijašnje godine mog života žalosti me i ponizuje me!
U crkvi, gdje sam bio sretan boraveći kraj Tebe, mučila me - koje li sramote - dosada, i činila mi čas klanjanja teškim. Kako su me često zaokupljale svjetovne misli! Kako je samoljublje često izjedalo moje srce! Stajao si preda mnom, o moj Spasitelju, očekivao si barem nešto ljubavi od mene... a ja?... što sam Ti dao?
Primao sam Te gotovo svaki dan u svoje srce... Tvoje tijelo davalo je mome slabom tijelu svetu životnu jakost... Tvoja je krv kapala na moju hladnu dušu, da je osvježi i okrijepi. Tvoja mi je duša došla ususret, da posveti moju, a Tvoje božanstvo donijelo mi je u srce čitavo nebo! A ja? A ja?... Nisam znao, kako da Te srdačno dočekam; da Ti zahvalim, kako dolikuje Tebi! Zašto?... ne znam ni sam zašto; samo znam, da sam postupao s Tobom bešćutno.
Ti si mi govorio k srcu; obećao si mi nebeski blagoslov, kojim ćeš mi nagraditi sve one male žrtve, koje si tražio od mene... da nadvladam svoju narav... da se više otrgnem od stvorova... da se dignem iz svoje lijenosti... Ti si želio čišću nakanu u mojim djelima, u mojim mislima, malo više blagosti u mojim riječima, više dobrote u vanjskom postupanju, malo više

uviđavnosti prema uvrediteljima. Ja sam dolazio samo zato, da crpim slatku Tvoju utjehu, a moje vladanje?!... za Tebe i za svojega bližnjega imao sam u sebi samo žuč i gorčinu.
Usprkos svega toga Ti si me vazda podnosio strpljivo i obzirno; pozivao si me uvijek k Sebi, uvijek si mi iznova sve praštao, što više, blagoslivljao si me Svojim blagoslovom svakog dana.
Spasitelju dobri, moja nezahvalnost nije Te mogla pobijediti; a hoće li moći Tvoja ljubav pobijediti mene? Dosta mi je već, Isuse, moje mlakosti! Savjest mi mnogo predbacuje, što sam se na ovakav način približavao Svetohraništu i ovako neplemenito s Tobom postupao. Moja mi savjest ne da mira! Doista, krajnje je već vrijeme, da se trgnem oda sna i da započnem nov život. To je moja vruća želja, kao što i Tvoja volja, o moj Bože, a Tvoja milost može to izvesti u meni. -
Da, ovdje pred Tvojim Svetohraništem, gdje su nebrojene duše crpile jakost da se posvete, odlučujem čvrsto i ja, da ću preostali dio moga života provoditi euharistijskim životom. Ti ćeš odsada biti glavna misao moje duše, pobuda svih mojih djela, svrha svega mog djelovanja. U svakom ću svojem teškom radu pomišljati da sam kod Tebe, u tišini i sabranosti nazaretske kućice. Tamo ću stajati Tebi na uslugu, dnevni ću svoj posao činiti u Tvojoj nazočnosti i moliti Te, da ga primiš i blagosloviš.
U času dopuštenog odmora neka su moje misli kod Tebe, kod Tvoga svetohrništa. Neka budu svi časovi moga odmora time posvećeni, da moje misli lete češće k Tebi, a Ti da milostivim okom pogledaš na me.
U svom nastojanju da se popravim, neću tražiti druge svrhe, osim da omilim Tebi, radovat ću se, ako me ljudi

zaborave, ako me kore, a Ti me sam nagradiš i pohvališ. Rado ću snositi svaku gorčinu, svako razočaranje, svaku bol u nadi, da će se time u mom srcu utirati put Tvojim utjehama. Svaka će mi žrtva biti slatka, svaki prigovor lak, svaka muka ugodna, ako mi samo ne oduzmu Tvoju milost, te me nikada ne spriječe onamo doći, da s Tobom govorim, da Te primim, da Te ljubim i od Tebe da živim.

U Tvoje Presveto Srce, o Isuse, polažem sve svoje dobre odluke; molim Te! neka ih milost Tvoja oživotvori.

O slatki Otkupitelju, k Tebi dižem svoje sirotne ruke. Gledaj, sputane su teškim okovima; o kako su ranjive, izmučene od nošenja teških njegvi!

- Prinosim Ti moje bijedno srce; oslabljeno je dugim snom moje mlakosti - i radi toga sada trpi mnogo. - Šaljem Ti svoju molitvu, koja je opet postala usrdna i topla. - Evo ovdje imaš i moje pouzdanje, koje je nanovo oživjelo i osvježilo se pomišlju na Tvoje milosrđe. Ti si život! Naoružaj me svetom snagom kreposti, podaj mi nužnu jakost u boju protiv grijeha, sigurnost za pobjedu i slavu.

Pa ako mi svijet stavi pred oči nove zamke, pokuša li me zavesti u prijašnje zablude, ovamo ću doći i bacit ću svoj pogled na vratašca Svetohraništa ili na bijele prilike Tvoje ljubavi. Očima vjere divit ću se neprestanim žrtvama Tvog života u svetoj Hostiji. Nadam se, da ćeš me u tom času poučiti, kako je lijepo i uzvišeno i život svoj žrtvovati, samo da stečem krepost.

Moja slaboća, koja kuša da me u svakoj prilici nadvlada, zacijelo će pokušati, da mi prikaže konačnu svetost i kreposti nedostižívima. Neću zato gubiti odvažnost. Uvjeren, da sàm po sebi ne mogu ništa, ali uvjeren o neizmjernoj moći Tvoje krvi pohitat ću tada k Tvojim

svetim ranama, da iz njih crpim nužnu hrabrost, žar, polet, da stignem na Kalvariju... na Tabor... u Tvoje nebo... Nadam se, da će me voditi Tvoja moćna i milosrdna ruka ovim teškim i strmovitim ali hvalevrijednim putem, i dovesti me do vrhunca, gdje me čeka kruna vječne nagrade.

Bude li đavao nastojao, da opet probudi moje stare strasti, da njima služim njemu, te na taj način uništi u meni sve dobre moje odluke, tražit ću zaštitu u sakramentu Tvoje ljubavi, te da ga nadvladam i oborim. Nadam se, da ćeš dopustiti da pobijedi u srcu Tvog siromašnog djeteta: poniznost Tvoje duše, nevinost Tvoga srca, požrtvovnost Tvoga tijela, sjaj Tvoga božanstva.

Ako bi me svladala malodušnost, očaj, nepouzdanje radi ponovnog pada u grijeh ili radi spominjanja starih opačina, požurit ću se Tvom Svetohraništu i tamo ću slati pred prijestolje Tvog milosrđa tužbu pokajanja nad mojom nesrećom; pouzdano se nadam, da ćeš mi veledušno oprostiti moj pad i neznanje.

Božanski Spasitelju, u tom času nade i ljubavi sjećam se opet, kako su se premnoge duše Tvojom milošću posve obratile: iz gliba strasti, grijeha, opačina i dovinule se najveće svetosti... Zar da iskrena moja želja za novim životom samo za mene bude pusta varka?!...

8. Jučer

Isus govori:

Prije nego što pristupiš mom svetom stolu, zaustavi se malo i promisli...

Jučer si mi kod svete pričesti štošta obećao... a zatim?... Nisi još pravo ni izašao iz Crkve, a već si gotovo zab-

oravio mene! Istina, teških grijeha nisi počinio.. ali koliko lakih! Zar ih možeš izbrojiti? Ja sam te obasuo tolikim dokazima ljubavi, a kako si se ti prema meni ponio?

Malo samo ispitaj svoju savjest i vidjet ćeš! Rastresenost je preotela mah u svakoj tvojoj molitvi; neko si se vrijeme borio protiv nje... ali to ne potraja dugo; - rastresenost je preotela mah tako, da nisi bio kadar sabrano izmoliti ni jedan »Oče naš«. A onda... što ću reći o tvome razmatranju?... što o duhovnom čitanju... Možeš li se još uopće sjećati, na što si mislio?... Glavom ti se vrzle kojekakve druge stvari! Mislio si na svoje poslove, na svoje križeve... svoje brige i teškoće; dakle na sve drugo, samo ne na mene! Da, mislio si više na ono, što ti je šaputalo tvoje samoljublje, a kako bi bio onda još dospio slušati moja nadahnuća? Uzalud sam nastojao, da iz mog Svetohraništa dopre moj glas do tvoga uha... ti si se vladao prema meni kao da sam tuđinac.

Jučer sam se bio spustio na tvoj jezik da ga posvetim, pa da siđem u tvoje srce. A ti... kako si se jučer služio svojim jezikom?... Izbroj, ako možeš, sve one riječi mrmljanja, taštine, nestrpljivosti, da i ne govorim o nepotrebnim i neumjesnim riječima! Ne bi li bilo bolje, da si umjesto toga izvinuo k meni koji uzdah, koju strelovitu molitvicu? Kolika li taština i samodopadnost u izvršavanju tvojih službenih dužnosti! Kojim zadovoljstvom promatraš samoga sebe! Ne proizlazi tvoje zadovoljstvo iz toga, što bi mene slavio svojim djelima, ne, već si zadovoljan samo zato, što ti to laska i zadovoljava tvoje samoljublje. Svaka ti se pohvala čini zaslugom i uvjeren si, da si je zaslužio. I najmanjim prijekorom osjetio si se teško povrijeđen, kao da ti se

učinila velika nepravda! Je li tako ili nije?

Često sam te puta opomenuo, da se malo mrtviš, doprinijeti mi koju žrtvu; ali ti si - a da se nisi baš ogriješio neumjerenošću - ipak nastojao zadovoljiti želju za jelom. Iza kako si jutros promatrao oltar, Hostiju, posvetio si svoj pogled tolikim svetim euharistijskim ljepotama, da bi morao ćutiti odvratnost prema nekim stvarima... a ti si naprotiv dopustio očima da naokolo kruže... tražio si rastresenost i dapače... napast... mislio samo na to!

A kako si se jučer prema tvom bližnjem ponio? Jesi li se brižno trudio, da ublažuješ žestinu svoje ćudi, te da s bližnjim u slozi i ljubavi živiš? Jesi li se odricao svoje volje, da se podložiš volji drugih? Jesi li ćutio kakvu odvratnost ili još više, jesi li tražio priliku da budeš ljubazan prema onima, koji su te uvrijedili? Jesi li ne samo strpljivo i šuteći već i s ljubavlju snosio pogreške bližnjega? A što je s djelima milosrđa? Jesi li dijelio milostinju iz vrhunaravnih razloga ili od sebeljublja? Nisi li pokrio plaštem kršćanske ljubavi ono, što je u sebi bilo samo naravno nagnuće?... nisi li pod izlikom da druge popraviš ili da ih na put pravde privedeš, gojio u srcu osvetljive misli? Izvana se možda gradiš, da nisi srce prilijepio o stvorove, a kad tamo pod plaštem ove lijepe kreposti krila se u srcu možda odvratnost prema bližnjemu? Nisi li samo zato izbjegavao neka lica, što su ti u duši bila mrska? Jesi li strogi sud u riječima i djelima primjenjivao stvarima koje su doista bile vrijedne ukora ili si oštro osuđivao lica, koja su ti bila mrska i odvratna?

Eto vidiš! Jučerašnji dan rastužio je moje srce... Iščekivao sam od tebe nešto sasvim drugo!?

Kad si jučer iza svete pričesti išao kući, pratio sam te

svojim pogledom i svojim srcem; nadao sam se, da će to biti jedan dan revnosti i dan, koji će me obradovati... a kad tamo?...
Promisli dobro, o dušo kršćanska, da ja milosti svoje ničim ne ograničavam, samo ako ima odziva s tvoje strane, ako si joj vjeran. Obvezao sam se, da ti po svetoj pričesti dam dovoljno milosti i da se vineš do velike savršenosti; ali ako ostaješ uvijek isti kao jučer, ne budeš li bolje odgovarao milosti, kako ćeš onda napredovati na putu u nebo? Nisi još doduše umoran, ali kako si teško ranjen i bolestan!... kako nemoćan!... ah, pobuđuješ na samilost.
Kad budem sutra ujutro došao u tvoje srce, moje će srce biti prožeto jednakom neizmjernom ljubavlju, kojom je nekoć gorjelo na Posljednjoj večeri. Duga navika, da se dajem tebi, nije ništa umanjila moć moje ljubavi. A zašto si se ti promijenio? Zašto nisi više ono, što si bio prije?... Reci, kako to? Usporedi jučerašnji dan sa danom prve svete pričesti. Koje li razlike?... Koje li opreke! Da si jučer umro, bi li bio kakvu utjehu crpio iz tvoje ujutro primljene svete pričesti?
Znaj, da naziv »pobožni«, kojim te ljudi nazivaju, ne zaslužuješ nikako. Svi, koji te vide češće kod mog stola, sudeći po vanjštini uvelike te štuju; možda te promatraju nekom zavišću i mole me - i to zapamti dobro - da im udijelim nešto od tvoje svetosti... O, kad bi vidjeli broj i odurnosti tvojih pogrešaka... ne bi ti više zavidjeli, što više, molili bi se sigurno za tvoje obraćenje.
Premda ostaju drugima dobro skrivene sve tvoje svojevoljne nesavršenosti, meni su one očite. Ja sam onaj, koji vidim tvoju mlakost i pospanost, sve tvoje nevjernosti ja brojim jednu za drugom.

A sada?... zapravo što hoćeš ti tu? Hoćeš li zar danas ponoviti jučerašnji dan?... najprije se pričestiti, a zatim započeti bičevati me svojim mislima... svjetovnim čuvstvima?
Da, zar ćeš opet reći, da me ljubiš, a odmah zatim djelima pokazati, da me ne ljubiš? Zar te nije stid, što si gotovo posljednji među pobožnim dušama?... Ne osjećaš li zbog toga nikakvog pokajanja, grizodušja? Usuđuješ li se još pogledati na svetu Hostiju? Reci, što si odlučio?
Tako? - Zato, što sam ti spočitnuo tvoju nevolju, gotovo si već odlučio, da se više ne pričešćuješ! To je dakle tvoja poniznost?... Držiš možda, da moram na sve šutjeti? da te pustim i dalje tako živjeti, a da te ljudski ne prodrmam, da te ne prekorim? Gledaj, kako si pun sebeljublja! Zar ne znaš, da je upravo jedan od najdivnijih učinaka svete pričesti taj, da čisti dušu od njezinih svagdanjih malih grijeha? No, što zapravo hoću da postignem time, šta ti otkrivam tvoje pogreške?... Ništa drugo nego da te prisilim, da ih bolje upoznaš... da se za njih što poniznije pokaješ, da zamoliš oproštenje i ozbiljno mi obećaš ubuduće se popraviti! Ali ako ne dođeš k mom svetom stolu, kako bi sutra mogao biti bolji nego što si bio danas?
Svladaj svoju oholost! U svojoj poniznosti priznaj, da si bolesna duša, koja iskreno želi ozdraviti, obećaj, da ćeš danas više i bolje paziti na sebe, nego li jučer. A tada?... Pouzdaj se, ne u svoju volju već jedino u moju milost! Nemoj drugim grijesima pridodati još i taj, da ideš bez mene, jer sam te ponizio. Sjeti se, da su moji prijekori samo siguran znak moje ljubavi. Ja te još uvijek ljubim; čeznem za tobom; ostajem ovdje i zovem te. I kao što si pridržavam potpuno pravo, da te poniz-

im sve do u prah, jednako tako zauvijek si pridržavam pravo, da te privinem na svoje grudi i opojim te žarom svoje ljubavi.
Dođi, samo dođi! O, da znaš, kolike sam ti ovdje pripravio milosti!

9. Spasitelju u susret

Kako se usuđujem danas poći k Isusu?... u takvom duševnom stanju?... Moj je duh uvijek rastresen, a moje ubogo srce puno je svakojakih zemaljskih sklonosti. Istina je, da sam skup nesavršenosti i nevolja i bijeda. A ipak... ipak u tom metežu ostaje u meni nepokolebljiva živa i jaka misao: na svetu pričest. Da, osjećam potrebu, da Te primim; moj Spasitelju, ja Te moram ljubiti... drukčije ne ide!
Kakav bi mi bio dan, da ne primim sada svete pričesti? Predobro znam, kako bi mi bilo: tajnu neku prazninu, neku tugu, neku muku, neku potištenost, osjećao bih u svom srcu. Čini mi se, da bi moj anđeo čuvar zbog toga ostao žalostan, a ja se ne bih više usudio kao jučer radosno pogledati ni na nebo ni na tabernakul ni na zlatnu pokaznicu - sa svetom Hostijom. Držim dapače, da bih Tebe, o Isuse, tebe najboljeg prijatelja uvrijedio, a večeras, kad bih Te posjetio, možda bi me kaznio, umjesto da mi udijeliš Svoj uobičajeni blagoslov.
Dobri Spasitelju, budi ipak nešto samo strpljiv sa mnom! Moram priznati, da bez svete pričesti ne bih mogao živjeti. Da, upravo je tako: svakako moram vidjeti, kako se Tvoj tabernakul jutrom otvara, kako se Ti spuštaš niz stepenice i kako mi u ruci svećenika dolaziš ususret, da zađeš u moje srce - inače ne bih bio sretan. Nije li ova moja smjelost, o dobri Spasitelju, preveli-

ka... no zapravo Ti si sam tome kriv, moj Spasitelju, jer si stavio u mene ovu čežnju.
Ti si me sam priučio čestoj svetoj pričesti; ona je postala dio mog duhovnog života; kako rekoh, bez svete pričesti ne mogu živjeti. Jedan dan bez svete pričesti za mene je kao dan bez sunca, bez kruha, bez počinka. Što ja mogu zato, kad si me sam naučio kušati svu slast Tvoga tijela i krvi, Tvoje duše i Tvoga božanstva? Jesam li ja kriv, što si me Ti naučio ovako kušati slasti svetaca na zemlji i anđela na nebu?
Ne čudi se dakle nimalo, ako te i danas opet molim, da siđeš u siromašne jaslice moje duše. Razumije se, da sàm po sebi nisam ništa i ne mogu ništa, ali ja ću prizvati Tvoju i moju majku, Presvetu Djevicu Mariju i molit ću je, neka Te ona gleda i miluje... anđeli neka budu uz nju, neka Ti poju Tvoju hvalu... Neka dođu pobožni pastiri i neka Ti prinose svoje čedne darove...
A ja?... Ja nažalost nemam ništa... ja osjećam svoje ništavilo... Zadovoljan sam, da Tebe imam! To mi je dosta, više ne tražim.
Reci mi, o Isuse moj! Nemam li ja neko pravo na Tebe? Zar ne smijem od Tebe ništa zahtijevati?... Nema li stvorenje pravo da posjeduje svoga Boga? Nema li sin pravo da ide k svome ocu?... Nema li gladan pravo da jede svoj kruh?... Nema li srce pravo da ljubi ono, što ga usrećuje? I kad primam svetu pričest, služim se samo svojim pravom? Ti si mi to sam kazao: »Uzmi i jedi; uzmi i pij!« Možeš li me dakle prekoriti, ako se odazivam Tvojemu pozivu i osvanem kod Tvojega stola?
Kako sam bijedan i siromašan, pun nedostataka i pogrešaka, nedostojan da Te ma samo i promatram na Tvome oltaru; to si Ti već prije mene znao. Pa ipak si

kraj svega tog ustanovio za mene presvetu Euharistiju! Da sam nesposoban da Te dostojno primam, i to si već otprije znao, znao si oduvijek. Pa ipak od mene zahtijevaš da dođem k Tebi, da Te primim.
Još više! Da svladaš u meni svako opiranje, Ti si mi tumačio svoje Otajstvo ljubavi već u najnježnijoj dobi djetinjstva i nalagao si mi pod kaznu »Tko se ne pričešćuje, neće imati života u sebi!«
Nakon svega toga zahtijevam li onda odviše, što Te silim, da ostaviš svoj tabernakul i da dođeš u moje srce? A onda i to!... zar si ustanovio klanjanja vrijednu Hostiju zato, da njome počastiš ograde od tamnice Svoje ljubavi i zlato od Svog ciborija? Ili pak zato, da posvetiš hram moje duše? Pa kad si Ti ustanovio ovaj čudesni sakramenat za mene, a ne za tabernakul, nije li onda dosta, što Te on ima dan i noć, dok Te moje siromašno srce ima tek nekoliko časova?
Dođi dakle, o moj Isuse, jer Tvoje božansko poniženje pripoznaje sveto pravo, što mi ga je milostivo podijelila Tvoja beskrajna dobrota!
Molim Te, nemoj se uvrijediti, moj Isuse, ako sam prema Tebi tako slobodan. Ti znaš, da to nije stoga, jer Te ne štujem, već jer Te neizmjerno ljubim. Nisam sposoban za velika djela, dapače prije sam spreman da Te teško uvrijedim; no ipak u dubini srca osjećam, da Te ljubim... da Te uvijek ljubiti moram. Drago mi je, kad vidim, da Te drugi časte, a bude mi žao, kad vidim, da Te grešnici vrijeđaju. Želim, da Te sav svijet upozna, da Te ljubi, da Ti služi i da ti se klanja. Kad god upadnem u koju pogrešku, potišten i malodušan sam poslije toga - jer sam Tebe uvrijedio. Učinim li koje kreposno djelo, zadovoljan sam - jer sam time Tebe proslavio. Srcu mi godi boraviti kraj oltara, a kada sam daleko od njega, ćutim žalost.

Pa zar sve ovo nije ljubav? Ah, moj Isuse, zar bi Ti bio zadovoljniji, kad bih ja veličao samo Tvoje beskrajno Veličanstvo, a da pritom zaboravljam Tvoje Srce? da Te ljubim, da ti Se klanjam ropskim strahom ili hladnom dušom jednog jansenista?
Ljubim Te dakle, moj Isuse, iz dna svoje duše, i jer Te ljubim, hoću da budeš vazda sa mnom, u meni sada i svagda. Da boravim ovdje u Tvojoj prisutnosti i da gledam, kako se svraćaš u duše mnogih - samo u moju ne - to bi bilo odviše za moje srce; sada, kad Te poznajem, ne bih mogao to podnijeti! Znati i osjećati, da sam stvoren za Tebe, znati i osjećati, da dolaziš na oltar jedino za moju dušu... a ipak ostati bez svete pričesti... to bi bila muka, koju ne bih mogao podnijeti.
Dolazim dakle k Tebi, moj Isuse, bacam se u Tvoje naručje, da se sav izgubim u svetim i dubokim beskrajnostima Tvoga Srca; ali dolazim i zato, da Ti pribavim svu radost, što Ti je može donijeti jedno ljudsko biće; ta Ti sam zahtijevaš više nego ja, da me vidiš kod Svoga stola. Ja dolazim vrlo rado, da Ti dam četvrt sata euharistijskog ujedinjenja. Dolazim k Tebi, jer me želiš... jer me zoveš... jer me tražiš. Dolazim, jer me krijepiš Svojom milošću i sokoliš me Svojim obećanjima... Evo me ovdje, božanski Spasitelju! Dolazim, jer bi bila crna nezahvalnost, duboko bih Te uvrijedio, kad bih Ti htio uskratiti ovu pričest - to ja dobro znam.
Ali kako je to moguće: Srce Tvoje traži neko blaženstvo, a traži ga u sjedinjenju s mojim?... Zar me zato zoveš, zar me zato tražiš? Je li to uistinu tako?... Ako je to tako, o Isuse, onda je to pravi ugovor, što si ga ugovorio sa mnom, ako po ovoj mojoj svetoj pričesti pristajem na želje Srca Tvoga - nemam li onda pravo, da od Tebe tražim za uzdarje koju od Tvojih milosti? Ne sili

li Te Tvoja ljubav, da ispuniš želje mog srca?
Dobri moj Isuse, ne mogu shvatiti. Ja uopće ne razumijem ništa više... Ćutim se sav opkoljen jednim otajstvom svijeta... vidim, a da ne vidim ništa, - čujem, a da ne čujem ništa, - razumijem, a da ne razumijem. A što to sve znači? A ipak, tako je to! Između Tebe i najsvetije duše u pričesti, Ti si, koji uživaš najviše. Ti me tako ljubiš, dapače radost je Tvoja, da ostaviš nebo, te ga zamijeniš bijednim mojim srcem. Tko može ovakvu ljubav dokučiti? Izbavi me, molim Te, dobri Isuse, od jedne strahovite napasti! Nije mi teško nepokolebljivo vjerovati u Tvoju stvarnu nazočnost u Presvetom Oltarskom Sakramentu - ja ne vidim doduše ništa, a opet sve vjerujem - ali teško će mi biti vjerovati, da me Ti toliko ljubiš, te više težiš da se sa mnom sjediniš negoli ja sam; to ne poimam, kako možeš toliko ljubiti tako bijedno stvorenje, kakvo sam ja. - Eto, to je moja dvojba, to je moja napast!
Dobri Isuse, sačuvaj mi vjeru od opasnosti, da ne uskoleba pred beskrajnošću Tvoje ljubavi; učvrsti mi je sve više u tvrdom uvjerenju da me ljubiš, da ti je slast prebivati u mom srcu i da rado ostaješ ovdje na zemlji, jer Ti ne zatvaram vrata svoga srca.
O Isuse, ja vidim kako mi pružaš svoje ruke i kako mi ususret izlaziš... Vjerujem, da me ljubiš... O, ja čvrsto vjerujem, da Ti puno više nego ja želiš ujedinjenje naših tjelesa, naših duša, srdaca! Ja vjerujem, ja se ufam, ja Te ljubim... gledaj, eto hrlim k Tebi, dođi, o dođi k meni i nikada me ne ostavi!

EUHARISTIJA
NAŠE POSVEĆENJE

Klanjam ti se Kraljiću, božanstveni Djetiću,
s predubokom poklonom, dušom, srcem, koljenom.

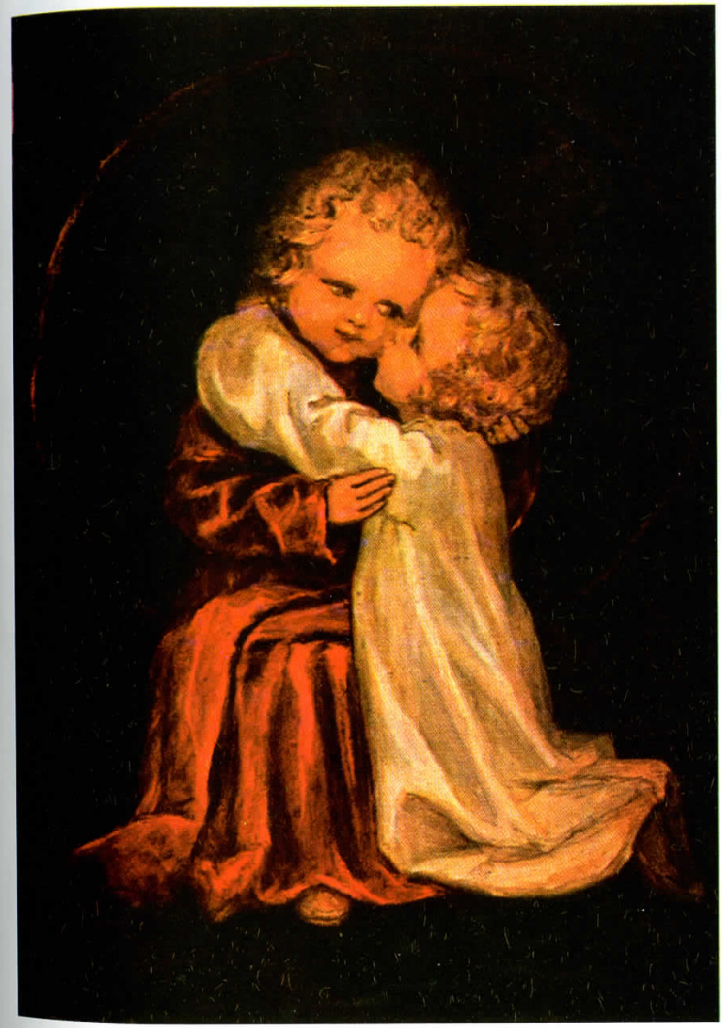

Radost velja, svaka želja... Ti si srca mog.

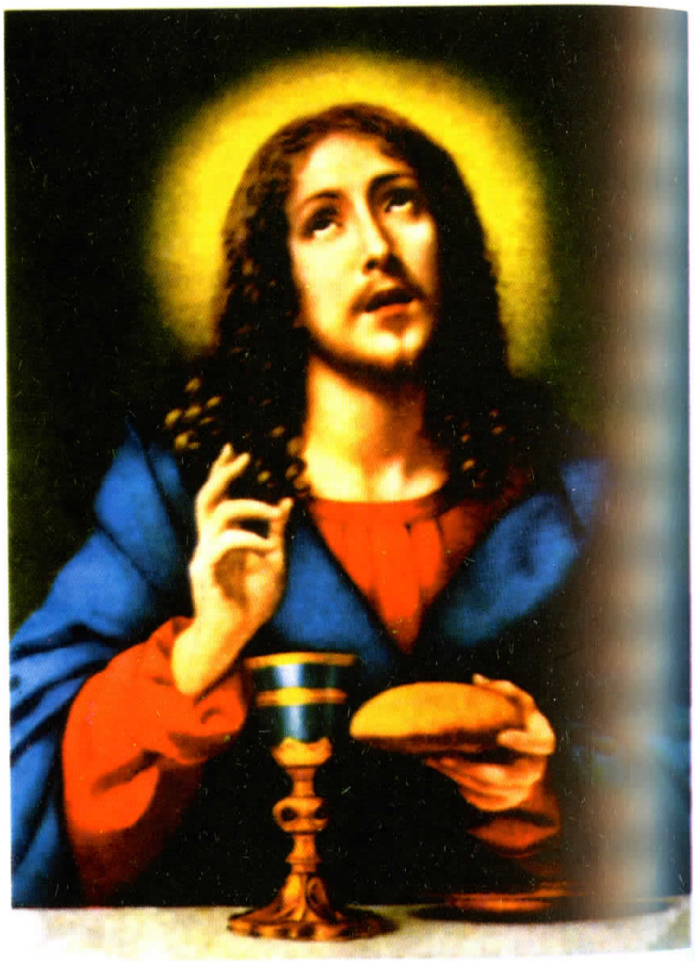

KRUH ZA ŽIVOT SVIJETA

10. Na gozbi kod Isusa

(Poslije svete pričesti)

Napokon smo se sastali, svratio si se u moje srce! Ti stoluješ i vladaš u njem, a ono radosno kuca, ujedinjeno s Tobom. Kako da Ti zahvalim zato, milosrdni Isuse, kako da Ti zato uzvratim dostojnu ljubav!

Ma da ostajem bijedno stvorenje sada kao i prije lutajući ovom suznom dolinom - ipak sam zadovojan i sretan. Imam Tebe, moj Isuse, ovdje na zemlji što mogu boljega željeti i za čim većim težiti?

Pred očima mojim iščezava svaka druga ljepota i jeka radosti ovog svijeta i ne dopire do vrata moga srca. Pričinja mi se u ovaj čas nemoguće, da sam prolio toliko suza u prošlosti, toliko gorčina iskusio i proživio. Duga povijest mojih bolova još živi u mojoj pameti, dok je moje srce posve zaboravilo na njih. To je još Tvoja tajna, da znaš ublažiti gorčinu prošlosti slatkoćom sadašnjih radosti. Kako si ono nekad samo jednom jedinom riječju izliječio neizlječive rane, tako je sada i moja duša dodirom presvete Euharistije izliječena od svake žalosti i svake tuge.

Neka budu blagoslovljena prijašnja moja trpljenja i boli, ako su služila zato, da otvore put Tvome milosrđu, da siđeš u moje srce.

Danas moje srce ima svetkovinu! Kako sam sretan i zadovoljan! Čini mi se, o Isuse, da se Tvoja velika radost, radi toga što u meni boraviš, odsijeva u mojoj duši. Pričinja mi se dapače, kao da je primila nešto od Tvoga velikodušja; nisam više onaj stari čovjek, osjećam u sebi novu silu, koja me tjera na put žrtve i pregaranja.

Ti si mi dao svoje tijelo... Ja Ti prinosim svoje! Ako

misliš, da bi ti moje trpljenje bilo na slavu, pripravan sam na sve. Pripravan sam dapače, ako je to sveta Tvoja volja, da još preostale dane svoga života provedem na bolesničkom krevetu, sretan ću biti i zadovoljan, što se mogu žrtvovati za Tebe... Ali ipak pod jednim samo uvjetom: Tvoje Tijelo neka bude svakidašnja hrana moje duše.

Ti si mi dao Svoju Krv... uzmi moju! Ako može poslužiti da utvrdi koju vjersku istinu u duši kojega vjernika, o kako ću rado zato proliti i posljednju kap svoje krvi... Koja li čast umrijeti za Te mučeničkom smrću! Razumije se samo sobom pod uvjetom: Tvoja Krv neka me jača u tom teškom času kušnje.

Ti si mi dao svoju Dušu... evo Ti moje! Ako sjeta, žalost, tuga, muka, u jednu riječ: sva ta zla, što ih je stvorila Tvoja pravda, da kazni grešnika, što ih je izumjelo Tvoje milosrđe, da očisti grešnu dušu... mogu barem malo povećati Tvoju slavu, onda dobro mi došle! Pripravan sam primiti svu tuču kleveta, zapuštenost, progonstva, nezahvalnost, izdajstva neka se na mene izliju - rado ću getsemanski kalež do posljednje kapi iskapiti... samo neka se ne odijeli Tvoja duša od mene.

Ti si mi dao svoje Božanstvo... ja Ti darujem zato svoje bijedno čovještvo. Nađeš li u njem nešto dobra, što Ti se sviđa, raspolaži njime po Svojoj svetoj volji. Što se mene tiče, imam još samo jednu želju i volju: da izvršavam sav svoj posao Tebi za ljubav... na Tvoju veću slavu i čast.

Odsada neka budu upravljene sve moje misli prema tabernakulu, da ondje isčeznu; moje želje i moji osjećaji neka počivaju na Tvome srcu; moja djela neka budu okrunjena Tvojom ljubavlju; moje riječi neka

budu odjek Tvoje istine; moji koraci neka budu upravljeni Tebi; moj odmor neka uživa Tvoj slatki mir; moj posao neka osjeti snagu Tvoje milosti; svaki kucaj srca neka ima svoj početak u Tebi; i da me svaki moj korak prema grobu približi Tebi... pod uvjetom: Tvoje Božanstvo neka Svojom milosti zavlada cijelim mojim bićem.

Zadovoljan sam, dobri Spasitelju. Kada si k meni došao, nisi mi ništa donio što pripada ovome svijetu... ni grudu zemlje, ni prebijenog novčića, ni krpicu odijela, a ni lovor vijenaca, ništa... upravo ništa! Siromašan sam kao i prije, a ipak sam zadovoljniji nego da sam postao gospodarom cijelog svijeta; moje pravo blago si Ti sâm; ja sam sada bogatiji od svih mogućnika, koji Te ne primaju. Kad Ti prebivaš u mom srcu, onda mi nije stalo, moram li noćas spavati pod vedrim nebom, u sjaju zvijezda; ne smeta mi, ako sam prisiljen od vrata do vrata prosjačiti koru kruha! S Tobom, slatki Isuse, ja sam bogat i u dobrom društvu; ta ni Ti nisi imao kamo nakloniti svoju glavu, o slatki Isuse!

Sretan sam, o mili Isuse moj! Zemaljskih radosti nisi mi doduše donio... nikakve slatkoće mojim ustima, nikakve glazbe mojem uhu, nikakve ugodnosti mojim osjetilima, nikakva počinka mojem umoru, a ni olakšicu mojim bolovima. Moram sada kao i prije trpjeti i svoj križ nositi. Kraj svega toga ipak sam zadovoljan, jer kad Ti prebivaš u mom srcu, slabi su zahtjevi sjetilnog života; znam tada cijeniti glad i žeđ, što se stišavaju mirisom ljiljana Tvoje čistoće. O kako ih volim: one pjesme, što se razliježu tako čisto i jasno samo kraj Tvojih oltara; one umore, što se odmaraju samo na križu; one gorke tjeskobe samrti, bol tvojih

čavala, šiljato trnje u kojima se nalazi sakriveno toliko sladosti! Tvoja mi prisutnost, moj Spasitelju, pribavlja svaki užitak, što se zamisliti dade.
Sretan sam, moj Isuse! Nisi mi okitio čelo lovorvijencem, a ni u ruke nisi mi dao palmu slave. Ono malo dobra, što za Te činim, sakrio si pred drugima. Nisi me ni opravdao pred ljudima ni hvalio ni slavio ni jednom riječi; i ja ne uživam kao ni prije nikakav ugled pred svijetom. Možda bi me svijet čak i prekorio za ono djelo, što sam ga za Te počinio, dok mi Ti za to daješ utjehe dobre savjesti. A ipak sam neizmjerno sretan, što Ti prebivaš u mom srcu; znam: poglavare slušati, bližnjega štovati, s podložnima dobro postupati - to su djela, koja će mi donijeti slavu Tvoje poniznosti.
Da, činiti dobro, a ipak ostati nepoznat; izbjegavati zlo, a ipak biti osumnjičen i okrivljen; dizati se prema Tvomu svjetlu i biti oblaćen: sve to neće pomutiti moje vedrine, neće raniti moje samoljublje, jer kad sam uza Te, dosta sam čašćen, moj mili Isuse!
Ja sam zadovoljan, moj Isuse... ali dokad? Teško mi je kod takve pomisli. Zar će mi zbilja sveta radost ove pričesti isčeznuti kao san?... Ja ću se podvrći, ako je Tvoja sveta volja, da nosim križ - drage ću ga volje nositi; samo Te jedno molim, ne ostavi me nikad. Neka vani puše bura, bijesni oluja, što mi je stalo, samo kad srcem mojim vlada nepomućeni mir Tvoje ljubavi.
Zato Te molim, o Isuse, da udaljiš od mojeg duha nesreću i pogibao da Te uvrijedim, ne dopusti nikad, da Te ma samo na časak izgubim. Učvrsti u meni slatko svjedočenje, da sam sav Tvoj i Ti moj.
Učini, da kad god pogledam na križ, ne osjetim grižnju savjesti, da sam zloupotrebio Tvoje otkupljenje! Čedna euharistijska luč neka me ne sjeća, da sam donio k oltaru Tvojem dah pun oholosti, bez ljubavi; tiha molitva pobožnih duša neka nikada ne probudi u mom srcu spomen na buru mojih strasti; sveti Tvoj oltar neka me ne odvodi na strahote moje osude; bjelina svete Tvoje Hostije neka ne čini da se odviše pokažu ljage moje duše. Pogled na toliko duša, koje pristupaju k stolu Tvoje svete gozbe, neka me nikada ne sjeti kakve pogrde ili grešne nemarnosti, a ni ravnodušnosti moje; sjajno svjetlucanje Tvoje pokaznice neka mi ne bude slika Tvoga posljednjeg dolaska na sudnji dan, u kom ćeš se ukazati strogim licem usred bljeska i grmljavine; naprotiv Tvoj svagdašnji večernji blagoslov neka mi bude zalog slatke riječi uvečer moga života i na sudnji dan: »Dođite blagoslovljeni!«
Premili moj Isuse, kako ne čeznem za drugom milošću ne očekujem druge nagrade, do li Tvoje ljubavi, učini da na zemlji nemam druge sreće, nego da Tebe ljubim i od Tebe da budem ljubljen!

11. Žalosno spominjanje

Jedva što sam ugledao svjetlo svijeta, već me je Spasitelj htio imati uza Se; a jedva što su me prenijeli preko crkvenoga praga, primila je moja duša sakramenat svetog krštenja, postadoh Njegov... a onda?
Ja sam si morao tamo stvoriti stalan stan, gdje je započeo moj pravi život. U blizini svetohraništa postao sam katolik; bila bi mi dužnost, moja radost, a i bogatstvo da iz ovog tabernakula crpim hranu svojoj duši. A ipak, Spasitelj mi nije bio sadržaj svih mojih misli, jaki štit mojeg pouzdanja, a ni predmet srdačne moje ljubavi. Moja je krivnja, dà, moja vlastita krivnja, što sam tako slab, tako siromašan krepostima. Ja sam eto upravo premalo živio sa svojim Isusom.

O spominjanje izgubljenih godina, kako si žalosno!
U poniznosti padam ničice pred Tvojim oltarom, moj Isuse; pun raskajane duše priznajem Ti svoje grijehe i zazivam Tvoje milosrđe.
Moram priznati, da su svijet i stvorenja zaokupili sve moje misli. Dopustio sam, da moj duh osvoje sjetilne stvari tako, te sam zaboravio Tvoju prisutnost. Nisam više pomišljao na to, da si Ti uvijek ovdje za me nazočan u presvetoj Euharistiji. Slabo moje nastojanje da budem sabran u molitvi, uništiše najneznatniji vanjski dojmovi; jedna rječica, jedan pogled, prolazna naslada, kratkotrajna bol dostajale su da rastresu sve moći moje duše.
Ja sam doduše išao u crkvu, k svetoj misi, svetoj pričesti... ali moje misli nisu bile tamo... one su kružile daleko... u daljinu! Kako si me često puta zvao slatkim pozivom vjere!... uzalud!... Odziva u meni nisi našao, ja sam bio za to gluh. Ako se zapravo uzme, u cijelosti sam slabo mario za Te, Ti to znadeš, o Isuse... Ti si bio za mene predmet pobožnosti, kao i sve ostalo. Ti nisi više bio vladar moga duha, ah, jedva da sam Te podnosio... da, katkad si mi bio nepriličan.
Čežnja za srećom, koja je bivala sve žešća i jača radi razočaranja i gorčine života, ta me je trebala k Tebi privući; a umjesto toga svoje sam pouzdanje stavio u stvorove i u zemaljske stvari.
Ti si bio uvijek prisutan u Svetohraništu, da saslušaš povijest moga trpljenja; ja sam šutio, samo da poklonim stvorovima svoje pouzdanje. Bio si vazda pripravan, da mi ondje osušiš moje suze, a ja sam lutao suznih očiju pustim stazama života. Bio si uvijek ovdje nazočan, da izliječiš rane moje duše; a ja sam tražio lijeka u taštini i rastresenostima. Ti si bio ovdje, da me

tješiš, a ja sam tražio utjehe u nevjernim stvorovima.
Da sam promatrao budućnost kroz kristalno staklo pokaznice, sve bi mi se pričinjalo kao raj; no ja sam je promatrao kroz varavu koprenu ljudske taštine.
Vjernost u obećanju, veledušje u držanju, stalna dobročinstva, nježna pažnja bijahu mi neprestani darovi Tvoje ruke; laskajući si tražio sam ih negdje drugdje, ne u Tvojoj blizini, ne; ja sam ih tražio i tražio negdje drugdje...
Ah, da sam se vazda pouzdavao u Tebe, moj Isuse, bio bih mnogo sretniji, a manje razočaran!
A sada evo ovdje, u svjetlu svete Tvoje euharistijske ljubavi, vidim sve pred svojim očima; sve mi se vraća opet u pamet... sve... ah, to je spominjanje, koje mi razdire srce.
Ti si mi stvorio srce, da Tebe ljubi. No koju si ljubav u meni našao? Ništa drugo do mlakost, neveselost, neodlučnost, trenutačne odluke, nestalna čuvstva... Moje je srce oslabilo samoljubljem, a ipak, kako se moglo ojačati i očeličiti u kreposti, da je jedinog Tebe ljubilo!
U duhu mi se reda pred mojim očima čitavi niz pričesti, koje sam primao ako ne baš u grijehu, a ono s velikom ravnodušnošću. Moje su oči svom rastresenošću neprestano kružile po stranicama molitvenika; srce Ti nije znalo ništa reći. Riječ je moja bila kod ljudi vatra i plamen, samo sam kod Tebe osjećao umor i dugočasnost.
Ti prodireš u dubinu moga srca, moj Isuse, ti poznaješ žalosnu povijest mog života... Ti mi nudiš dragulje neba, a ja sam tražio cvijeće na zemlji, a to je već ocvalo i povenulo!
Bezutješni dani, izgubljene godine! Žalosno spominjanje!

A kad pomislim na prvu svetu pričest!
Kako je krasno započelo jutro mog života! A onda?... Onda mi je bila duša nježan cvjetak sjajnih boja, ugodna mirisa. Rosa Tvoje milosti uresila je alemom i biserjem nebeskim i učinila je dragocjenom, vrijednom svake kreposti.
Sjećam se još posve dobro, koliko je dubok dojam učinila na me ona malena bijela Hostija, kad mi se s njome približavao svećenik... kad mi ju je na jezik spustio... Malo sam onda razumio ovu veliku tajnu, ali ćutio sam neki svijet pun sreće, ćutio sam se ko u nebu!... Još gledam moju bijelu odjeću... čujem naše dirljive pjesmice, naše djetinje molitve... Pa onda onu radost, ona vedra lica mog milog oca i dobre majke! A onda?...
Jutro mi je bilo prekrasan izlaz sunca... danju su pak zahujale strašne bure, koji put i divlji orkani... a večer?... Moj dobri Isuse, kakva će biti večer mog života?
Zar ću morati nositi ovo bolno spominjanje sve do hladna groba? Zar neće nakon prekrasne jutarnje zore - prve svete pričesti - zasjati večernje rumenilo poputbine? Bez poputbine umrijeti?... Moj Bože, koja li strašna pomisao! A ipak bi s pravom zaslužio ovu krajnju zapuštenost!... Veliki Bože, zar bi to moglo dopustiti Tvoje srce puno milosrđa?
Ah, kad bih se mogao obratiti tako, da mi prošlost opet iznova pred mojim očima osvane cijela; kad bih mogao svoj život opet iznova započeti, da svu svoju hladnoću i cijeli niz dugotrajne moje rastresenosti sažežem u svojoj ljubavi!... Beskorisne su želje... sve je prošlo.. smrt me tjera neumoljivo naprijed... vječnost mi pridolazi ususret. Htio bih svojim suzama izbrisati ova

bolna spominjanja... no Tvoje me oproštenje jedino može očistiti!
Prosti mi, moj Isuse, oprosti! Neka bi iskrenost i srdačnost moga kajanja učinila, da zauvijek zaboraviš prijašnju slaboću moje vjere, mog ufanja i moje ljubavi.
Evo tu kleči Tvoje dijete ponizne duše. Gledaj, kako mi srce krvari; pogledaj, kako su mi oči izmorene od plača. Ti si bio vazda milostiv prema svakom koji je Tebi došao, da izmoli oproštenje grijeha; jedan jedini uzdah ljubavi i pokajanja bio je dovoljan da probudi u Tebi samilost. Imaj milosrđa sa mnom, pusti da zasine Tvoja dobrota nad mojom bijedom, pretvori me u žrtvu paljenicu Tvoje ljubavi.
Pa kad je moja prošlost puna bolnog spominjanja, budućnost neka bude odsada puna najboljih odluka i najutješljivijeg pouzdanja. Obećavam Ti, da ćeš mi odsada biti Ti jedini život moga srca, ljepota moje duše, skup mojih želja, poticalo mome radu, naknada mojih žrtava i utjeha svemu trpljenju. Ali se čvrsto nadam, da ćeš položiti svoju ruku na moje oči, da mi prikriješ pogled u prošlost i da ovdje još u vrijeme i u sjaju Tvoga lica sa zadovoljstvom promatram Hostiju na sve vijeke.

12. Srdačan poziv

Isus govori:
S neba sam na zemlju sašao, ustanovio sam svetu Euharistiju, da ostanem stalno kod tebe i po svetoj pričesti doista prebivam u tvojoj duši... a ti, kad si doista kod mene?... U svetoj te pričesti posjećujem; a ti? Kad ti mene dođeš pohoditi? Tebi je dosta sastati se

sa mnom ujutro; mojem Srcu nije dosta. Ja te još jednom želim vidjeti u mojoj prisutnosti, prije noći. Iz tog razloga te pozivam. Primaš li poziv?
A čuj, zašto te molim za tvoj pohod; pazi dobro! Ja sam tvoj Gospodin i Bog tvoj; stvorio sam te, uzdržavam ti život, jer ja sam Gospodar svemira; ja sam onaj, koji upravlja svjetovima... a ti si u očima mojim samo sitan prašak, šaka pepela. Imam prema tome potpuno pravo na tebe i tražim od tebe, da mi se klanjaš. Imam pravo, da te vidim prostrta u prahu pred mojim nogama. Imam pravo, da budem od tebe voljen, blagoslivljen, slavljen, pa makar bilo i pod cijenu tvog uništenja. Ne misli, da je bjelina moje Hostije pravo lice moje božanske prirode; o ne! Da mogneš samo jednim pogledom zaviriti u nebo, vidio bi, tko sam ja. Vidio bi, koja svjetlost, koja uzvišenost, koje veličanstvo je tvoj Spasitelj; vidio bi, kako se nebeski duhovi u mojoj prisutnosti preda mnom prostiru i u strahopoštovanju se klanjaju. Ne čudi se stoga ništa, što ovdje vidiš samo jednu bijelu Hostiju; i pod ovom neznatnom prilikom ja sam tvoj veliki Bog.
Znaj, da ne primam nijednog dara od tebe, da ne uslišavam ni jedne tvoje molitve, ako nisu popraćene poklonstvom; pohodi me zato često, da mi se pokloniš. Sve, što učiniš - sve što imaš, sve što jesi, položi pred noge moga neizmjernog Veličanstva; sve to neka gori i izgara kao zrno tamjanovo pred mojim Veličanstvom. Zapamti dobro, da bi to bila za te najveća slava, kad bi mogao makar samo na jedan čas pokloniti se meni pa bilo i pod cijenu vlastitog života!
Pohodi me; dođi mi iskazati svoju zahvalnost. Ako je itko, a ono sam te ja obasuo dobročinstvima. I ti se još usuđuješ iskazivati zahvalu svoju stvorovima, koji su kudikamo manje učinili za tebe nego ja.

Dođi, jednu jedinu riječ očekujem od tebe: prosto »hvala!« Očekujem je za onaj život, što sam ti ga dao i što ti ga još i sada uzdržavam; za onu vjeru, koju sam ti ulio u dušu; za nebrojene one pohode, koje sam učinio tvojemu srcu u svetoj pričesti; za nebrojene milosti i dobročinstva, što sam iz moga Srca prelijevao u tvoje. Misli samo na svoje zvanje! To zvanje od svijeta napadano, po meni obranjeno!... to zvanje... tako lijepo... tako uzvišeno.
Ah! kada bi zvijezde nebeske mogle znati kao što ti znaš, da one imaju od mene svoj opstanak i svoju svjetlost, doletjele bi iz dubine svemira, da mi iskažu ovdje svoju zahvalnost i svoje štovanje; sve bi došle, jedna za drugom, da se poklone svome Stvoritelju i za znak svoje zahvalnosti stvorile bi oko monstrance vijenac nebeske slave... A ti, koji si me stajao mnogo više nego ijedna zvijezda, jer sam za te svoju krv prolio - zar ne osjećaš potrebu da mi kažeš jednostavnu riječ »hvala« - barem jednom u danu. Ova riječ »hvala« sama po sebi tako je nešto maleno i neznatno, ali mom je ranjenu Srcu ipak velika stvar! Ta to je gotovo sve i jedino, što mogu od tebe primiti za sva moja dobročinstva tebi učinjena, pa zar se ustručavaš učiniti mi ovo malo? Kad bi ti znao, kako to boli, imati posla s nezahvalnima! A koliko ih je, da koliko je tih nezahvalnika prema meni! Spadaš li i ti među njih?... Pazi stoga! Ako je tvoje srce otvrdnulo - skruši se! dođi, pokloni mi se i reci mi, da si grešnik, ali ni pod koju cijenu nemoj se ubrajati među nezahvalnike.
Dođi, da zadovoljiš svoje grijehe. Znaš li koliko si ih počinio? Zar si zaboravio kako sam umro na križu za tvoje grijehe? Znam, da se rumeniš od stida pri pomisli na neke svoje opačine; ali ne smiješ se stidjeti oplakivati ih, popraviti ih.

Dođi dakle ovamo i zauzmi mjesto Magdalene; dođi, plači i moli za oproštenje! Ponajprije mi suzama operi moje noge, a onda malo pomalo popni se do moga Srca... vidjet ćeš, koliko je u njemu ljubavi za tebe sakriveno. Dođi samo!
Dođi, da me zadovoljiš! Svaki dan imaš nešto trpjeti... svaki ti dan šaljem po jedan svoj trn. I taj trn polažem jednom na put tvoga života, da te otrgne od svijeta; drugi put pak na tvoje čelo, da ti pročisti i kazni tvoje misli; onda opet u tvoje srce da ti oplemeni osjećaje; ili pak u tvoju dušu, da je trpljenjem oplemenim, pobožanstvenim. Što ćeš učiniti sa svim svojim bolima? Hoćeš li ih prepustiti vjetru, da ih odnese kao beskorisne jadikovke? Ne!... donesi ih amo! Kaži mi: pravo uzevši podnosiš li dragovoljno ili barem posve odano - svoje muke kao kazne i zadovoljštinu za tvoje grijehe. Vidiš, tvoje zloće i zablude nanijele su mi mnogo zla. Kaži mi, da si spreman radosno podnositi u duhu pokore sve tjeskobe i duševne boli. Samo jedna suza, jedan jedini uzdah raskajana srca nad svojim grijesima neizrecivo će obradovati moje Srce!
Dođi i donesi mi svoje odluke, da nećeš više griješiti; one su mi najjači dokaz tvoga pravog pokajanja; da, i njih će ubrzo nestati, ako ih oprezno ne staviš u siguran zaklon. Dakle znaj: čim ti svoja slaba, promjenljiva obećanja staviš pod zaštitu moga tabernakula, tada znaj, da si u sigurnom zaklonu. Zaštićena će biti od zabluda ljudske slaboće, jer ih ja čuvam, ja ih branim protiv sviju nasrtaja neprijatelja; ja ih jačam i činim ih djelatnima. Što bi ti koristilo cijelu noć probdjeti u molitvi i u suzama pokajnicama, ako bi potom moralo izaći sunce nad tvojom nestalnošću. Dođi dakle i prinesi mi svoje odluke, pa ćeš vidjeti, kako će biti uspješne.

Dođi ovamo i učini blagi juriš na moje Srce! Vjeruj mi, da je molitva pred tabernakulom uvijek moćna. Ovdje u ovoj euharistijskoj povjerljivosti ne mogu ti ništa odbiti. A ti?... a koliko ti toga nije nužno, što li sve to trebaš?...
Zašto da se zadovoljavaš molitvom izdaleka, kad mi možeš govoriti izbliza? Zar nema za tebe ništa ovdje pred mojim oltarom, što bi te činilo sabranim, što bi ti ulijevalo pouzdanje i probudilo u tebi srdačniju ljubav? Sjeti se, kako si bijedno stvorenje... puno nesavršenosti, puno grijeha; ta ti se lišavaš svakog dobra. Spomeni se i toga, da ćeš naći u mom Srcu i u mojim rukama sve, što ti treba da postaneš svet i bogat u krepostima. Jesi li ohol, tašt, nestrpljiv - nešto malo imaš već od sedam glavnih grijeha - a ja imam ovdje sedam darova Duha Svetoga... Pa zar ćeš biti tako lud, da ih se lišiš, i to samo stoga, što treba nešto samoprijegora, nekoliko koračaja, nešto malo vremena da dođeš i da mi se pomoliš?
Dobro pazi, daj si truda, da razumiješ što ti hoću reći. Slušaj: Djelom klanjanja ti se bacaš u prah! Ovako zauzimaš mjesto, koje te jedino ide preda mnom. Ovo djelo poniženja čini sklonim moje Srce, da ti podijeli sve svoje milosti. Ako prosjak ne zauzme ono mjesto, koje mu pripada, malo ima nade, da će primiti milostinju iz ruku bogatoga dobrotvora. Takav prosjak si ti... tvoje je mjesto u prahu. Zahvalnošću svojom potvrđuješ mi, da znaš pravo cijeniti od mene primljene milosti, kojima sam te obdario, i tako mi pokazuješ, da nisam nezahvalnome uzalud darivao svoje darove. Djelom pak pokajanja čistiš sve više i više svoju savjest, poljepšavaš na taj način svoju volju, koju sam preodabrao za riznicu blaga svojih milosti. Pa kada dođeš

preda me s ovim raspoloženjem ovih triju kreposti, što su mome Srcu tako drage, zar ne uviđaš, da se ja tada upravo nikako ne mogu oprijeti tvojoj molitvi.
Dođi dakle pa sprovedi svaki dan koji čas uza me. Četvrt sata je kratak! Dođi, da se porazgovorimo od Srca k srcu! Ti ćeš mi razotkriti svoja poniženja, a ja ću ti za uzvrat dati zalog časti i slave. Ti ćeš mi donijeti svoju zahvalu, a ja ću te nagraditi novim milostima. Ti ćeš mi do nogu staviti svoje ufanje i pokajanje, a ja ću te zaodjenuti kraljevskim grimizom svoje krvi. Ti ćeš mi žrtvovati svoje molitve, a ja ću staviti sve blago svoga Srca u tvoje srce. Dođi, pa ćeš vidjeti! -

13. Sveta misa

I ja sam danas pozvan na lijepo hodočašće!... na hodočašće na brijeg Golgotu. Tamo Isus prikazuje za me veliku žrtvu, tamo On umire za mene. Tamo gore, na dalekom horizontu, vidim, gdje se otvara nebo!... Bog se Otac ukazuje u svoj Svojoj slavi na prijestolju Svog neizmjernog Veličanstva, okružen cijelim nebeskim dvorom!... Pozvan sam, da vječnome Ocu prinesem žrtvu Njegova jedinorođenog Sina, a Svemogući je Bog ovdje, koji od mene isčekuje žrtvovanje Božjega Jaganjca. Koja li uzvišena, nedokučiva tajna!
Sveta misa nije drugo nego krvava žrtva na drvu križa, koja se Bogu danomice prinosi na našim oltarima. Ista žrtva... ista krv... isto tijelo... isti Isus. Ja sâm, istina, ne vidim ništa... ne čujem ništa... a ipak se na oltaru prikazuje ista žrtva, kao ona na Golgoti...
Prikazivanje ove žrtve obnavlja se tisuće puta u danu; žrtva sama jest i ostaje uvijek ista, ona ista žrtva kao

nekoć na Golgoti; ona se i ne bi trebala obnavljati, jer je njezina vrijednost neizmjerna; jedan jedini put prikazana potpuno bi zadovoljila za sve vjekove Bogu za sveukupne grijehe cijelog čovječanstva.
Žrtva je Golgote od nas odijeljena razdobljem od dvadeset stoljeća, a između mene i krvavog onog vrhunca, gdje je Spasitelj svoju dušu ispustio, prostire se nepregledno široko more. Kako da ja učinim, ja, siromašno i bijedno stvorenje tek kratkoga vijeka, da tamo dođem, da se popnem na Golgotu? Je li to moguće? Kako da na to i pomislim?
Posve mi je nemoguće, da se vratim unazad dvadeset stoljeća, da prebrodim more i dođem u Palestinu!... Ne čini to ništa!... Isus mi sam dolazi ususret! On mi sam prinosi na oltaru moje siromašne, priproste crkvice ono, čime nas dijeli vrijeme i prostor!... Pred Njegovom ljubavi, Njegovom moći iščezavaju minula stoljeća, gore, doline nepregledno more.
Sveta je pretvorba - podizanje minulo! Isus je sada nazočan na oltaru. Nije li ovaj oltar postao sada središtem, gdje se susreće pogled nebeskoga Oca s mojim pogledom. Što vidi tamo nebeski Otac? Što vidim ja?
Bogu nema udaljenosti ni u vremenu, a ni u prostoru; sve što se je u prošlosti dogodilo i što će se još u budućnosti dogoditi, pred Bogom je sve sadašnjost; jer On je vječan i svagdašnji.
Prema tome, kad za Boga nema nikakvog vremena, vidi Bog Otac na oltaru, pred kojim ja klečim, Božanskog Spasitelja, kao da je još uvijek u jaslicama, u Nazaretu, u Jeruzalemu, na križu, na Golgoti; što je Isus nekad bio, ostaje On Bogu uvijek isto. Bog ga dakle Otac uvijek ima pred očima kao: djetešce, kao

odraslog, kao mladića; Bog ga vidi u svim fazama njegova vremenitog života, On ga vidi u svakom pojedinom času njegove gorke muke, kao i u času umiranja. On ga ne gleda tek pamćenjem - ne, On ga ima pred sobom u svoj njegovoj biti; jer za Boga nema, kao za nas, neka prošlost, budućnost - ne - u njegovim je očima sve sadašnjost. - Njemu je sve nazočno.
Isus je dakle ovdje na oltaru, a njegov ga nebeski Otac opaža na Golgoti: On vidi kako će biti na križ razapet, kako će krvnu žrtvu polagano dovršiti. On vidi kako dragocjena Krv Isusova iz svih žila njegovih sve do zadnje kapi teče niz drvo križa... On vidi njegovu smrtnu muku... On ga vidi gdje umire. Pred očima njegova nebeskoga Oca, kojem ostaje sve u sadašnjosti, prinosi prema tome Isus krvnu žrtvu na našim oltarima! Ista je to žrtva sa žrtvom na križu, samo što se nekrvnim načinom prikazuje.
No, a ja? Što vidim ja?... Ja sam posve blizu Isusa, jer klečim u neposrednoj blizini svete Hostije; ja sam odijeljen od Isusa samo euharistijskom koprenom, samo me prilike kruha i vina priječe da tjelesnim očima gledam bitnost Isusa, koji obnavlja ovdje ovu kalvarijsku žrtvu, ali dakako nekrvnim načinom; samo zato ne mogu razlikovati, što se zbiva ovdje pred mojim očima. Zato: unatoč toga, što Isusova žrtva ostaje pred očima Njegova nebeskog Oca ista s onom krvnom žrtvom na križu - pred mojim je očima nekrvna. Ma da mi bijela euharistijska koprena sakriva bitnost Isusovu, to me ne može priječiti, da ne bih stajao blizu žrtve Isusove na križu i bio dionikom iste žrtve, a da tu žrtvu i ne vidim. Kada prisustvujem svetoj misi, prisustvujem tada uistinu krvnoj žrtvi na križu, premda i ne vidim Otkupitelja a ni Njegovu krv, ni Njegove rane, ni

Njegovu smrt, dakle, ništa od svega onog, što se uistinu događalo pred očima Vječnog Oca.
Svaki dakle put, kad slušam svetu misu, ja sam posve, posve blizu Isusa, kraj onog Isusa, koji je trpio i umirao za mene. A što vidim kod toga? Vidim samog sebe, siromašno, bijedno, stvorenje, koje je svjesno velike krivnje prema pravednosti Božjoj, te je gotovo smrvljeno pod teretom svojih krivnja; vidim tada neizmjerno Božje Veličanstvo, samog Boga Oca, koji traži od mene potpunu zadovoljštinu za sve moje grijehe, pa i za one najneznatnije... I evo: između mene i ovoga uzvišenog Veličanstva - o čuda ljubavi i milosrđa! - vidim svog Spasitelja koji je za mene trpio, koji za mene umire na križu. Sve Svoje boli, Svoju smrt, sve Svoje zasluge stavlja mi na raspolaganje i kazuje mi: »Dođi sada, pa crpi po volji iz ovog vrela neizmjernih milosti, da Bogu nebeskom Ocu, dadeš potpunu zadovoljštinu za grijehe, kojima si ga uvrijedio«.
Uistinu, Spasitelj mi daje u svetoj misi sve boli Svojih bezbrojnih rana. On mi pruža rane probodenih i ruku i nogu; pruža mi probotke trnjem okrunjene Svoje glave; poklanja mi brigu i zapuštenost Svoje duše; poklanja mi ljubav Srca Svog; poklanja mi Svoju smrtnu muku i strah - poklanja mi i Svoju smrt... Poklanja mi neizmjerne Svoje zasluge... A ja? Pozvan sam, da sakupim sve ovo blago i bogatstvo svojim rukama, pa da ga prinesem Bogu Ocu kao dostojan dar poklonstva, zahvale, mog kajanja i zadovoljštine, kao i dar moje prošnje.
Ma da ne shvaćam nimalo pravi pojam klanjanja, klanjam se Bogu pod svetom misom i to s Isusovim poklonstvom. Ja mu se ne znam pravo zahvaliti, a ipak ovdje se zahvaljujem Bogu sa zahvalom Isusovom; nisam kadar zadovoljiti ma samo i za jedan grijeh, ali

ovdje prinosim Bogu zadovoljštinu Isusovu; dapače, nisam sposoban ni pobožno se moliti, a ovdje šaljem Bogu Isusove molitve.
O vječni Bože, ćutim se posve poništen pred ovom neizmjernom tajnom!... Za ljubav Isusovu molim Te, daj mi konačno milost, da ipak jednom spoznam, shvatim i razumijem: što je sveta misa?
Veliki Bože, od danas vidjet ćeš me svaki dan na Kalvariji. Redovito ćeš me naći tu pred križem Tvog i mog Isusa. Ako mu ravnodušnost mlakosti u vrijeme smrtne stiske uskrati svaku utjehu, ako li strašni Njegovi mučitelji vazda novim gorčinama napunjaju Njegovo Srce, ja sam spreman iskapiti kalež Njegove krvi; a tada, kao opojem ljubavlju, samilošću i bolju, govorit ću s Tobom. Iskazat ću iskreno moje pokajanje, moju ljubav, a i zahvalu i povjerit ću Ti raznovrsne želje moje bijedne duše.
Dok budem govorio s Tobom, obratit ću se na Njega, na Isusa, koji na križu visi i u najvećim se mukama bori sa smrću... A u isto doba neka moje molbe i prošnje nađu put do Njegova presvetog Srca i tako neka prispiju do Tebe posvećene ustima umirućeg Tvoga Sina.
Eto, na taj će način Razapeti uvijek nanovo za mene govoriti, a Ti, Svemogući veliki Bože, uslišat ćeš vazda moje molitve, jer su to na koncu ipak usne Isusove, koje su za mene govorile!

14. Sveta pričest

Sveto nam evanđelje češće pripovijeda, kako je Spasitelj u svom vremenitom životu već time liječio bolesne, da je samo na njih ruke položio; mrtve bi uskrisivao time, da bi njima upravio samo Svoju riječ.

Kad je tada tako bilo - a o tom ne smijemo sumnjati - što li će On sve sada u Svom euharistijskom životu djelovati i učiniti? Sada On ne prolazi samo mimo mene, ne upravlja samo riječ na mene, već se On svraća u moje srce, da se najtješnje združi sa mnom.
U svetoj se pričesti Krist ne zadovoljava samo time, da umnoži u meni život milosti - ne - On dapače poklanja Svoj vlastiti život! I tako biva, da ne živim više ja, nego On sam je, koji živi u meni. Prema tome ukazuju se pred Bogom sva moja djela zaodjevena i urešena onom cijenom, koju imaju djela Isusa Krista.
Ako je moja pričest sveta i dostojna, tj. ne nađe li Isus u meni nikakvu zapreku grijeha, tada On u neku ruku pobožanstvenjuje mene samog i sva moja djela... tada dobiva sve, što bi inače ostalo bez vrijednosti - a dakako, hvala svetoj pričesti - neizrecivu i vrhunaravnu vrijednost u meni; tako na primjer: moj odmor, moj rad, moje muke, moji troškovi sve će biti posvećeno milošću i ljubavlju Isusovom.
Slatke li pomisli: provoditi u očima svijeta život posve ponizan, skriven, nepoznat, dapače beskoristan i prezren, a ipak biti kraj toga svjestan, da je naprotiv taj život u očima Boga Svemogućeg svet i zato od velike koristi i blagotvoran za cijeli ljudski rod - jer Isus živi u meni! Koja li veličina i dostojanstvo! Koje li utjehe za siromašne i prezrene!... Ja ne pazim na to i ne mislim na to, ali je istinito: dok sam zabavljen običnim poslovima, možda i najnižima, kod toga ne gleda vječni Otac moje ruke gdje se miču, već ruke Isusove; dok spavam te nisam ni pri svijesti, vidi vječni Otac čovječju narav Svoga najsvetijega Sina gdje spava; i tako se Bog veseli nada mnom, jer je to Njegov ljubljeni Sin, koji u meni živi.

Moram priznati nakon što sam primio u svetoj pričesti božanskoga Spasitelja, da ono što činim, ne cijenim dosta; i zato me tako lako i tako često snađe žalost, bezutješnost. Ja se molim, a ipak Isus je, koji u meni moli, i zato postaje moja molitva molitvom Isusovom u Getsemaniju i molitvom u tabernakulu. Probuđujem čin poniženja, strpljivosti, ljubavi prema bližnjemu, a Isus je, koji neizmjernom blagošću Svog srca snosi svu bijedu i prigovor; Isus je, koji je svima sve, koji snagu Svoje svemogućnosti stavlja u službu svima. Ja slušam, a moja poslušnost - poslušnost je Isusova. Nastojim biti čistog srca, ali moja čistoća - čistoća je Isusova. Nastojim se riješiti prevelike privrženosti stvorenjima, a moje siromaštvo duhom - siromaštvo je Isusovo. Ako su dakle djela moja djela Isusova, zašto da se onda ludo bojim, da neću nikada ništa dobro učiniti? Velim djela Isusova, jer su više učinjena svetom milošću, koju mi On podaje, nego mojom dobrotom, ali slabom voljom. Često su puta moje molitve beskorisne, bezuspješne? Zašto? Ne mislim na to, da sam se pričestio. Samo časkom da pomislim na to, znao bih odmah, da u meni Isus moli. Je li to doista istina? Sigurno jest! jer ako Isus uistinu u meni živi, iz toga slijedi, da On u meni i moli, jer uvijek ostaje istinita riječ sv. Pisma: »On živi uvijek, da se za nas moli«. To dakako vrijedi za ono vrijeme, dok je Isus u meni po svetoj pričesti.

O moja mila majko, prečista Djevo Marijo! Kada klečeći pred Tvojim oltarom molim, da me blagosloviš, da me štitiš, da me spasiš, tad Ti ne vidiš toliko moje koliko većinom Isusove sklopljene ruke; Ti ne vidiš moje suze već Isusove u mojim očima; Ti ne čuješ moj glas već sveti glas Isusov; Ti ne ćutiš kucaj moga, već kucaj Isusova Srca... Bi li Ti dakle mogla moje molitve

prezreti i odbaciti?... Tako biva, kad imaš Isusa po svetoj pričesti u svome srcu.

Veliki Bože, Ti dakle tada, kad prigibam koljeno svoje Tebi pa Ti se klanjam, po meni primaš poklonstvo Isusovo, a kad Ti zahvaljujem za sva iskazana mi dobročinstva, tada primaš zahvalu Isusovu; molim li za oproštenje svojih grijeha, tada vidiš u meni bol i brigu Isusovu; molim li Te, da mi i nadalje pružaš milost i dobročinstva, Ti tad primaš sa usana mojih molbe Isusove. Žrtvujem li Ti moj cijeli život, Ti tada vidiš Isusa, kako podnosi bičevanje i trpi muke križa; posvećujem li Ti odsad svoju smrt, kao žrtvu ljubavi i naknade, tad vidiš Isusa blijeda i izmučena, gdje se bori i umire... ja živim, ali Ti vidiš Isusa, koji u meni živi; jer poslije svete pričesti ne živim više ja, nego Krist živi u meni, dok Isus ostaje u meni.

Po svetoj pričesti postaju sva moja djela Isusovim djelima, On ih čini svojim vlasništvom. Ali nikada On neće prisvojiti ni najmanju moju grešku. On može i hoće prikazati nebeskom Ocu osjećaj kajanja, ali se protivi Njegovu biću kao Božjemu Sinu, da Svom nebeskom Ocu prinese ma samo i najmanji grijeh. Hoću li dakle, da sve moje svete pričesti budu dostojne, tad moram raskinuti sve veze, koje bi me još mogle vezati uz grijeh; moje će svete pričesti postajati sve to savršenije, što ću se više čuvati lakoga grijeha.

Isus se na primjer ustručava skroz i posve, prisvojiti moje lakoumne znatiželjne poglede; jednako odlučno odbacuje: sve riječi mog mrmljanja, moje oholosti i taštine, moj osjećaj srditosti, preziranja, osvete, samoljublja, sva djela moje lijenosti, ravnodušnosti, neumjerenosti, kao i sve druge strasti, ma koje bile. Ako su pak moji mali grijesi toliko brojni, da okuže sva

moja dobra djela, što će onda preostati Isusu? Hoće li tu još nešto naći, da Sebi uzme i da može prinijeti Svom nebeskom Ocu? Malo će tada za njega preostati! Zato i jesu plodovi mojih pričesti tako često nevjerojatno maleni.

Ja ne znam, ali kad pomišljam na moju neznatnu pobožnost, ipak sebe prekoravam i moja se duša uznemiruje i napunja se brigama, jer svojim malim grijesima kao da vežem Isusu ruke, koje rade oko posvećenja moje duše. Isus bi htio u vrtu mojega srca ubirati cvijeće, da ga posveti Bogu, ali kakvo li bijedno cvijeće nalazi tu! Cvijeće izmlaćeno burom tolikih strasti, uništeno grijesima svojevoljnih nesavršenosti, prekriveno prahom. To je sigurno, da se ne bih usudio ubrati u vrtu takvo cvijeće za ures crkvi! A Isusa ipak gotovo da silim, neka to čini. O kada bih ipak imao živu vjeru?

Što mi dakle valja učiniti, da popravim svoje pričesti? Moram moliti Isusa, da mi Svojom milošću pomogne pripraviti se valjano prije nego ću se približiti stolu Gospodnjem... Sigurno moje molitve ne smiju manjkati! Tada moram svoje misli na pričest, koju sam danas ujutro primio i koju ću sutra još primiti, vazda živo u pameti podržavati i tako neprestano s Isusom u društvu živjeti i raditi... Dä, to ću i učiniti! Jednako moram od vremena do vremena pobuditi pokajanje za neizbježive svagdašnje pogreške. Na taj način pružat ću Isusu ako baš i ne miomiris kreposti, a to ipak sućut pokajanja... I to ću učiniti! A onda?... Onda ću se prepustiti Isusu, da radi sa mnom što hoće; On me može karati, kazniti, sa Sobom na križ razapeti, samo neka mi ne dopusti da bez Njega živim!...

15. Bogu Ocu

Veliki Bože, pred neizmjernim Veličanstvom Tvojim padam na koljena! U svoj poniznosti priznajem, da nisam ništa i da ne mogu ništa. Moja samosvijest o velikim dužnostima prema Tebi napunja me tolikim strahom, da bih jedva mogao odoljeti napasti malodušja, da nije između moje bijede i Tvog Veličanstva onaj oltar kao luka spasenja. Ja znam, da se ovdje nalazi neiscrpivo moje blago i ja si mogu jedino prikupiti blago, koje neophodno nužno trebam, da mogu zadovoljiti za sve svoje nedaće.

Gledaj, dobri Bože, ovdje se na oltaru nalazi Tvoj ljubljeni Sin. Ovdje ga imaš pred očima kao nekad na Kalvariji: na križu gdje visi, kako Ga muče strašne boli, obuzima Ga strah... kako se sa smrću bori... kako umire... žrtveno Janje vlastite ljubavi i mojih grijeha. A taj Isus je Onaj, kojega Ti ja žrtvujem sada za znak priznanja svih Tvojih prava nada mnom. Zaklinjem Te, o Bože, neka počiva samo na Njemu Tvoj pogled, na Njegovim zaslugama, a nemoj misliti na moje siromaštvo ni na moje uboštvo.

Prikazujem Ti Njegove molitve... Iz njegova se Srca visoko vija molitva do Tebe poput tamjana, kakva se sa zemlje još nikada dizala nije. Nijedno stvorenje ni na nebu ni na zemlji nije Ti se moglo nikada klanjati kao što Ti se sada ovdje klanja Isus s tog oltara; nikada još nisi bio tako savršeno proslavljen, kao ovaj čas.

Isus ostaje najsvetije, najčišće i neoskrvnjeno žrtveno Janje, koje kroz sve vjekove prolijeva Svoju krv i daje svoj život Tebi na slavu. I upravo ovo žrtveno Janje je ovdje u mojoj neposrednoj blizini, leži ovdje pred očima Tvoga Veličanstva, ono se ovdje žrtvuje. O

Gospode, promatraj Ga u dobroti i zadovoljstvu, pa primi i sirotnu žrtvu mene samoga s istim zadovoljstvom, kojim primaš ovu najsvetiju žrtvu.
O Bože, neka Te potaknu na samilost i smilovanje dirljive molitve, koje Isus ovdje na oltaru k Tebi upravlja; neka Njegov blagi pogled, što ga prema nebu svraća, milo rani Tvoje Srce; neka razvedre Tvoje gnjevno čelo Njegova duboka ponižavanja, koja idu sve do krajnjih granica Tvoje pravednosti i neka Te svlada i uveliča hvalospjev koji odjekuje s Njegovih božanskih usana, iz milog Njegova Srca i iz njegovih nebrojenih rana.
Ne razumijem, kako da Ti zahvalim, još manje, kako da Te veličam, da se za Te žrtvujem; ali mogu Ti pružiti ovu veliku žrtvu hvale, zahvale i ljubavi... O veliki Bože, koji ne odbacuješ klanjanje anđela i svetaca na nebu, primi milostivo ovu žrtvu; Isus je onaj, koji je umro za to, da spasi mene, a Tebe da proslavi.
Moj Bože, moj Stvoritelju i moj dobročinitelju, htio bih Ti dati neku naknadu za sve ono, što si mi učinio; htio bih Ti zasvjedočiti svoju zahvalnost nekom žrtvom, koja bi bila dostojna neizmjernoga Tvoga Veličanstva! Međutim nebo i zemlja nemaju ništa, što bi stajalo u mojim obvezama i Tvojim pravom; ništa osim ovog oltara, ove Hostije... ništa osim Isusa. Gledaj dakle ovdje jedinu naknadu, koju Ti mogu dostojno prinijeti za sva iskazana mi dobročinstva.
Ti si mi dao uz tjelesni život i organsko tijelo, koje je kraj sve bijede naravi i grijeha, čudesno djelo Tvoje svemogućnosti i Tvoje mudrosti. Za znak zahvale žrtvujem Ti tijelo i predragocjenu krv Isusovu... Pogledaj to tijelo... pogledaj na ovu krv!... Kolika li savršenost! Kolika čistoća! Kakva ljepota! Primi sve to

kao dokaz najsrdačnije zahvale moga srca.
Dao si mi dušu! Kako je velika ova moja duša, ali kako je grešna i bijedna! Nedužnu sam je od Tebe primio... grijeh ju je iznakazio. Nije ona više žrtva Tebe dostojna. Umjesto nje prikazujem Ti dušu Kristovu u svoj njenoj krasoti i ljepoti, u svoj njenoj svetosti sa svim njezinim savršenostima... Njegova duša je raj, u njoj je Tvoja radost i dopadnost. Uzmi je... pridrži je... više Ti ne mogu pružiti.
Dao si mi vrhunaravni život po Svojoj milosti; Ti si mi dao »vjeru«, koja mi otkriva blago Tvoje istine: »ufanje«, po kojemu na nesretnome ovom svijetu živim za nebo; »ljubav«, kojom me na rukama nosiš...
O Bože, primi žrtvu moje velike zahvale: gledaj, prikazujem Ti božanstvo samoga Isusa; Ti si mi dao milost, a ja Ti prikazujem Boga same milosti. Tvoji darovi za mene imaju granicu, jer sam malen i bijedan; a nasuprot dar što ga prinosim je neizmjeran, i Ti ne možeš ni na zemlji ni na nebu ništa većega željeti, ništa većega naći.
Vječni Bože, grijesima sam opterećen i ne zavrjeđujem drugo osim kazne Tvoje pravde. A što bi Ti imao od toga, ako bi u Svojoj božanskoj pravednosti smrvio ovo bijedno stvorenje? Gdje bi bila Tvoja pobjeda? Gdje Tvoja radost?... Tebi doliči samo zadovoljština, i to Tebe dostojna... a ovdje, na ovom oltaru imaš Isusa!... Ne zadovoljava li Te ova žrtva pomirnica?
Gledaj, dobri Bože, prikazujem ti trpljenje Tvog ljubljenog Sina: suze Isusove prikazujem Ti kao zadovoljštinu za grešne moje poglede, koje sam bacao na stvorenja; smrtnu muku Njegova Srca za neobuzdane grešne strasti, kojima sam se podavao svijetu: trnje svete Njegove glave za sve nečiste misli, koje sam u

duhu gajio i čuvao: žeđ Njegovih usta i gorčinu za sve one riječi i zabave, kojima sam se tako često ogriješio o krepost; probodene Njegove ruke za sva nepravedna djela cijeloga niza godina svega života mojega; probodene Njegove noge za sve beskorisne učinjene korake na putu propasti; nebrojene rane Njegove, kojima je bilo cijelo tijelo Njegovo skroz na skroz pokriveno, za sve grijehe, koje sam učinio da zadovoljim svojim osjetilima. I njegov Ti život prikazujem, kao naknadu za veliki dio mog života, što sam ga proveo u uvredama Tvoga Veličanstva; dà, i ovaj sveti život, koji je ugasnuo za ona nedjela, koja sam ja učinio!

O Bože, promatraj Isusa, koji je ovdje - na ovom oltaru - kao bez života, promatraj onu krv, koja još topla teče po tom svetom tijelu, a koja je nekad natapala i kvasila zemlju; gledaj Isusa, kako pun odanosti i svete radosti... i bez oklijevanja Tebi prinosi najsavršeniju žrtvu sama sebe. A sada, o Bože, pogledaj moju naknadu... naknada je to samoga Isusa!... Možeš li mi uskratiti oproštenje?

Zaklanjam se u sjenu križa Kristova; objeručke posežem za ovim trofejem ljubavi i boli i podižem ga prema nebu. Gledaj, prikazujem Ti nanovo žrtveno Janje, a u isti čas sa svom poniznosti upravjam Tebi jednu molbu. Ali ja Te više ne molim samo u Njegovo ime - ne, ja Te sad molim, pošto Ti prinosim božanskog Tvog Sina, kao najveće blago, koje mi daje pravo da budem uslišan.

Žrtvujem Ti dakle Isusa, a Ti, veliki Bože, daj mi milost, da Te onako ljubim kako zaslužuješ; daj mi milost, da ovaj život završim u Tvojoj milosti i ljubavi.

Žrtvujem Ti Isusa, a Ti mi udijeli milost, da svu snagu svoga tijela i duše upotrebljavam samo za izvršenje

Tvoje svete volje. Žrtvujem Isusa, a Ti mi konačno ipak udijeli onu poniznost, koja se toliko protivi mojoj oholosti: udijeli mi milost, da se tako otrgnem od stvorova i svijeta, čemu se tako snažno opire moja putenost; onaj duh mrtvenja koji je skroz na skroz oprečan mojim požudama. Žrtvujem Ti Isusa, a Ti mi daj milost, da mu postanem sličan, pa da uzmognem križ svoj, pun odanosti, uzeti na sebe, te ga strpljivo i ustrajno nositi, da ga smatram mojim najvećim odlikovanjem, te ga rado u ljubavi podnositi; pa da radije žrtvujem i svoj život nego da ga od sebe odbacim.

O vječni, neizmjerni, sveti Bože! Kao što si nekad ljubazno pogledao žrtvu Abelovu, Abrahamovu i Melkisedekovu, tako pogledaj milostivo sada u Tvojoj neizmjernoj očinskoj dobroti na žrtvu, koju sam Ti ja jutros prinio. Gledaj, združujem se s ovim božanskim žrtvenim Janjetom; molim Te smjerno, primi i mene zajedno s Tvojim božanskim Sinom Isusom Kristom u Tvoje naručje, da mogu ondje uživati i veselje vječne ljubavi!

16. Malovjerniče, zašto si tako plašljiv?

Isus govori:

Od nekoga doba vidim te, da si se nekud sav promijenio; ti sam moraš priznati, da više nisi isti.

Prije - sjećaš li se još?... Jedva što je zvono zazvonilo na svetu misu, već si hitio u crkvu, veseo, kao da ideš na gozbu, srce i korak dobili su krila. O, kako se sve promijenilo! Sada ti se pričinja, kao da se moraš uspinjati na Kalvariju!

Nekad si čeznuo za svetom pričešću kao za časom najčišće sreće, ali sada se toga bojiš, kao da će se na te

svaliti kakva nesreća. Pognute glave stojiš preda mnom, žalostan i potišten, nesposoban za svaku pa i najmanju molitvicu. Padne li slučajno tvoj pogled na vratašca Svetohraništa, odvratit ćeš se odmah od njega sa osjećajem straha i odbojnosti.

Kad bih mogao svetu pričest neprimjetno propustiti, često puta bi to doista rado učinio, a da ipak dolaziš, događa li se to samo zato, da ne padneš ljudima u oči.

I što se više i više približava svečani čas, tvoje srce kuca življe; veoma si uzrujan, te kako sam kazuješ, pun si grižnje savjesti. I zaista tvoja priprava, ures tvoga srca, više je nego skromna. Kako se zapravo pripravljaš?... na što misliš kod toga? Prije svega misliš na ukor ispovjednika, ako ne pristupiš pričesnoj klupi; misliš na svoje malene nedostatke i grijehe; na savjest, koja te sve jače uznemirava; na sablazni, što si ih mogao dati; strah i stisku, ako iznenada i smrt dođe; da, misliš dapače na svetogrđa... ukratko: tvoja je duša uzburkano more. A zašto sve to?... Ti sam ne bi mi znao to valjano protumačiti; no budi samo strpljiv, ja ću ti već reći »zašto?«

Ti vjeruješ, da se česta sveta pričest - a dakako još više svakodnevna sveta pričest - ne slaže sa nedostacima i lakim grijesima, koje svaki dan sa sobom nosi. To je tvoja zabluda, to je zapravo uzrok svemu tvome strahu i tjeskobi tvoje savjesti i njezina grizodušja.

No čuj! Daj si malo truda, pa slušaj i razumi dobro, što ću ti sada reći:

Ja uistinu nisam ustanovio svete pričesti za svece Božje na nebu, već za one duše, koje žive u sredini raznovrsne bijede čovječje; na posljednjoj večeri vidio sam unaprijed posve jasno, što me čeka svaki put, kad ću se nastaniti u kojem ljudskom srcu. Pa ipak to nije

bio za mene dostatan razlog, da ustanovim presvetu Euharistiju. Znao sam dobro, da ću u većini slučajeva u srcima naći više dobru volju nego pravu krepost; znao sam dobro da ću se gotovo uvijek morati svraćati u bolesne duše i kod njih se nastaniti; znao sam i to vrlo dobro, da ću nailaziti na neuljudnosti, na nedostatak čuvstva i osjećaja, da će me susretati sve gorko, što sam već prije u mome zemaljskome životu podnio i da ću to morati još neprestano podnositi i u mome euharistijskom životu. Unatoč svega toga trnja nisam se dao poplašiti... Htio sam postati kruhom života i smrću sam se prijetio svakome, koji od toga kruha ne blaguje.

Razumiješ li dakle? »Ja sam kruh!« Prema tome, jesi li slab, ne preostaje ti ništa drugo već da mene blaguješ. »Ja sam lijek!« Jesi li bolestan, moraš me ponovno primiti, ako hoćeš ozdraviti. »Ja sam put!« Nisi li kadar hodati dvadeset i četiri sata uzastopce putem savršenstva, moraš se k meni privinuti. »Ja sam život!« Napunjaju li te strahom pred smrti tvoji mali grijesi, slaboće i nedostaci, tada se moraš sa mnom najtješnje sjediniti.

Dakako, da bi sveta pričest imala u tvojoj duši većih učinaka, kad bi bio savršen, umjesto što si takav, kakav jesi. No s tim ti neću reći, da svetu pričest propustiš, i to samo zato, što ona u tebi ne proizvodi sve one učinke, koje bi mogla proizvoditi. Kad bi htio čekati sa čestom i svakodnevnom svetom pričešću sve dotad, dok se oslobodiš svakog malog grijeha, znaj, da ne bi uopće nikada više mogao nijedne primati u cijelome svom životu. U toj se stvari možeš posve smiriti. Koliko god budeš živio, uvijek ćeš opet padati u nesavršenosti i lake grijehe usprkos svih tvojih dobrih odluka - svega tvoga iskrenoga nastojanja i kraj sve

tvoje dobre volje. Hoćeš li znati za uzrok? Čuj, ja te želim dnevno ponižavati, da ostaneš zauvijek ponizan i čedan. Dobro razumij: duša duboko ponizna mnogo mi je milija sa svim njezinim nedostacima od duše s brojnim krepostima, ali koja je protkana ohološću.
Zar ti možda misliš, da ćeš postati bolji, ako se rjeđe pričešćuješ?... Ti sirotna, zasljepljena dušo! Kad si već sada tako slaba i bijedna, premda svaki dan dolaziš k meni, reci, što bi s tobom bilo kada bi morala duže vrijeme živjeti bez mene! Nisi li se već sama uvjerila, da si bez svete Euharistije više padala nego se pridizala?... da si postajala gora umjesto bolja? Priznaj istinu!
Na noge! Jednom zauvijek svrši s isprikama svojega malodušja!
Uostalom, zar si već opet zaboravio djelovanje svete pričesti? Zar ne znaš više, da ona čisti od svakog lakog grijeha, za koji se iskreno kaješ, i da je to jedna od njezinih najljepših i najutješnijih prvenstava?... Prema tome, ako se doista kaješ, što dnevno padaš u tolike nedostatke, moraš me primati s tom većom čežnjom i ljubavlju, s čvrstim uvjerenjem, da će sva tvoja nevolja, svi svakidašnji laki grijesi odmah isčeznuti, čim dođeš u dodir sa mnom.
Radi prevrtljivosti tvoga duha moram mnogo trpjeti. Ne vjeruješ li, koliko me boli, kad te gledam tako bijedna, a ipak ti ne mogu pomoći, kako bih htio? A to samo zato, što bježiš od mene.
Potičem te na to, da te dnevno vidim kod sebe, a kad tamo, moram gledati, kako ostaješ daleko od mene. Žao mi je, što se ne daš ozbiljno voditi od svog ispovjednika, dapače moram spoznati, a ostaješ tvrdokorno neposlušan na njegove savjete, opomene, prijetnje. Ali tako ne smije više biti! Pomisli, ako ti ja jednoga dana

za kaznu tvoje tvrdoglavosti oduzmem onaj žar i čežnju za svetom pričešću?... ili - dopustit ću da padneš u smrtni grijeh!... A što onda?... Pomisli dobro! Ničega se ne treba toliko bojati, koliko prezrene, odbačene ljubavi... Nije bez razloga u Otkrivenju govor o srdžbi Janjeta (6,16.): »Ja sam neoskvrnjeno janje, ali ja sam i lav iz plemena Judina«.
Vidi, kako me daleko tjeraš svojom tvrdoglavošću. Ti me siliš na oštru riječ, dok je moje srce puno najnježnije ljubavi. Ja te zovem, čekam te, čeznem za tobom, prisiljen sam ti prijetiti, što nećeš doći k meni. Ja sam te za se stvorio, ja sam te otkupio da budeš moj, a zato sam te obasuo svim mogućim dobročinstvima. Nosiš li možda na prstu moj zaručnički prsten? djevičansku koprenu moje zaručnice?... Evo vidi, ja sam ovdje u Svetohraništu bijelom koprenom zastrt?... Zar ti to ne kazuje, da pripadamo jedan drugome?... da moramo zauvijek zajedno živjeti? A zašto te toliko truda stoji sveta pričest? Zar si me već možda sit? Ne nalaziš više na meni nikakve privlačnosti?
Bojiš se, da bi se drugi, koji poznaju tvoje nedostatke, sablaznili videći te svaki dan kod svete pričesti. Ne boj se! Nastoj se samo za svoje nedostatke iskreno kajati, nastoj se popraviti, to je za te glavno! Sam ću tada probuditi u srcima drugih takva čuvstva i mišljenje o tebi, da se neće nad tobom ne samo sablazniti, već će od tebe i tvog vladanja biti probuđeni na pobožnost. Oni će već uvidjeti, da ja jesam i ostajem onaj Isus, koji je raskajana grešnika toliko ljubio... da su Magdalene, kad mi do nogu kleče, još uvijek vrijedne sažaljenja.
Zabrinut si, da se ne bi možda ova bojazan - da će drugi o tebi zlo suditi ako ispuniš moju volju - pretvorila u zao i grešan sud? Zašto odmah misliš, da drugi pretjer-

ano strogo i nepravedno sude? Čemu vjerovati da se drugi hoće postaviti sucem meni i mom ispovjedniku? da bi drugi bili tako smjeli te bi naprosto i nepromišljeno mogli osuditi ono, što ja želim, i zahtijevam, što ja zapovijedam? Kada te hoću zadržati od svete pričesti, reći ću ti to po tvom ispovjedniku i po nekom drugome. Upamti to jednom zauvijek!
Budi opet hrabra i vedra lica, kršćanska dušo! Uloži u svoje nedostatke i lake grijehe iskrenu želju da ćeš se popraviti, kao i iskreno pokajanje, što si ih počinio, a tada pođi opet mirno svaki dan svetoj pričesti. Jednom zauvijek stani na kraj svojoj žalosti i ne propuštaj nikad više svete pričesti.

17. Suze žalosnice

Nastaje jesen! Livade i poljane, doline i šume skidaju svoj sjaj, ljepotu i čar... njihov život izumire lagano. Još samo kratak čas i sva je priroda pokrivena bijelim mrtvačkim plaštem... mrtvac što ga ka grobu nose. Izgleda, kao da i samo nebo želi odložiti svoj sjaj i ljepotu; zaodjelo se u tamne haljine, a krupne kapi kiše kao suze žalosnice padaju lagano na zemlju... A ja, živeći u ovoj suznoj dolini sjećam se svojih milih pokojnika i plačem...
Groblje! Groblje je za nas, izgnanike iz raja zemaljskog, posljednje mjesto zadovoljštine, a zajedno je i zadnja karika beskrajnog lanca trpljenja, koju zaslužujemo kao kaznu za naše grijehe. A ipak, kako nam je mila ova gruda zemlje, kako li se rado svraćamo na to sveto mjesto!
Kada stojim na ulazu onih dugih nizova grobova - bili oni svježi iskopani ili stari, časni spomenici - kako nam

svježi zrak dolazi s one strane, poput miomirisa vječnosti, koji oživljava, koji mi olakšava teško disanje...
Tiha su i nijema ta počivališta... A ipak, ova duboka šutnja pruža mojoj duši čudnovate melodije... pjesma je harmonije, što umiruje i najžalosnije duhove. Nije li smrt utješni melem za naš ubogi i mučni život? Teško iskušanoj ljudskoj duši, bolesnome tijelu smrt donosi balzam, koji je razblažuje.
O groblje! Zar nisi ti hram Božji? Vi grobni humci niste li vi oltari ispod kojih počivaju kosti tolikih svetaca? Slatki Isuse, Ti si Uskrsnuće i Život, gledaj, ovdje počivaju tolika srca, koja su u ljubavi zamo za Te izgarala; tolike kosti, koje su Tvoje i Tebi mile, jer su bile Tvoji živi hramovi. Ne prolaziš li Ti nikada ovim širokim hramom? Ne šećeš li se nikada između ovih oltara? Pazi, ima ih tu toliko, što čekaju božanski glas Tvojih usta.
Razmišljam ovdje i plačem... kako sam bio nekad sretan! Živio sam u krugu odanih bića, koja su me ljubila... Između neba i mene bilo je slatkih srdaca, u kojima se sjala vrhunaravna ljepota... Ja sam ih gledao, uživao sam njihovu nježnu i svetu ljubav... osjećao sam se, kao da sam u nebu, da, osjećao sam se, da sam stvoren, da ih ljubim, uvijek... A sada, gdje su ta srca? Kamo su otišla? Ah, jednog dana prošla je pokraj mene nesmiljena smrt... gledao sam je, kako se sve više približava... najednom stane u mojoj blizini, pogleda me tajanstveno dvojim očima punim vječnosti... zatim je pružila svoju isušenu koščatu ruku i u jednom trenu ugrabi mi moje mile!... Kamo ih je odnijela?... Moj Isuse, koji sve znadeš reci mi, kamo je smrt odnijela moje mile?

Dani mi se sada provlače samotno, a i srce mi u osami ovdje bije. Moja mi se duša pričinja kao razbijena harfa, izložena vjetrovima pustinje; nema zvuka, nema nježnih melodija, žice su joj pokidane, ona može još samo jecati i uzdisati! Osjećam se tako zapuštenim! Ona slatka imena, koja sam još u kolijevci naučio tepati i danomice ih tepao, još mi i sada u mojim bolnim časovima života dolaze na pamet... ali nitko me ne čuje, nitko mi ne odgovara... ne nalaze jeke... Ja zovem moje mile pokojne; držim, da ih moja bol mora natrag dovesti... uzalud!... Nema prijateljskog lica, nema lijepe riječi, nema smiješka!... Nema više one nježne ruke, da mi pomiluje čelo, da mi otare suze u mojim očima... Ne, nemam više nikoga... nikoga!...

Dobri Isuse, odgovori mojoj boli: Gdje su moji mili pokojni? Nekad sam ih gledao ovdje pred Tobom gdje kleče i mole se; vidio sam, kako si se svratio u njihova srca... vjerovah, da euharistijsko sjedinjenje neće nikad prestati, a sada... Ti si uvijek ostao ovdje, a moji mili pokojni kamo su otišli? Jesi li ih odbacio od Sebe?

Nekad sam mislio, da će i moje srce osjetiti breme godina, da će se malo pomalo upoznati sa staračkom dobi, te da će njegove sile malo pomalo oslabjeti na putu života i napokon samo ostarjeti. Nadao sam se, da će ono s vremenom izgubiti snažnu moć ljubavi. Kako se prevarih! Moje tijelo ćuti, kako mu je nakon tolikih borbi snaga smalaksala, pognulo se, ukočilo se, iscrpilo.

I duša moja osjeća, kako joj iz dana u dan slabi moć mišljenja i moć sjećanja... ona je kao bolesnica, koja se sprema na veliko putovanje... Ali srce, o Isuse, moje srce, ono ostaje uvijek mlado, uvijek žarko, ono ne prestaje nikad, nikad ljubiti... uvijek se okreće k onim grobovima... Smrt mi je pokosila toliko dragih bića, ali

moje srce nije mogla usmrtiti, nije mogla oteti moći trpljenja... nije ga mogla pogoditi... Porazni dah, što je uništio toliko života, samo još raspiruje žar u mom srcu.

O vi moji pokojnici, ja vas još uvijek ljubim i ljubit ću vas dovijeka. Čujte bolne uzdisaje moje ljubavi; pogledajte: kako je moja ljubav zastrta žalošću, kako se guši u suzama! Ja boravim ovdje kraj Božanskoga Spasitelja i plačem... i molim za vas.

Moje ubogo srce! ti sličiš spomenicima na groblju; oni ostaju ondje vazda nepomični i mirni, griju li ih sunčane zrake obasipljući ih svojim zlatnim sjajem, ili ih trese bijes bure i oluje... oni ostaju nepomični... slika stalnosti usred čovječje raspadljivosti. Tako se događa i s tobom, siromašno moje srce; no ono nešto malo radosna sjaja sreće, što ti je obasjavalo život, kao ni bjesneći orkani nesreća što su se nadvijali nad tobom, nisu te promijenili; ostalo si u životu nepomično, da unatoč svemu izvršavaš svoju nježnu dužnost ljubavi. Ali koliko moraš zato trpjeti? Tvoja bol, duboko usađena bol budi se svaki put kod pomisli na grobove tolikih milih i dragih; vjera tu bol blaži i posvećuje, ali brazgotine starih rana ipak ostaju.

Moj Spasitelju, je li zlo, što ja još uvijek ljubim moje mile pokojne? Ako ih oplakujem i žalim za njima, što ih više nema? Ta, nisi li mi Ti dao ovo srce?... Da sam se sam stvorio, možda bih bio umetnuo u grudi svoje mjesto srca tvrdi kamen. Ti si mi pak dao srce, koje može i mora ljubiti, a zato Ti i ne želiš, da izgine pod udarcima ravnodušnosti! Nisi li Ti sam plakao nad milim grobom u Betaniji?... Kako bi mi dakle mogao spočitavati, ako plačem na grobovima mojih milih pokojnika?

O moj dobri Isuse, Ti, koji vidiš i upravljaš svijetom duhova, Ti znaš gdje su duše mojih siromašnih pokojnika. Moraju li još trpjeti u čistilištu ili su već kod Tebe na nebu? Ako su gore na nebesima u radosti vječne ljubavi, sjeti ih, molim Te, da za mene mole. Reci im, da ja još uvijek plačem ovdje na zemlji; danomice sve to više žudim da dođem k njima; osjećam potrebu njihova smiješka, njihova onako dragoga mi pogleda... da čujem one blage riječi, što su ih samo meni znali govoriti... pripovijedaj im o mojoj žalosti; reci im, da sam ostao sam s teškim svojim križem, jer nemam nikoga da mi ga pomogne nositi.
Ako pak još trpe muke u čistilištu, zaklinjem Te svim žarom srca moga, smiluj im se! Svako jutro uživam Tvoju krv, moj Spasitelju! Zapovjedi svetim Tvojim anđelima koji okružuju Tvoje Svetohranište da bar jednu kap ove predragocjene krvi uzmu s mojih usana i stave u zlatne kaleže, pa da je onda odnesu u onaj zatvor Tvoje pravde, da je ondje izliju na utjehu i oslobođenje onih trpećih duša. Tebi je to tako lako, da pošalješ mojim milim pokojnicima barem jednu kap Svoje Presvete krvi; ta one su još uvijek Tvoje, a i ljube Te neizmjerno... zašto bi im i uskratio Krvi iz jedne od Tvojih premnogih svetih rana?
Svijet sa svojim razočaranjima, bol sa svojim gorčinama učiniše mi moju samoću milom... Živim u vrtu uspomena, a miris njezina cvijeća rasveseljuje moju dušu. Na svakom koraku cvjetaju cvjetići kojima su gusto posuti osamljeni moji putevi. Svako mi ih mjesto pruža... sad je to jedna sličica... sad pismo... sad knjiga... pa opet prazno mjesto za obiteljskim stolom... tišina moje sobice... svugdje ih nađem. Iz ovih uspomena pletem vijenac i savijam ga oko moga srca te time

krunim moju bol. Sličim nesretnome kralju, koji vlada opustošenom zemljom, kojoj su kuga, glad i rat ostavili prazne gradove i opustošene pokrajine. I ti, srce moje, bilo si nekad kralj... kako si nekad smjelo uživati postojanu vjernost, požrtvovnost i ljubav! Tvoje se kraljevstvo pretvorilo u otok mrtvih, a prijestolje tvoje u prijestolje žalosti, odakle vidiš samo tamne čemprese.
I tako dalje živim sa svojim milim pokojnicima... govorim s njima, čekam ih, dok dođu po mene, ogledavam se ne bi li ih vidio, kako se natrag vraćaju. O Isuse, reci mi, zar ih neću nikada više vidjeti?
Ah, znam, osjećam, vjerujem, vidjet ću ih opet. Spasitelju moj, Ti ćeš sam biti onaj, koji ćeš ih privesti natrag mome srcu. Bit ću s njima, s mojim milim pokojnima nanovo združen... i ostati... zauvijek s njima...

18. Smiješak smrti

Kad nastaje zima, ne donosi sa sobom samo krutu studen, već joj se pridružuje i velika krasota i čar. - To je slika smrti.
Smrt čini, da naš život malo pomalo gine, ali nas zato okružuje dražestima, koje imaju nešto od sjaja same vječnosti.
Kako god snijeg i led pomalo prikrivaju zemlju, tako postaje nebo vedrije i jasnije. Zvijezdice sjaju tako jasno, kao da se trude, da bi se pred našim očima ukazale još sjajnijima, izgleda, kao da su nam se već približile.
Kako hladan zrak struji iz grobne dubine!... Zaista velika opomena!... Čini mi se, da se cilj mog putovanja primiče kraju!...
Ali otkuda onaj blagi, topli dašak?... Puše on iz male

pukotine tabernakula i obećaje mi skori mir... da počinem u mojoj domovini!... Na jednoj mi se strani dakle grozi smijući se strašna prikaza, na drugoj mi se smiješi Isus!... Ja drhtim ali se ujedno i veselim.
A ipak zašto dršćem? Boji li se moja duša, da će ugledati pokidane lance i biti slobodna da poleti put neba? Jesi li Ti, Spasitelju moj, u onoj noći u Getsemanskom vrtu jednako možda drhtao od straha pred vječnošću? Nije li to bio više prirodni strah pred smrću? Pa kad si Ti tada imao anđela, koji Te je tješio, zašto ne bih i ja imao jednog takvoga?... A nisi li Ti sam taj anđeo, mili moj Isuse?... Ti sam, koji dolaziš k meni u svetoj popudbini?...
U tim mislima, da me smrt združuje sa Spasiteljem, pričinja mi se ona lijepom i privlačnom... Sunce obasjava i ogrijava upravo hladnu mjesečevu pustoš.
Na gori Kalvariji bio je između Spasitelja i smrti potpisan ovaj ugovor: Isus je udijelio smrti potpunu slobodu, da ga usmrti, ali ipak pod tim uvjetom, da smrt jednoga dana nadoknadi Propetome sa Golgote sve žrtve, koje si je On iz čovještva ponio. I taj ugovor bijaše krvlju Boga zapečaćen. No smrt je u ispunjenju svoje misije posve bezobzirna i nemilosrdna; ali sudnji će dan pokazati svima, da neće biti nevjeran, kad treba održati svoje obećanje.
O Isuse, mnogi kažu, da je smrt strašna. Ako je ipak promatram svjetlom vjere, tad je viđam zaodjenutu u anđeosko ruho. A svaki anđeo ima nešto od Tvoje ljepote, moj Spasitelju, jer on je stanovnik neba. Pa kome bi to palo na pamet, da prikazuje smrt kao kakav kostur?... Ti si nam je sam opisao kao glas zaručnika koji dolazi da sa dušom piruje vječni pir... Zašto bi dakle zvuk milog glasa... tako dirljivog poziva, probudio u

meni strah i zgražanje?...
Smrt ima kosu. Neka ima! Ali dok ona prekida tananu nit, koja me ovdje veže za moj zatvor - istodobno prekida ona i euharistijsku koprenu Tvoje skrovitosti... Tada ću Te napokon vidjeti, moj dobri Spasitelju! A Tebe gledati, zar je to možda nesreća?...
Slušajte, kako zuji vjetar, koji se otkida sa vječnih dubina ponora... Slušajte, kako fićuka, kad se provlači suhim, ukočenim kostima ovoga kostura... Ali to je fićukanje, koje probuđuje moju vjeru u Tvoju nazočnost, pouzdanje u Tvoja obećanja i ljubav prema Tvom milom srcu.
Smrt se sve više i više približava... jednim će me zamahom uhvatiti... pod njezinim pritiskom pucat će moje kosti... svojim hladnim, otrovnim dahom utrnut će mi moj dah i život će moj prestati!... Moja će duša na to odletjeti s ovoga svijeta i izišavši kroz kostur poći će putem vječnih zvijezda. A smrti neće ništa dugo preostati nego... hladni leš. Moja će se duša otrgnuti njegovu zagrljaju, i poletjeti u Tvoje naručje, o slatki Isuse! Kako li ću tada zahvaljivati smrti, što me je zauvijek privela k Tebi.
Ja sam se smiješio životu; ja sam ga uvijek ljubio; Ti to znaš, moj Isuse. Ti znaš i to, koliko me suza, mnogih zabluda, mnogih razočaranja stajala ta ljubav. Ali sada, u sve većoj mojoj čežnji da Te vidim kakav si uistinu, smrt mi se pričinja sve ljepšom. Gotovo mi se čini, da bih njezinu lubanju mogao gladiti i na srce je pritisnuti; gotovo bih joj mogao zahvaljivati kao najboljoj dobročiniteljici čovječanstva, koju je ikada zemlja dala za spas ljudskoga roda.
Smrt vreba na mene... Malo pomalo odstranjuje me sa mog životnog puta... ja je vidim, ćutim je gdje dolazi...

još nekoliko dana... i sada će doći. Ta će me okrutnica baciti na bolesnički krevet... gdje?... to ne znam. Njezina suhonjava ruka posegnut će za mnom... svoj će mi prst položiti na čelo i na nj će utisnuti znakove smrti... Ona će mi svoju šaku staviti na grudi, da uguši moje siromašno srce... Ona će nada mnom raskriliti svoja tamna krila i zamahivat će njima kao bijesna, i gle, bjelkasta će prašina odatle padati na me... postajat ću sve bljeđi... bijel kao kreda... Iz mojih iscrpljenih grudi čut će se još samo kratko hroptanje... a onda?... Onda ću svršiti...

Tada će se onaj nečovječni, bešćutni kostur udaljiti od mog ležaja i podrugljivim će se smiješkom sakriti među čemprese na groblju; tamo će me čekati, da pozdravi hijenskim izrugivanjem moj leš, kad me budu donijeli na groblje.

A što se to sve mene tiče?... ne boj se, moja dušo, budi hrabra, jer prije nego što će odar slaviti slavlje, Svetohranište će donijeti vijenac pobjede! Ti ćeš o moj Isuse, dopustiti da moja neumrla duša slavi pobjedu nad poraženim tijelom... I poput harfe koju prebire Tvoja nježna, neizreciva ljubav, pjevat će ona svoju pjesmu neumrle nade... a grobni spomenici ponavljat će je divnom, mnogostrukom jekom... tako da će zauvijek prekidati muklu šutnju u carstvu mrtvih.

Kako nam se sasvim drukčije ukazuje pojava Isusova, kako utješna i slatka!

Dakle jednog će dana... jednog sata... smrt doći i stati uz moj krevet... Na jednoj će strani stajati smrt, a Ti, moj Isuse, na drugoj strani... Smrt će mi pokazivati moj grob... a Ti put k nebu... Iz svoje prazne crne lubanje bacat će na me varavo svjetlo i promuklim hrapavim glasom šaptat će mi tajanstvene riječi na nekom nepri-

jatnom jeziku... a ti ćeš me, moj Isuse, pogledati blagim i vedrim pogledom, sličnim nebeskome jutru. Ti ćeš mi reći: »Tko vjeruje u mene, uskrisit ću ga, makar je već i umro«. Kod Tvojih milozvučnih riječi okrenut ću se prema Tebi i neću ništa više drugo promatrati, do Tvoju svetu osobu. Kako lijep, kako uzvišen ukazat ćeš mi se u ovaj sveti veličanstveni čas. Vjera, koja mi Tebe još zasad skriva, slikat će mi tada u mojoj mašti poteze Tvoga svetog lica; ona će dopustiti da mi svijetli Tvoj pogled, govorit će mi utješne Tvoje riječi, Tvoj će me smiješak začarati i pokazat će mi Tvoju nježnu ljubav. Tražit ću rub Tvoje haljine, a Ti ćeš mi pružiti Svoje ruke. Upravit ću svoj pogled na Tvoje rane, a Ti ćeš mi otvoriti Svoje Srce; tamo ću naći opisane nebeske puteve. Ti ćeš me privući k sebi i tada ću čuti kucaj Tvoga Srca, izraz neizmjerne Tvoje ljubavi, koja je opisana u evanđelju što ga čitaju anđeli i sveci na nebu. Podignut ću tada ruke svoje prema Tebi i da Te držim i da Te nikad više ne pustim... I odjednom čut ću glas svećenika koji mi kaže: »Evo Jaganjac Božji... evo ovdje Tvoje poputbine!«... A onda?... A tada nestat će Te pred mojim očima... Ti si se u meni samom sakrio.

Kada će smrt doći? Ja to ne znam, a i Ti, moj Isuse, ne reče mi to. Tebi je draže, da me njome iznenadiš, umjesto da udovoljiš moju znatiželju. Ja je očekujem, ali je kod Tebe čekam, jer si neizrecivo vrelo života. Međutim sjećam se, kako sam vidio često puta, gdje se smrt od srditosti i od jada trese i to osobito onda, kad je vojevala naporni boj s dušama koje su se svijetu priljubile neurednom ljubavlju i svoje srce prikopčale zemaljskim dobrima. Kako li je one vezove, one čvrste spone raskidala! Svom je snagom morala udarati i udarati, da ih skrši!... Svako je opiranje dovodi u jad i

učinilo je nemilosrdnim, strašnim krvnikom umjesto anđelom oslobođenja.
Dobri Isuse, molim Te, učini posao moje smrti manje strašnim. Počni odmah time, da srce moje odvraćaš od zemlje, od stvorenja i od mene samoga. Tvoja je ruka moćna ali ujedno i nježna. Ako i moraš izvesti nužnu operaciju pružaš odmah rani i ljekoviti balzam. Ti imaš moć, da napuniš srce radošću i onda, kad ga provodiš putevima boli.
U času moje smrti ne bih se htio boriti sa smrću; zato joj olakšaj njezinu zadaću, moj dobri Isuse! Započni od ovog časa skidati sve okove, koji me prejako vežu za zemlju. Razumije se, da ću kod toga morati mnogo trpjeti ali tisuću puta radije trpjet ću na putu progonstva ljubeći Tebe, nego da trpim na pragu vječnosti dršćući pred smrću.
Za nekoliko godina... možda još i prije... lagano i svečano šetat će se smrt u tihoj, tamnoj noći i kraj mirnog snivanja zemlje između grobnih humaka... Tu će ispod svoje crne mantije ispružiti košćatu ruku - prema mome grobu. I prstom pokazujući na moje zadnje počivalište gromkim će glasom, ta kraljica mrtvačkih lubanja, izreći oholu riječ: "Pobijedila sam!" Čekaj! -Ne!...Pobjeda nije tvoja, ti, bešćutna prikazo!...jer će mi u isti čas doći Isus sa nebeskih svetih dvora i vazda zelenog, dražesnog rajskog vrta. I tamo, u palači Kralja živih, odjeknut će onaj glas, koji je i ostaje uvijekistinit: "Smrt je pobijeđena!"

III. DIO

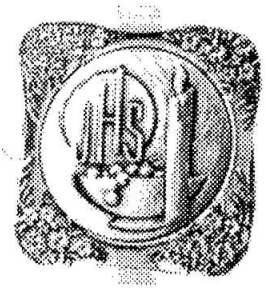

1. Budućnost

Zora sviće... novi dan se rađa... Hoću li ja njegovu večer doživjeti?...
Dà, hoću li čuti, gdje bije posljednja ura ove godine?... ove godine, koja je danas započela u svečanoj tišini prirode, dok su se međutim moja umorna uda krijepila zasluženim slatkim snom?
Gledam li naokolo, vidim gdje iz tisuće ljudskih srdaca niču cvjetići najljepših nada. Ali ova nada, koja mi se u nizu tolikih godina ljupko smiješila, sada mi pokazuje sasvim promijenjeno lice... žalosno me promatra... žalosno poput mramornog anđela na grobnome humku... Tako bih rado od nje štogod saznao o mojoj budućnosti!... Pun iščekivanja pitam je... međutim danas ona više nema jakosti, da vidi u daljinu, ne poznaje ona više čara, kojim mi je nekad tako ružičasto slikala stanovite tajne budućih dana... Ona šuti!... Proročica bez nadahnuća! - Ipak - još jednom podiže ona umornu svoju ruku pokazujući mi na Svetohranište...
Dà, tamo je budućnost moja, gdje je vječni Kralj svih vjekova sazdao u vremenu prijestolje svoje ljubavi... Neka slabost obuzme mi moje srce koje hoće skupiti svoje posljednje sile, da barem još jednom iskaže Spasitelju svu ljubav, svu nadu i svoju odanost.
Na dugom putu života tako sam često skupljao iz rana moje duše tamjan žalosti, da ga pred licem Isusovim spalim kao žrtvu paljenicu i pomirnicu. A sutra?... što ću sutra darovati Isusu?... Suze?... ili poklik neočeki-

vane radosti?... Međutim, hoću li doživjeti još koji »sutra«?
Knjiga moga života možda je već ispisana do posljednje stranice... uskoro će se zatvoriti!... O Isuse, koliko li praznih stranica vidim u njoj!... Koliko zamrljanih - ali sada već svetom Tvojom krvlju očišćenih!... Na koliko stranica gledam zabilježena grizodušja i stvorene odluke, a Ti si se nad njima razočarao!...
Uskoro će Tvoja pravednost iznijeti preda me tu knjigu, da iz nje čitam - svoju osudu vječne propasti - ili vječnoga blaženstva. - O Bože, daj mi vremena, da koju od tih stranica iznova uredim, da ih otarem svojim pokajničkim suzama i da uzmognem na njima napisati povijest bar jedne kreposti.
Kako sam prožet veličinom Tvoga Božanstva! Nisam Te molio, a Ti si mi jednom otkrio duboke tajne Svoje vječnosti. Ti si mi govorio o Svojoj ljubavi, koje plamen bukti do mene iz dubina stoljeća, te mi želi u srce ižarivati zrake blaženstva. A sada, kada Te molim da makar malom riječju odaš koju o »sutrašnjici« - Ti šutiš!...
Reci mi ipak, hoću li Te moći još često ovdje posjetiti?... često još pristupiti k Tvome stolu?... Mnoge još sate provesti s Tobom u društvu?... Hoću li Te još dugo veličati svojom pjesmom - ili - možda već čeka spreman onaj, koji će zapjevati requiem kraj mog odra?... Otkrio si mi tolike tajne Svoje mudrosti, pa zašto si satkao tako gustu koprenu oko moje budućnosti?
Klanjam se Tvojoj šutnji, Božanski Spasitelju. Neću da svetogrdnom rukom razotkrijem koprenu, koja mi krije čas moje smrti. Ali ipak ćutim kako kroz nju probija zagušljivi zrak groba, a s njim me hvata drhtaj i groza... Posljednji se dan moga života približava... gledam ga gdje juri strelimice već kroz više godina na mene...

Hoće li to biti za me dan pun oluje ili dan obasjan šarenilom duge? Hoće li to biti dan Tvoje srdžbe... ili dan Tvoje ljubavi?
U dragoj crkvici gdje se sada molim, na mjestu gdje sada klečim... klanjat će Ti se tada druga koja duša i stavljati do Tvojih nogu svoje prošnje. Pa ipak neće ona nikada saznati, što se je zbivalo između mene i Tebe. Ali Ti ćeš, dobri Spasitelju, zacijelo naći veliku razliku između one duše, koja je jučer ovdje boravila i one, koja će sutra doći na njezino mjesto... Jučer bijedno stvorenje, sutra možda anđeo serafinske ljubavi... možda koji propali anđeo?... dà, možda?... - Jučer ja - a sutra tko?
Moj Isuse, Ti koji govoriš tako jasno i snažno pojedinim dušama, pa kad vidiš koju dobru, milu, samilosnu dušu, gdje ovdje kleči, nadahni je dobrom mišlju, potakni je na djelo milosrđa, da se pomoli za onog nesretnika, koji je prije nje ovdje oplakivao svoje grijehe i čeznuo za Tvojom ljubavi! Rijetki će se mene sjetiti kada budem umro i pokopan. Mrtvi se brzo zaboravljaju. Ali Ti, dobri Isuse, zar ne? Ti ćeš već sigurno nekome nadahnuti molitvicu za pokoj moje siromašne duše! Kako li me muči pomisao, da će me svi skoro zaboraviti...
Meni je svejedno, ako se za moj grob nitko neće brinuti... ako ostane bez naslova, bez imena, bez spomenploče, bez cvijeća, obrastao dračom i korovom ljudske nezahvalnosti... dà, svejedno mi je. Ali dušu - moju dušu, slatki Isuse, ne ostavi nikada bez zagovora kojeg samilosnog srca.

* * *

»Sutra« ovdje za mene ne vrijedi upravo ništa. Stoljeća prođu, dok se kamen raspadne; ali malo dana ostaje, da

se nebrojene uspomene posve izbrišu iz pameti ljudske. Da mi je za života bilo priušteno, da Tebi na slavu i čast sazidam crkvu, da Ti podignem oltar, da odgojim Božjega svećenika... Ali ja nisam ostavio ni mali tračak ljubavi svoje prema Tebi; ah, nisam toga razumio... ili nisam mogao... A tko će se sjetiti mene poslije moje smrti, ako ne Ti, slatki moj Isuse?...
Iz Svetohraništa si čuo moje molitve... Koliko si uzdisaja i tužbi razumio! Koliko si suza izbrojio?... - Pa sve to da je netragom prošlo mimo Tvoje Srce?... - Zar bi me i Ti mogao zaboraviti? Molim Te, već od smilovanja nemoj zaboraviti na žalosne dane moga života. Sjeti se, kad već budem počivao u grobu, one moje »Vjere«, koja me je tijesno vezala s neshvatljivom tajnom svete Hostije... sjeti se onoga »Ufanja«, po kojem sam se u teškim časovima smijati mogao, sjeti se i one »Ljubavi«, koja makar je bila tako neznatna i sirota, ipak me je vazda jačala u borbi za krepost. Sjeti se, da sam vjerovao Tvojoj riječi, ufao se u Tvoje milosrđe, a Tvoj sakramenat nadasve ljubio. Tvoje je ime bilo vazda zapisano u mom srcu... a moje ime zar da bude izbrisano iz Tvoga Srca, kad postanem šaka praha?...
Međutim, ja stojim ovdje s uljanicom svojom u ruci čekajući na Tvoj dolazak. A Ti, kad ćeš Ti doći?... Eto, suton se večernji već hvata, noć se približava brzim korakom, uskoro će me zaogrnuti svojim crnim plaštem. Koliko još dana, koliko sati?... Čut ću najednom, posve nenadno ćut ću glas, koji mi naviješta dolazak zaručnika, a što će tada biti s mojom uljanicom?... Hoće li tada još svijetliti jasnim, žarkim plamenom?... ili?...
O Isuse, koji si me pozvao na euharistijski život, ne

dopusti nikada, da mi san ravnodušja padne na oči i uspava moje srce. Daj da budno bdijem slatkim dahom Tvoje milosti; priveži me uz Svoj tabernakul, dok mi ne kucne čas vječnog pira.
Možda moram ovdje bdjeti još smo nekoliko dana... možda tek nekoliko sati... ah, da ih mogu sve provesti u slatkom očekivanju Tvoga dolaska; o da bi mi mogle povratiti ono vrijeme, što sam ga proživio daleko od Tebe.
Neka mi srce žari i bukti plamom toliko, koliko slabi tjelesna moja jakost. I dok tama noći postaje sve gušća i sve jače mi prikriva lažnu sliku svijeta, neka mala euharistijska svjetiljka baca ljupko svjetlo ispred mojih koraka na putu do Tebe.
Još samo koji čas, o Isuse?... Okružit će me tama i tišina! Još samo koji mali čas? A tada? Svijetao oblak na nebu!... Ti ćeš se sam ukazati na oblacima! A iz visova rajskih odzvanjat će mi glas: »Gledaj, zaručnik tvoj dolazi!« A tada?... bit će vječni pir Tvoje ljubavi!...

2. Noć Isusova

Dan se naginje kraju - noć se spušta na zemlju... U stanovima ljudi trnu svjetlo za svjetlom... Na nebu titraju i svjetlucaju milijuni zlaćanih zvjezdica... Na zemlji titra samo još jedna jedina zvjezdica: mala svjetiljka moga Spasitelja!
Njezin blijedi sjaj prodire kroz prozor crkvice... Pomiče se amo tamo... ide sve dalje i dalje, dok ne prodre do tebe... Ne vidiš li ga? Isus ti ga šalje u susret, da ti može reći: »On ne počiva nikad, Srce se Njegovo trudi dan i noć, da ljubi tebe, siromahe, nesretnike, dapače i svoje mučitelje.

Kako je sveta noć Isusova!
Noć je! Ti snivaš, euharistijska dušo! Utrnulo je tvoje kandilo; no Isus šalje k nebu tamjan svojega poklona.
Ti snivaš, euharistijska dušo! Možda su suze pokajnice orosile tvoj jastuk... Ali Isus podiže za tebe pomirni glas k prijestolju vječne pravednosti.
Ti spavaš. Tvoje srce ne kuca više čuvstvima zahvale. Isus naprotiv mjesto tebe razveseljuje presveto Trojstvo, jer On žrtvuje sam Sebe u zahvalu za sva dobročinstva, koja je svijet primio.
Ti spavaš kršćanska dušo! Tvoje se usne otvaraju samo spokojnom disanju. Isus pak posvećuje zemlju, razveseljuje nebo svetim blagozvučjem Svoje molitve.
Kako je sveta Isusova noć!
U posvećenim se zidovima neke siromašne crkvice sakupljaju neke Bogu odane duše. Svijetu su nepoznate; u nebu su zapisane zlatnim slovima! Tko ih zove na okup u tamnu noć? Potreba njihove duše, koja u ljubavi prema Kristu ne pozna riječ »dosta«... zove ih vruća želja, da molitvom prekinu tišinu i samoću Svetohraništa; molitvom, što su je naučile u štali betlehemskoj, u svečanom času zadnje večere, u noćnoj tišini i sjeni getsemanskog vrta u blizini svetog groba... Zove ih divna misija, po kojoj su združene sa žrtvom na Kalvariji, da cijeli život čine pokoru za grijehe, koji su im tek po imenu poznati, ili za vlastite koji su u gorućoj ljubavi već odavna očišćeni... Nuka ih ljubav Presvete Djevice, koja ih to više privlači Isusu, što je više On zapušten i osamljen... goruća želja Magdalene, koja ih sili, da obujmi one svete noge i da ih peru suzama, koje su nekoć bile svjedoci beskrajnog kajanja, ljubavi i milosrđa... Tjera ih i služba anđela, koji se natječu, da nikad ne ostave Isusa samog, te da Mu

dokažu, kako nije uzalud ustanovio presvetu Euharistiju.
U osvit dana gleda zemlja svoje cvijeće orošeno biserjem rosnih kapljica... a nebo se divi dušama, kojima se u krunama sjaje novi, rijetki dragulji.
O kako je sveta Isusova noć!
Čuj!... Što je to? Koja li je to đavolska buka! Kako srsi prolaze čovjeka! Kako se vrijeđa nebo! Velika je to vojska grešnika... oboružala se oružjem... polazi u boj protiv Krista!... Tà noć je doba, gdje strasti i stanoviti grijesi igraju svoje kolo. Tijelo se podaje nagonu strasti... Duh se predaje osveti bogohuljenja, strasti, svetogrđa, napunja se bijesom srditosti i mržnje. O tmino, tmino!... Izdana nevinost... nogama pogažene kreposti... prekršen zavjet... ah, probodena Hostijo!... To je potop, što nebotičnim svojim valovima nečistoće i smrada zapljuskuje Spasitelja. To je ocean, što se uspjenjen i uzburkan bijesno baca na najsvetijeg od svetih... jadan čopor divljaka, koji odapinju svoje strijele na nedužno Janje Božje!
O Isuse, zašto nećeš da dokineš na zemlji sva svoja Svetohraništa, da ih opet podigneš na nebesima? O najsvetiji od svih svetih, zašto ne uništiš samo jednom od Svojih munja sve te bezbožnike? O Jaganjče Božji, zašto se barem jednom glasno ne potužiš?
Slušaj sada posve pozorno!
U nekoj maloj kapeli, kamo možda studen vjetar kroz prozore dopire, šalje mala četa pobožnih duša u to noćno doba svoje molitve k nebu... Hrana im je bičevanje, pokora, ljubav. Pogledaj ih! Blijed tračak male svjetiljke osvjetljuje njihova blijeda, izmučena lica, a skrivene suze u njihovim očima sjaju kao biseri... A Spasitelj?... Što on čini?... On ih sluša i posve

zaboravlja na strašnu kletvu bezbožnika! On ih gleda pa i ne misli više na sramotna djela nesretnih grešnika! On ih zove, On ih privija na Svoje srce i kraj toga posve zaboravlja na bezbožnost nezahvalnika! Spasitelj ih ljubi, i - zaboravlja na gnjev prema bogohulitelju!
Da nema na zemlji ovih anđela euharistijske straže, kako bi bila tada žalosna Isusova noć!
Pobožna dušo, slušaj malo! Ti se tužiš da trpiš od nesanice. Znaš li, što hoće Isus tada od tebe? Trebaš mu iskricom svoje ljubavi učiniti noćno klanjanje ovih anđeoskih duša još milijim. Nastoj da se napuni kalež Njegova milosrđa te se izlije zemljom; možda za to treba samo još posljednja kapljica! I tu kapljicu On hoće upravo od tebe. On je mislio na tebe! Bi li mu ti mogao tu jednu kapljicu uskratiti?
O, kako je sveta Isusova noć! Zar nećeš i ti imati udjela u njoj?
Na nebu je Isus okružen neugaslim sjajem Svojih svetaca; na zemlji se ograničuje sjaj Njegove slave na mali plamičak, koji trne najslabiji povjetarac. A ipak Mu je to svjetlo tako drago, jer je slika tvoga srca.
Na nebu živi Isus u vječnom Hosana svih anđeoskih korova - ovdje pak vlada grobna tišina! A ipak Mu je ta tišina tako draga, jer je slika tvojih strasti, koje znaju mirovati.
Na nebu je Isus okružen četama anđela i svetaca; ovdje je naprotiv sama pustoš, te bi mislio da je to pustinja, u kojoj je Isus postio. A ipak Mu je ova samoća tako mila, jer je slika tvoje osamljenosti od svijeta. - A zar ne bi mogao nečim oživjeti ovu pustoš, da Isusova noć nešto zasja? Ne vidiš li kako se vratašca tabernakula otvaraju u nadi, da ćeš svome božanskom uzniku donijeti bio kakav darak.

Isus te moli za iskricu ljubavi. Pokloniš li Mu je, on će je cijeniti kao sjaj Svog raja. On te poziva, da Ga prije nego što pođeš na počinak pozdraviš kratkom molitvicom. Učiniš li to, On će je cijeniti kao pjev serafina.
On te potiče na to, da srce tvoje otpočine na Njegovu Presvetom Srcu. Pristaneš li na to, On će ti ga čuvati kao najdragocjenije blago Svoga prijatelja.
Zato, koliko god ti je moguće ne ostavi svog Spasitelja nikad samog; jer je tako lijepa noć Isusova, ali je i tako samotna.
Dobri moj Spasitelju, dä, sveta je Tvoja noć! ali kako je gorka, gorka po tolikim - tolikim grijesima!
Stoga Te molim, pogledaj na prekrasnu četu plemenitih duša, koje pred Tobom ovdje straže i mole. Neka njihove molbe i uzdisaji prodru do Tvoga Srca, uslišaj ih! Deset pravednika, radi kojih si već u starom zavjetu htio tisućama oprostiti grijehe... gledaj, ovde kleče do Tvojih nogu! To su Tvoje euharistijske zaručnice, koje kod Tebe straže i mole...
Božanski Spasitelju, ne spali ognjem Svoje srdžbe nesretne grešnike, ne, već im raspali srca njihova ognjem žarke Svoje ljubavi!

3. Dan Isusov

Isus govori:
Da ja tebe ljubim, to ti znaš dobro, jer sam ti za to dao nebrojene dokaze, za koje si mi i zahvalan. Zašto ne uzvraćaš bolje tu ljubav? Htio bih, da sam ja jedino i sve tvoje i da te uvijek uza se imam. Nisam li ja tvoj Otac, tvoj prijatelj, zaručnik tvoje duše?... Neću da spočitavam, ali reći ću ti, da bih bio sretan, kad bi ti sproveo samo jedan dan uz mene, a to bih svakako htio;

samoća Svetohraništa je katkada preteška. Ne bi li mi je htio olakšati time, da jedan dan provedeš uza me? Nije to tako teško, kako si umišljaš, a još manje je dugočasno.
Čuj, kako se to čini!
Ranim jutrom, čim se probudiš, dok ti još polusnen sakupljaš svoje misli, gledam ja već na tebe. Kad bi ti mogao vidjeti, kako te ja ljupko gledam, kako blago počiva moj pogled na tebi! A znaš li zašto? Nadam se, da ćeš taj dan provesti u mojoj ljubavi, jer to mi je najveći užitak, da me ti ljubiš. Ti možda dvojiš o tome, a ipak uistinu je tako!
Zato čini, što ti savjetujem!
U ranu zoru, čim se probudiš, pomisli na me i pokloni mi svoje srce. Baci u duhu svoj pogled na Svetohranište i tamo će se susresti naša srca i naši pogledi. Ah to »srce«? Znaš li ti, dijete moje, što znači ova riječ?!... Vani u svijetu ljudi nemaju pojma o njegovoj vrijednosti. Ali ja znam, kakvo blago kriješ u sebi, jer sam za se stvorio tvoje srce, pa ja, kao njegov Stvoritelj, hoću da ga imam i da ga obilno svojim blagoslovom obaspem. Zato mi ga pokloni prije, dok se još nije priljubilo stvorenjima.
Kod ustajanja pazi, da se ne podaješ lijenosti. Što više, požuri se veselo, revno i čedno na ispunjavanje moje volje.
Dok se odijevaš, zabavljaj se sa mnom i teži, da što prije dođeš k meni. Pruži samo svoje ruke prema meni i reci mi djetinjim glasom: »Ljubim Te, Bože moj!... Danas ću raditi sve iz ljubavi prema Tebi!«
Prinesi mi dakle odmah prve svježom rosom orošene cvjetove tvoga dana; ja ću te zato obasipati predragocjenim plodovima svoje milosti.

Sa svetom misom i svetom pričešću započinje se tada velika svečanost naših srdaca. Ja se ponovno uspinjem na Kalvariju, da tamo za tebe prinesem žrtvu na križu, jer te hoću učiniti dobrim, pobožnim, dà, hoću te učiniti svetim. Ljubim te tako jako, da bih za te ne tek jednom već tisuću puta umro, kad bi bilo nužno... Molim za te na križu! A što li sve nisam izmolio od Oca za tvoju dušu!? Sa prijestolja mojih muka mogu sve. Ne silazim ja samo zato na oltar, da se žrtvujem za te, već i zato, da mogu ostati kod tebe i svratiti se u tvoje srce.
Sveta pričest! Lijepe li naknade za sva moja trpljenja! Zar ne, dijete moje, u tvom ću srcu naći sigurnu zaštitu i zaklon, tamo me neće naći moji neprijatelji, mučitelji, moji krvnici, da me ubiju...
Kad se vratiš kući nakon svete mise i svete pričesti, pođi mirno na svoj posao. Preko dana nastoj slušati što više svetih misa, primiti mnogo duhovnih svetih pričesti. Ta to je tako lako! Pomisli samo na to: da se na dalekom i širokom svijetu u svaki sat danju i noću služi sveta misa... Obnovi zato od časa do časa dobru nakanu, da želiš prisustovati svetoj misi i to upravo onoj, koja se upravo u taj čas prinosi Bogu. Na taj način stojiš uvijek pod mojim križem, a krv moja cijeli dan kaplje na tvoju dušu.
Jednako tako ne zaboravi i preko dana češće se duhovno pričestiti. Zovi me samo, ta ja rado dolazim k tebi i to svaki put, kad god ti samo zaželiš - u svaki sat. Donosim li ti sa sobom više ili manje milosti nego u pravoj pričesti - to nije tvoja stvar. Svakako trebaš znati ovo: hoću li ja duše svoje obasipati svojom milošću i ljubavi, tada se ne služim samo svetim sakramentima, već imam i tisuću drugih načina, koji mi stoje na raspolaganju; tvojim su očima skriveni, ali mojoj su

mudrosti otkriveni. Neka ti je to dosta!
Živi u nazočnosti Božjoj!
Dok obavljaš svoje poslove, budi združen sa mnom. Predstavi si na primjer, da si u kućici nazaretskoj i da tamo radiš u društvu mojem i mile mi majke. Imaš li se možda boriti s kakvom poteškoćom, a ti se odmah obrati na nas i moli za savjet i pomoć; nećemo ti je nikako uskratiti - to ti obećajem!
Možda ti je veća radost - meni svakako - da u vrijeme posla boraviš na podnožju oltara, u sjeni moje male svjetiljke! Baci od časa do časa pogled svoj na Svetohranište, podigni uvis svoj posao, i to upravo onaj, koji tada držiš u ruci... pokaži mi ga i pitaj me: Radim li tako dobro, moj Isuse?
Tijekom dana imat ćeš već nešto trpjeti; jer ja dušama koje osobito ljubim, pričuvam uvijek po koji od mog trnja. Ali pazi dobro, da ne propustiš, ne zanemariš ovo trpljenje, da ga ne omalovažavaš, i da ga ne obeščastiš time, da izgubiš u tom strpljivost, ili čak da uzvjeruješ, da ga možeš bez mene snositi. Trpjeti moraš sa mnom! Tada ja primam tvoje uzdisaje i povraćam ti ih natrag okrunjene svojim obilnim blagoslovom. Sakupljam tvoje suze, a ti primaš blago moje ljubavi. Uzimam tvoj križ i poklanjam ti svoju radost i utjehu.
I onda još jedno! O svemu, što te uznemiruje, tišti, porazgovaraj se najprije sa mnom u četiri oka. Pazi, koliko ti je moguće, da o svom trpljenju ne govoriš ni s kim; povjeravaj svoju brigu meni! Ljudska utjeha donosi obično zamršenost i nejasnost mojoj utjehi; a ja bih tako želio, da moj glas prodre jasno i veselo u tvoje srce.
U večernjem sutonu svrati se opet k meni svojim mislima - ako je moguće, a ti dođi sâm osobno. Mi ćemo

zajedno zaključiti minuli dan. U vrijeme toga pohoda pronicavim ću okom ispitati tvoje srce, da u njemu uvidim ljepotu zasluga, da ih blagoslovim, a pogreške i nedostatke da odstranim. Da znaš, kako ti rado uvečer praštam - blagoslov dijelim! Vjeruj mi, za svaki čas, koji si mi posvetio, bio sam ti veoma zahvalan! Zato mi je milo, da te uvečer mogu blagosloviti.
Pođi na počinak s mojim blagoslovom! Ja ću se noću i dalje brinuti za te milo i brižno. Svaku ću nevolju odvratiti od tvog tijela, borit ću se sa svakom strašnom nemani, koja ti se grozi. Kao dobar pastir bdjeti ću nad svojom ovcom!
Vidiš li sada, što znači: jedan dan provesti s tvojim Isusom? Ima li što jednostavnije?... Kako bi bilo, da se odlučiš sve dane života svoga tako provoditi?... Što kazuje tvoje srce na to?... Budi uvjeren, da bih bio sretan, da te dnevno imam uza se!

4. Srce

Da mi je dano, da sve što imam i što jesam, sakupim u nekoliko zrnaca tamjana, kako bih rado sve to palio pred licem Tvoga Veličanstva kao žrtvu paljenicu moje iskrene pobožnosti. Bože moj! Ali jedva da mi je išta preostalo!... Sile duše i tijela postepeno se gube. Dapače i prijašnje je oduševljenje pod teškim udarcima vremena i razoružanja jenjalo poput cvijeta što uvene na žarkom suncu. A želja, da još nešto učinim za Tebe, jedva zamišljena nestaje pred strašnom pomisli na smrt.
Promatram li sebe, pričinja mi se, kao da stojim na groblju punom grobova, u kojima su pokopane tisuće nada i dobrih odluka... Pa ipak samo na jednom humku

svjetluca od časa do časa malo svjetlo, koje je upalila moć vjere, ufanja i ljubavi. Jednako tako usred ruševina nemoćna života tinja plamen moga srca. Još uvijek bije to moje bijedno srce, jedino što mi je preostalo od svega mog bogatstva!... Pa i ovo moje posljednje dobro žrtvujem Tebi, Bože moj, posve.
Hajde dakle, ovo srce, siromašna ta iskrica svjetla, hoću da gori kraj vječne svjetiljke Tvog oltara. Ova dva svjetla neka se ujedine i zajednički nek rasvjetljuju Tvoj oltar i tabernakul. Ostavljam ovdje moje srce s nalogom, da Ti se klanja, dok ja prevalim svoj posljednji i najteži put na mom zemaljskom hodočašću... dok se trudim da uberem posljednje cvjetove za moj vijenac... dok u burama života promatram blaćeni nebeski mir i u tom promatranju čeznem za srećom da budem zauvijek Tvoj.
Mili Spasitelju! Da su krune svih kraljeva moje vlasništvo, sve bih u poniznosti položio do nogu neizmjernom Tvom Veličanstvu; ali imam tek maleno srce... Ti kralju ljubavi, ovo je srce moj dijadem... moje žezlo... moje blago... evo Ti ga vidi, ja Ti ga poklanjam.
Dobri Bože, a što može ljudsko srce boljeg učiniti pred Tvojim oltarom, nego da oplakuje svoje grijehe, da ispovijeda svoje zablude i trpljenje Ti svoje prinosi, kao naknadu za svoje grijehe?
Srce je moje odveć ljubilo zemlju... odveć je ljubilo stvorove! I te su ga zablude posve rastrovale. Kako je strašno moralo trpjeti! Koliko li gorkosti kušati! Tražilo je zemaljski raj, da u njemu hoda među ružama, ali je našlo Kalvariju, punu krvavih tragova... ova je Kalvarija bila pusta i prazna, nisi Ti bio gore, o Isuse! Tamo je bilo samo trpljenje i bol... križ... ali bez Tebe! A sada, kad mi pamet opet osvježava sva ta moja

trpljenja, radost mi je i utjeha, da ih mogu sabrati u kalež pa da ih prospem pred Tobom za znak pokore za moje grijehe. Na taj ćeš način opet imati pred Svojim očima sve moje grijehe, ali ne zaboravi kod toga i na sva moja trpljenja.
Dà, isčezli su grijesi u potocima Tvoje krvi... ali bol još uvijek traje, jer rane još nisu zacijelile. Znam, da me kažnjava Tvoja pravda, zato ću rado činiti pokoru sve dok ne zadovoljim Tvojoj pravdi. Neka me zato Tvoja milost čuva od pogibli, da tražim utjehu u stvorova... ne! Šuteći i strpljivo rado ću sve trpjeti za Tebe, što Ti od mene tražiš.
Dà, vazda ću te nadasve ljubiti!Ta ljubav sastoji se u trpljenju i žrtvama, ali to me upravo tješi! Velika i sveta djela nisam kadar prikazati Tvojoj božanskoj savršenosti; ali sretnim se ćutim, što mogu Tvom povrijeđenom Veličanstvu žrtvovati miomiris smirne i gorkost pelina, koje pomno sakupljam na putu, koji vodi u nebo
Ovdje Ti je moje srce, o Isuse, u njeg stavi, molim Te svoj križ, ovij ga Svojim trnjem, daj mu da krvari Tvojim ranama i da se rastopi u ognju Tvoje ljubavi.
Hvala Bogu, da imam srce, a Ti si mi ga sam dao, Bože moj! A što bi od mene bilo, da nemam srca?... priznajem, da tad ne bih bio toliko trpio; a da li bih uživao toliko čiste i svete radosti?... Ljudi bez srca!... Žalosne li pojave!... koja li nesreća!... Takvi su ljudi kao kipovi: časkom ih promatramo... i onda idemo dalje... tà hladni su... hladan pogled!... hladan osmijeh... oni ne trpe... ne ljube... Mramor u ljudskoj spodobi.
Kad se spomenem onih svetih časova, koje sam smio proboraviti uz Tebe, vazda mi dršće srce od radosti. Uzmimo na primjer dan prve svete pričesti... Onda još

nisam ni znao, što znači trpjeti, a Ti si mi već dao i pripravio neizmjernu radost. S djetinjom nevinosti, pun poezije i slatke nade došao sam k Tebi i poklonio Ti maleno svoje srdašce. A Ti si došao da ga zaposjedneš. O, sretni dane nezaboravne i nepomućene sreće! Moj Spasitelju, reci mi, hoće li i u vječnosti Tvoga neba isto tako biti?

Kada me svijet prezire, kleveće, nogama gazi... hrlim k Tebi, da ti sve to povjerim, a i tajne želje moga srca. Kako su to utješljivi časovi! Uživao sam odatle radost, koja je bila to dubja i srdačnija, što je bilo nemilosrdnije postupanje ljudi sa mnom.

Dobri Spasitelju, ah da imam sreću da Ti žrtve prinosim... da bolna srca tješim... njihovo trpljenje saslušam... klonulima da riječ vjere u srce usadim... gorke im suze otarem... nesretnima u pomoć pritečem... umirućima budem tješiteljem... o kako nezaboravni časovi duboke i tihe sreće za mene. Gdje i kada ih dožive djeca ovog svijeta?

Kako li je sveta i nježna bila radost, koju si pripravio mom srcu u Svojoj dobroti. Da, istina je, ovaj siromašni život nije tek progon, tamnica, ne, on ima u sebi i nešto od one nebeske nam domovine. Moje je srce okusilo već često puta i nebesku radost odozgo, osjetilo i nešto od one slobode, koja uistinu čini sretnim.

Dobri moj Spasitelju, ako si Ti već u kaležu vremena sakrio toliko sladosti, a što će tek onda za mene biti vječno blaženstvo!

Smiluj se ovom bijednom srcu, koje se je tako često ružno ponijelo prema Tebi. A da se od Tebe već nikada ne odijeli, prikuj ga zlatnim okovom Svoje ljubavi u Svoje Presveto Srce. Probudi u njemu božansku čežnju, da živi jedino za Tebe i da posve zaroni u more

Tvoje beskrajne ljubavi. O te varljive radosti svijeta, koje vazda iznova nastoje, da ga uza se primame; da ga od Tebe odvrate! Daj da budu mojem srcu odvratne i dosadne. Pa ako Ti po nesreći opet padne u teški grijeh, progoni ga tako dugo križem i trpljenjem, dok se ne povrati k Tebi, svladano beskrajnim milosrđem Tvoje ljubavi. Dobri Spasitelju, daj mi ljubav prema Tebi, ali mi i ne uskrati barem nešto vremena, da Te mogu ljubiti, prije nego umrem; osjećam da smrt već nije daleko...

Ne tražim časti, o Isuse, ni lasti, a ni bogatstva... ja ne molim ni za što drugo, nego za Tvoju ljubav.

I u časovima ponižavanja ostat ću miran, zadovoljan i veseo, ako mi samo bude dopušteno da Te ljubim. Ako budem morao svoj svagdašnji kruh prositi, teško trpljenje podnositi, neka se tada vrši sveta volja Tvoja, o Gospode; bit ću Ti tada odan i zahvalan, da mogu ljubiti Tebe. U vatri kušnja pjevat će moje srce pjesmu blaženstva, samo ako bude kadro ljubiti Tebe, o Bože moj, za Tebe živjeti i za Tebe umrijeti.

5. Oproštaj

Dobri moj Spasitelju, kada ćeš me pozvati na svoj sud?... Možda uskoro?... Već stoji možda u pripravi i vaga pravednosti Tvoje, da moje djelo sakupi i odvagne... Možda neću više čuti udarati slijedeći sat sa zvonika crkve... Čas mog rastanka, pred kojim sam toliko puta drhtao i koji mi je često zaokupljao misli, bio bi dakle blizu? Dobri moj Spasitelju, kakav će biti moj smrtni čas?... Htio bih umrijeti gledajući Tebe, moleći se Tebi, ljubeći Tebe.

Hoću li ja još sutra doći u ovu crkvu, da se mogu poraz-

govarati s Tobom? Ne znam! Ovo bi mogao biti posve lako moj posljednji pohod k Tebi. Pa ako je uistinu posljednji?... Što sutrašnji dan donosi, ostaje mi skriveno; svjestan sam si samo toga, da moram skoro umrijeti. Dobri moj Spasitelju, zato vapim k Tebi, pogledaj me, čuj me i blagoslovi me, kao da me vidiš sada posljednji put ovdje gdje padam ničice pred neizmjernim Tvojim Veličanstvom.
Jednog dana... tko zna, možda ću još danas posljednji put vidjeti ovaj oltar, ovu svetu Hostiju?... po posljednji put klanjati se Tebi pod poniznim euharistijskim prilikama, da Te nakon toga ugledam gore u svemu sjaju i Veličanstvu kao svoga suca!...
Ali tad ujedno, pouzdano se nadam, gledat ću Te u svoj divoti i slavi kao vladara na Tvom božanskom prijestolju.
Svjetiljka moje vjere osvjetljava posljednjim svojim tracima polako utrnuće moga života... Uskoro će se spotaknuti o koji grobni kamen... razbiti se i utrnuti... zauvijek! Nakon toga više neću trebati vjerovati, gledat ću.
Još nekoliko kucaja, i moje će srce stati... A tada?... hoće li se izgubiti u ognju beskrajne ljubavi?... tome se nadam!
Mili moj Isuse, pogledaj milostivo na svoje siromašno stvorenje, koje možda posljednji put gledaš ovdje pred sobom na koljenima... Danas Ti se još ovdje klanja, a onda - utrnuo je žar njegova bistvovanja... Vatra se ugasila... Preostat će nešto malo pepela sakrivena pod grudom zemlje.
Samo jednu želju još imam: svoju izmučenu glavu nasloniti na Tvoje grudi i tako umrijeti. Budućnost mi ne može više donijeti nikakvo trpljenje; nikakvo razočaranje, a nadam se i nikakav grijeh. Ja se nemam

više ničeg bojati, jer nesreća će naskoro slomiti mač svoje osvete na mom grobnom kamenu.
Jednu još riječ ipak želiš čuti od mene prije nego zanijemim zauvijek - želiš čuti - »hvala«! - Da, zahvaljujem Ti, Bože moj!... Pri pomisli na bezbroj dobročinstava, koja mi se redaju pred mojim očima - moje srce ćuti svu težinu slatkog bremena zahvalnosti.
Još nekoliko sati... i Ti ćeš za moj zemaljski život upisati i posljednju riječ u knjizi Svoje ljubavi, a ja hoću sada na knjigu moga života utisnuti pečat najdublje moje zahvalnosti.
Da, da, ovdje pred Tvojim oltarom, vrelu moje sreće, izvoru moje veličine neka odjekne posljednja kitica »Te Deuma« - »Tebe Boga hvalimo«, koju sam tako često i rado pjevao kod mog euharistijskog klanjanja. Hvala Ti, Isuse moj, hvala!
Ti si mene ljubio... i ja sam smio ljubiti Tebe! - Hvala Ti! - Kajao sam se za svoje grijehe i Ti si mi ih oprostio. - Hvala Ti! - Pružao sam svoje ruke za Tobom, a Ti si dolazio u moje srce. - Hvala Ti! - Morao sam nositi teški križ - a sada ga smijem odložiti podno Tvoga oltara. - Hvala Ti! - Težio sam za nebom, a sada mi se otvaraju vrata raja. - Hvala Ti! - Želio sam Te licem u lice gledati - i eto sad nà past će koprena. - Hvala Ti!
Nizom godina morao sam pjevati jadikovku, pjesmu prognanika, sada ću uskoro zapjevati jedinu pravu nebesku himnu. Slava Ti i zahvaljujem Ti, veliki Bože!
Dobri Spasitelju, sada ću se morati ovdje s Tobom rastati... Do viđenja gore u Tvome nebu!...
Kako mi srce kuca! Kakva li je to borba u mojoj duši! Nešto me vuče k nebu, a ja bih još htio gledati Hostiju na zemlji. Htio bih gore pjevati, a htio bih se i ovdje klanjati.

Moj Isuse, Ti me zoveš, da Te gledam...
Zato ostaj s Bogom, sveti hrame... ti draga moja crkvice, u kojoj sam proveo najljepše i najčišće sate moga života!
Ostajte zdravo, vi svete zidine, gdje su boli i nade moje kroz godine i godine utjehu nalazile, a molitve moje vjere i ljubavi dirljivo odjekivale, gdje je bijedni putnik pun trpljenja vazda našao svoj mir.
Zdravo da si, sveta krstionice, gdje sam u najnježnijoj dobi moga djetinjstva zadobio krunu milosti... gdje je moje srce crpilo snagu za vrhunaravni život... kamo sam se vraćao, da oplačem poderanu i nagrđenu haljinu... gdje je pamet iznosila zabrinutom duhu ono sjajno jutarnje nebo u svem njegovu divnom sjaju, koje, ah, tako brzo nestade.
Te Deum laudamus: Veliki Bože, veličam Te, veličam Te i zahvaljujem Ti!
Ostaj zdravo, ti propovjedaonice istine! Na Tvojem podnožju slušao sam riječi pune ljubavi i mira; tu mi se govorilo o Isusu, um mi se prosvjetljivao, a srce mi se punilo žarom, tako, da sam u tami upoznao pravi put, dok mi se svijet pričinjao ledenim, a ovo svjetlo i ovaj žar bijahu mi moj spas u tami i hladnoći svijeta.
Zdravo da si sveti oltaru, ti nijemi a ipak živi svjedoče skrivenih borbi, kojima sam se borio, da Spasitelj zavlada potpuno sa mnom... ti svjedoče malodušnosti, koju sam nadvladao nepokolebljivim pouzdanjem... svjedoče dobrih odluka, koje sam snažnim opiranjem izborio... svjedoče tajnih žrtava, koje sam u suzama iz ljubavi k Bogu prinosio.
Da ste mi zdravo, ispovjedaonice, vi sveti duhovi pokore!... Očišćen od teških grijeha našao sam u vama slatki izvor milosti, što proistječe iz Srca Isusova.

Tu je bila satrta oholost buntovnika do poniznosti pokornika. Tu sam našao izgubljeni mir, utjehu, okrepu i novu odjeću kreposti i milosti.
Ostaj mi zdravo, mila vječna luči, koja neumorno obasjavaš duše tajanstvenim zrakama tvojega svjetla. Ti si me učila svetoj kreposti šutnje, koja zemaljske časti smatra teretom, koja u preziranju oholica nalazi svu svoju slatkost. Da, ti si me učila, da sam zavolio ljepotu života, koji se ovdje slabo cijeni; života, koji se sastoji od neprestanih žrtava, života, koji si smatra čašću da iz ljubavi prema svom Spasitelju opet postane šakom praha i pepela.
Da ste zdravo, vi izabrane duše, vi bijele golubice Euharistije! Kako sam često stajao i promatrao, kako ste nošene bijelim ljiljanovim krilima ovamo i tamo lepršale oko drage vaše svete Hostije! Kako sam rado prisluškivao poklike ljubavi, koje ste vi slale u unutarnjost tabernakula. Vi ste mi pružale uzvišenu viziju one kreposti, s koje se odsijava na našu zemlju sreća nebeskog Zaručnika i božanski čar njegove ljepote.
Da ste zdravo, vi sve svete duše, koje ste se tako rado i ponizno molile, vi junačke žrtve ljubavi! Vi na svoja nježna tjelesa zazivljete srdžbu Janjeta, da izborite bezbožnicima, Isusovim mučiteljima oproštenje i vječni spas.
Ostaj s Bogom, mili Spasitelju, ostaj s Bogom! Po posljednji put puštam da govore suze, koje mi naviru na oči; neka govori kucaj srca, koje sve brže udara... drhtanje, koje trese sav moj život... udovi, koji drščću od neustrpljivosti za uskrsnućem... O Isuse, još jednom pružam ruku, ona Te pozdravlja... s Bogom!... Moje se koljeno prigiba, moja se glava poklanja, moja Ti usta šalju zadnji cjelov, posljednju riječ... samo još jednu

riječ... jedan pogled... o Isuse, ja Ti se klanjam, o Isuse, ja Te ljubim... o moj Isuse... s Bogom...

6. Čežnja za ljubavlju

Od početka svete mise do evanđelja

Na podnožju oltara utječem se Tebi, veliki Bože, u nadi, da ću napokon naći, što tako dugo tražim, za čim tako žudim: ljubav prema Tvome božanskome Sinu.
Za koji će čas saći na oltar i prinijeti će za žrtvu Samoga Sebe, a krv će svoju iz ljubavi prema meni žrtvovati do posljednje kapi. Meni će pak tada biti sreća, da Tvojemu vječnom Veličanstvu prinesem Njegovu gorku smrt i muku. Hoću li i ja što dobiti od Tebe za taj predragocjeni dar, veliki Bože?... Ti znaš za čim silno teži moje srce: za ljubavlju prema mom Spasitelju i Otkupitelju, kojeg nada sve ljubim!
Ah, nažalost, ja sam tu ljubav često puta nogama pogazio... Sad mojim mislima, koje su kojekuda kružile samo nisu bile uz Isusa, jer su tražile samo užitak i taštinu... Sad opet mojim riječima, kad sam isprazno govorio ili kad sam svoje vrijeme tratio svjetovnim čavrljanjem, a zanemarivao molitvu... Sad opet mojim djelima, koja sam činio više prema nagnuću svojih strasti, nego prema nauci i zakonima svetog evanđelja. A sve to mojom krivnjom, mojom prevelikom krivnjom, o Bože moj!
Ali ja se nadam, da ću zadobiti oproštenje grijeha Tvojom molitvom, o Presveta Djevice, vašim zagovorom, o vi sveti Božji - (kojih moći počivaju u ovom oltaru.) - Pouzdano se nadam u Tvoje neizmjerno Veličanstvo, dobri Bože, koje mi hoće da iskaže Svoje milosti i jednom da mi za ljubav Isusa poda vječni

život.
Milosrdni Bože, baci milostivo Svoj pogled na moju bijedu, na siromašno moje srce, koje je kao mrtvo, jer mu manjka žar Isusove ljubavi. Imaj samilosti sa mnom! Podaj mi ovu svetu ljubav i dopusti, da iskusim neograničenu Tvoju dobrotu.
Vječni Bože, Ti, koji si me stvorio, podaj mi Isusovu ljubav, da se time dovrši djelo Tvojeg stvaranja... Sine Božji, koji si me otkupio, učini, da Te ljubim, da se time dovrši djelo Tvojega otkupljenja... Duše sveti, daj mi ljubav prema Isusu, da se time dovrši djelo Tvojega posvećenja.
Vječni Bože, Ti imaš pravo da budeš proslavljen, a Ti i tražiš od nas da Te veličamo. A može li se iznaći dostojniji način kako da Te veličamo, nego kad vidiš, da je Isus od svih ljubljen?
Žudio sam za mirom i srećom, a gdje ću ih naći, ako ne u Kristovoj ljubavi? A gdje ću moći naći sreću ovdje na zemlji bez Isusa? Svemogući Bože, udijeli mi stoga, molim Te, ovu ljubav prema Isusu da donese mome srcu novi život, sreću i mir. A anđeli u rajskim visinama neka Ti poju u moje ime hvalospjeve i, kao nekad po betlehemskim poljanama, neka se razliježe: »Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje!«

Od evanđelja do pretvorbe

Htio bih, da mogu, da Ti sa žrtvom Jaganjca Božjeg istodobno prinesem i potpunu žrtvu samog sebe. Ali ja, siromašno stvorenje, nemam što drugo žrtvovati, do li nešto kruha i vina; skromne prilike mog tjelesnog uzdržavanja.

Primi milostivo ove darove, dobri Bože, i oprosti mi sve moje bezbrojne uvrede i grijehe, kao i sve nemarnosti u Tvojoj službi, oprosti mi poradi neizmjerne vrijednosti žrtve božanskog Jaganjca, u čije će se tijelo i krv doskora pretvoriti kruh i vino. Pa za znak Tvog oproštenja daj mi milost, da Te ljubim, da Ti služim sa Isusovim srcem i djelima.

Da, Tebe ljubiti ljubavlju Srca Isusova, biti jedno s Njim, koliko li slavlja za Tebe i kolike li časti za mene, siromašno stvorenje. A tko može učiniti takvo čudo? Ti si svemoguć, veliki Bože, Tebi je i najveća stvar samo laka igra. Sjedini me tijesno i nerazdruživo sa božanskom naravi Tvoga Sina, kako se nekoć On sam nije žacao uzeti na Sebe našu čovječju narav, da ti tako budem kadar pjevati hvalospjeve Njegovim jezikom, živjeti od Njega, s Njime se žrtvovati i konačno da Tebe i Sina Tvog ljubim ljubavlju, koja se ne da ničim slomiti, koja neće nikada skrenuti s pravog puta.

O vi anđeli i arkanđeli, kerubni i serafini, zašto mi nije srce prožeto tako čistom ljubavlju kako je vaše, da mogu s vama i s cijelim dvorom nebeskim dostojno veličati slavu Božju... da mogu zapjevati s melodijama rajskim: Svet, svet, svet si Bože četa, nebo i zemlja puni su Tvoje slave, Hosana na visini!

O vi sveci Božji, koji ste tako žarko ljubili Boga, zašto ja ne mogu uz vas stajati, da bih mogao Boga dostojnije ljubiti?...

Ah, ja sam samo siromašan zemaljski putnik, a dom mi je još veoma daleko! Zato mi pomognite, da barem na to često pomišljam, kako ste vi Boga ljubili, da se i ja time potičem i da se, potaknut vašim prekrasnim primjerima, trgnem iz mog drijemeža - te da se rasplamsa u mome bijednom srcu žar božanske ljubavi. Što ne

mogu postići bijednom svojom molitvom, postići ću to vašim zagovorom... o tome ne dvojim.

Ispuni mi srce vrućom željom, da ljubim Isusa, ne odbaci me od Sebe, moj Bože! Dopusti mi, molim Te, da po Tvom milosrđu i dobroti umaknem vječnom prokletstvu i da me pribrojiš nebeskoj četi Tvojih izabranika!

Od pretvorbe do svete pričesti

Sada evo leži na oltaru veliko, uzvišeno vazmeno Janje!... Isus je tu!... a ja Ti ga žrtvujem, o Bože moj. Zašto? To Ti sam znaš: Tebe bih htio ljubiti... Tebe nadasve ljubiti. Ali dušom tako čistom, kao što je Isusova... životom tako neokaljanim kao što je Isusov... djelima svetim kao što su Isusova.

Podaj mi stoga nevinost Abela, nepokolebljivu vjeru Abrahamovu, duboku pobožnost Melhisedekovu, da sve ono što Ti žrtvujem, Tebi omili i da zaslužim, da me neizmjerno Tvoje Veličanstvo milostivo pogleda...

Pogledaj moj žrtveni dar, gledaj Svog ljubljenog Sina Isusa... Pognut do u prah molim Te: pošalji jednog anđela iz Svog raja, da iz ove doline suza, s ovog oltara, ponese ovu uzvišenu žrtvu na nebo, pa neka je položi na oltar, što se diže pred neizmjernim Tvojim Veličanstvom... da nakon što sam bio dionikom Njegova presvetog Tijela i Krvi, zavrijedim zadobiti gore na nebu od Tvoga milosrđa sve potrebne mi milosti, blagoslov i sreću.

I ja pripadam među grešnike! Upoznajem i priznajem svoju krivnju. Nisam Te ljubio, Bože moj! To je bila moja velika pogreška. A ubuduće? Hoću li Te ubuduće onako ljubiti kako bih to mogao? Toga ne znam, ali se

ipak nadam, da će jednom doći i za mene žuđeni dan, gdje ću Te ljubiti kao Tvoji anđeli i sveti na nebu!... Čvrsto se nadam, da ću zadobiti i ja mjesto među ovim svetim četama... dakako ne radi mojih zasluga - jer ih nemam - već po Tvom neizmjernom milosrđu i napose po zaslugama milog Sina, moga Otkupitelja, Isusa Krista.
Vječni Bože, ponizno se usuđujem moliti Te, sada, dok još boravim na ovaj zemlji, oslobodi me svakog zla, što sam si ga pribavio svojom hladnoćom i ravnodušnošću u Tvojoj službi... oslobodi me i od svih grijeha, koje sam učinio od prevelike ljubavi prema stvorenjima... oslobodi me i od kazni grijeha, koje sam zavrijedio za sve prekršaje i zločine moje... A ubuduće, molim Te, oslobodi me od svih pa i najmanjih grijeha tako, da još preostale dane svoga života provedem jedino u ljubavi i Tvojoj službi.

Od svete pričesti do konca svete mise

O neoskvrnjeno Janje, koje uzimaš grijehe svijeta, smiluj mi se! Gledaj, kako sam siromašan, kako bijedan... Ljubav mi Tvoja manjka! A što mi koristi sve, što znače sva blaga ovoga svijeta, ako ja Tebe ne ljubim, ako ne živim za Tebe?... Izlij i na moju dušu nekoliko kapi Svoje presvete krvi koju si tako obilato prolio za spas duša, te si njome očistio cijeli svijet i u premnogim srcima probudio herojsku ljubav. Operi njome sve mrlje moje savjesti i podaj mom srcu jakost i život, da kuca jedino za Tebe.
O Jaganjče Božji, odvrati od mene najveći grijeh - grijeh, da prezirem Tvoju ljubav. Po Tebi da živim, a kraj toga da Tebe mrzim - koje li strahote!

Ti sam stražu straži nad mojim srcem, koje mora neprestano da se bori sa svojim strastima, koje ga žele podjarmiti i učiniti Tvojim neprijateljem. Ti vidiš strašne valove! Uzdigni svoj glas, umiri uzbješnjelo more, umiri ga, i daj mu svoju tihu i veselu ljubav. Dođi, o Isuse, dođi sâm u moje srce; donesi mu onaj sveti žar, za kojim tako čezne; nisam doduše dostojan primiti Te pod krov svoga tijela, ali Ti, Svemogući Bože, možeš jednom jedinom riječi ozdraviti moju dušu od svih njezinih bolesti. Dođi stoga i svrati se k meni, milosrdni Spasitelju! A ovo Tijelo i ova Krv, koja se u ovaj čas prinijela na žrtveniku, neka se što tješnje združi s mojom dušom, da je čuva, štiti, brani, neka je poplavi Tvojom ljubavlju, da mogne ovdje na zemlji i gore na nebesima od nje u vjekove živjeti. Da, združi se tako savršeno sa mnom, da i najmanji trag mojih prijašnjih nedjela nestane iz moje duše, da na vagi Tvoje pravednosti ne ostane ni najmanji spomen na njih.
Još jednu milost molim: blagoslovi me, Bože moj! Bože Oče, Ti si me iz ljubavi stvorio, Bože Sine, Ti si me iz ljubavi otkupio, Bože Duše Sveti, Ti si me iz ljubavi posvetio! Iz toga slijedi, Presveto Trojstvo, da sam ja djelo Tvoje ljubavi. Blagoslovi dakle sada navlastito Tvoje stvorenje, koje si tako ljubio! A blagoslov Tvoj neka raspiri u meni žar serafinske ljubavi.

7. Čežnja za ljubavlju
(Pričesna molitva)
Prije sv. pričesti

Otkuda to, da sam upravo sada tako hladan i bešćutan, kad želim više nego inače da Te ljubim iz sve duše?

Htio bih biti plamen i vatra za Tebe, a ja sam naprotiv studen i hladan. Stvorovima tako lako uspijeva naći mjestance u mome srcu, samo Tebe, božanski Spasitelju, Tebe, puštam vani pred vratima da stojiš, Ti kucaš uzalud na moje srce!... Kako sam se promijenio! - Nekad si gospodario mojim mislima i nisam imao ni zašto drugo smisla nego samo za Tebe... Sada nasuprot i neznatna malenkost dostatna je, da mi obuzme cijelo srce. A ipak bih Te opet volio ljubiti... volio bih opet biti stvorenje, koje poznaješ iz vedrih dana prošlosti, gdje je moja duša odisala nedužnošću i djetinjom ljubavlju.

Kojim putem treba da udarim, da prispijem opet do Tvoje ljubavi? Sama me molitva ne dovodi tome, jer je dulja rastresenost raznosi na sve četiri strane svijeta. Razmatranje i duhovno štivo ne daju boljeg uspjeha, jer mi je glava nakon toga ubrzo često pusta i prazna kao i prije. A pohodi Presvetom Sakramentu? Za čas me rasplamte, ali žar ubrzo nestaje. Preostaje mi još samo sveta pričest! Ona i jest sva moja nada, zato i dolazim k Tebi s čvrstim uvjerenjem, da ćeš Ti sam u meni upaliti oganj svete ljubavi, čim uniđeš u moje srce.

Dođi zato, moj Spasitelju! Ali kako je pusto i prazno u mojoj duši - svuda beskrajna tama! Ti jedini možeš tu pomoći! Jednom si samo riječju stvorio svjetlo, zvijezde, u gibanje stavio cijeli svemir; dođi, pa reci samo jednu od ovih riječi... i nastat će u mojoj duši novi svijet ljepote i kreposti i učiniti je Tebe dostojnom.

Jednim si trakom sunca iznova oživio i rasplamsao svetu jeruzalemsku vatru u vlažnome nekom studencu... Dođi i jednim trakom milosti svoje oživi iznova ljubav, koja kao da je već utrnula u mom srcu...

Postao sam hladan i bešćutan, a tko je tome kriv?

Konačno samo ja. Premalo sam cijenio milost Tvoju... djelić za djelićem odbacivao sam je u pohlepno ždrijelo nezasitnih mojih strasti... Žrtvovah je za volju svijeta... u kukavnosti svojoj bez opiranja dopuštah paklenome neprijatelju da mi je otme. Sada klečim ovdje lišen nakita kojim si nekoć tako lijepo uresio moju dušu, i ponizno Te molim za oproštenje!

Pa ako moje molbe nisu dosta jake, da Te na samilost ganu, o - onda neka Te bar gane bezutješno siromaštvo i postiđena praznina moje duše! Ta Ti me vidiš ovdje u svoj mojoj bijedi! Ah koja li čuvstva pritom moraju obuzimati Tvoju dušu!... Ne pričinja li Ti se, da vidiš pred Sobom opet jednu Magdalenu... drugog dobrog razbojnika?... kako si bio dobar, neizmjerno dobar prema ovim grijesima opterećenim, nesretnim stvorenjima, tako dobar, da im to svi naraštaji mogu zavidjeti! Zar nećeš i meni dati barem nešto od ove dobrote? Ja sam možda još više opterećen grijesima nego oni, pa mi je zato nužna i veća samilost.

Ili, zar Ti ne dolaze i nehotice na pamet Tvoje prekrasne priče o izgubljenom sinu... o izgubljenoj ovčici, kada gledaš mene pred Sobom?... Kako si ganutljivo i utješno o njima govorio! Nisu li upravo te božanske prispodobe postale nadom svih bijednih grešnika za sva vremena?...

Evo ovdje dolazi izgubljeni sin, koji se vraća svome Ocu!... Prigrli ga čvrsto u Svoj zagrljaj i ne dopusti, da se ikada više odijeli od Tebe!... Tu imaš siromašnu izgubljenu ovčicu, koja je zalutala u trnje - sad izranjena i gladna hrli Tebi ususret... Uzmi je na Svoja ramena i dovedi je u ovčarnicu Svoga stada!

U mom se srcu krije sva sila molbi i želja... one su upravo velike i nebrojene kao i premnoge moje

potrebe!... Jedna mi je želja nadasve: Tebe primati, dobri moj Isuse!
Nije li jedna sveta pričest vrednija nego ikoja druga milost?... - Ne nadilazi li ona sve milosti?... A ostale milosti?... One su osmijeh Tvojih očiju... milovanje Tvojih ruku... sućut Tvoga srca!... Ali sveta pričest! Ona nije samo Tvoj osmijeh, tvoje milovanje, Tvoja sućut, već tu si Ti sam, Ti koji osobno dolaziš k meni, koji mi se sav darivaš.
Ostale su milosti plamen... ali sveta je pričest požar... i rado bih bio živi oganj, da sav izgorim u moru plamena Tvoje ljubavi.
Dođi dakle! Ti si već često puta pohodio siromašne nesretnike obiljem milosti, tako da su od najvećih grešnika postali veliki sveci.
Zar se ne smijem sličnome pohodu i ja nadati, ili zar bi bilo to možda preuzetno od mene? Svecem, sveticom postati! Čeznem neizmjerno za tim! Često sam već puta odlučio da ću ozbiljno nastojati oko toga, da postanem svet, ali o Tebi ovisi sve, ovisi o Tvojoj milosti i Tvojoj dobroti!... Podaj mi dijelić one vanredne milosti, koja čovjeka posve preobražava.
Što mi je nužno, da postanem svet, to Ti sam najbolje znadeš, dobri Spasitelju, zato mi to i udijeli; jer je volja Tvoja, da svi postanemo sveti... prema tome i ja... Dođi dakle i dovrši svoje djelo!

Poslije svete pričesti

Napokon opet jednom vidiš, kako sam Te lijepo dočekao! Umjesto da ti pružim nešto od svoje ljubavi, očekujem od Tebe, da ćeš mi Ti pokloniti Svoju! Ne očekujem to samo, ne, već se tome pouzdano i nadam, da ću je u svoj punini primiti.

Ti si sad našao stan u mome srcu, slatki Spasitelju! Pogledaj ponajprije dobro, kako to ovdje siromašno izgleda!... Stan je moga srca pust i prazan, bez nakita, dapače od neprijatelja opustošen. Ali upravo zato sam Te pozvao... htio sam Ti pružiti priliku da iz najbliže blizine upoznaš moju bijedu, da imaš što više sućuti sa mnom!... Možeš li uopće prepoznati moju dušu?... prepoznati u njoj prekrasnu sliku, koja je proizašla iz Tvoje stvaralačke ruke?... Može li se u njoj otkriti još što od onoga čuda Tvoje milosti, što ga je duša primila na svetom krštenju - okupana svetom Krvi Tvoga otkupljenja... Što Ti se čini?... Je li to ona ista, koju si našao tako lijepu na dan prve svete pričesti, na koju si sa zadovoljstvom gledao?... Ah! koliko je već godina prošlo od sretnoga onog dana!... Da, koliko ih je prošlo! i svaka od njih ponijela je sobom nešto od Tvoje nevinosti, čistoće i ljubavi. A sada?... Ne preostaje Ti ništa drugo, moj Isuse, nego da već često započeto djelo iznova započneš... k meni da se vratiš i da u mom srcu iznova usplamtiš ugasli oganj Tvoje ljubavi.
Osjećam potrebu da Te ljubim, o Isuse, jer samo ljubav prema Tebi je krepost, požrtvovnost i samozataja. Neophodno mi je nužno, da Te ljubim, jer se moram često nadvladati, odučiti se od mnogih pogrešaka, od mnogih malenih strasti, koje su mi postale druga narav.
Osjećam potrebu, da Te ljubim, jer bih Ti morao barem donekle sličnim postati u poniznosti, krotkosti, a osobito u ljubavi prema križu. Ah! onaj križ, Ti znaš!... Kako mi je još uvijek težak! Kad bih ga ipak već jednom mogao uzljubiti, kada bih mogao i umrijeti na njemu! Tada, da tada bih Te doista ljubio!
Sam po sebi ne mogu ništa. Ti mi jedini možeš dati

milost i jakost. Podaj mi zato onu ljubav, koja živi od trpljenja i odricanja... koju si imao u pustinji, kad si postio... u Getsemanskome vrtu kada si zapao u smrtnu stisku... na Kalvariji, gdje si trpio i umro... u grobu, gdje si se skrio pred svima... Što bi mi koristilo biti zajedno s Tobom na posljednjoj večeri, gdje si uživao blaženstvo ljubavi, ako se ustručavam stajati s Tobom pod križem, gdje si trpio strašne muke?
Nekad sam mislio, da Te ljubim zato, jer su me obuzimala neka nježna čuvstva, kad sam se približavao Tvome oltaru... da, jer sam mogao prolijevati suze od ganuća, mislio sam, da sam već gotov svetac!... A što se dogodilo?... Kod prve prilike mogao sam smjesta jasno upoznati, kako sam još uvijek ohol, srdit, tašt i pun samog sebe... i morao sam upoznati kako su svi drugi ljudi bolji od mene! To je dakle bila moja svetost! O, kako su me često prevarila moja osjećanja?
Ali sada, kada sam se štetama opametio, ne tražim više od Tebe nježnih osjećaja, ne! Molim Te žar Tvoje ljubavi, koji će mi srce ogrijati, a moj razum prosvijetliti... molim Te svjetlo, koje će rasvijetliti ponor moga ništavila, da se već jednom zauvijek skrši moja oholost, pa da se ne cijenim drugim i drukčijim nego što jesam... molim Te vatru. koja će očistiti sva moja nagnuća te mi uspiriti želju, da se smatram najnevrjednijim stvorom i da i drugi tako sa mnom postupaju.
Molim Te onu ljubav, koja sluša, a da ne pita prije savjeta od svog sebeljublja... koja je veledušna te ne računa na ljudsku hvalu... ljubav, koja se šuteći žrtvuje... koja ima uvijek blagi smiješak i blagu riječ opraštanja prema svojim neprijateljima i uvrediteljima... koja ostaje čestita i poštena usred zloba i zasjeda svijeta... onu ljubav, koja goji najvećma skrivene kre-

posti, unatoč pogibli da se time prikazuje naivnom... onu ljubav, koja jednu Tvoju riječ, što je kazuješ duši u tišini, više cijeni, nego odobravanje svega svijeta.
O Isuse, što je doista Tvoja ljubav, to ja ne znam... no Ti, koji znaš što je, usliši stoga moje molbe. Daj mi u svojoj mudrosti ono što Te molim, a da i ne znam što je... daj da nađem, što već tako dugo tražim... daj da kušam tajnu, koju ne razumijem.
Božanski Otkupitelju, rasplamti me žarom ljubavi Tvoga presvetog Srca.
Već sam Te tako često molio, da mi udijeliš ljubav prema Tebi. Hoćeš li mi je danas dati?... Ja sam je tražio... hoću li je naći?... Kucao sam na Tvojim vratima... hoćeš li mi ih otvoriti?... Ti si sam želio doći u moje sirotno srce: eto sad si u njemu... Htio bih i ja ući u Tvoje: O Isuse, hoćeš li me odbiti?...

8. Mjesečna duhovna obnova

Dobri moj Spasitelju, neophodno je nužno, da se opet jednom ozbiljno zamislim nad svojom dušom. A gdje mogu bolje sabrati svoje misli, nego pred tabernakulom Tvoje ljubavi?
Ovdje, gdje sam toliko blaženih časova proveo, gdje si mi Ti neumornom blagošću govorio srcu, obasipao me bezbrojnim milostima - u Tvom ćeš mi milosrđu - nadam se - rasvijetliti pamet i ojačati volju.
Zato hoću da ovdje malo otpočinem na mome putu u vječnost... priuštit ću svome duhu malo odmora razmatranjem... Tada ću moći nastaviti obnovljenim silama svoj put u nebo.
O Isuse, Ti vidiš, da želim učiniti sve moguće, da postanem bolji, da Ti vjernije i revnije služim. Ti jedi-

ni poznaješ iskrenost moje volje. Zato mi pomozi... učini me svetim!

I. Opet je jedan mjesec prošao! Za toliko se broj mojih dana umanjio... grobu sam se za toliko približio... možda već stojim na njegovu rubu da me može prihvatiti i u svoju dubinu povući.

Kako vrijeme brzo leti!... Kako se neugodno približava smrt sve više i više... Više od jedne duše, koje sam poznavao, u prošlom su mjesecu krenule na svoj veliki put u vječnost! Zašto one?... zašto ne ja?... je li to moja zasluga? Kakva bi to bila smjelost, da takvog što samo pomislim!... Bogu hvala, ja još živim... mogu još djelovati... dobro činiti!... Zašto je Bog prema meni bio vazda bolji nego prema ovim drugima? Otkuda mi ova prednost? Otkud?... Tajna je to Božja... Ne znam razloga; samo znam, da se to dogodilo iz ljubavi! Da me Isus ne ljubi, zacijelo me već ne bi bilo tu. Tko zna, gdje bi bio!...

Međutim, vrijeme odmiče... I u knjizi moga života bit će jedan mjesec, jedan dan, jedan čas, koji će biti za mene posljednji; tada dolazi neposredno sud... vječnost... nebo ili pakao!... Tko me može uvjeriti, da nije već započeo ovaj za mene strašni odlučni mjesec? Nesretnik sam! Prije ili kasnije stajat će moje ime na smrtnoj listi... I mene će odnijeti u grob... I mene će pokriti nekoliko lopata zemlje, rastavit ću se od ljudi. Dapače, potom i sama uspomena na mene bit će uskoro među ljudima pokopana! A ja... gdje ću ja tada biti?... Ja da umrem?... Čujem li dobro?... Što se veli, tko će to umrijeti? Ja?... Da, ja, koji se zovem N. N.! Ja, koji sada ovdje pred oltarom klečim i molim se... I što sam ja tako često o drugima znao reći, to će tada drugi govoriti o meni: »N. N. je umro... N. N. je umrla«...

Nije li to strašan san? Ne, to nije san!... Činjenica je to!... Činjenica koja me plaši... Umrijeti... iščeznuti s pozornice ovog svijeta... Od svih biti zaboravljen... veliki put započeti... kamo?... kuda?... zar u nebo?... Možda u pakao?... Dobri Spasitelju, Ti sam znaš, kamo idem!... Reci mi, moram li drhtati?... Smijem li se nadati?... Da, Ti me ljubiš, moj Isuse, i zato se nadam. Nepokolebljivim, beskrajnim, čvrstim se pouzdanjem uzdam u Te, o moj Isuse!

II. Način moga života odlučan je za moju daljnju sudbinu!

Što me dakle čeka?... Kad bih morao ovog trena umrijeti, zar bi mi život prošlog mjeseca dostajao za umirenje?... Kako sam ga sproveo?...

Kod posljednje duhovne obnove mnogo sam si toga poduzeo?... A što je od svega toga bilo?

B o g u h v a l a, svaki sam dan primao svetu pričest, ako ne baš sakramentalnu, a ono svakako duhovnu. Išao sam redovito k svetoj misi... često sam pohodio dragoga Isusa... držim, da nije ni jedan dan prošao, u kojem ne bih bio sačuvao dragocjen ures - posvećujuću milost... prema tome ipak sam stekao nešto zasluge za nebo. Međutim, nisam li ja mogao sve bolje učiniti, dä, još više napraviti?... Moje molitve?... Žali Bože, nisu valjale... koliko mi je štete donijela moja samovoljna rastresenost!... Pa onda, nisam li ja ponekad i posve napustio molitvu i bez ikakvog razloga?...

R a z m a t r a n j e ?... Ja sam ga doduše činio, ali kasnije, tijekom dana, jedva da sam se toga uopće sjetio. Svakako, da onda nisam mogao ni uspjeha postići. A

ipak je bilo među njima nekoliko misli, upravo kao za me stvorenih, tako su odgovarale mome stanju.

Napredak u kreposti?... U tome stojim gotovo još uvijek na istom mjestu kao i minulog mjeseca; možda bih mogao zabilježiti neki mali napredak... međutim, nisam li mogao znatno bolje napredovati?... Dá, zapravo kad se uzme, ja još uvijek naginjem više onoj pogrešci, nego li ovoj jednoj kreposti... Podložan sam još mnogo ovome i onome... skrivenoj oholosti... potajnoj odvratnosti... prestrogom osuđivanju... jednom riječi: ja nisam ni najmanje sa sobom zadovoljan.

Sveta pričest? Nije li moja priprava mogla biti bolja, pa zahvala, nije li mogla par sati dulje trajati? Preko dana gotovo da zaboravih i misliti na to, da sam ujutro primio Božanskog Spasitelja... Držim, da sam to prije mnogo bolje činio!

Sveta misa?... I tu me savjest prekorava. Katkada mi je trajala predugo... tu i tamo puno bih radije bio ostao kod kuće... a moj molitvenik služio mi je često više za ukras nego za molitvu i pobožnost.

Poklon Isusu u Svetotajstvu?... Ne baš uvijek, ali ipak tu i tamo činio sam ga nerado, radije bih bio nekud drugamo išao... Jedva da sam došao u crkvu... nisam ništa uradio, da svladam onu umornost, suhoću, koja obično dušu zaokuplja, već sam se naprosto dao pobijediti. I tako su prolazili blagoslovljeni sati bez velike koristi.
Sa svom ovom bijedom nisam baš zaslužio pakao... ali kako je sa čistilištem?... Veliki sam strašljivac, plašim

se trpljenja, a toliko sam glup i neoprezan, da si ga pomalo pribavljam! A još k tome, upravo tamo gdje si drugi zaslužuju nebo - o lakoumnosti - zar si ne pripravljam sam čistilište!? Dá, spremam si jedan dio čistilišta mojom svojevoljnom rastresenošću u molitvi i razmatranju.. U vježbama kreposti... dapače i pred istim oltarom, gdje tako pouzdano s Isusom govorim.
U ovom mjesecu zaslužio sam doduše nešto malo prava na nebo... Međutim, bio sam kod toga toliko nespretan, da sam na samome putu onamo, gotovo već na pragu rajskih vrata, sve posuo živom žeravicom!... A kad pomislim na to, da ću jednog dana morati bosonog prijeći p r e k o nje i mojim je suzama gasiti!...
Kako sam bio ipak nesmotren!...

III. Nikada ne možeš biti dosta nepovjerljiv prema smrti!... Ona vazda stoji u zasjedi. Ako sam joj prošli mjesec sretno umaknuo, tim me lakše može ovog mjeseca pokositi. Da se za svoju dušu pravodobno pobrinem, da me ne zateče nepripravna, odlučio sam ovo:

Prvo: Dnevno ću misliti na smrt!
Stavit ću se u prisutnost Božju i predstavit ću sebi, kao da imam samo još ovaj mjesec živjeti... Prebrojit ću dane - svete pričesti - svete mise... pohode u Presvetom Sakramentu, vrijeme, koje mi Gospod još može dati... Ozbiljno ću urediti svoju savjest, tako, da potpunim duševnim mirom pođem smrti, sudu i vječnosti u susret.

Drugo: Svakog ću se dana vježbati u kojoj zasebnoj kreposti! Svakog ću jutra dozvati u pamet svoju glavnu pogrešku s čvrstom odlukom, da ću se preko dana vjež-

bati u njoj protivnoj kreposti. Preko dana sjetit ću se češće svoje odluke, a navečer ispitat ću svoju savjest, jesam li održao svoje obećanje.

T r e ć e: Činit ću pokoru!
Svakog ću dana nastojati, da se bar ponekad umrtvim, a da duh pokore bude u meni sve budniji. Trpjet ću bez mrmljanja, trpjet ću s nakanom da zadovoljim za mnogobrojne grijehe. Makar se tome moje tijelo i moj duh ne znam kako opirali, neću propustiti nijedne prilike, a da se ne nadvladam.

Č e t v r t o: Ostat ću združen s Isusom!
Ići ću češće na svetu pričest, po mogućnosti svaki dan... Preko dana češće ću se duhovno pričestiti. Na taj će način postajati moje djelovanje milošću Božjom sve svetije i zaslužnije, a duh će moj i srce na taj način biti vazda tijesno združeni s Isusom... jer živjeti i umrijeti želim u Srcu moga Isusa.
Razmatranje o smrti pobudilo me na to, da učinim one odluke, koje mi mogu najbolje poslužiti, da svojoj smrti pođem ususret čiste i mirne savjesti. Sve moguće ću činiti, da svoje odluke vjerno izvršim... Sve ostalo prepuštam milosti Tvojoj, moj dobri Isuse!
O veliki Bože, Ti vidiš moju vruću želju, da postanem svet, da budem sveta, prije nego što umrem... Pohrani u Svoje srce ovu moju iskrenu težnju. U ovo nekoliko dana, što ih imam još proživjeti, Ti sam budi jedini moj Gospodar. Tvojoj se volji, Tvojoj se milosti slijepo podvrgavam. Pomisao, da ću morati uskoro umrijeti, tako snažno učvrsti u meni, da je nikad ne izgubim ispred svojih očiju. Ojači moju odluku, da se popravim; pomaži mi i vodi me, da je i izvedem. Daj mom srcu

onaj žar, koji čisti sve mrlje, a ljepotom krasi, zaslugama obogaćuje i srećom obasiplje. Jedan mjesec prođe tako brzo... a tada?... Što će biti tada sa mnom?...
O predobri Spasitelju, molim Te, daj mi milost! daj mi milost! da budem ovaj mjesec ili svet ovdje na zemlji ili blažen gore na nebesima!

9. Milost

Isus govori:
Ti dolaziš često k meni mislima i osjećajima, koji ti duh i srce samo smućuju. Ti se mučiš, kako da nađeš riječi i čuvstva, da se što bolje pripraviš na svetu pričest. Kako te samo uzrujavaju tvoje svakidašnje male pogreške!... Kako si malodušan zbog tvojih nedostataka... Razmišljaš i razmišljaš, koja bi sve dobročinstva mogao od mene isprositi?... ljubiš mir duše, jer si rastresen, jer nisi pobožan... Znaš li, kakav će biti konac pjesme?... Ti se konačno pitaš pun straha i brige, ne bi li ipak bolje bilo, da me ne pohađaš, da me ne primaš...
Tu moram posredovati! Ja te moram konačno osvjedočiti o tome, da ti razveseljuješ moje srce svaki put, kad god dođeš k meni bez teškog grijeha. Zašto? Jer dolaziš pred mene u dragocjenom odijelu - posvećujuće milosti.
Da znaš, kako rado moj pogled tada na tebi počiva!... da znaš, kako si mi mio! koju li slast donosi mom srcu tvoj pogled!...
Zaodjenut milošću, ukazuješ se mojim očima u tako dražesnoj krasoti, da me njom upravo začaravaš! Da, lijepi su moji anđeli na nebu... divna je ljepota svetaca u mom raju... no ni tvoja ljepota u posvećujućoj milosti ne zaostaje mnogo za njihovom.

Moja milost resi te mojom vlastitom čistoćom... Poklanja ti nešto moje vlastite svetosti i postaješ tako - iako si već od naravi krasna slika mene samoga - po milosti postaješ još znatno ljepša, sjajnija slika, koju ja mogu samo s ljubavlju promatrati. I ti još hoćeš, da se ja ne veselim, kada dođeš?...
Nikad ti ne pristaju ljepše slatka imena: prijatelj, dijete, zaručnik, nego kad si kod mene!...
Tada sam ja tvoj prijatelj, koji s tobom pouzdano govorim... zaručnik, koji ti jedini prinosi nježnu ljubav... otac, koji pruža ruke svoje za tobom, da te privuče k svome srcu... A ti se možda podaješ ludom strahu, koji umjesto da te privodi k meni - udaljuje te od mene.
Razumije se, da sam ja tvoj Bog; međutim, koliko god i je milo tvoje klanjanje, kudikamo mi je milije i vrednije tvoje djetinje pouzdanje. Bez dvojbe zahtijevam od tebe da klečiš pred mojim licem u svoj poniznosti,a to jedino iz tog razloga, jer vježbom u poniznosti rasteš u milosti... i tako rastući u milosti postaješ mi miliji, draži, dopadniji.
Ti možda i ne slutiš, da ja imam i na zemlji jedno nebo... To nebo si ti!... Što je milost... ti to nikako ne možeš dokučiti; ja naprotiv poznajem svu njezinu ljepotu... ja cijenim njezinu potpunu vrijednost... A ja, Bog tvoj, ne mogu drugo, no da je s udivljenjem i blaženstvom promatram! Ti stojiš ovdje narešen milošću: a ja opažam u tvojoj duši rajsku harmoniju... ja otkrivam u njoj takva čudesa, da kod toga i sama divota moga svemira potamnjuje ili bolje reći gubi se... ja promatram ondje Presveto Trojstvo, gdje boravi kao u svom vlastitom hramu.. Kao da stoluje na svom vlastitom prijestolju... Dá, još više! Da se dogodi - što je međutim, posve nemoguće - da bi ja jednoga dana morao ostati lišen cijelog nebeskoga dvora... to bi mi ti

sam dostajao: tako plemenit, tako mio, tako vrijedan si ti!
Moli, moli se, da dobiješ bolji pojam, jasniju spoznaju o tome, što je milost! Tek onda ćeš shvatiti, zašto te ja tako jako ljubim, ma da si sam po sebi siromašno, slabašno stvorenje!
Ova nadnaravna ljepota, ovaj nebeski sjaj, dä, ova božanska dražest, mogu u tebi toliko porasti, da nadilaze svaku pomisao ljudsku. Pa srazmjerno s porastom milosti raste ujedno i ona privlačna moć, koja me privlači k Tebi. Pa da bih imao s tobom sve veću radost, trudim se u svakoj danoj mi prigodi, da te obogatim još većim obiljem milosti. A to može biti samo onda, ako mi ne uskratiš svoje suradnje i ako me ne odbiješ...
Misli često na to, dušo moja! Koliko neiscrpivo vrelo utjehe mora biti za tebe ova misao!
Novu i veću ljepotu milosti primaš ponajviše onda, kada primaš svetu pričest.. Kad prisustvuješ svetoj misi ili kad me pohađaš... ali i svaki put, kad samo na me pomisliš... kad probudiš čin ljubavi... kad izmoliš časovitu molitvu... kad me iz daljine ili izbliza pozdraviš... kad se prekrižiš ili mi se pokloniš... dá, svaki put, kad svoju ćud obuzdaš... kad zle sklonosti nadvladaš, kad šuteći podnosiš poniženje, kad s odanošću podneseš koju malu bol ili ako samo na nešto pobožna i dobra pomisliš i želiš; jednom riječi vazda, kad god ti za mene nešto dobra učiniš, pa bilo to baš i najneznatnije.
Da se tada uvečer možeš vidjeti u kakvom ogledalu duše: snebivao bi se od čuđenja, koliko si mi postao miliji, ljepši, ljupkiji u mojim očima i kako te upravo radi toga veoma ljubim...
Ali jedno je istinito - a to moraš čuti za vlastito svoje

spasenje: često puta ti sam više ili manje kvariš djelo, što sam ga u tebi započeo. Ti se ne žacaš svagdašnjim svojim pogreškama i nedostacima potamnjeti ovu milost, koja je tako dragocjena, uzvišena, sjajna. A i ja se nikad ne umaram... dolazim uvijek ponovno sa svojim milosrđem, da sve iznova popravim i uredim. Katkad dođeš u takvom stanju na svetu pričest, da te moram samo duboko sažalijevati... Milost doduše nisi izgubio... ali po kakvu si blatu vucario ovu krasnu haljinu! A ja?.. što radim ja? Da se mognem i dalje radovati promatrajući ljepotu tvoje duše, ispirem sam svojom krvlju sve njezine mrlje... i vraćam je opet u prijašnju njezinu ljepotu... Moram ti svakako još jedno spočitnuti. Reci mi, ne vodimo li nas dvojica nažalost i prečesto pravi boj jedan protiv drugoga?... i ne traje li ta bitka često puta i po viša tjedana?... Ti zato, da blatiš odjeću milosti - a ja, da je nanovo čistim... Ti, da je na komade razdireš... a ja, da je opet krpam... ti... ah ti.. ali dosta!

Priznaj, nije li doista tako?

U dušama, koje žive u mojoj milosti, nalazim ja svu svoju radost ,dá - ponavljam ti to - svoje nebo na zemlji. No jedno moraš uvažiti: ti sam nisi mi u tome neophodno potreban! Tebe osobno ne trebam... Ja sam Bog... dostaje mi samo jedna riječ, da stvorim cijele čete duša, koje bi bile pripravne da zauzmu tvoje mjesto u mom srcu, u slučaju da si ti toga nevrijedan. Uči se zato visoko cijeniti milost, jer čim je izgubiš, postao si za me predmetom odvratnosti i prijezira.

Želiš li dakle vazda sačuvati milost i na taj me način razveseliti i napuniti me ljubavlju k tvojoj ljepoti, tada čini, što ti kažem:

Moli se, bdij, radi, trpi i ljubi!

M o l i s e ! - ali ne zato, da zadovoljiš svoje izvjesne želje, koje se u tvom srcu rađaju prije iz lijenosti nego iz kreposti, već se više moli, da se milost u tvojoj duši iz dana u dan sve više usavršuje i umnožava. To je glavno! Uostalom, imaš li ti u svome životu više ili manje trpjeti, to ne znači mnogo! Najvažnije jest i ostaje najvažnije, da si vazda u mojim očima po milosti lijep, uvijek čist, uvijek pun milja!...

B d i j ! - promisli dobro: kad je milost nešto tako dragocjeno, to će đavao voditi protiv tebe to ogorčeniji rat, da ti je oduzme. Moraš se boriti s lukavim, podmuklim neprijateljem. Jedna jedina najmanja neopreznost može dostajati, da te liši tvoga blaga... Znaš li, što je već mnoge upropastilo? Bio je to samo jedan pogled... jedna riječ... jedno čuvstvo... Neprijatelj neće nikad od tebe unaprijed zahtijevati, da mu vrata širom otvoriš i da ga dočekaš raskriljenih ruku... Ne, njemu dostaje mala pukotina!... Ostalo dođe kasnije samo od sebe. Budi stoga na oprezu! Boj se đavla, svijeta i samoga sebe, jer blago, koje posjeduješ, nadilazi znatno više svaku i samo zamišljenu žrtvu.

R a d i ! - Milost je dakako moj dar, ali ona je ujedno i moja nagrada za vjernu tvoju suradnju. Ne propusti ni jednog dana, a da ne radiš više ili manje oko njezina umnoženja i poljepšavanja. Radi na tom, da obuzdavaš svoje strasti, osobito onu, koja je u tebi najjača. Nastoj oko toga, da nasljeduješ moje kreposti. Trsi se, da iskazuješ bližnjemu dobročinstva. Radi, koliko možeš da braniš i podupireš pred svijetom moju stvar. Radi svim duhom, svim srcem, svom misli i voljom svojom. Nagradu za svoj trud naći ćeš u umnožavanju tvoje duhovne ljepote.

T r p i ! - Gorka moja smrt i muka čvrsta su podloga obilju mojih milosti. Ja sam onaj, koji sam učinio, da je po mojoj krvnoj žrtvi opet procvala neka izgubljena rajska ljepota... i bez žrtava se ona ne može u dušama ni podržavati, a ni umnožavati. Neka ti bude zato dragocjeno ono vrijeme, koje moraš u križu sprovesti! Ti ga ne možeš nikada dosta procijeniti, jer je to vrijeme - vrijeme milosti! Žalosti te pomisao, da bi tvoje suze mogle pasti na neplodno tlo... Ah, združi ih s mojom krvlju, tako će one teći u tvoju dušu i ona će pred mojim očima postajati uvijek sve ljepša i dragocjenija.

L j u b i ! - Samo jedno srce imaš. Budi hrabar!
Iz ovog srca mora izvirati nastojanje, koje te mora nagoniti, da stekneš nove milosti. Znaš li ti, što moraš najviše ljubiti?... Gledaj mene u Hostiji! Tu imaš predmet svoje ljubavi i najčišće i najživlje vrelo svake milosti. Obilje tvojih milosti bit će vazda u razmjeru tvoje ljubavi prema sakramentu ljubavi! Čim više je tvoj život prožet euharistijskim duhom, s tim će sjajnije moja milost sjati u tebi. Što više pripadaš Isusu, to više će i Isus biti tvoj!...

M i l o s t ! - Milost je svjetlo! - ali ja sam sunce. - Milost je toplina - a ja sam oganj. - Milost je ljepota, ali ja sam vječna ljepota. - Milost je ljupkost i dragost, ali ja sam bivstvena ljubav vječnog Oca!
Zato dođi, daj mi svoje srce!... Dođi, daj mi svoju ljubav... dođi, uroni u dubinu moga srca i zaboravi sve drugo osim moje ljubavi. Tada ćeš tek pravo shvatiti, što znači...: u milosti Božjoj živjeti!...

10. Posrednik

Spasitelj nije dovršio veliko djelo spasa, kad je s Maslinske gore put neba uzašao, da se vrati k Ocu, već On to neprestano i stalno nastavlja u presvetoj Euharistiji.. Pomoću Svoga sakramenta učinio je Sebe ovdje prijateljem pojedine duše. On svaku vodi, ravna i upravlja u njezinom putu u nebo. On se združuje s njome, kad je hrani presvetim Svojim Tijelom, napaja Svojom Krvlju i time je čini dostojnom neba. Zato bez Isusa nema života milosti... nema vječnoga života. Hoće li kršćanin provoditi život milosti, to se mora hraniti Tijelom i Krvlju Isusovom... mora se poslužiti Isusom kao posrednikom.
Kako je utješna za nas ova istina! Koje li sreće, kada smijem misliti, da sam siguran da ću doći u nebo, ako udarim putem koji me vodi preko tabernakula... siguran sam da ću omiljeti Gospodinu, kad sam združen s Isusom. Kada sam s Isusom združen, tada njegove zasluge postanu mojima, i po tim zaslugama postizavam pravo na vječno blaženstvo... Mene tako siromašnog nedostojnog i grešnog preobražava Spasitelj tako, da postajem u očima Božjim i Presvetome Srcu nešto dragocjeno... nešto što zaslužuje nebo.
Isus je posrednik između Boga i ljudi - između neba i zemlje. Kako se je On, Svemogući Bog, snizio do čovjeka, tako On i čovjeka uzvisuje do Boga... Kako je Bog zemlju učinio svojim stanom, tako je i nebo učinio stanom ljudima.
Spasitelj je posrednik, koji me tijesno združuje s Bogom samim i svemu mom djelovanju daje vrhunaravnu vrijednost. Nema misli, nema riječi, nema djela, pa bila to još tako neznatna, koja ne bi bila dostojna da

se Isusovim posredovanjem prikažu Bogu i da ih On primi s ugodnim mirisom.
Da nam to vjera nije objavila i da nas to vjera ne uči, tko bi se mogao i zamisliti u takvoj ljepoti?... Tko bi od vas, o vi zastupnici i učitelji naše kršćanske filozofije i znanosti, koji bi od vas ikada i slutiti mogao, da se ovakve promjene mogu događati pomoću one male Hostije?... A što ću sada reći o sebi samome?... Ah, mada su mi poznata sva čudesna djela posredovanja Isusova, ja ih ipak zaboravljam, ja ih zanemarujem... nažalost, malo se njima koristim za spas siromašne svoje duše.
Kod svega što činim, polažem odviše važnosti na onu vrijednost, koju ja sam pridajem svojim djelima. Ali ne pazim na onu vrijednost, koju one postizavaju time, što prolaze kroz Isusove ruke. Otuda onda neprestane moje tužbe i strah: da naime ništa dobra ne činim, da ću praznih ruku doći gore i da ću konačno biti na sudu Božjem zauvijek osuđen. O koliku li štetu nanosi duši zaboravljanje izvjesnih euharistijskih istina!
Isus ne boravi samo poradi toga u svetoj Hostiji, da mu se klanjamo, već više radi toga, da nam daje dobročinstva. Prezirati Njegovu dobrotu, ne bi značilo ništa drugo, nego vrijeđati Njegovo Srce bezobzirnošću. Ne nastavlja li Spasitelj na zemlji svoju misiju u presvetoj Euharistiji? Kakva bi to bila uvreda i ludost od ljudi onog doba, kad je Spasitelj među njima na zemlji boravio, da nisu ništa od dobrote Spasiteljeve molili i očekivali! Posve to isto bi i danas bilo! Spasitelj boravi i danas uistinu bivstveno nazočan među nama, jer je On prisutan u Presvetom Oltarskom Sakramentu.
Ljubav Isusova nije isprazno čuvstvo. Da nije za mene

ništa učinio, ne bi me ljubio. Ne dam li Mu priliku, da mi iskazuje dobročinstva, tada Ga sam sprečavam, da mi iskaže Svoju ljubav. Grijeh je, ako ne ljubimo Boga, a sveti ga Pavao nazivlje prokletstvom! Ali Božju ljubav odbacivati, od Spasitelja se ne dati ljubiti, kako da to nazovemo?
Ima li u ljudskom govoru riječi, kojom bi se mogla označiti ludost onoga, koji sputava Svemoćnost Boga, koji ga tako strastveno ljubi?...
Predobri Isuse, ne ostavljaj nikad svoje bijedno stvorenje bez Svoje ljubavi! Jesam li ikad počinio ludost, da sam svojom slabom vjerom ovu darežljivost Tvoga Srca uistinu priječio, a Ti mi oprosti te vladaj i upravljaj Svojom ljubavlju u mom srcu. Ta ja Te tako nužno trebam!
Sveta Hostijo, neću te nikada više zanemariti. Ubuduće ću Te marljivo pohađati, vazda ću Ti svoje dnevne poslove posvetiti: misli moga duha... djela mojih ruku... svaki i najmanji trud i napor. Milostivo Te molim, o Isuse, primi sitni moj rad i položi ga svetim Svojim rukama pred prijestolje neizmjernog Veličanstva moleći Ga, da mi znojem orošeno čelo svaki dan osvježi rosom milosti i kreposti.
Jednako ću Te ubuduće rado i često primati u presvetoj pričesti, moj Spasitelju. Pa kad budeš u mom srcu, zavladaj osjećajima, koje gajim u svom srcu za sve moje misli... za rođake... za sve, koji mi dobro žele i čine... ali i za sve one, koji mi možda nisu po volji... Primi milostivo svu moju privrženost, preljubljeni Isuse, i žrtvuj je Bogu s ljubavlju Svoga Srca; moli Ga, da upali u mome srcu onaj oganj, koji će spaliti svaku sklonost Tebe nedostojnu i pretvori je u pepeo.
Nadalje - marljivo ću polaziti k svetoj misi. To je

svečani čas predragocjene Krvi i božanske ljubavi. Pa kako da Ti u tom času rado ne prinesem sve boli i svoje suze. O Isuse, pomisli, ako je moj život ostao nažalost bez dobrih djela, ali je zato bio bogatiji križevima i trpljenjem. Združi s Tvojom žrvom sve, što sam u prošlosti trpio, što imam trpjeti i ono, što će mi još budućnost donijeti da trpim. Upotrijebi sve to za žrtvu paljenicu pred licem vječnog Oca i izmoli mi kod toga, da se milosrdni Bog ne spominje više mojih nedjela, te da me učini dionikom onih milosti i oproštenja, koje je tako bogato prosuo zemljom, kad je na križu ispustio Svoju dušu.

11. Požrtvovnost

Ime Isusovo! premalo pazimo na veliko značenje tih riječi, kad ih izgovaramo. A ipak kod tih slatkih riječi ne smijemo misliti samo na Isusa, već se moram sjetiti i Njegovih savršenosti...
Vjerujem li u nazočnost Isusovu u Presvetom Sakramentu, tada ne smijem zaboraviti, da je ondje s njime istodobno združena Njegova mudrost, Njegova svemoć, Njegova ljepota, a nadasve Njegova požrtvovnost. Ako su u presvetoj Euharistiji sadržane sve Njegove savršenosti,to se tamo na osobit način ističe i Njegova požrtvovnost, i tu se duh požrtvovnosti izlijeva u moje srce svaki put, kada se pričestim.
Što iz toga slijedi? Ništa dugo, nego da božanski duh požrtvovnosti tj. Isus, koji se za me žrtvuje, živi u meni. Prema tome dakle: budući da uvijek ostaje istina, da se po svetoj pričesti najtješnje združujem s Isusom, da smo jedno, prema tome morao bi biti i duh požrtvovnosti sa mnom jedno. Da, ono raskidano,

izmučeno i raspeto Tijelo... ona sveta Krv, što je potocima tekla pod udarcima strašnoga bičevanja i probodom čavala, ona smrtnom borbom mučena duša... zar da ne proizvedu u mojoj duši duh, vrhunaravni osjećaj, pravi život požrtvovnosti?
Ali kako je uistinu? Živim li ja životom požrtvovnosti? Volim li ja žrtve? Sviđa li mi se križ? Koji užitak nalazim u trpljenju?
Kako to, da sveta pričest ne proizvodi u meni duhovnih učinaka? Moram priznati, da imam poslije pričesti kao i prije nje jednaku odbojnost prema križu i trpljenju, isto nagnuće k udobnosti, jednako zadovoljavam svoje strasti, svoje osjećaje. Kako da se to protumači? Bez sumnje je, da će Isus ostaviti nešto od Sebe u onoj duši, koja Ga prima! Zašto dakle ostajem uvijek isti poslije mojih pričesti kao i prije njih?... Zašto sam i zašto ostajem neprijateljem svake žrtve?...
Kolika je to sramota za mene! Već tolike godine primam svete sakramente... a unatoč toga čine mi se putevi na Maslinsku goru i na Kalvariju još uvijek nepoznati. Za mene je Isus Bog, dakako, ali Bog, koji nije nikad trpio! On je ljepota, ali ljepota, koja nije bila nikad nagrđena, kojoj nisu pljuvali u lice, niti je udarali po obrazu. On je mudrost, ali mudrost, koja nije nikada osvanula odjevena u odijelo luđaka. On je moć, ali ipak onakva moć, koja nije bila nikad sputana u lance poput zločinca. On je dobrota, ali onakva dobrota, koja nije bila nikad zasićena nezahvalnošću. On je život, ali onakav život, koji nije morao nikada iskapiti kalež smrti. On je Isus... ali nije požrtvovni Isus.
Ne znači li to Isusa tek napola poznati? napola razumjeti?... Pa kako će tu moje srce biti dostojno da Ga primi, a ipak bi to moralo? Pozivam Ga da dođe k

meni... širom Mu otvaram vrata svoga srca... da, kako želim, koliko Ga molim, da me napuni svim Svojim savršenostima... ali da zamolim i za Njegov duh požrtvovnosti, na to ne mislim, to mi ni na pamet ne dolazi... Na taj način - možda i ne misleći na to... postavljam uske granice Njegovoj darežljivosti. A Isus, koji ne poznaje granica, kad nam želi pokloniti Svoju ljubav, prođe mojim srcem sasvim žalostan, ostavljajući za Sobom samo lake tragove Svog posjeta.

Sad sam konačno našao ključ dugotrajnom mom duhovnom siromaštvu... sada tek razumijem i znam, zašto sam još uvijek na najnižem stupnju savršenosti i svetosti.

Istina je, ja već mnogo godina primam svetu pričest... ali gdje su moje žrtve?

Moje je srce još toplo od žara božanske Isusove Krvi, koju sam primio u svetoj pričesti, a eno gle, već se javlja u njemu sebeljublje, prijezir, srditost i oholost... A zašto? Upravo radi ničega, radi kakva prigovora, radi neznatnog protivničkog mišljenja ili poniženja. Usne su moje u neku ruku još orošene Krvlju Isusovom... a onamo se već počinjem tužiti... Zašto? jer me je snašao kakav križić. Moje oči su još zabliještene ljepotom i čistoćom snježno-bijele Hostije, a već s prijezirom oholo gledam ovog i onog, jer me je malo uvrijedio ili pak jednostavno zato, što ga ne mogu trpjeti.

Prije nekoliko sati primio sam pod krov svoga tijela moga Boga!... a začas već tražim svakovrsne zabave, oblizavosti, sjetilne užitke ili pomišljam na to, da se uklonim svakom trpljenju, svakom poniženju... Isus je ušao u moje srce s duhom Svoje požrtvovnosti... a ja?... Bivam nestrpljiv u najneznatnijoj neugodnosti, u najneznatnijoj neprilici... Nesretan sam pri pomisli, da

bi me mogla stići bolest... već drhtim kod same pomisli na smrt.

Kako bi sve drukčije bilo za mene, kad bih razmislio, da je Isus u Svom Oltarskom Sakramentu - Isus požrtvovnosti! Kolikim je dušama žrtva postala nekom potrebnom čašću i veseljem. Ja ih promatram, ja im se divim, ali dalje više ništa. Zašto ne ispitujem temelj njihova nadnaravnog nagnuća? Zašto ne istražujem uzrok onoj njihovoj čudorednoj ljepoti? Zašto se ne trudim saznati, u kojoj su školi tako dobro odgojeni? Da mi je zaista stalo do duha požrtvovnosti, kojemu se divim kod drugih duša, odmah bih promijenio svoj način primanja svete pričesti... Polazio bih k Isusu veledušnim srcem... sasvim drukčije bih se pripravljao na to, da se krijepim Tijelom, koje je za mene mučeno i ubijeno bilo; svoju žeđ utažio bih Krvlju, koja je bila prolivena krvničkom rukom; tada bih bio zadovoljan da smijem primati Isusa, pa makar mi dopustio da osjetim oštro Njegovo trnje i čavle, da, i samu sulicu... tada bih Ga učinio jedinim i neograničenim gospodarom cijeloga mog žića i bića; dao bih Mu pravo da posve raspolaže s mojim sposobnostima, a napose s onom sposobnošću, koja mi omogućava da trpim i žrtve doprinosim... Moram priznati, da sam bio uvijek hladan i tvrd prema Isusu. Iz toga slijedi, da je bio i požrtvovni Isus prema meni tako malo veledušan... Trpljenja sam se plašio... A ipak nije Spasiteljev običaj da plaši duše...

Dobri Isuse, Ti žrtveno janje ljubavi, Ti živa žrtvo, prekasno sam Te upoznao! Unatoč mojih pričesti i pohoda u Presvetom Sakramentu dosad još nisam imao pravi pojam o Tvom oltarskom sakramentu. Ne, nisam ni slutio, kako Ti vruće želiš, da s presvetom Euharistijom uliješ u dušu i duh požrtvovnosti.

Premalo sam mislio na to, da je Hostija živi spomen Tvoje gorke muke i smrti. Ja sam Te rado primao, trudio sam se da Te ljubim, ali ipak duboko u srcu čuvao sam neku tajnu odbojnost prema svakom trpljenju. Ja sam Te tražio u dvorani posljednje večere, a Ti si me iščekivao na brijegu Kalvarije!... Da, ondje si Ti bio, tamo si me strpljivo iščekivao, da naš vez učiniš savršenim... Međutim, ja nikada do sada nisam bio toliko srčan, da pođem onim krvavim putem...

Pobijedio si me, moj Spasitelju! Neka me se doimlje moja slabost ne znam kako, otvaram ti posve moje srce moleći Te; dopusti mi, da se smijem za Te žrtvovati. Dođi, uvijek živo, uvijek žrtvovano Janje!... dođi, preobrazi moj život uzvišenošću Tvojih boli. Uvjeri me o potrebi naknade za tolike grijehe, kojima sam okaljao svoj život. Uči me trpjeti kao kršćanin, trpjeti bez mrmljanja. Uči me, kako da sve svoje sile i sposobnosti podvrgnem bremenu križa. Zasladi mi žrtvu, ako se duh izgubi u tami ove tajne... ako mi srce otvrdne u žalosti... ako samoljublje stenje pod udarcima ponižavanja... kada tijelo oslabi u bolesti...

Dođi! Ah, da se već jednom mogu od Tebe naučiti očuvati mir srca usprkos svih protivština, ostati vjernim u Tvojoj službi i kraj svih nepravednosti svijeta... kraj oskudice i siromaštva... kraj zapuštenosti od nemilosrdnih i nezahvalnih... među trnjem zajedničkog života... u protivljenju prema poslušnosti... u žalcu klevete... napokon pod udarcima svih kušnja, koje Ti meni uopće možeš poslati za čišćenje moje duše.

Dođi, dobri Isuse, sjedini me sa Sobom što tješnje. Združi moj život s Tvojim tako, da odsad budu oba samo jedna jedina žrtva. Razori i uništi u meni svaku grešnu zemaljsku ljubav, svaku preveliku ovisnost o

meni samome, kao i sve što se Tebi ne sviđa. Ti si umro radi mojih grijeha, radi mojih si grijeha prikazao žrtvu na križu - o da mogu pomoću Tvoje ljubavi zauvijek živjeti od duha euharistijske žrtve!

12. Što će se sa mnom dogoditi?

Moji su dani odbrojeni!... Još koji čas i počet ću se boriti sa smrću... Gdje?... Ah, možda u mome krevetu,koji mi je svaku večer pružao nešto počinka... Tamo ću drhtavom rukom poseći za križićem, što ga uvijek nosim uza se... Po posljedni put ću ga poljubiti!... A tad će dobri moj Spasitelj - ja se nadam - osobno doći k meni, da me tješi, da me jači... Još ću Te jednom vidjeti, o mila, sveta Hostijo! Ali ne više u mojoj crkvici već u mojoj skromnoj sobici... Neću je vidjeti okruženu zlaćanim tracima pokaznice već u rukama svećenika, koji će mi ususret doći s riječima: »Primi brate, poputbinu... da te čuva!«... A tada?... a što onda?...

Pomisao na smrt sama je po sebi nešto strašno; to je najteža žrtva, koju Božja pravda od ljudske naravi zahtijeva... Poslije toga dolazi sud! - Isus će sam biti moj sudac!... Cijeli će moj život staviti na svoju vagu, koja će pokazati posve pravo i točno će sve ispitati i odvagnuti... a tada će pasti neopoziva osuda: »Ili nebo ili pakao«... trećega nema. A što će se tada sa mnom dogoditi?...

Istina je... imam tisuću uzroka, da se bojim, da drhtim? - Ali zar nemam još više uzroka da se nadam?... Razumije se, da mi mudrost Isusova ne otkriva ništa od moje vječne sudbine... ali Njegova dobrota?... je li ona nijema ostala? Zar mi nije dala nebrojeno znakova i dokaza, da me napuni najvećom nadom?... Bojim li se

dakle drhtim li, dobro je to i korisno. Ali ako se nadam, pouzdavam, to je kudikamo bolje!... Nije li ufanje ljepše i plemenitije od straha?... Spasitelj je ustanovio presvetu Euharistiju, da srca Svoje djece tješi i jači. A gdje i kada je i što ustanovio, da Svoju djecu ražalosti ili da je strahom napuni?... Što će se dakle sa mnom dogoditi?...

U presvetoj pričesti učinio se Isus mojim suputnikom, mojom potporom, predmetom moje ljubavi... Za svega mog života pomnom se brigom za me brinuo, pa zar bi se moglo Njegovo srce promijeniti baš na mom smrtnom krevetu?... Zar da bude ravnodušan prema meni, kad se sa smrću borim?... Zar da se Bog ljubavi u tako odlučnom času promijeni za me u Boga straha?

Ne, ja sam čvrsto uvjeren u protivno. Vjerujem, da koliko god raste moja potreba za pomoći, toliko raste i ljubav Isusova prema meni. Ako je Isus bio odan mojoj duši do sada - a u to ne sumnjam - tada će se ova ljubav i ova odanost u času moje smrti udvostručiti i beskrajno povećati.

Je li mi zato porebno još da se kajem?... On će mi dati pokajanje. Nemam li možda potrebnu odanost, da pridodam tu posljednju i najtežu žrtvu, siguran sam, da se Isus već pobrinuo, da mi je ne ponestane. Trebam li pomoći da se borim protiv đavla, doći će Spasitelj sam, da se za me bori. Ove mi je milosti do sada Spasitelj sam obilno darivao, pa zar da mi ih u času smrti uskrati? Zašto ja ne bih smio u smrtnome svom času posve računati na Isusa?... Možda zato, što je u tom času nužda najveća?... Pa u nuždi da me ostavi?... Zar bi to bilo dostojno moga dragog Isusa?

Što će dakle biti sa mnom?... O ja znam, što će moj dobri Spasitelj učiniti u času smrti! On će tada svu

ljubav, svu dobrotu, sve milosrđe kojima me je za vremenitog života obasipao, združiti u mome srcu, u mojoj duši: ova ljubav, koja je morala mnogo puta ljuti boj biti, da u meni sačuva milost, da mi osigura nebo! Ta će ljubav, ako je ne odbacim, tada pogotovo htjeti odnijeti posljednju, odlučnu pobjedu, a tada ću blaženo umrijeti... u Isusovu naručju... umrijet ću u vatri Njegove ljubavi.

Božanski Spasitelju, pomisao, da bi me Ti mogao u času moje smrti ostaviti, nepodnošljiva mi je. Zar da ima Tvoje euharistijsko veledušje samo tu svrhu, da duše posvećuje dok su na ovom svijetu, a da ga uskrati u času, kad ih treba privesti u nebo?... Pripisivati takvo što Tvome Božanskom Srcu, zar to ne bi značilo bolno ga vrijeđati?... No, dobri moj Spasitelju, neću nikada to misliti, da si mi s velikim darom presvete Euharistije htio dati samo mač za boj... nikada neću vjerovati, da mi nisi u Svome ciboriju ostavio zalog vječne slave.

Sud Božji!... A što će se tu sa mnom dogoditi?!... Bog, koji će me suditi, nije nitko drugi nego Isus... Isus iz Svetohraništa... Isus vječne, neizmjerne ljubavi!

Poslije smrti morat ću dakle osvanuti pred ovim sucem! - Pa bila njegova strogost još tako velika - kao Bog i mora biti neizmjerno pravedan, ipak će to biti isti Isus, koji je nazočan ovdje preda mnom u Svetohraništu. Bit će mi dakle sucem onaj Bog, koji me je oduvijek ljubio... koji je poradi mene na zemlju sašao, čovjekom postao, trpio i umro na križu. Bit će mi sucem Bog, koji se za svega mog života trudio, da me posveti svojim milostima, da me učini savršenijim i da me obogati svojim vlastitim zaslugama... a sve to konačno zato, da me u nebo dovede. Moj sudac bit će Bog, koji je uvijek težio za časom, kada će me moći

privinuti na svoje srce i da se nikad više ne rastane od mene. Moj sudac bit će pravedan Bog, pa upravo jer je pravedan neće mi nikada i nikada isticati moje teške grijehe, koje je već Svojom Krvlju pomrsio, a još manje nedostatke i lake grijehe,koje sam iskreno okajao; On neće nikada izreći osudu vječne kazne ondje, gdje je već prije podijelio oproštenje; moj sudac bit će Bog, koji mi je udijelio Svoje vlastite zasluge i blago prije nego me je pozvao na Svoj sud. Ako mi dakle ne može dati nagrade za kreposti, kojih nemam, a On će mi je dati radi zasluga Svoga gorkog trpljenja i gorke smrti, kojima me je nadario i na taj me način učinio neizmjerno bogatim.

Pa zar da se izjedam od slijepog straha pri pomisli na takvog suca? Zar da sav skršen tražim svoj put hladnom i tamnom noći?... Ne! Podići ću svoj pogled prema nebu, razveselit ću se jasnom zvijezdom nade, koja mi se tamo smiješka...

Poslije suda izreći će se osuda: Ili pakao! Ili nebo! O, taj strašni ili - ili!... Što će biti sa mnom?...

Nije pakao za mene stvoren, već za đavle i anđele njegove! Isus će zato u svemu nastojati, da ne dođem u pakao.

No, nebo je za mene stvoreno od početka svijeta. Zato će Isus sve učiniti da dođem u nebo.

Da dođem u pakao, morao bih umrijeti u smrtnom grijehu, a da dođem u nebo, moram umrijeti u milosti Božjoj... No, pa kako ću umrijeti?... U smrtnome grijehu?... U smrtnome grijehu da umrem ja, koji sam tako često primao svetu pričest? Ja, koji sam svaki dan Spasitelja uvjeravao, da Ga želim sve više ljubiti? U smrtnom grijehu da umrem, gdjeno sam koliko sam mogao živio od presvete Euharistije? Može li se to i

pomisliti? Da se izgubi duša koja je mrzila smrtni grijeh... Koja voli umrijeti, nego smrtnim grijehom Boga uvrijediti?... Koja nastoji kreposno živjeti i na svaki način postići svoj vječni spas?... A bi li to moguće bilo, da bi, dobri moj Isuse, u dobroti Svojoj jednoj duši, koja se iskreno ispovijedila, onda još htio spočitavati grijehe koje je zaboravila ili ih nije spoznala? Bi li Ti mogao to učiniti?...

Ja dakle da dođem u pakao?... Ja?... Ne, ne, ja naprosto neću u pakao - i nadam se, da neću u njega doći. Što će dakle biti sa mnom?...

Moju budućnost prepuštam Bogu... Sve polažem u Njegove ruke. Međutim, trudit ću se da preostali svoj život provedem u Isusovoj ljubavi. Njegovo Sveto Tijelo neka mi bude hranom, a Njegova sveta Krv neka gasi moju žeđ; zato mi je obećavao vječni život... i ja to čvrsto vjerujem. Sve više ću se zadržavati kod Svetohraništa, tamo ću si sagraditi svoju sjenicu; jer Isus je obećao, da neće nikog odbaciti od Sebe, tko dođe k Njemu... i to čvrsto vjerujem. Svakog ću dana prisustvovati žrtvi na križu - svetoj misi - jer Isus je umro, da mi otvori nebo, da ga imam zauvijek... to sve vjerujem stalno i nepokolebljivo. Živjet ću dakle zato, da Isusa ljubim...

Dobro!... A onda?... Onda ću i umrijeti u Isusovoj ljubavi... Njegova će me ljubav suditi... i doći ću tamo, gdje Isusa vječno ljube i u Njemu se vazda raduju anđeli i sveti - u nebo!... da doći ću u lijepo nebo!...

13. Nebo

Dobri moj Spasitelju, što ćemo raditi gore u nebu, kad budemo tamo zajedno. Razmišljam o tome češće. - Što ćemo raditi?... O, koliko toga nema ovdje na zemlji, što

bi moglo srce razveseliti! Prije svega - a to je moja najveća utjeha - mi ćemo se ondje gore savršenije ljubiti nego ovdje na zemlji.
Koje li sreće za mene, kada nećeš više trebati skrivati veliku tajnu Svoga Srca radi moje ograničenosti! Koje li radosti, kad će Ti napokon biti moguće, da se onakav kakav si uistinu sav i potpun, predaš duši koju si Svojom Krvlju otkupio - Svojim Tijelom hranio - onoj duši, kojoj do sada nisi mogao otkriti Svoje božansko lice.
A ja?... Koje li sreće za me, da ću Te napokon smjeti imati, Tebe, za kojim sam toliko godina čeznuo! Istina je, ja i ovdje dolazim k Tebi, pohađam Te, primam Te, ljubim Te!... Ali potpuno nisi još moj, jer Te mogu još uvijek izgubiti... a mogu se tako prema Tebi ponijeti, da bi me morao zamrziti. Osim toga u svetoj pričesti raspolažem samo par časaka sa bitnom nazočnošću presvetoga Tvoga lica - samo tako dugo, dok su prisutne svete prilike u meni - naprotiv na nebu... O Isuse, kad će ipak kucnuti taj blaženi čas?...
Od nas dvojice uvijek ja govorim, dok Ti šutiš postojano. Zar ne, dobri Spasitelju, tamo gore u nebu Ti ćeš rado govoriti sa mom? Što li mi sve nećeš imati reći! Jer ja već mnogo godina dolazim ovamo pred Tvoj oltar, a još me uvijek okružuje ista duboka tajna. Što dublje promatram svetu Hostiju - to manje je shvaćam. Dolazeći tako već dugo vremena u dodir sa uzvišenom, prekrasnom, ali za moj um nedokučivom tajnom, ćutim konačno ipak u sebi i neodoljiv zahtjev, da je prozrem. Htio bih je proniknuti upoznati - skinuti s nje veo, koji mi skriva tolike čudesne, otajstvene stvari. Zašto dopuštaš, da me još uvijek obavija tama ovih otajstava. Možda zato, da se kasnije mome začuđenom oku iznenada otkrije istina, te mi tako duša plane neopisivim zanosom.
Tad ću htjeti više toga znati. Svakako ćeš mi morati rastumačiti ovu Tvoju tajnu prema meni, koja je dosegla čak do smrti na križu... ah, zašto si me ljubio već tisuću godina prije nego sam postojao... zašto si između sviju načina, kojima si mi mogao iskazati Svoju veliku ljubav, odabrao upravo euharistijsku?... Kako to, da radi mene nisi nikad osjetio umor... premda... ah, Ti znaš najbolje...
Tada ću rado htjeti saznati, što si radio u Svom tabernakulu, kad si bio ondje sam... samcat... što si mislio, kad sam pred Tobom klečao; da li si mi i onda udijelio Svoj blagoslov, kad sam bio rastresen i kad sam jedva koju misao smogao za Tebe? Jesi li se i onda veselio, kad sam došao k Tebi s dušom punom grešaka i duhovnom bijedom svake vrste, - kao da sam gubom osut?... Jesi li bio i onda zadovoljan, kad sam Ti mnogo toga obećao, a da ni jednog obećanja nisam izvršio?... Je li te boljelo, kada su moji običajni pohodi Presvetom Sakramentu bili skroz površni ili sam ih uopće propustio učiniti? Radi mene možeš sada još šutjeti, dobri Isuse, ali zato budi spreman da bi gore na nebu sve otkriješ.
Ah, mnoge još zagonetke, mnoge tajne htio bih otkriti - ali Ti ih jedini znaš. Mnogim je dušama u dio pala sreća, da su Te ljubile serafinskom ljubavlju - meni je to bilo uskraćeno. Zašto si dopustio, da mi budu bure i oluje stalni pratioci na mom putu života, kojim umaći ne mogu? K tomu si mi još usadio u srce želju i čežnju, da u zatišju živim za Tebe!... Zašto, zašto si prepustio mome bijednom srcu onaj teški udarac - Ti znaš koji, onaj teški udarac, koji je moj život tako naglo promije-

nio?... Zašto si htio, da Te drugi više i srdačnije ljube, bolje poznaju od mene, dok sam ja vruće želio i težio da Te srdačnije ljubim i bolje poznajem nego to drugi čine?...
Dobri Spasitelju, zar mi nećeš otkriti i protumačiti tajnu Tvog euharistijskog života? Upravo o toj tajni htio bih sve znati, htio bih o svemu razjašnjenje. Ta Ti si ipak za me ustanovio presvetu Euharistiju. Zacijelo ćeš mi tada protumačiti, zašto se nikada nisi branio, kada su Te bezbožnici klevetama i svetogrđem vrijeđali, zašto nisi na anđeoskim krilima pohitio umirućima koji su neopisivo čeznuli za Tobom... Reci, zašto si dopustio - da umru bez utjehe svetih sakramenata?... Zašto su mnoge anđeoske duše tjedne i tjedne, godine i godine morale ležati i trpjeti na bolesničkom krevetu bez svete pričesti?... A što je postalo od onih svetih čestica koje je razbojnička ruka drsko otela iz Svetohraništa?... I što se je dogodilo sa Hostijom, koju je pakao u svojoj sotonskoj zloći ugrabio i služio se njome u svoje paklenske svrhe?... Dobri Isuse, Ti ćeš zaista misliti, da sam previše znatiželjan... međutim, pitam Te sve to zato, da saznam kako je daleko doprlo veledušje Tvoje strpljive ljubavi!
Moj će jedini posao biti gore u nebu, da Ti se vječno klanjam na podnožju Tvoga prijestolja. Ova uzvišena zadaća neće mi nikad smanjiti djetinje pouzdanje prema Tebi, već će mi naprotiv dati snage, da se uzdignem Tvome presvetom Srcu, u kojem su ključevi mnogih tajni, o kojima ja sada razmišljam.
Zar ne, dobri Isuse, tada ću vidjeti, što se dogodilo s tolikim molitvicama, koje sam obavljao velikom gorljivošću, ali mi ih do danas nisi uslišio... što se dogodilo s tolikim gorkim suzama, koje sam uz Tebe prolijevao... S bolima moje duše... S glasnim vapajima moga srca... S čvrstim pouzdanjem koje mi je obećavalo brzu pomoć... O reci mi, što si sa svim time učinio? Kojemu si od Svojih anđela sve to predao? Izgubiti se nisu mogle kod Tebe, ali odgovor na to nisi mi do sada dao. Zar možda zato, da mi kasnije, poslije moje smrti pokažeš, kako si sve u svojoj mudrosti dobro sačuvao i kako si sve upotrijebio na spas i oproštenje onih duša, koje sam možda prezirao, zanemirivao ili ih nisam uopće ni poznavao.
Tada ću tek vidjeti, zašto je ovaj ili onaj - ova ili ona zadobila na času smrti milost obraćenja i pokajanja - radi mojih molitava! Tada ću vidjeti, da je dobro sjeme, što sam ga posijao u neka srca, uzraslo i donijelo plodove - ma da i nisam toga zamijetio - jer sam se molio.
Upoznat ću, o Isuse, da su one tihe, svijetu nepoznate ure, što sam ih pred Tvojim sakramentom proveo - bile ure vanrednog apostolata! Držali su me beskorisnim, dapače duševno slabim ali Ti si me odabrao za tihi apostolat - za ovu veliku misiju!
Nato ćeš mi pokazati i duše, koje je Tvoja dobrota stavila pod zaštitu mojih molitava, da od njih odvratiš osvetu svoje pravednosti... Ja ih doduše ne poznam, tko su, ali tamo gore sačinjavat će one krunu moje sreće, moje radosti i blaženstva. Kako ćemo tada ondje naizmjence pjevati pjesmu vječne zahvalnosti. A cijelom će dvoru nebeskome dati stalni dokaz o vrijednosti i moći srdačne i ustrajne, nikad malodušne molitve Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu.
Dobri moj Spasitelju, gore na nebu Ti ćeš zauvijek prekinuti Svoju euharistijsku tajnu. Potpuno svjetlo Tvoje istine prosvijetlit će moju dušu i napunjat će je

jasnom radošću i neizmjernim blaženstvom. Pa kad Ti već ovdje na zemlji tako rado i velikodušno utišavaš težnju ljudskoga razuma za znanošću, gdje je on još zaokupljen zemaljskim mislima, a što li će mi tada istom biti Tvoja objava, kad će preobražena moja duša moći baciti pogled u uzvišene dubine Tvoje mudrosti, Tvoje svemogućnosti i Tvoje neizmjerne ljubavi.
Dobri Isuse, duh se moj zbunjuje... Bacam se danas pred Tobom na koljena... Prigibam svoje čelo do zemlje i klanjam Ti se do bezdna Tvoje poniznosti... i sutra, da, možda već sutra nosit ću na mom čelu rajsku krunu, gledat ću neizmjerno Tvoje Veličanstvo.

14. Raj

Kako mi je mila draga crkvica mog Spasitelja!... To je jedino mjestance na zemlji, gdje se mogu s Njime susresti i s Njime načas zajedno biti... Gdje moje srce nađe toplote i ljubavi... No, kako god mi je draga, nikako se ne mogu otresti žalosne misli, da će doći dan, kad će to sve prestati. Proći će možda još koja godina i stoljeća, ali jednog će se dana i posljednji hram razrušiti! A tada: ostajte zdravo vi oltari, Svetohraništa, sveti ciboriji, pokaznice, ostajte zdravo!... Ovdje je sve svršeno... dapače i sama je Hostija nestala... Isus je iščeznuo...
Daleko bilo od mene, da bih se poradi toga žalostio, ne, te me misli dapače napunjaju radošću! Jer nema li više Isusa na zemlji, dokaz je to, da ni ljudi nema više na zemlji, za koje bi se morao brinuti, žrtvovati, da ih spasi!... Dokaz je, da se je s dušama, koje su ga ljubile, vratio na nebo, da ih tamo gore u vlastitoj svojoj blaženosti usreći i učini blaženima.
Da, doći će taj sat... doći će posve stalno čas vječnoga

blaženstva!... No je li on možda već posve blizu ili je možda još daleko!... To ja neznam; ali jedno ipak znam: kucnut će on jednom i meni... da, meni bijednom putniku, koji se ovdje ne osjeća dobro... kojemu progonstvo donosi samo trnje i korov.
Veoma čeznem za komadićem raja! Kako bih bio sretan i s najmanjim mještancem na nebu!... Kada za tu čežnju ne bismo znali, ne bi trebali poznavati ni presvete Euharistije. Isusa ljubiti u presvetoj Hostiji, nešto je veliko! A ipak nije to ni izdaleka sve, jer će tek na nebu ljubav k Isusu biti savršena. Što mi je nekad srce činilo sretnim i zadovoljnim, danas ga više ne zadovoljava. Do sada su me zadovoljavale bijele prilike kruha, ali sada težim za življim, ljepšim svjetlom... htio bih Hostiju u odijelu nebeske slave...
Da, iznenada nalazim ovu Hostiju malenu, šutljivu, bez života... Moja duša naviknuta promatrati ovu euharistijsku poniznost, čezne za višim... Htio bih napokon vidjeti jednom i Njega, moga Spasitelja... svakako većeg nego je ova mala čestica... Moram Ga vidjeti, kakav On uistinu jest, moram Ga promatrati u svem sjaju i svoj veličini Njegovoj! Htio bih Ga vidjeti, kako mi sam dolazi ususret - da mi Ga više ne nosi ruka Njegova svećenika - već da dolazi rajskim putevima urešenim krasotom cvijeća vječnoga proljeća... tražeći moju dušu... kako me tu prepoznaje u četi svojih blaženika... kako mi ususret pruža Svoje ruke i poziva me, da pirujemo vječni pir... Htio bih čuti slatki Njegov glas, jer me ponekad žalosti, što nikada nisam dobio odgovor na moje prošnje. Zato jedva mogu dočekati čas, kad će mi reći prvu riječ... pa onda još jednu... i opet jednu... da se tako sve dalje do vječnosti sa mnom zabavlja.
Ova čežnja za rajem ne da mi mira. Isus je po svetoj

Euharistiji usadio u moje srce i dušu ljubav, koja neće ništa da čuje o zlom i grešnom svijetu, ljubav, koja jedino u Bogu i nebu nalazi svoj užitak... No, pritom mi dopušta, da samo djelomično kušam tu ljubav!... probudio je u meni natprirodnu glad... ali mi je dao samo djelomično moj kruh...

Sveta pričest! Jest ona je uistinu nešto veliko, ona je prekrasan dar!... Međutim, Isusa vidjeti, Njega slušati, k Njemu se privinuti, to mi u tom času nije dovoljno! Da se moja čuvstva zadovolje i usreće, za to treba nešto drugo nego su ove bijedne prilike kruha!... Hoću da vidim Isusa u Njegovoj pravoj biti, u otkrivenom Njegovu božanstvu, u vidljivom čovještvu - a ne u čednom, bijelom euharistijskom odijelu - ne - nego hoću da Ga gledam u kraljevskom plaštu rajskog sjaja i nebeske slave.

Kao siromašan zemaljski putnik zadovoljavam se Isusom u presvetoj Euharistiji, ukoliko je On kruh moga života, moja poputbina. No, na tom mojem putu nikada ne gubim ispred očiju misao, da sam ja u prvome redu stanovnik neba. Pa ako je zato u meni od dana u dan sve veća, sve življa ova težnja za slatkom srećom vječne domovine, za slavnim vladarem Isusom, koji će mi doći ususret vidljiv mojemu oku, da zadovolji moje srce, da ispuni sve moje želje - nije to čudo, jer su uzrokom tome nevolje i nesreće što me susreću ovdje na mom zemaljskome putu...

Isusa ljubiti! U tome se sastoji ljepota i život duše. Međutim, može li se Isus na zemlji savršeno ljubiti?... Ah, kako bi mogla biti savršena ona neznatna ljubav, što vlada između duše i Euharistije? Ljubiti ne znači samo »dati« nego i »primiti«! No, dobro! A dajem li ja Spasitelju sve što samo mogu? Dajem li mu sve, koliko

samo mogu dati. Dobijem li i ja od Isusa sve, što bi mi On mogao pokloniti?...

O da, On bi mogao mome srcu dati neizrecivu sreću, On bi mi mogao dušu zanijeti i vanrednim zanosom - ali On to ne čini!... On bi mi se mogao pokazati u svem Svom Božanskom Veličanstvu, kakav je u Svojoj biti - ili - mogao bi me usrećiti tu i tamo kojim blagim pogledom, kakvim usrećuje svete na nebu;... mogao bi na me upraviti ljubazne riječi, kojima nagovara anđele u nebu ili milu svoju majku Mariju, ili svog Nebeskog Oca i Duha Svetoga... ali On to ne čini. Tako dugo, dok mi Isus sve to ne udijeli, još uvijek imam pravo očekivati od Njega nešto drugo, nešto bolje. Sve dotle neću moći reći, da je ljubav Isusova u meni savršena. Sveta Euharistija može zadovoljiti moju vjeru i ufanje, ali ljubav moju ne može nikad potpuno zadovoljiti.

Isusa ljubiti... dakako, dakako; ali Njega ljubiti, a ne imati Ga posve, nije dostatno! A kako bih Ga mogao posve imati, kad Ga ne vidim, kad Mu se ne mogu diviti? Dakako, doći će dan, kad će vjera prestati - skinut će koprenu, koja je mojim očima tako dugo skrivala mog Spasitelja. - Da, doći će dan, kad će i nada prestati - ona nada, koja mi je toliko govorila o budućem blaženstvu, a da mi ga međutim nije nikad pribavila!... Preostat će dakle još samo ljubav!... I ona će tada - dovršavajući djelo obiju sestara - dati mu ono u što sam uvijek vjerovao i čemu sam se uvijek nadao - dat će mi da imam i uživam Isusa!...

O kakva će to biti pričest, kakvo li združenje! Što ću sve tada Isusu reći! kroz cijelu Mu vječnost govoriti! Možda to, da sam u Njega vjerovao?... Ufao se u Njegovu milost?... Ili ću se možda kao sada pred Njim ponižavati, moliti Ga oproštenje?... Obećavati Mu

možda što? Iznositi Mu svoje želje?...
Ne, ne, od svega toga ništa! Jednom zauvijek sve je to svršeno... Činit ću nešto utješnije, nešto uzvišenije; ljubit ću Isusa! Drugi osjećaj neću tada poznavati, a On će me ljubiti i dat će mi o tom tisuću dokaza.
Isusa ljubiti, ali ne više ovdje na zemlji već u nebu!... Njega ljubiti srcem, koje je u svojoj ljubavi slobodno... srcem, koje nije razdijeljeno stvorovima, potišteno žalošću, koje nije izvarano zemaljskom taštinom... Njega ljubiti, ali tako, da Ga ja tada više ljubim, nego li su to mogli svi sveti na zemlji... Kroz stoljeća Ga ljubiti neprekidno, a da baš nijedan časak ne prestanem ljubiti Ga, da, od stoljeća do stoljeća... cijelu Ga vječnost ljubiti i neprestano Mu se veseliti!... Ta to je pričest, koja vječno traje... to je ljubav... blaženstvo bez kraja! -
Može li uistinu takvo što biti? Zacijelo je to istina! Ali istinito kao kaplja vode u usporedbi s oceanom... kao atom u usporedbi sa svim stvorenim... jer što mi vjera otkriva, ne može se usporediti s onim, što će mi ljubav dati. Da, sve što ja mogu uopće predstaviti ili i pomisliti, sve, čemu se nadam, što žudim i što hoću, sve je to u usporedbi s onim, što ću imati, slično poniznim euharistijskim prilikama prema Isusu u nebeskoj slavi! Euharistija! - Raj! - Euharistija je raj! To je sigurno, ali takav raj, koji mi dopušta da još nosim križ, da plačem, da trpim i da strepim pred paklom... A ja težim za čistom, nepomućenom radošću, u kojoj se neću trebati mnogo plašiti i pred ničim drhtati!... Raj je Euharistija. Zacijelo, ali Euharistija bez tame, bez tajne, bez granica; tamo je sve jasno, svijetlo, sve je ljubav, sve blaženstvo!...
O Isuse, ja ljubim žarko Euharistiju u tabernakulu, ali još mi je milija Euharistija u nebeskoj slavi! -

15. Zahvalnost

Kada je Spasitelj na zadnjoj večeri htio ustanoviti Presveti Oltarski Sakramenat, Srce mu se napunilo tolikom radošću, da je morao podići Svoje oči k nebu i zahvaliti se Ocu Nebeskome, što Mu je konačno dana prilika da se zauvijek sjedini sa ljudskim srcima. U tom je času Isus unaprijed jasno vidio sva poniženja, sve uvrede što Ga čekaju u sakramentu ljubavi... pa ipak Spasitelj je više pazio na ljubav, nego na bol, On je više mislio na sve ono, što može ljudima dati, nego na ono, što će od ljudi primiti... I obuzeo Ga je u tom trenu osjećaj neizrecive zahvalnosti! Zašto?... Sad mu je konačno postalo moguće, da duše ljudi obasiplje milostima i dobročinstvima bez kraja. Ljudi se zahvaljuju - ako se uopće i zahvaljuju - samo onda, kad su primili dobročinstva... a Isus se zahvaljuje u trenu, kad Mu Otac dopušta da dijeli dobročinstva ljudima. Najveća Mu je radost, da stvorenja učini sretnima, da, sretnima, premda se izvrgava pogibli, da od njih žanje samo nezahvalnost.
Pa kada Spasitelj za Svoju ljubav ne prima drugo do li nezahvalnosti, zar ne bi to bila za tebe sramota, da i tebe vidi u broju onih nezahvalnika? Pa dok Isus zahvaljuje Nebeskome Ocu, što može biti u tvojoj svetoj pričesti, reci, kako Mu se ti zahvaljuješ, zato što On dolazi u tvoje srce, što u Svetohraništu boravi za tebe, što se dnevno žrtvuje za tebe u svetoj misi?... Pamti dobro, hoćeš li se svojih grijeha pravo ostaviti, tada ti nikako nije dostatna ona kratka, često puta i rastresena zahvala nakon svete pričesti... treba za to mnogo više. Cijeli tvoj život mora biti bezuvjetno jedan neprestani čin zahvale za sva nebrojena dobročinstva, koja si u

sakramentu ljubavi primao od Njega. Tu se ne radi tek o tome, da se kloniš kojega grijeha, ne, duši, koja si je svjesna Euharistijske svoje časti, to nedostaje; ona se treba odnositi prema Isusu onom plemenitošću duše, onom nježnošću srca, koja dolikuje djetetu Božjem, učeniku Kristovu; ovdje se radi o tome, da duša susreće Isusa sa svom onom velikodušnošću, koliko je to moguće čovječjem srcu.

Isus ti se sam daruje, ali on ti ne daruje samo Sebe, ne, istodobno daje ti i Svoju milost. Svoju ljubav, Svoj cijeli život. Ima li u tvome srcu makar mali trunčić zahvalnosti, tada si isto tako dužan da mu daš sve što jesi, što imaš i što radiš. Jednom riječju: ti moraš za Njega raditi, za Njega živjeti i umrijeti i to s tom većom spremnošću, jer on darove tvoje zahvalnosti ne uzima za sebe, već dopušta da ih ti sam uživaš u svoj punini. Znaš li dakle sada, što je tvoja dužnost: uživaj veselo zemaljska dobra, koja ti je Bog dao; a kod toga misli, ljubi, govori i radi iz zahvalnosti prema Njemu. Veseli se darovima Njegove milosti; a uz to moli se, razmatraj, primaj svete sakramente iz zahvale prema Njemu. Nosi strpljivo križ, što ti ga je nametnuo, ali trpi iz ljubavi prema Njemu. Idi spokojno prema grobu, budi star, zgrbljen, spremi se na smrt u zahvalnosti prema Njemu. Sve što jesi, što imaš i što radiš, odviše je premalo, znaš to i sam, ali i ovo malo prima neizmjernu vrijednost, ako mu pružaš nježnom zahvalnošću svoga srca. Valjalo bi te uistinu požaliti, da se ne usudiš poslušati pobožni nagon svoga zahvalnog srca poradi siromaštva tvoga dara...

Zacijelo si bio već više puta zabrinut, što nakon svete pričesti nisi znao, kako da se dostojno zahvališ... nisi znao, što bi rekao Spasitelju u času pohoda

Svetotajstvu... Molim te, da se već jednom ne žalostiš i čini ovako:

Reci Spasitelju posve povjerljivo, da Ga ljubiš... da znaš visoko cijeniti veličinu i množinu Njegovih dobročinstava, a zauzvrat da bi rado dao cijeli svemir i sva nebesa... ali da si samo bijedno, jadno stvorenje, tako siromašno, da se moraš zadovoljiti time, da mu daš svoju bijedu. Pokupi tada iz svoga srca i iz dnevnoga tvoga života ono nešto dobro, što misliš da imaš i uvjeravaj Spasitelja, da mu prinosiš sve za znak svoje zahvalnosti. Ti Mu daruješ sve što ljubiš, što želiš ili čega se bojiš... sve što kod kuće radiš, tvoj posao i muku... tvoje gorkosti i razočarenja... tvoje malene žrtve... tvoja poniženja... sve poteškoće života... onu silu, kojom se moraš prisiliti... teškoće bolesti... oskudicu siromaštva... ukratko: sve što ti zaokuplja srce i duh, sve što ti prouzrokuje veselje i žalost. Žrtvuj sve ovo Spasitelju u zahvalu za ono, što je On tebi dao.

Čini ti se možda ovaj čin zahvalnosti neznatnim. Dakako, da bi bio neznatan ljudima, koji ne znaju ništa drugo cijeniti i častiti osim zlata i tamjana iz zemaljskog praha...

Ali upraviš li svoj siromašni čin zahvale na Isusa, tada će taj tvoj čin biti suho zlato, vrijedno da se Isusu od njega sačini kruna... a tvoja poniženja postat će zrncima tamjana, dostojnima da izgaraju u anđeoskim kadionicama pred prijestoljem Božjega Veličanstva... a tvoja će se strpljenja pretvoriti u balzamovu miru, koja će tvoju vjeru, tvoje ufanje, tvoju ljubav uzdržavati neraspadljivima u duši.

O dobri moj Spasitelju, molim Te i zaklinjem poradi one neizmjerne ljubavi, koju gajiš prema mojoj siromašnoj duši, daj mi, molim Te, onu Tvoju zahvalnost,

koju si imao prema Nebeskome Ocu i koja Te je prožimala u času kada si ustanovio Presveti Oltarski Sakramenat. Rasplamti mi srce ovom zahvalnošću svaki put, kad god na Tebe mislim, kad o Tebi govorim i kada e primam. I počivaš li na mom jeziku, o, pouči ga da Ti zahvaljuje onako, kako je to pravo i Tebi milo!

16. Božanska providnost

Isus govori:
Devetnaest vjekova euharistijskog života nisu mogli promijeniti narav Moga Srca. Vazda Sam isti Krist, kako ti ga evanđelisti opisuju. Prema tome Euharistija je tvoje živo i glasno evanđelje. Ja danas upravo onako mislim, kako sam onda mislio: govorim i učim posve jednako, kako sam onda govorio i učio, i što sam onda htio, to hoću i danas.
Tvoje je srce često puno nemira i tjeskobne brige, da bi ti jednoga dana moglo ponestati najnužnije za život. Tada dolaziš k meni više u strahu nego od pobožnosti moleći i vapeći, da ti ne dam propasti... Moji su me apostoli za one strašne bure u noći na Genezaretskom jezeru slično molili. S njima sam mogao imati sućuti, jer me još nisu poznavali onakvim kakav jesam... ali ti... zar nisi još nikad čitao moje evanđelje?... Ne sjećaš li se više onih riječi: »Ne starajte se za sutrašnji dan«... Zar si već sve zaboravio, što sam rekao o brižnoj providnosti moga nebeskoga Oca?... I još k tome tu sam ja!... Nisam li ja s mojim Ocem jedan te isti Bog?... Ako se ti i ne sjećaš više onih riječi, Ja ih nisam zaboravio! I ovdje, iz mog Svetohraništa ponavljam ih jednakom svečanošću kao onda.
Malovjerniče! Strepiš li pred budućnošću? Ti dvojiš o

meni?.. Vidim te ipak ovdje preda mnom tako često na koljenima da mi se zahvaljuješ, da slaviš nježnu dobrotu moga srca, da veličaš njegove savršenosti... No dođe li čas kušnje, brzo na njega zaboravljaš i vladaš se prema njemu kao da je ono odjednom postalo kamen.
Reci mi otvoreno, da li doista vjeruješ da te Ja ne ljubim više, da ne umijem kako da ti pomognem; ili da mi nedostaje moći i volje, da ti pružim dokaz svoje ljubavi!... A to jedino zato, jer je siromaštvo zavladalo tvojom kućom?..Govoriš li tako iz nutarnjeg uvjerenja? Iz tvog bih ponašanja morao dakako zaključiti, da o meni sudiš tako, kao o onim bijednim ljudima, koji svojim prijateljima okrenu leđa, jer su pali u bijedu i nevolju! Reci, zar moj sakramenat nema za te nikakvo značenje?... Ovaj postojani život žrtve, koji ja u njemu provodim... darežljivost, kojom ti se uvijek i opet darujem?... Zar još nisi uvidio, da je Euharistija neprestano čudo, čudo, koje ja nisam ustanovio za anđele već za tebe... da, za tebe!... Zar ne vjeruješ, da mogu mnogo lakše, mnogo neznatnije čudo učiniti da ti priskrbim kruh zemaljski, kad bi se već radilo o tome, da ti uzdržim tjelesni život?
Tvoj nemir i tvoja tjeskobna briga, koje te od vremena do vremena muče, dodijavaju mi!... Tvoja zabrinuta molitva kojom moliš zemaljska dobra, ne odgovara mome duhu! Od tebe ne tražim ništa drugo već budno, revno nastojanje oko posvećenja tvoje duše! Na sve sam drugo ja obećao misliti, da, svečano sam obećao, da ću ti sve ostalo dati, a da me za to i ne moliš... Ali ti činiš sada obratno! Ti dolaziš s većom revnošću kada se moliš za kruh zemaljski nego za kršćansku krepost!... Tada te kaznim time, što činim protivno onomu što želiš... ostavljam te jednostavno tvojoj bijedi.

Duša koja doista želi provoditi svet i pravedan život, bezuvjetno mora evanđeoske propise i savjete bolje i točnije provađati nego velika većina običnih katolika... zato ona mora mnogo više cijeniti svoja duhovna dobra od tjelesnih, nebo nad zemljom!... Ako ni ti - koji smiješ općiti sa mnom tako često u Presvetom Sakramentu - nećeš da razumiješ moje lijepe nauke o božanskoj providnosti i njima se okoristiti, pa tko će ih tada razumjeti, tko će ih upotrebljavati?... Čuj! Ja se rado svraćam u tvoje srce u svetoj pričesti - ta to je i bio uzrok, zašto sam ustanovio Euharistiju - međutim u duši, u kojoj nalazim uzrujanost, strah, nepouzdanje, ćutim se neugodno i kao da nisam u svom domu... tamo se odmah ograničava moja darežljivost... Ja ljubim iskrene, nepristrane duše, koje se prepuštaju meni, kao dijete svojoj brižnoj majci... duše koje mi se slijepo pokoravaju... koje se sa svim zadovoljstvom i svom odanošću podlažu mojoj božanskoj providnosti... koje u kušnji nisu nestrpljive... koje se ne protive križu i trpljenju... a u siromaštvu ne očajavaju!...
Ako ti je više stalo do kruha Euharistijskog nego do kruha zemaljskog, tada ne kvari njegove sladosti i djelovanje plašljivim nepouzdanjem već naprotiv nastoj, da izvede u tvojoj duši potpuni svoj učinak time, da se velikodušno predaš mojoj providnosti...
I najmilosrdniji i najdobrostiviji ljudi, koji su ikada živjeli na zemlji, ne znaju svagda, što to znači: bili siromašan... živjeti u nuždi i potrebi... jer obično to nisu sami iskusili... Ja sam pak bio siromašan, sproveo sam život među siromasima... živio sam od milostinje... i zato znam iz vlastitog svog iskustva, što je bijeda i nevolja... znam, što znači živjeti u neizvjesnosti, biti u brizi odakle ti sutrašnji krušac!... Da, ja razumijem, kako ti je pri duši... što trpiš... što želiš... znam, čega se

bojiš, kad je pogibao, da ti ponestane i ono najpotrebnije... zašto se protivi tvoje srce svakoj radosti... zašto noću ne spavaš, a dušom ti se crne misli provlače... zašto ti je tvoj siromašan, tvrdi krušac tako gorak i zašto ti svaki zalogaj zastaje u grlu... sve ja to točno važem i umijem bolje nego ti procijeniti svaku stvar prema njenoj pravoj vrijednosti. Reci mi dakle iskreno i pošteno, zar ti doista misliš, da bi moje srce - ono srce, koje bi već jednom morao poznati - ostalo bešćutno, da te vidi gdje tako oskudijevaš?... Držiš li, da ti ne bi priteklo u pomoć, čim bi doista bilo nužno?
Malovjerniče! Pogledaj gore na nebo! Pitam te, tko daje svjetlost zvijezdama?... Tko odijeva nebo onim plavetnilom?... Tko daje čar jutarnjoj zori?... tko žari žar večernjeg rumenila? Tko uzdržava svijet?... Ja sam to. Ja, koji ostajem u ovom tabernakulu zatvoren kao sužanj...
Malovjerniče! Pogledaj na zemlju! Tko ju je opasao širokim oceanima?... tko joj daje gorje, što se uzdiže nebu pod oblake?... Tko zapovijeda vjetru i burama?... Tko zaodijeva ljiljane u polju tako krasnom, nježnom bijelom odjećom?... Tko se brine za hranu pticama nebeskim?... Tko daje poljima da obilno rode?... Ja sam to, Ja, koji živim ovdje u ovoj maloj Hostiji, kojoj se ti klanjaš...
Malovjerniče! Odgovori mi sad! Ako se ja - kako vidiš - tolikom velikodušnošću brinem za stvorenja, koja me nisu više stajali do jednog jedinog čina moje volje, kako možeš onda još vjerovati, da ću tebe slijepo prepustiti gladi, tebe, koji si me krvi i života stajao?... Stvorenje, koje me ne može ni spoznati, ni ljubiti, stavljam pod zaštitu moje stvaralačke Svemoći. A tebe... kome sam jedino zato dao bivstvovanje, da me

spoznaš, da me ljubiš, da me posjeduješ, tebe da isključim od moje ljubavi?... Vidiš li sada, kamo te dovodi pretjerana briga za sutrašnji dan?...
Zaista, ako povučem otuda zaključak za sebe, ti mi vladanjem svojim govoriš drsko u lice, da sam nerazuman, okrutan Bog.
Ti znaš dobro, kakav ja život provodim u tabernakulu... ti znaš, zašto ja ovdje boravim dan i noć zatvorem. Ljudska me zloba nekad na križ razapela... a božanska me sada ljubav zatvorila u ovu Hostiju... Jesam li ja mogao ljepše i čudesnije odgovoriti na grijehe cijelog svijeta, osobito na one tvoje, negoli ovom Hostijom, koju ti tako često puta primaš? U pričesti poklanjam ti svoje tijelo i svoju krv, dajem ti cijela sebe samoga, a ti znaš, kojih me je žrtava stajao taj dar! Ali kad se radi o tom, da sebe darujem tebi, tada ne pazim ni na kakvu žrtvu; samo jedno želim u tom času, da tebe učinim svetim i blaženim. Pa zato kad bi bilo nužno za tvoju sreću i blaženstvo, da činim nova čudesa, da ti na taj način priskrbim svagdašnji kruh, pripravan sam svaki tren učiniti za tebe ova čudesa.
O tebi sada ovisi, da razumiješ moje namjere, da im se djetinjim pouzdanjem podaješ, te mi živom svojom vjerom pomogneš, da ih i ostvarim na tebi. Još jednom ponavljam, da mi je jedina želja, učiniti te svojim ili drugim riječima, da te dovedem u nebo. Prije svega hoću, da ti hranim dušu zdravom hranom kreposti... da je naresim pravim uresom kreposti... da je obogatim neprolaznim blagom kreposti. I pod uvjetom, da ti vjerno i marno surađuješ oko ispunjavanja moje volje primit ćeš sve, što ti je nužno za tvoj vremeniti život. Jamčim ti za to!
Zato odbaci strah! Ne brini se za sutrašnji dan! Misli

samo na to, kako ćeš postati svet. Nastoj prije svega, da se oslobodiš svojih grešaka! Ti si još uvijek ohol, tašt, odviše si rob svoga samoljublja... tvoje je srce tjesnogrudno i odviše priljepljeno za zemaljske stvari, nemaran si u mojoj službi, imaš veliku odbojnost prema križu i trpljenju, premalo ustraješ u dobru, te nisi velikodušan prema meni!... Ustani, zagledaj se gore na divna nebesa! Ne vidiš li bezbrojan niz duša, koje su davno prije tebe pošle u nebo?... Zar želiš ostati vazda među posljednjima, među onima, koji ne mogu doći u nebo? Ne stidiš li se, što nisi još ni najmanje napredovao nakon svih primljenih milosti, kojima sam te obasipao?... Budi hrabar! Nadoknadi izgubljeno vrijeme, dok nije prekasno... Požuri se, požuri svom brzinom!... Ti ne slutiš, ali ja znam posve točno čas tvoje smrti... ja ti ne kazujem, kad će taj čas odbiti... ja te samo opominjem!... Ti nemaš više vremena da ga potratiš!
Kasnije, kad budeš jednom stajao pred mojim sudištem, tada neću od tebe tražiti račun o tome, da li si živio u raskoši i bogatstvu ili u siromaštvu... Ali morat ćeš mi položiti račun, kako i što si uradio na moju slavu i spas svoje duše... Jesi li me sada dobro razumio?...
Daj si zato truda! Radi, radi neumorno oko toga, da budeš svet... za tvoj kruh, odijelo i krov pobrinuti ću se tada već ja sam. Ti.. misli na me... Ja ću misliti na te i na sve ostalo!

17. Venite adoremus!

Imam trenutno nešto slobodna vremena, koje želim posvetiti Tebi mili moj Spasitelju. Doista je istinita

riječ psalmiste, koji kaže: »Jedan dan sproveden u domu Gospodnjem više vrijedi nego tisuće godina sprovedenih u šatorima grešnika«. Tamo se nailazi na poniženja, koja čovjeka tište - dok ga ovdje poniženja - uzvisuju... Otkuda ova razlika?... tamo susrećem ljude ohole i tašte - a ovdje Tebe, moj dobri i ponizni Isuse! Kod Tebe.. u Tvojoj se presvetoj prisutnosti ponizujem pred Tobom, a kako to godi duši mojoj!... Kada se bacim na koljena pred Tobom, pričinja mi se, kao da ću te sad obujmiti... kao da ću ondje pred Tobom odložiti svu svoju bijedu s njenom ohološću i taštinom... da, ćutim, kako sve to satire Tvoja noga... ah, kako je duši ugodno, kad se oslobodi oholosti!

O, Isuse, Ti si Bog... a ja? Tko sam ja? Čovječja usta nisu još pronašla pravog izraza, kojim bi izrekla, što sam ja. Jer Ti sam znaš, da sam bez Tebe ništa, da, još mnogo manje nego ništa... jer ono što je uistinu ništa, ne može Te vrijeđati... Ali s Tobom sam veći od samih anđela, jer nisi ustanovio presvete Euharistije za anđele, oni ne mogu uživati Tijela ni Krvi Gospodnje. Dakle, ovaj bijedni ništa ponizuje se pred Tobom i klanja Ti se. Ovo stvorenje - koje si više odlikovao nego same anđele, osjeća i zna da sva njegova veličina dolazi od Tebe - pada sada nice na koljena pred Tvojim Veličanstvom i klanja Ti se.

Moj Isuse, ja sam samo šaka praha!... A ipak bih htio biti onaj sveti brijeg Tabor, da služim kao podnožje Tvojim nogama, da mognem veličati Tvoje neizrecivo Veličanstvo pred očima svega roda ljudskoga, te da mognem milijunima i milijunima duša pokazati presvetu Hostiju. I snažnim glasom, koji bi nadjačao i šum morskih valova, htio bih dozivati na sve četiri strane svijeta: Venite adoremus! Dođite i poklonite mu se!

Neznatan sam tek atom; ali čuj, moj Spasitelju, čuj glas ovoga atoma... Ja Ti se klanjam! - Klanjam Ti se, jer Ti si sama svetost: izvan Tebe i bez Tebe u svijetu je samo grijeh i opačina. - Klanjam Ti se, jer si Gospodar: Sva stvorenja neba i zemlje ovisna su o jednom migu Tvoje volje. - Ja Ti se klanjam, jer Ti sam stanuješ u nedoglednim visinama gdje stoluje Božanstvo: sav svemir sa svim svojim velebnim djelima nije dostojan da bude Tvoje podnožje. Klanjam Ti se, jer... upravo zato jer si Isus!...

Ti si Bog, veliki, vječni, svemogući Bog! Pa ipak, ponizio si se do slaboće krhkosti, do šutnje male Hostije, dapače do jedva zamjetljive čestice... Gdje da tražim, gdje bih i mogao naći utočište u stvorenja, da se dublje ponizim, nego Ti što si se ponizio? Ima li u stupnjevima poniženja koje mjestašce koje Ti nisi zapremio svojom poniznošću? Ipak Ti se klanjam! Pa iako mi je nemoguće, da se još dublje ponizim nego si se Ti ponizio, imam barem iskrenu želju da se tako duboko ponizim kao ti.. Imam želju, da moje sirotno »ja« bude posve prema malenoj Hostiji. Neka bude moj »ja« tako malen i neznatan, da će mu dostajati sjena malenoga lista da ga pokrije... Neka je tako lagan, da neće moći ni malenu slamku prekinuti... Ja bih se najviše volio skriti u tihu sjenu Tvoga svetoga ciborija.. Oh, ja bih... o, ja bih najviše volio biti tek prividan stvor i posve se promijeniti, da bih se mogao Tebi klanjati Tvojim vlastitim mislima i osjećajima.

Klanjam Ti se, o Bože moj, pa kao čin moga poklonstva prinosim Ti sva poniženja moga života: sve bolesti, slaboće, koje me sve više dijele od svijeta i stavljaju u red onih, kojima se iskazuju neke usluge bilo iz samilosti, milosrđa ili uglađenosti, udvornosti...

Prikazujem Ti sva poniženja, koja danomice osjećam u mojim slabоćama, nestalnosti i u mojim grijesima... Prikazujem Ti jednako sve zlo i sve nepravde, koje se o meni više ili manje misle i govore, zle nakane, koje se mojem djelovanju podmeću, ukratko sve, što moje srce rastužuje. Pa želiš li, da nisam ništa drugo nego slabo tinjav plamičak, koji će jednoga dana prijezir i zavist oholice nogom pregaziti, ja ću i to veselo primiti, kao posljednji čin mog poklonstva na zemlji.

Z a h v a l a - Spasitelju moj, ja Ti se ne mogu klanjati, a da Ti istodobno ne zahvaljujem. Ja sam doduše malen i neznatan, a Ti si ipak izlio svu puninu Svoje milosti na ovaj zemaljski prašak. Srce moje kuca zato dvostrukom zahvalnošću prema Tebi.
Kako si bio vazda dobar prema meni, a kako si još i danas dobar!... Pred očima mi lebde dani nevinosti i dani mojih grijeha... pa ipak vazda gledam, kako srce Tvoje izlijeva na me svu puninu Svoga milosrđa.
I kad se spomenem svoga djetinjstva, tada mi se oko nehotice orosi suzama... krug mojih milih, koji me je tada okruživao, postajao je sve rjeđi... cvijeće je uvenulo... list je za listom otpadao... pa i onaj posljednji... Mi smo ostali na zemlji sami, moj Spasitelju, Ti i ja... nas dvojica... Od onoga dana pa do dana današnjeg koliko li trpljenja... koliko li suza na mojem putovanju! Ti me nisi nikad zapustio; jedini, koji mi je ostao vjeran u svim burama moga života, bio si Ti, moj dobri Isuse!... Ah, da barem znam nešto bolje reći, kako rado bih to učinio, ali ovako znam reći samo srdačno: Hvala Ti, Isuse moj!
Na sve svoje grijehe moram misliti!... Kako je to strašno bilo!... Lutao sam iz tame u tamu... padao iz

ponora u ponor... A Ti, moj Spasitelju? Ti si mi se blago osvećivao - progoneći me neprestano Svojom ljubavlju!... Kako sam često kod toga čuo Tvoj glas, koji me je vapeći zvao!... Kako sam ga jasno čuo u prijekorima savjesti, koliko god je puta pao pogled moj na svetu Hostiju ili kad sam vidio pobožne duše gdje polaze u crkvu na svetu pričest. Taj me je pogled u duši pekao kao ražareno željezo - i ja nisam mogao više misliti na to, a ipak... kako je to bilo korisno, kako je to dobro djelovalo na mene! Pa Ti sam znaš mnogo bolje od mene, kako Ti dugujem veliku zahvalnost, jer Ti i bolje poznaješ dobročinstva, koja si mi iskazivao. Ti jedini znaš kako sam često izbjegao velikoj pogibli, kako si često odvratio od mene nesreću, s kolikom si me ljubavlju na životu uzdržavao, dok su drugi našli svoju smrt... Ti jedini znaš čudnovate putove Svoje božanske providnosti, kojima sam morao proći, da stignem na onaj put, gdje sam sada.. Ti znaš, koja su mi sredstva potrebna bila, da mi se učvrsti i umnoži vjera, da me potakneš na što bolje izvršavanje dužnosti moga zvanja... I onda još... osvrnem li se unaokolo, vidim oko sebe tisuće i tisuće, kojima nije tako dobro kao meni.. Koliko sam sretniji usporedivši se s njima... Kako si me obasuo obiljem dokaza svoje ljubavi!... Hoće li dostajati preostali moj život, da Ti mognem zahvaliti za svako dobročinstvo, moj Spasitelju?...
Na osobit pak način zahvaljujem Ti za još jednu veliku milost: zahvaljujem Ti za križeve, kojima si me tako često i teško pohodio. Istina, plakao sam zbog toga mnogo... trpio sam mnogo - Ti znaš! Neke rane moga srca nisu još izliječene, a možda neće biti nikada... Pa ipak... Ja Ti i zato srdačno zahvaljujem! Bez ove strogosti možda bi mi bilo odviše cvijeća cvalo na zemlji,

a svijet bi me bio privlačio k svojim slastima; ovdje na zemlji imao bih svoj raj, a pritom lako bih zaboravio na nebo!.. Ah, što bi bilo sa mnom, da me nije nesreća prisilila, te se čvrsto privinuh Tvome križu... da me nije burni val razočaranja - poput brodolomca utjerao u sigurnu luku - na podnožje Tvog oltara?...
O Isuse moj, moja prošlost govori mi samo o Tvojoj ljubavi.. Koje li sreće, da Ti budućnost mogne govoriti samo o mojoj zahvalnosti!

N a k n a d a - Hvala Ti na svoj Tvojoj ljubavi!... Oprosti mojoj nezahvalnosti, dobri Isuse!
Kad promislim, da sam ovdje u istinitoj Božjoj nazočnosti, da stojim sučelice svome svemogućem Bogu, moram se preplašiti svoje smionosti. Nakon svega što je u životu bilo, zar ne bi prije bilo moje mjesto u paklu?... Najmanje bih morao živjeti u samoći, trapeći svoje tijelo... a umjesto toga boravim kraj Tebe u povjerljivosti Tvoje ljubavi!... Još smijem uživati milu utjehu i slatki mir Tvoje molitve, smijem živjeti među dobrim ljudima! Pustinjacima davao si vodu iz pećine, zelenje i korijenje zemlje - a meni, koji sam toliko griješio, meni pružaš svoje nedužno tijelo i božansku krv za hranu.
Priznajem o Isuse, smionost je, što se usuđujem boraviti ovdje - u punini Tvoje milosti; pa budući da me ne odbacuješ od svete Tvoje nazočnosti, znam da Tvoje milosrđe neće odbiti ni moga pokajanja.
Moj dobri Spasitelju, kako mi je žao, što sam Tebe, mog najboljeg Oca, ostavio i uvrijedio! Sada se eto vraćam k Tebi natrag... duboko postiđen... Dolazim, da Te zamolim za oproštenje. Ti mene zacijelo opet dobro poznaješ... znaš, tko sam ja!... Jest, ja sam onaj, koji

sam Ti jednog dana pljuvao u lice, udarao Te po obrazu, izranio Te, razapeo i ubio Te... Dapače ni sam pogled na Tvoju predragocjenu krv, što je tekla pod bezbožnim mojim rukama, nije me mogla suspregnuti od moga zločina. Sada me vidiš opet; ali nisam ja više onaj bijednik kao onda!... Tvoja me je ljubav pobijedila! Onda je moj grijeh probo Tvoje srce, morao si umrijeti za me... Sada pak probudi Ti moje srce ljubavlju svojom i daj mi umrijeti za Te. Onda grijesi - sada pokajanje, dobri Spasitelju! - Imaj samilosti, imaj sućuti sa mnom!
A da Te uvjerim o iskrenosti mog pokajanja, obećavam Ti ozbiljno, da ću sve svoje grijehe i nepravde - koliko mognem - popraviti. Tvoju dušu, koju sam u getsemanskom vrtu napunio strahom i žalošću, sada ću razveseljavati i obradovati pričešću i pohodima u Tvome Svetotajstvu. Tvoje Tijelo, koje sam privezao za stup i onako ga strahovito bičevao, da je bilo grozno izranjeno, a Krv je tvoja mlazovima tekla na zemlju, sada ću pobožno i često primati i nakon svete pričesti čvrsto ću Ti obećati, da Te neću nikad više vrijeđati svojim strastima. Barabu sam pretpostavio Tebi... vikao sam onaj strašni: »Raspni, raspni Ga!« A zato ću Te ubuduće u molitvama zazivati svojim Bogom, Kraljem i Gospodarom. Da, i na smrt sam Te osudio! O dobri Isuse, odsad ću marljivo ići u crkvu, da ondje život svoj za Te žrtvujem i da tamo tražim milosti i zalog vječnoga života. Ja sam Te i na križ razapeo, ja sam Te ubio!
Pogledaj me, evo klečim opet do Tvojih nogu. Ubuduće rado ću uzeti na sebe svoj križ i strpljivo ga nositi; nadam se, da ćeš mi tada dati milosti, da budem umio samoga sebe trpjeti.

Stavljam odsad sve svoje moći u Tvoju službu, da možeš u dobrima i dalje živjeti, u grešnicima uskrsnuti na nov život i vladati u svim dušama. Ah, kako bih bio sretan, da me pokora nerazdruživo prati cijeli moj život... kako bih bio sretan da mi je dopušteno ovdje čuti riječi Tvoga oproštenja... i kako bih bio blažen s Tobom - sa svetom pričešću u srcu - ravno poći u nebo!

P r o š n j a - U poniznosti se bacam na koljena pred Tebe, božanski Spasitelju... molio sam Te za oproštenje... poklonio sam Ti svoju zahvalnost i ljubav... reci mi, zar ne bi i Ti imao nešto, što bi mi mogao dati?
Gledaj, u velikoj sam nevolji... srce će mi puknuti!... K tome je i moja duša jedna rana; ne može ona ništa drugo već jedino da Te skloni na samilost. No, nekad na križu govorio si sa Svojim Ocem po nebrojenim Svojim ranama; bio je to dirljiv govor najuspješnije molitve, koja se je ikada sa zemlje uzdigla do neba!... Zato Te i ja sada molim i zaklinjem, dobri Spasitelju, isto tako žalosnim glasom premnogih rana moje duše.
Razum mi je potamnio, te već ne prepoznaje vječna dobra. Samilosti imaj sa mnom... daj, da mi se pričinja tamom sve, što nije prosvijetljeno svjetlom vjere.
Duhovno sam gluh... ne razumijem tajne riječi Tvojih zapovijedi i obećanja. Pomozi mi, molim Te, da opet čujem Tvoj glas, kad me poziva, da samoljublje svoje nogama zgazim, žrtve da prinosim i Tvoje kreposti da nasljedujem.
Nijem sam... ne znam govoriti s Tobom... Predobri Isuse, kad na mome jeziku počivaš, tada mu podaj tu milost, da s velikim oduševljenjem govorim o Tebi, kada mi se god prilika pruži. Naprotiv dopusti, da zanijemi moj jezik na lakoumne govore i neka se prije ukoči, nego da šuti u času, kada treba da te brani.
Kljast sam... Ne ide drukčije, već mi se moraš prijetiti, želiš li moju dušu privesti k dobru; ljubav Tvoja nedostaje da je potrese.
Smiluj mi se! Izlij na me snažnu struju Svojih milosti, da ponovno oživi moja slabost; elektriziraj moći moje duše vjerom i ljubavlju, čim začuje glas zvona ili pak srdačni zvuk Tvog slatkog imena.
Gubav sam... nema ni jedne moći moje duše koja ne bi bila okaljana grijehom! Sve u meni osjeća trulost ove grešne zemlje. Površno ispitivanje savjesti dovoljno je, da me napuni odvratnošću. Moj dobri Spasitelju, pomozi svom siromašnom djetetu pa budi tako dobar i milostiv i otvori mi još jednom rane Svoga srca i izliječi moju gubu u kupelji vode i krvi, što iz njih teče.
A tada, pomozi, ponizno Te molim, ukrasi dušu moju svojom krepošću.
Sada vidiš moj Isuse, kako izgledam - gotovo pravi leš. Ne sličim li kćeri Jairovoj?... Ili još više i samom mladiću iz Naima, koga su već ka grobu nosili?... a možda i Tvom prijatelju Lazaru, koji se već počeo gotovo rastvarati?... Ako me zaista vidi oko Tvoje mudrosti u ovakvom položaju, onda i Tvoje milosrđe istodobno ima pred očima tu žalosnu sliku, pa tko zna, nisi li možda već - kao nekad nad Lazarom - i nada mnom proplakao...
O dobri Spasitelju, Ti znaš, kako se mrtvi podižu: jedna samo riječ... jedan mig... čin volje dovoljan je!... Zapovjedi o Isuse, zapovjedi, pa ću i ja, Tvoje siromašno dijete, uskrsnuti na nov život.
Ako su morali Tvoji anđeli do sada žalosno gledati, kako moja duša polagano propada u grijehu... kako je

već kao mrtva za svaku krepost... dapače i pokopana već u bešćutnosti opačina... sada neka se vesele gledajući je pomlađenu Tvojom milošću i ljubavlju, gdje najljepše trenutke svoga života provodi kraj Tebe u klanjanju i zahvali!

S anđelim' Te slavim tu, hvalu, čast Ti dajem svu,
Bože jaki, u čas svaki - daj mi pomoć svu!

Dijete Isus daleko sad nije - On je blizu nas,
Kad god želja Njega naći ti je u svet uđi hram

... jer Njegov smo narod, a On je Bog naš...!!!

Hostijo, božanska Tajno, klanjam Ti se
s dušom svom!

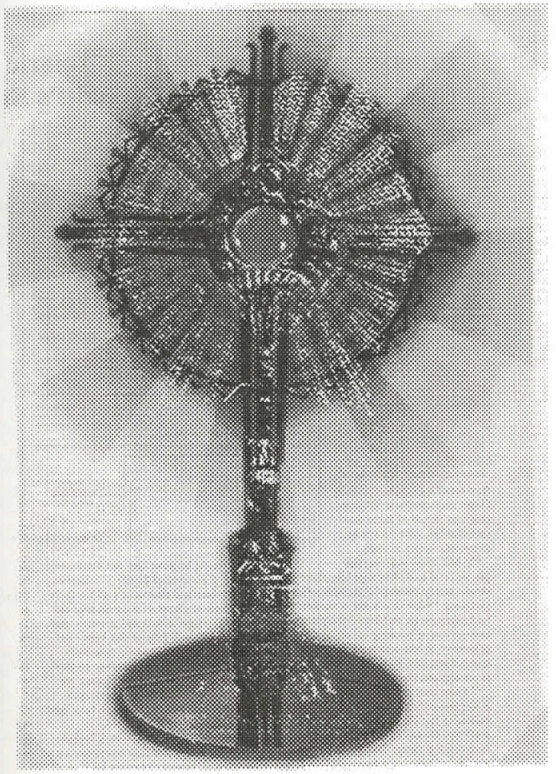

Tebi će se klanjati svi narodi zemlje!

"Tko jede moje Tijelo
i pije moju Krv
u sebi ima Život!"

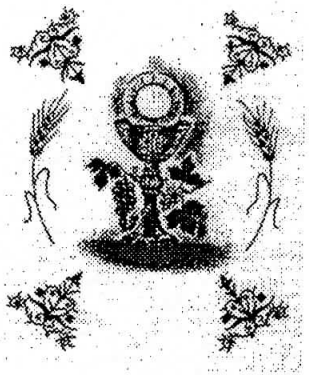

IV. DIO

1. Lijek

Ponekad mi je teško oko srca, kao da me pritišće neka bol. Tada prestaje svaka sabranost, svršena je moja pobožnost. No usprkosim li časak svome raspoloženju i pođem li mirno za uzrocima moje boli, to skoro dolazim do spoznanja: sve se dade svesti na povrijeđeno sebeljublje ili na nepripadanu odanost stvorovima. No za ovakvo zlo ima i životno sredstvo... ono je vazda pripravno, uvijek je na raspolaganju, samo ga treba savjesno upotrijebiti. Ovaj moćni lijek nalazi se svugdje u Svetohraništu. To je... Spasitelj.

* * *

Posve sam nezapažen... To me katkad boli i tad me i nehotice podilazi neki bolni osjećaj. Radim... Međutim, da li ja vršim svoju zadaću dobro ili zlo, za to se nitko ne zanima.

Bolestan sam... to se zna. No tko se obazire na mene? Da se raspita za mene? Zar to ne bi bio gubitak vremena, gdje čekaju toliki poslovi i zabave?

Činim dobro djelo... Ipak je to kao tašta ispraznost. Nikakve hvale, nikakva hrabrenja! Nikakva slova, koje bi mi dalo slutiti, da se moji čini umiju cijeniti. Naravno, da onaj drugi... ona druga... učine isto dobro djelo, dizali bi ih do nebesa, gorljivo bi im pleli lovorike i neumorno im kadili tamjanom. Samo prema meni... hladan nehaj. Moj dragi »ja« ne bi pri tome tako trpio, da sam mislio na Spasitelja, da sam Ga istinski ljubio. Nije li bolje za mene, da sam nezapažen i zapušten? Nije li pri tome Isusova blizina osjetljivija, nije li dragocjenija?

Neće ništa da znaju o meni... potiskuju me na stranu...

okreću mi leđa... Pa neka; j e d a n me ipak nikada ne ostavlja, dapače me traži i rado bi me vazda imao uza se. A taj j e d a n vrijedi više nego sva stvorenja zajedno. On, koji zna moje muke, moje boli, moja djela po njihovu pravu sadržaju, koji dobro zna, koliko me stoji truda da živim kršćanski, On mi dopušta, da dolazim k njemu. O kako je ipak dobar moj Spasitelj! I kad zapušten ležim do nogu Njegovih poput brodolomca, koga je divlje more bacilo na osamljenu obalu, tada on šapuće mojoj duši tajanstvene riječi i život mi se opet povraća. Tada Mu bez straha povjeravam sve što me muči, punom i poštenom iskrenošću otkrivam Mu svoju dušu kao dobro dijete svome ocu. Napokon sam posve zadovoljan s mojom zapuštenošću, jer utjehu i jačanje - što su mi ih uskratila stvorenja - primam od N j e g a. Pa da se baš osjećam još ranjenim: četvrtsatni boravak s Isusom nasamo opet me osvježi i razveseli. Jer za sve bolesti duše uvijek je najbolji lijek... E u h a r i s t i j s k i S p a s i t e l j.

Tu je još i drugo zlo, što me muči: bijedno stanje moje duše. Želio bih biti svet, a najradije da to već jesam. Mjesto toga otkrivam na sebi svaki dan pogreške i uvijek opet pogreške. Moje mi strasti daju razumjeti, da još dugo nisu mrtve, već su još sve budne i žive... Kod prve dobre prilike bit će naime opet žrtvom nestrpljivosti, gordosti ili druge koje slaboće. Naposljetku bit ću neodvažan, vjerujem dapače, da za me nema poboljšanja, smrt će me stići u žalosnom stanju, ako me Bog ne spasi iznenadnom zrakom svoje milosti.

Rastužen pod dojmom ovih crnih misli utječem se k Spasitelju. Tu nestaje tamnih oblaka i vedro raspoloženje opet ulazi u moju dušu. K tome čujem da Bog ima prema meni više samilosti nego je imaju svi

ljudi skupa, da, više milosrđa nego bih ga ja sam prema sebi mogao imati. Kako bi On inače probudio u meni želju i volju, da se utječem Njemu unatoč mojih grijeha? U Njegovoj se nazočnosti spominjem, da sv. pričest ne samo čisti dušu od oprostivih grijeha, već da je ona i najbolje sredstvo, da ih se očuvamo. Odmah mi je lakše pri duši. S čeznućem iškekujem čas pričesti... kajem se za svoje grijehe i odlučujem, da ću vazda ostati vjeran i zahvalan Isusov učenik.

O siromašna dušo moja! Gdje bi ti našla lijeka u svim bolestima, koje te slabe i prijete ti smrću, da nemaš tako čudotvorna lijeka, da nemaš Spasitelja u sv. Sakramentu?!

* * *

Da bih mogao sretno i zadovoljno živjeti, moram biti uvjeren o dvjema stvarima. Prvo: stvorenja će mi svaki dan priređivati bol srca, a moje zle sklonosti grižnju savjesti... Drugo: jedino sredstvo protiv ovih boli jest i ostaje Spasitelj u Presvetom Oltarskom sakramentu. Kad bih dakle htio živjeti bez Njega ili daleko od Njega, ne bi mi preostalo ništa drugo, nego da i dalje u svom životu vučem svoje zlo sa sobom, k tomu još sâm i bez zasluga.

Što slijedi iz toga? U svakoj napasti, tuzi i nevolji odmah tražimo pomoći u Isusa. Njemu prikažimo svu bol i samo od Njega iščekujmo lijek.

Ah, zašto nisam prije o tome razmišljao? Koliko suza, koliko grijeha bilo bi manje u mom životu! Tada zacijelo ne bih bio počinio tu ludost, da se u nesreći pouzdavam u stvorenja, koja nimalo nemaju srca za mene. Još bih manje bio žrtvom plahosti nakon učinjenih grijeha.

Ubuduće treba biti drukčije. Tu neka bude božanski Spasitelj milosrdnim Samaritancem, koji će vidati moje rane; neka bude samilosnim liječnikom, koji liječi moje bolesti. Sa Isusom, od Isusa, za Isusa hoću da živim. Odbijaju li me stvorenja: dobro, ja sam kod Isusa... Uskrate li mi što u životu: neka, ja živim od Isusa... Ne znaju li, što bi sa mnom: u ime Božje, ja živim za Isusa.
Pa bude li grijeh opet zaprljao odjeću moje duše, neću se izgubiti u beskorisnoj turobnosti. Pojurit ću k Spasitelju, ponizit ću se pred Njim, molit ću Ga srdačno za oproštenje, a potom ću mirne duše čekati, dok me Krv Njegova očisti, izliječi i učini me krepos-nim.

2. Vigilare non cesses! - Budi vazda budan!

Ne sustani nikada, da mu stražu stražiš!
Časna služba! Počasna straža kod Euharistijskog prijestolja!... Koje li odlikovanje za pravovjernika kršćanina! Radosno uzbuđeno kuca tu srce... Lakše diše duša...
Ipak čudnovato!... Danas, kad sam izišao pred kralja neba i zemlje, jedva da se usuđujem Njega - Hostiju - dulje pogledati. Posve sam zbunjen. Čini mi se, kao da Isus sa svog prijestolja baca na moju dušu tako istražiteljski pogled, kao da ovaj put istražuje njezine najtajnije pretince. Sad mi tu i tamo poklanja znak Svog zadovoljstva... međutim opažam opet i iskaze Njegova negodovanja. Spočitavanja i prijazni pogledi se izmjenjuju. Sad diže Svoju ruku, da me milostivo blagoslovi... sad mi u očinskoj ozbiljnosti prijeti Svojim prstom...

O, Spasitelj umije izvrsno ispitivati savjest! Njemu ne izmakne ništa, ali upravo ništa, ni dobro ni zlo... Kako jasan pogled tu duša dobije o svemu, što je učinila!
Isus je tako dobar i milosrdan, da me podsjeća i na najmanje dobro, što ga nađe u meni; no On je i tako strog i pravedan, te mi moje pogreške bez izuzetka prikazuje. On me upozorava na kreposti i nedostatke, što sam ih davno već zaboravio.
Pogledam li sad na Hostiju, osjetim se istodobno usrećenim i postiđenim. Usrećenim, jer bih htio uvijek boraviti ovdje... Posramljenim, jer bih htio otići odavde - Otići?... Zašto?... Da se napokon daleko, daleko od Isusa izgubim na mračnoj stazi grijeha?... Ili hoću odavle, da ne moram slušati nikakvih spočitavanja? Što onda?... Nije li za me tisuću puta bolje dobiti ukor od Isusa, nego da spokojno dalje spavam u žalosnom stanju svoje duše?...
Što ipak hoće Spasitelj, kad me kara? Zar možda da me rastuži? O ne, nije On takav. Pun ljubavi i zabrinut hoće da me prodrma iz moje mlitavosti i nemarnosti i da raspiri u mom srcu svetu ljubav. I tako trebam mirno promatrati Hostiju, dok mi Isus ne reče sve što mu je na srcu za mene. Neka me kudi, neka me kori, neka mi prijeti, sve to rado primam, jer znam: poslije oluje jasnije je nebo nego prije.

* * *

Ne mogu tajiti. Učinio sam Spasitelju često gorku nepravdu... Zaslužio sam za to Bog zna koliku kaznu... Pa ipak, koje li sreće, smjeti trpjeti kaznu baš pred tabernakulom, pred Spasiteljevim očima!...
Ja sam naime spreman na to, da me Isus osudi na dulju suhoću duše, da ne dobijem ni kapljice utjehe. Ali ipak

idem sada k Njemu i pohađam Ga s dvostrukom gorljivošću. Pogledam Ga i molim mu se, kako najbolje umijem. Molim Ga svesrdno za oproštenje, sveto mu obećajem svako dobro i još Ga molim za mnogo, mnogo milosti. Pa otpravi li me unatoč toga praznih ruku kući, onda se tješim i mislim, da sam ja barem Njegove ruke napunio darovima ljubavi, kajanja, nade, napunio ih najsrdačnijim molbama, da me još ipak učini svetim... I znam, da On od svih ovih malih darova neće nijednog zaboraviti. Zato strpljivo čekam. Ne treba baš danas da me usliša. On će to posve sigurno, učiniti drugi put.

Božanski je Spasitelj ovdje preda mnom u Hostiji, a ja ipak ostajem nijem. A imam tako mnogo toga da Mu kažem te uopće ne znam, gdje da počnem...

Čini mi se, da bi doista bila prava dužnost, da Mu se poklonim, kad istupam pred Njegovo sakriveno Božanstvo! Međutim, kako ću to učiniti kraj mojih nesretnih rastresenosti? Silim li se na klanjanje, bojim se, da ću zaboraviti ono, što bih mu rado stavio na srce, ta ja imam tako mnogo, tako mnogo da isprosim od Njega!

Zaprosim li za milost, to me tako zaokupi želja da budem sebičan, da ću još možda jedva pomišljati na to, da Mu zahvalim za primljena dobročinstva, da Ga skrušeno zamolim za oproštenje za učinjene grijehe... ipak... kako bi to bilo potrebno! Ukratko, ne umijem učiniti reda u metežu mojih misli i riječi. Zato bih se volio udaljiti...

Ipak ne! U svoj poniznosti ostat ću na svome mjestu i molit ću ljubazno Dijete Isusa, neka bi časak poslušao moje molbe. Tada ću mu hitro prikazati svoju dušu i svoje srce sa svim metežom mojih misli i sklonosti...

Isus vidi sve... pozna sve i svojom Božanskom mudrošću i moći doista će moći učiniti reda. Uopće, je li On ikada tražio od jedne duše, da Mu se klanja u finom izabranom načinu?... Da Mu molbe svoje iznosi logičkim mislenim redom?... Na takve stvari Spasitelj ne gleda! On ispituje srce! Ima li u srcu nešto malo ljubavi za Njega, to mu je dosta, više On ne traži.

Ja ću se dakle mojom skromnom nazočnosti, malim svijetom mojih jadnih misli i čuvstava Njemu klanjati, umirit ću Ga, milostivo Ga raspoložiti i slaviti Ga. S naučenim riječima ne dolazim. Zato prinosim Mu radosno sve i sva, što jesam i što imam: oči - koje Ga gledaju, srce - što teži za Njim, ruke - koje se pred Njim sklapaju, moju osobu - što kleči pred Njim u poniznosti, vrijeme - što sprovodim u crkvi, žrtvu - da ne mogu uvijek za Njega učiniti što bih rado učinio, poniženje - što znam, da me druge duše nadilaze, te vidim, kako su bolje i također sretnije od mene.

Pa ako sam mu tako darovao sve što jesam, što imam i što mogu, zar će onda još više tražiti od mene? Ljudi da, oni zahtijevaju često i nemoguće od čovjeka! Ali moj Spasitelj ne.

* * *

Ne znam zašto Isus hoće da ima u svojoj blizini mene, bijedno stvorenje. A ipak je tako: jer iako imam tužnu prednost da sam ništa pred Njegovim očima, to ipak uživam veliku naklonost što sam naročito odabran da budem s njime; a to je odlikovanje i čast, koja mi je dana ispred mnogih drugih, ispred bezbrojnih duša, koje bi prema Isusu zacijelo ljepše postupale nego ja.

Da, koliko li kršćana mora raditi teške poslove od ranog jutra do kasne večeri, k tomu još obavljaju

najniže službe. A koju utjehu, koju pobudu dobivaju kod toga? Ah, njihova pobožnost prečesto biva predmetom poruge, ukora... ismijavaju ih, drže ih zaostalima, nazadnjacima... Za odlazak u crkve redovito im nedostaje vremena, najviše nekoliko kratkih minuta, koje si moraju ukrasti. Osobita je milost, ako mogu ići nedjeljom ujutro k svetoj misi i pričesti prikraćujući si krvavo zasluženi san. Ostali dugi dio dana nije im moguće ni minutu da se povrate k Spasitelju! koliko bi mu imali da kažu!

Nije li takav život za dobre duše jednak progonstvu? Nisu li oni upravo odbačeni iz susjedstva svoga pravog i najboljeg gospodara i učitelja? A ja, hrpa bijede?... Ja sam doista u najzavidnijem stanju položaja, šta mogu pohitati k Spasitelju kad god mi se prohtije.

Ali sad znam, što ću činiti! Od sada ću kod mojih pohoda Presvetom Sakramentu zastupati sve one dobre duše, koje bi rado došle k Isusu, ali ne mogu. Tako ću ja, koji u svome siromaštvu, u svojoj bijedi sam po sebi nemam ništa ponuditi Bogu, donijeti Njemu ipak prekrasno blago, naime: srca svih ovih siromašnih i neznatnih, koji ne mogu bliže pristupiti Spasitelju. Srca su to, koja su prebujala vjerom, ljubavlju i odanošću, da, često upravo junačka srca, sposobna da podnesu za Isusa najtežu žrtvu u divotnoj strpljivosti i ljubavi.

Ove po svijetu vani svuda razasute, možda već malo zapuhnute plamenove sad ću sjediniti i ponuditi ih Spasitelju, da se Njegova osamljenost rasvijetli i obraduje svim ovim svjetlašcima. Kako jasno i veselo gori plamen pod zaštitom staklena tuljka, dok bi se vani na vjetru ugasio: eto, dragi Spasitelju, sad vidiš, što sam ja ovdje pred Tvojim očima... nevrijedno, krhko staklo svjetiljke, koje okružuje plamen ljubavi svih

drugih duša i dopušta da gori pred Tobom.

O kako krasno gori sada taj plamen!... Kako svečano rasvjetljuje Tvoj oltar!... Koje li utjehe za me, da sam ja taj, koji je smio pridonijeti ovome Tvom veličanju...

3. Trpi i šuti!

Često mi se glavom vrzla misao, da bi bilo nešto posve nezaboravno, kad bih i ja mogao čuti nekoliko riječi iz Isusovih usta, kako je prije poneki svetac čuo... S kolikom radosti i pobožnosti bih slušao! Dapače riječ prijekora rado bih primio. Tada bih barem čuo zvuk Njegova milog glasa!...

Pusta želja!... Spasitelj me zaista neće nikada nagovoriti glasnom riječi; moram se odreći slatkog zvuka Njegova glasa...ta ja nisam svetac!...Meni je Spasitelj ostavio nešto drugo: s v o j u š u t n j u! O, ta božanska šutnja, koje li mi krasne pouke ona daje!... Nijeme, pouke u nebeskom jeziku!...

Isus šuti!... On uvijek šuti... šuti i onda, kad mislimo, da bi svakako morao podići svoj glas. Ljudi ga vrijeđaju, psuju, rugaju Mu se, a On šuti! Pa i od mene što li sve ne mora trpjeti! I u samoj Njegovoj nazočnosti kako često je pospano moje srce, kako zlovoljna mi je duša, kako mi je nepobožna molitva. Kako je prazno i bez misli moje križanje, dapače u neposrednoj Njegovoj blizini bez zaziranja razgledam se i razgovaram. Pa i sv. pričest primam bez radosti i topline; a to sve svojom krivnjom. Sveto Njegovo ime često izgovaram nesmotreno, bez strahopoštovanja, kao da bi me stajalo odviše napora, da pri tome mislim na Njega... Trebalo bi jednom da se sa mnom tako postupa!... Tu bi se nešto drugo doživjelo! Uskoro bi se

znalo, što znači jadati se i mrmljati... Ali Isus trpi sve... podnosi sve... i - šuti.
Trpjeti i šutjeti, koja li divna nauka! Spasitelj mi je daje svaki dan i to već dugo godina. Ali kod te božanske pouke nisam bio pažljiv i tako sam u sve to vrijeme naučio malo ili ništa. Kako se moram stidjeti!... Neznatna povreda mog sebeljublja, mala bezobzirnost dosta su, da mi izmame kakvu gorku riječ. - Tako danas! - A sutra?... Sutra ću rano s tim istim jezikom, koji se radi neznatnih stvari žestoko jadao pred Isusom... koji se nikad ne žali!... Ah, kad ću napokon sa svom ozbiljnosti poći u školu šutnje Isusove?

* * *

Isus je siromašan. Ali taj siromah ljubi svoje uboštvo, ne govori o njemu nikad bojeći se da bi Mu ga mogao tko oteti. Njegovi stanovi, crkve, često su zapuštene, Njegov je tabernakul taman i uzak, Njegovi žrtvenici bez uresa, da je za požaliti. Crkvena odijela - Njegova odijela - u nekim se crkvama gotovo raspadaju.Tu vidiš misno ruho, albe, oltarnike... takve, te bi se zacijelo i prosjak za tako trošne stvari zahvalio! Ali Isus, ovaj Bog, koji i ljiljane u polju zaodijeva u veliku krasotu, koji nebeskim zvijezdama daje njihov sjaj... On ne veli ništa. A ja?... Ako se ne mogu odjenuti elegantno po najnovijoj modi, onda sam zlovoljan... jedva za što upotrebljiv... jadikujem i tužim se, kao da mi se čini zlo? Zar je htio viseći na križu da Ga tko sažaljeva? O, nikad ne bijaše na zemlji tako velika bol zastrta tako dubokom, ganutljivom šutnjom!
A ja? Ja moram bez ikakva razborita razloga uvijek govoriti o sebi... moram pripovijedati svoje najneznatnije teškoće i ugodno mi je slušati, da se o tome govori.

Jest, da se prikažem zanimljivim, pričinjam se mučenikom!... Svaki dan idem k Spasitelju, dolazim Mu tako blizu, tako blizu - pa ipak, koji li razmak između Njega i mene!

* * *

Zar nije dakle čas, da udarim drugim putem i da konačno upoznam, da - ako šutnja vrijedi zlata u običnom životu - u kreposnom životu zacijelo vrijedi draguljâ.
Da sačuvamo Bogu ugodan miomiris boli, ne smijemo ni u kojem slučaju da se jadamo. Bol naša mora ostati čvrsto zatvorena u srcu kao u dragocjenu kovčežiću.
Što bi inače Spasitelj našao u mom srcu, ako dođe sutra k meni iz Svog ciborija?... Mnogo radosna zacijelo ne, jer moje kreposti ponajviše su samo pobožne želje. Da mu dakle ne sačuvam ni malenu bol skrivenu u srcu, što bih onda mogao pružiti svome božanskome gostu?... I onako je samo malo, što mi Bog daje da trpim. Pa ako i to malo rastepem, izgubim li taj nježan miris dopuštajući svemu svijetu da zaviruje u mali kalež mojih boli, zar bih se onda još smio usuditi, da takav nevrijedan dar ponudim svome Bogu i Spasitelju?... Zar ne bi dakle bilo pametnije, da o svojim bolima ne govorom ni s kim, osim s mojim Isusom u tajnosti svete pričesti?... Zar ne bi bilo bolje da dragome Spasitelju donesem dragocjeno mirisno cvijeće, što cvate po strmom putu moje Kalvarije, dok ga još nije zagledalo oko čovječje, dok ga se još nije taknula ljudska ruka? Zar Isus ne zaslužuje tu malu pažljivost?
Moja odluka je gotova. Počevši od danas neću više ni s kim bez potrebe govoriti o svojim bolima. Pomišljajući

na Isusovu šutnju , trudit ću se da i ja tako učinim... Budem li ponižen, šutit ću;... pritisnu li me neprilike života, šutit ću;... pohodi li me bol, kojoj nema lijeka,šutit ću. O da mi uspije, da budem krotko, šutljivo žrtveno janje!
Ako je moje inače tako tvrdo srce dirnuto najdubljim sažaljenjem ugledavši na slici rane razapetog Spasitelja, kako će se tek dojmiti Srca Isusova - koje je prepuno samilosti - moje svježe, još krvave rane, pa kad me još k tome vidi lišena svake čovječje utjehe?
Dobri Spasitelju! Šuteći prinosit ću Ti odsad na oltar svoje boli. Samo Ti znaj, što trpim. A Ti me tada nadari jednim od Svojih ljubežljivih pogleda, koji su kadri i najvećeg mučenika napuniti srećom i blaženstvom.

4. Gledajte Jaganjca Božjeg!

Ima li ljepše pohvale dragome Spasitelju nego su priproste riječi onoga, što dozivaše u pustinji: Gledajte Jaganjca Božjeg! Nema li Isus milinu i dobrotu jaganjca?... Kako blag, kako krotak, kako bezazlen je jaganjac! A nije li to Isus u najvećoj mjeri?
Promatraj samo trenutak jaganjca! Milo i povjerljivo doskakuće ovamo, da se poigra s djetetom, da ga podragaju mekane Njegove ručice, ili da pogriska hranu iz čovječje ruke. Uzimlje je od svakoga s jednakom udvornošću: uzimlje je od onoga, koji ga voli, kao i od onoga, koji hoće da ga vodi u klaonicu.
Tako i Isus. On vidi dobre duše, vidi grešnike. Daju li mu mali znak svog štovanja, pošalju li mu samo koji uzdah, On od svih sve rado prima. Ako je izložen u pokaznici ili silazi pod svetom misom na oltar, uvijek je među dobrim dušama, nedužnom dječicom, dapače i

među grešnicima. I svaki se moli na svoj način: jedni u svoj rastresenosti, drugi punim žarom i s pobožnošću;... jednima je dosta da su nazočni, dok se drugi trude, da mu iskažu čast što najveću mogu;... ovaj se samo prekriži, kako najbolje zna, onaj kleči pred Njim poput serafina ljubavi;... jedni dolaze opterećeni grijesima, drugi pristupaju u krsnoj nevinosti... A što čini Isus? On radosno prima poštovanje od svih, ako i ne u jednakoj mjeri, On ne odbija nikoga! Da, tko zna, da li On prema privikloj Svojoj dobroti upravo u srcima grešnika ne raspiruje onu malu iskru vjere, koju još u njima otkrije i osobitom je ljubavi čuva, ne bi li iz nje učinio početak njihova poboljšanja?...
Koje li bludnje, kad se čovjek ne bi htio usuditi ostati s Isusom u sjedinjenju u Presvetom Sakramentu samo zato, jer nije u stanju milosti. Nesretnik, koji tako čini, ne zna, da je Isus jaganjac Božji, koji samo božanski postupa, koji nikad ne prezire, što je dobro. Već je molitva, dapače prosti poklek uvijek nešto dobro te pokazuju - možda tek izdaleka i vrlo slabo i nejasno, ali ipak izvjesno nagnuće k dobru - poboljšanje života. Dakle ove stvari, koje grešnik drži nevrijednima, za Isusa su dragulji... Da, ti dragulji leže još duboko zakopani u blatu, ali su ipak dragulji i Spasitelj ih želi uvijek što više da ih mogne očistiti, izbrusiti i umetnuti u prekrasnu krunu, koju tad drži spremnu, da njome ovjenča ove duše na dan njihova pokajanja i obraćenja.
O, da bi bar svi malo više razmišljali o tome: »Evo Jaganjca Božjeg!« (Ecce Agnus Dei!)

* * *

Hrana Jaganjca Božjeg je posve neobične vrste... Isus voli ljiljane! Zato vrt crkve nikad ne smije biti bez ljiljana, zato ih treba naročito za Njega gajiti i štititi ih.

Kako se On rado šeće među ovim nježnim cvijećem, kako se opija njihovim mirisom! Koliki užitak osjeća s njihove neokaljane bjeline. Dá, među ljiljanima Mu je najmiliji boravak, tamo ćemo Ga zasigurno naći.
O ti ljiljani! S kolikom li ih brižljivošću uzgaja On, dobri Spasitelj! Njegova ljubav daje da niču. Njegova milost daje im rijetki ures. Njegova ih moć zaštićuje i krvlju Svoga srca diže do potpune ljepote... Koje li sve uspjehe ne postiže Njegova ruka! Dapače duhovi, o kojima bi se moglo misliti, da nemaju smisla ni za što drugo nego za prljavštine i prostotu, zastaju pred ovim vrtom, ako slučajno bace oko u nj... I pri tome ne mogu se oteti osjećaju čuđenja i plaha počitanja...
Jaganjac je uznesen ljepotom ljiljana i uživa među njima Svoje najčišće i najslađe euharistijske radosti. Nije li također nešto nebesko, to što je ljiljan obučen u prečistu, blistavu bjelinu Hostije... i kako Hostija nosi sjajnu, čistu bjelinu ljiljana! Božanska čistoća stapa se sa zemaljskom neokaljanošću!
Tabernakul je mjestance Jaganjčevo; tamo, u svom hladu, tamo cvatu najljepši ljiljani: dječje duše, tek nekoliko godina probuđene u život nevinosti, razvijaju se pred Njim u čistoću, koju još nikakav dah nije zamutio. One mu šalju miomiris svoje nedužne molitve, što izvire iz čista srca. I duše, koje su uzrasle među trnjem dobrovoljne pokore, svijetle tamo u rijetkom sjaju zaručničke, djevičanske ljepote! Ni danju ni noću ne ostavljaju one Jaganjca Božjeg... Izmjenjuju se pred stepenicama Njegova prijestolja... istodobno prolaze u neprekinutoj procesiji ispred njegova tabernakula... Iz njihova grla ori se dirljiv pjev katoličkog obreda, dok su im srca puna povlaštenih melodija nebeskih anđeoskih korova...

A Jaganjac im se pridružuje... On uživa Svoju radost i slast u njihovoj čistoći. I milost Njegova prosiplje na njih tako obilno svjetlo, te svijetle poput zvijezda: - mali je to svod nebeski ovdje dolje na zemlji! - Jaganjac je sunce, a ljiljani su zvijezde, koje oko Njega kruže. A nebo promatra to i divi se!...
Kad će ipak svijet razumjeti duboku tajnu ljiljana? Ah, nikad nije shvaćao, a vjerojatno i ubuduće neće pojmiti, zašto ima u katoličkoj crkvi zatvorenih vrtova... Vrtova ograđenih zidinama i rešetkama, opskrbljenih ključanicama i zasunima... A bez ovih vrtova gdje bi ovdje dolje Božanski Jaganjac mogao uživati Svoje najčišće i najdragocjenije radosti?... I tko zna... nesretan, što ne može da zasiti svoju glad čistoće i ljepote, možda bi požalio, da je toliko ljubio djecu ljudsku... Bog zna, što bi već bilo od siromašnog čovječanstva!... Ali ljiljani su Jaganjcu olakšali Njegov križ i ublažili Mu boli.
Križ!... O bijedno Janje!... Njemu pripadaše prijestolje,... ali ga ljudi vode u klaonicu!... I uzimlje drvo križa na Sebe, da ljudima zasluži prijestolje!... A pri tome ni glasa tužbe, ni najmanjeg otpora onima koji ga ubijaju... I On još prije smrti skuplja sve Svoje sile, sve Svoje sposobnosti, da ih slije u jedno jedino - u ljubav. Po čemu On upotrebljava Svoju svemoć? Da beskrajnom snagom posvjedoči Svoju ljubav. A njegova mudrost? Ona hoće da izmisli nove, neslućene vrste ljubavi. Njegova dobrota? Ona traži put, kojim bi svi, pa i najnevredniji mogli doći k Njegovoj ljubavi... A sad gledajte čuda! Pošto je Jaganjac usmrćen, na čudesan način povećava Svoje sveto Tijelo, kad god dolaze duše, koje gladuju za Njim... A svetoj Krvi svojoj daje da nabuja poput rijeke, koja natapa svu zemlju, da daje

svim kršćanskim pokoljenjima kupelj čišćenja, napitak okrepljenja i jačanja, balzam ozdravljenja i spasenja.
Gledajte Jaganjca Božjeg! Da, promatrajte Ga, vi djeco zemaljska! Nesretni ste svi vi, koji nećete ništa da znate o privlačnoj sili Njegove krotkosti i blagosti... svi vi, koji se oglušujete slatkome pozivu Njegove ljubavi! Ne znate li, da se tako izlažete opasnosti, da kasnije slušate riku judejskog lava?...
Ti pak, nevina, ispaćena dušo, smatraj se sretnom! Ti si umijela da Jaganjca učiniš središtem svojih misli, svojih ljubavi i svog ufanja... Vidi, doskora će ti pohitati u susret, da te pozove na radost vječnog pira... gdje vijekom u prepunoj radosti odzvanja: Svet, svet, svet!... gdje se Jaganjac šeće među ljudima... a ti Ga zauvijek slijediš.

5. Danas je došlo spasenje kući ovoj

(Luka 19, 1-10.)
Što bi sad još moglo nedostajati mojoj sreći, gdje me je sam Spasitelj pohodio?... Što je bijedna zemlja u usporedbi prema ovoj neizrecivoj radosti i časti?.... Ništa i opet ništa! Sav svijet je ništa prema svom Stvoritelju... A Stvoritelja svijeta ja sam primio u svoj dom! Zato, ako bih danas morao u čemu oskudijevati, promislit ću, što sam danas primio: da imam Isusa, Isusa, koji čini nebo... Imam dakle nebo ovdje na zemlji i bit ću zadovoljan.
Pa ipak sam često vrlo nerazuman. Uzrujavam se, jer mi se koja želja ne ispunjava... i zavidim svome susjedu, što je u tome sretniji... Vidim gdje se drugi smiju, a to mi se daje nažao, baš kao da ima koji razlog, da i ja budem veseo... Netko si priušti neko malo veselje, a ja

sam već zlovoljan, što moram ostati kod kuće... Drugi opet žive u blagostanju, dá, plivaju u bogatstvu, a ja sam ubog; to me grize... U nekoga je krepko zdravlje, a ja sam bolježljiv, pa radi toga očajavam...
Ipak, zašto da se žalostim? Jesam li se danas pričestio? Da?... No, pa što cijenim više: svetu pričest ili nešto više zdravlja?... Ja sam dakle siromašan... tužan... bolestan... Tim bolje! Svakako imam tada manje odvraćanja, manje rastresanja te zato mogu tim mirnije uživati svog Spasitelja. A napokon zemaljske radosti i užici obično donose više štete nego koristi onomu, koji hoće da živi za Boga.
Spasitelj se osobno svratio k meni!... Nije li gotovo kao san, da je ova Hostija, koja svijetli preda mnom u sjaju svijeća... koju obavijaju oblaci tamjana... koja je središte svega kršćanstva... pred kojom vjernici ponizno padaju na koljena... da je ta Hostija ostavila sve, došla k meni u srce i hoće da ostane kod mene? Da, dobri Spasitelj radije se svraća u siromašno srce čovječje, nego da svečano prolazi urešenim ulicama... Ja sam Mu eto za prijem širom otvorio vratašca svog srca, a s tim sam Ga obradovao... Moći obradovati svoga Boga?... Sama ova pomisao zar mi ne bi bila dosta, da i sam budem uvijek radostan i zadovoljan?... Zato daleko danas od mene svaka turobnost! Nađe li unatoč toga put do mog srca, sad već znam, s kakvom ću je utješljivom misli preplašiti.
Židovi su na križ pribili moga Boga... Tako mu još danas mnogi grešnici ponavljaju Njegove golgotske boli... tako Mu se mnogi bezbošci podruguju i pogrđuju Ga... toliki nezahvalnici okreću Mu leđa... međutim sam ja - jedna nula u svijetu - obradovao svoga Boga! Na to ću misliti.

* * *

Danas je došlo spasenje kući ovoj! Kao nekad Zahej, i ja ću biti velikodušan. Dajem Spasitelju sve, što jesam i što imam. Bogat, dakako nisam, naprotiv imam vrlo malo. Međutim, jednom moram temeljito potražiti, ne bih li ipak nešto našao, što bi se Spasitelju svidjelo... O, imam već! Učinit ću kao Marija Magdalena: bacit ću se do nogu Njegovih i oprati ih svojim suzama pokajnicama... Suza prolijem dosta... Obdan slat ću Mu mile pozdrave: uzdahe i vježbe u strpljivosti i odanosti... Donijet ću Mu još, što su Mu nekad donosili siromasi i bolesni: bijedu... opet bijedu... i još bijedu. U tome sam području kao Krezo... Tada ću Mu prepustiti svoje pogreške moleći Ga, da ih brzo odstrani i da ih zamijeni krepostima.. Konačno ću učiniti kao sv. Ivan: položit ću glavu svoju na Njegovo rame i tako počivati na Njegovu srcu. No prije nego zaklopim umorne oči na počinak, sjetit ću se još jednom s najvećom zahvalnošću svoje današnje svete pričesti. I tako ću usnuti pod okom Spasiteljevim. Tad će moj prvi pogled, kad se ujutro probudim, pasti na Isusa... O kako lijep i veseo bit će mi osvit dana!

* * *

Da, danas je Spas došao ovoj kući! Ali sutra? Sutra se nadam istoj sreći, da ću imati istu milost, jer svaka pričest neka mi je priprava za drugu novu. Kad sam pozvan da zauvijek živim u nebu s Isusom u društvu, nije li tad dužnost učtivosti, da sam već ovdje na zemlji s Njime zajedno? Od čega ipak najviše zavisi, hoću li doista doći k Njemu u nebo?... O položaju, u kome ću primiti svetu poputbinu. Zato treba da se sav svoj život marljivo vježbam u tome, da što dostojnije i pobožnije

primam svetu pričest, da s tim većom sigurnosti mognem što dostojnije, da, sveto, primiti svetu pričest na smrtnome krevetu. Ali koji je prvi uvjet za to, da dostojno pristupamo stolu Gospodnjemu? Da uopće idemo na pričest!... Pohitat ću dakle, kad god budem mogao, k stolu Gospodnjemu, da naučim svetu umjetnost nada sve dostojno primiti Spasitelja... blaženo umrijeti u Njegovu naručju, da s Njime združen živim vječno.

6. Isus i vrijeme

Bijesnom brzinom juri vrijeme preko svijeta i ljudi... kidajući sve sa sobom bez milosrđa... uništavajući sve bez pomilovanja! Zemaljske veličine nestaju netragom pod njegovim nogama... Padaju prijestolja... Žezla i krune se lome kao staklo... Zemlja se zasijala grobovima... Ali pred Isusom u Presvetom Oltarskom Sakramentu stane nemoćno... pred Njim mora da se sagne.

Isus je jedini vladar na zemlji, koji ne polaže svoje krune... koji nikad ne gubi žezla ni carstva... koji se nikad ne boji, da će biti zbačen s prijestolja.

Svi uređaji čovječji podvrgnuti su promjenama, oni su nepotpuni. No sv. se Euharistija ne mijenja nikada - ona je najsavršenije djelo božanstvene ljubavi. Samo Isus je tu! On, vječni, htjede da dalje živi u vremenu, ali da se ne da u njegov jaram, da se ne podvrgne njegovim zahtjevima. Jest, vrijeme, On te je nadvladao; prisilio te je, da ropski služiš Njegovim osnovama i nakanama. I na svaki tvoj čas On udara pečat svoje svemoći i ljubavi. O vjekovi, ponosni vjekovi! On je vaš kralj. A vi ste samo zato tu, da uzvisite pobjedničku

slavu Njegova srca. Vidite, svaka od vaših doba mora donijeti veselu vijest blaženstva spasa bar jednome novom puku, koji još živi u mraku. Svaka od vaših godina mora doživjeti podignuće stotina novih oltara... Ni jedan od vaših dana, ni jedna ura, ni jedna minuta ne prođe, a da nisu poljepšane i posvećene novim darovima Njegove milosti.

Što li sve nije Isus učinio u ovih devetnaest vjekova svoga euharistijskog života! Kad bismo htjeli izbrojiti sve dokaze ljubavi, sve milosti, sva saopćenja, naš bi se duh pomiješao. Uzmimo samo kratko doba jedne godine. Kako često je On u to vrijeme sišao na naše žrtvenike, da ponovi veliku žrtvu golgotsku! Kolike su duše tražile u Njemu utočišta, kad ih je izjedao glad i žeđ za Njegovim svetim tijelom i krvlju! Koliki su se poput serafina bacali na koljena klanjajući se najčasnijemu Dobru! Kolike su oči u to vrijeme s najvećom nadom gledale k svetoj Hostiji!

O nebeski svode! Ti ne možeš pokazati tolike oblake, koliko ih je katoličko svećenstvo odaslalo iz kadionice monstranci. O vi mora svijeta! Šum vaš ne prodire onom silom, kojom šum pjevanja, što se ori pod svodovljem crkvi i stolnica.

I vi, zvijezde, u širokom svemiru! Može li se vaše blistanje usporediti s blistanjem svijeća, koje vrše svetu službu, da svečano rasvijetle Isusov stan? Dá, neprekinuta je to svečanost: svetkovanje katoličke zahvalnosti Otkupitelju.

* * *

Sveta Euharistija jest i ostaje najveće i najljepše djelo ljubavi Isusove za čovjeka. Vazda boravi u tabernakulu, da nam iz ljubavi daruje ljubav. Od posljednje

večere, kad je ustanovljen Presveti Oltarski Sakramenat, pa sve do ovog časa nema minute da nije srce Njegovo tamo kucalo vrućom ljubavi za nas... Vremena i pokoljenja ljudska prohujiše mimo Njega kao bijesni valovi silne, uzbujale rijeke... A On gleda s čvrste obale svog tabernakula i goni ih toplim zrakama Svoje ljubavi... Vidi vjernike, gdje prolaze mimo - i ljubi ih... Vidi nevjernike - i ljubi ih... Dolaze buntovnici i odmetnici - i On ih ljubi... Dolaze oholi, ponizni, silni, podjarmljeni, sveti, bezbožni - i On ih ljubi... Sad se pojavljuju djeca Njegova i pozdravljaju Ga molitvama svojim... Onda jure mimo Njegovi neprijatelji s kletvom i psovkom na usnama - i On ih ljubi... On ljubi sve, sve... i ljubi ih uvijek.

Ali jao! Kako je mala, kako čedna grupica onih, koji umiju uzvratiti Mu ljubav ili koji bi barem dobrom voljom bili oduševljeni da Ga ljube! Unatoč toga Isusu nikad nije teško ljubiti i sve ove nezahvalnike. Svojom nebeskom strpljivošću čeka, neće li Njegova ljubav ipak jednog dana čuti odgovor. On čeka!... čeka!... i čeka! O kako je divna ona ljubav, koja ne pozna umornosti ni nestrpljivosti... koja nikad ne klone!

Podle duše žive s Njime u postojanoj borbi. Ali Isus čeka neumorno godinu za godinom!... On se uvijek još nada, da će posljednji pogled ovih nesretnika pripasti Njemu... da će Njegov biti posljednji kucaj njihovih srdaca!... Jedan pogled... jedan kucaj njihovih srdaca!... Jedan pogled... jedan kucaj srca... zar ima šta skromnije?... Pa ipak, kralju milosrđa i to je dosta, da mogne zaboraviti, kako je ove grešnike desetke godina uzalud ljubio, uzalud kucao na vrata njihovih srdaca. Jer ovaj posljednji kucaj srca zaključava vrata života, ali otvara vrata nebeska.

A tko zna mnoštvo onih duša, koje su si još u posljednjem trenutku osvojile sretnu vječnost baš time, što su taj trenutak sa svom dušom poklonile svome Spasitelju i Otkupitelju... kakva grižljiva i neprijatna dvojba često potamnjuje konac mnogoga umrlog!... Svoju svojtu i prijatelje ostaviše u najvećoj neizvjesnosti i nemiru... Sve je došlo tako naglo, tako iznenada... Ni svećenika ne pozvaše... ili ah, bijaše već prekasno!... I to nakon tako malo kršćanskog života! Međutim, beskrajna milosrdnost Božja ima svoje osobite puteve... Zato ne treba očajavati nikada! Dok još možda svojta pokojnikova stoji drhćući od straha oko njegova odra, možda već duša pokojnikova - tko zna - slavi prekrasan trijumf u nebu: naime slavu pobjede milosrđa Božjeg! Duga stoljeća obasiplje Isus čovječanstvo dokazima Svoje ljubavi. U kratkom trenutku ljubavi duša se može spasiti. Ovaj trenutak je strah, dozrio na toplome suncu Božanske ljubavi, koje nas obasjava već duga stoljeća.

* * *

Iz tabernakula izlijeva se more Spasiteljeve ljubavi na zemlju... I veliki valovi katoličke, zahvalne ljubavi dižu se za uzvrat prema tabernakulu...
Isus i Njemu odani ljudi stoje u divnom skladu... Ali kako je kod toga sa mnom?... Koju sam notu dosad ja pridonosio ovoj od sviju najljepšoj harmoniji?... Nisam li je možda pokvario kojom reskom disonancom?...
Koje li misli! Isus mi ni časa nije uskratio Svog srca u sv. Euharistiji. A moje srce? Koliko je puta proboravilo kod euharistijskog Isusa?...
Izlučim li dane, u koje sam posve zaboravio na Njegovu ljubav... vrijeme, kad sam Ga vrijeđao svojim grijesima... ure, što sam ih poklanjao radu, odmoru, počinku, zabavi, dosadi:... što mi onda još preostaje za

utjehu?... Da li bih mogao tijekom cijele godine nabrojiti toliko sati, koji bi činili ne tjedan nego barem jedan jedini dan pravog euharistijskog života?... Spasitelj mi je darovao sve svoje vrijeme - a ja sam naprotiv smogao za Njega najviše nekoliko sati!
Isus je kralj svih vremena. On će biti nazočan u svetoj Euharistiji, dok bude ovdje na zemlji mrve kruha, dok bude žrtvenika i svećenika. Dok zemljom idu duše, koje žeđaju Njegove ljubavi, koje trebaju Njegove milosti, On će ih milovati ljubavlju i obasipati blagodatima... Ali kako će još dugo meni biti priušteno, da se približavam Spasitelju?... Kako dugo još da Mu se klanjam, da Ga primam? Ta Spasitelj raspolaže vječnim stoljećima... a moji su dani naprotiv izbrojeni... Zar da sveudilj i dalje traje borba između Njegove ljubavi i moga ravnodušja?...
Isus neće ostaviti Svog tabernakula ni do konca svih vremena, pa došlo što mu drago. I ostat će Mu najveća radost da ljude privlači k Sebi i da ih napuni nebeskom srećom.
Uvijek Ga mogu naći. Kod Svoga svetog stola uvijek ima prazno mjesto za mene... U ciboriju vazda ima za me u pripravi česticu anđeoske hrane... K tomu još On stanuje samo par koraka od mog doma. Čuvaj se zato dušo moja, čuvaj se! Odbiješ li sad kruh anđeoski, mučit će te jednom nezasitna glad. Voliš li zemaljske užitke, izjedat će ti srce grizodušje i mač vječne smrti lebdit će prijeteći nad tvojom glavom.

* * *

Srsi me podilaze, kad pomislim, kako sam nedostojnim načinom dosad zloupotrebljavao i tratio vrijeme!... Ne moram li se bojati, da ću i preostale još dane svog živ-

ota zloupotrebiti?... O dobri moj Spasitelju! Ja ne znam, no možda si mi dosudio još samo kratko vrijeme ovdje na zemlji... Posvećujem ga Tebi. Pun kajanja i ufanja molim Te, ne daj, da ikad više prođe sat u mom životu, u kojem moje srce ne bi bar jedanput kucnulo za Tebe. Da, neka svi ostali dani mog života budu neprekinuta žrtva paljenica moje ljubavi prema Tebi, da mi u knjigu, što ćeš je otvoriti jednom kod mog preminuća, upišeš samo priproste riječi: »Ovaj bijedni stvor - proveo je svoje vrijeme u ljubavi za Boga«...

7. Misa na nebeskom dvoru

Ne samo mi siromašni, nesavršeni zemaljski putnici, nego i svi blaženi stanovnici neba, neprestano prikazujemo svemogućem Ocu neoskrvnutog Jaganjca, koji se svojevoljno žrtvovao na Kalvariji na čast Bogu i za spas svijeta. Upravo zato ne mogu stvorovi iskazati vječnome Bogu nikakvu veću čast i slavu nego po Isusu.

Ova čast, koja se ovdje na zemlji može još na izvjestan način potamniti našim nedostacima, pokazuje se zato u nebu u svom potpunom sjaju. O da nam je dano samo na čas vidjeti, što se događa u nebu! Kako bismo onda posve drukčije cijenili ono, što se zbiva na našim žrtvenicima!... Gore bezbrojne skupine anđela i svetaca nikad ne skreću svojih pogleda s neokaljana Jaganjca... Bez prekida pjevaju pred Božanskim prijestoljem hvalospjev časti, zahvale i ljubavi... hvalospjev časti, što izvire iz veličine Isusove... hvalospjev zahvale, što niče iz blagodati Isusovih... hvalospjev ljubavi, što plamsa iz Srca Isusova. Da proslave Boga, blaženi ne znaju upravo ništa bolje nego da mu ponude

Njegova jedinorođena Sina.

Ovu službu posrednika vrši Isus postojano i na nebu. Samo je razlika: Na zemlji prima On od milijuna i milijuna duša, koje se još bore i nose svoj križ, suze i boli, te ih prinosi Ocu kao žrtvu pomirnicu. A od beskrajnog mnoštva blaženih, koji nose na svom čelu pobjedničku krunu, prima zanose ljubavi, te ih polaže do nogu nebeskome Ocu za znak njihove odanosti. na zemlji očituje On dušama, koje još moraju proći ispit kušnja, volju Oca svoga nebeskog, a onima, što su ogrezli u grijehu, pokazuje bogatstva Božanskog milosrđa i oproštenja. Na nebu pak izlijeva na očišćene, svete duše potoke sreće i radosti, što izviru iz Gospodnjeg srca.

Sav zbor blaženih u nebu postavlja za središte svega svog mišljenja i ljubavi preobraženo Isusovo čovještvo, koje rasvjetljuje sve prostorije nebeske, i žrtvuje sve to upravo po Isusu Bogu Ocu. I tako blaženi neprestance prikazuju Bogu Tijelo Isusovo, Krv Isusovu, žrtvu Isusovu na križu, doduše ne kao nekad u sjeni i u mukama Kalvarije, ali je isti Isus, koga ovdje prikazuju nebeski stanovnici kao utjelovljenje svog štovanja i vječne Božje ljubavi.

Kako je Otac iz ljubavi poslao na svijet svoga jedinorođenog Sina, u gorkosti i boli, da izbavi siromašne, izgubljene ljude, tako On sada prima za uzvrat od njih izbavljenika, od blaženih u nebu, dostojan dar njihove zahvalnosti i ljubavi: oni prinose Bogu Isusa, Njegova jedinorođenog Sina, obavijena kraljevskim plaštem Njegove besmrtne božanske slave.

Po žrtvi svog čovještva Isus je otkupio svijet, otvorio je ljudima vrata neba... i po istome čovještvu Isusovu daju sveti u nebu dužnu hvalu i čast, koja Ga pripada... Eto,

oni ponavljaju ono, što svećenik na zemlji dnevno moli kod oltara: Per Ipsum et cum Ipso et in Ipso est tibi Deo Patri Omnipotenti, in unitate Spiritus Sancti, omnis honor et gloria - Po Njemu, s Njime i u Njemu je Tebi, Bogu Ocu svemogućemu u jedinstvu s Duhom Svetim svaka čast i slava.
Ne čine li dakle sveti na nebu to isto, što i vjernici na zemlji? Ne pjevaju li oni jednaki hvalospjev kao i mi po svome svećeniku?... Zar nije zato sveta misa u isti čas na nebu i na zemlji najljepše, najuzvišenije, najsvetije, što postoji?

* * *

Još samo nekoliko godina, a možda još samo nekoliko dana, pa ću tada i ja biti nazočan kod mise na nebeskom dvoru. Što ću tu vidjeti? Na svetom žrtveniku Božjem, licem prema vječnom, beskonačnom Veličanstvu, vidjet ću neokaljanog Jaganjca; i tu ću biti ja - da ja, bijedan stvor - kao urešen svećeničkim dostojanstvom, da smijem vječnome Ocu žrtvovati Jaganjca: prikazat ću mu ono tijelo, koje je nekad bilo okrutno izmrcvareno bičevima, probodeno čavlima, razapeto i umrlo na križu... prenijet ću mu onu krv, koja je prolivena po tvrdim stijenama Kalvarije... onu dušu, koja je do smrti bila rastužena od pogleda na grijehe svega svijeta... ono srce, koje je probola sulica vojnika... da, ponudit ću mu svu strašnu dramu gorke muke i smrti Isusove, ali istodobno i vječnu i besmrtnu slavu, koju je stekao neizrecivim poniženjima i bolima... I tad ću Mu reći... ali jao, što bi bijedan čovjek mogao reći Njemu?... Ne bih znao. Samo toliko znam, da će Vječni Otac s velikom dopadnošću primiti moj žrtveni dar i da će mi po Isusu prožeti dušu Svojom slavom i srećom...

znam, da ću vječno moći počivati kod ovog oltara i ovog žrtvenog Jaganjca, ljubiti Ga i slaviti... da ću sve bolje upoznavati beskrajnu veličinu i dobrotu Isusovu i tako stupajući od jasnoće k jasnoći sve više se gubiti u Isusu, da napokon s Njime tvorim samo još žrtveni dar, koji će se vječno žrtvovati najuzvišenijem Trojstvu.
O moj Spasitelju, dobri Spasitelju moj! Zar je zbilja istina, da će uskoro pasti zavjesa, koja Te krije mojim očima?... da pođem tada gore u nebo, da tamo dalje živim kod Tvog oltara, da Te žrtvujem svemogućem Ocu kao vječno poštivanje moga poklonstva i ljubavi?... Je li dakle istina, da ću vječno biti nazočan kod ove mise u nebeskom dvoru? Je li istina, da će sveta misa zauvijek sačinjavati moju najljepšu molitvu, moje najsvečanije pjevanje, moju najveću sreću i najvišu čast?...
Dobri Isuse, još samo jednu milost prije nego mi kucne nebeska ura! Kada me vidiš gdje klečim ovdje pred Tvojim žrtvenikom, daj mi tada, da mi srce i misli u duhu budu sjedinjene sa srcima i mislima Tvojih svetaca na nebu.
Pokloni mi barem jedan glasak njihova pjeva, barem jedan plamen njihovih poklonstava i ljubavi, da Te dostojnije ljubim i klanjam Ti se. Daj da pritom upoznam, kolika je čast smjeti prisustvovati svetoj misi. Dopusti mi da upoznam, da je ura, što je provedem kod Tvog oltara, za me predosjećaj onoga, što mi vječna stoljeća nude gore na nebu.

8. Na grobu naših milih

Isus govori:
Danas je spomendan tvojih milih. Zvona pozivlju k zadušnicama i opet obnavljau svu ondašnju dramu.

Duša ti je puna turobnosti... Bit će za te dan suza... ali i dan molitve i dobrih djela na korist milim pokojnicima. Ti si vjerno, dobro srce! Gledaj, i ja ne zaboravih svojih milih poslije smrti. Pravo je, da ostaješ privržen dragim pokojnima, da ih se spominješ molitvama i dobrim djelima; to mi se vrlo sviđa. Ali pri tome želim, da bi sve bilo zadahnuto kršćanskim ufanjem. Da, moli za njih... ali se ufaj! Čini dobra djela... ali se nadaj! Plači na njihovu grobu... ali se i ufaj! Jer dužnost ti je, da se pouzdaješ u moje milosrđe i da imaš čvrstu nadu, da su tvoji mili pokojnici u carstvu nebeskom, ili bar na putu onamo, jer je moje milosrđe upravo tako neizmjerno, kao i ja sam; ono je isto tako čudnovato kao i sve druge savršenosti. Ti moraš dakle u njega isto tako vjerovati, kao što vjeruješ na primjer u Moju vječnost, u Moju mudrost, u Moju svemoć i dobrotu ili u Moju pravednost.

Sjećaš se posve dobro one nezaboravne ure, kada su se tvoji mili borili sa smrću... I ja sam stajao uz njihovu smrtnu postelju! Bijah tu, da ih spasim Svojom milošću, da im pružim Svoju ruku pomoćnicu, ali ne - kako ti možda misliš - da ih zastrašim Svojom strogošću. Što se u tim časovima zbivalo između Mene i njihovih duša, to ti ne možeš znati... Sve je to zapisano u velikoj knjizi Mojih tajna... Kasnije ćeš moći čitati tu knjigu i tad ćeš se čuditi nad veličinom Mog milosrđa.. Sada, kad me malo bolje poznaš, možeš li doista vjerovati, da Ja u ovako odlučnom času bez svega daljnjega naprosto prepuštam kršćansku dušu njenom udesu? da ju predajem navalama i lukavosti Mog neprijatelja?... Kako bi se što takva slagalo s Mojom dobrotom?... Ne, ne, nisam takav! Tu ja sam dolazim! Jest, hitam k Mojim umirućima, da ih branim, da ih

zaštitim... Tu sam spreman više nego ikada, da im udijelim svaku milost, koja im je potrebna za spasenje.

Vidi, to je M o j a ura! Svijet nema više nikakve draži, nikakve privlačne sile za duše, koje se bore sa smrću. U životu, koji gasne, strasti ne nalaze više nikakve hrane. Veze, koje ih vežu sa zemljom, popuštaju sve više i više... Tada dolazim Ja, pristupam duši i sa svom blagosti Svog srca zapitam je: »Reci mi, zar ti o meni, o Spasitelju svome, baš ništa nećeš da znaš? Nećeš li me?« Kako bih mogao drukčije činiti? Misliš li, da bih mogao zapustiti onu dušu, koja Me je stajala sve Moje krvi, a da prije ne pokušam sve, da je spasim?... Pa i onda, ako Me u životu nije uvijek ljubila, ako Me nije uvijek poznavala, a možda Me i teško uvrijedila... ipak je i ona duša, koju sam otkupio Svojom krvi! Ona je Moje dobro, Moje vlasništvo!... Shvaćaš li me?

Zato uzmognem li u tom srcu pročitati samo jednu jedinu dobru, pobožnu misao, dapače samo iskrenu želju za srdačnom ljubavi... vjeruj Mi, ništa od toga nije izgubljeno... i to ću nagraditi.

A sada te pitam: Tko će se usuditi tvrditi, da duša - koja je već posve blizu rastanku... koja gleda ovaj svijet sve tužnijim i varavijim... koja se osjeća na rubu groba i već stoji na pragu vječnosti te se pojavljuje pred Mojim sudištem - da ta duša, ako nije posve iznakažena, nema barem iskrenu želju da stekne Moje prijateljstvo?... Zato ne misli tako lako o duši, da je izgubljena, naprotiv, ufaj se, jest, zapovijedam ti, ufaj se, da je barem na dobrom putu, ako već nije kod Mene.

Sveta Crkva, koja uči samo nadahnuta Duhom svetim, dala ti je već često čvrsto uvjerenje, da su stanovite duše u nebu; ona ih je proglasila »svetima«. Ali kada i gdje je ona ikad izjavila, da je ova ili ona duša prokle-

ta, osuđena u pakao?... Toga ona nije nikad učinila, ona to ne može i neće nikada učiniti... Dakle: pouzdaj se!

* * *

Da ima čistilište, to je sigurno, kako je sigurno i to, da u to mjesto muka dolaze mnoge duše, da okaju svoje grijehe, jer to još ne učiniše na zemlji. Ne manje je istina i to, da im ti možeš olakšati njihove muke molitvama i dobrim djelima i pospješiti njihovo otkupljenje. Dakle moli, moli za bijedne duše! Tvoja želja, da ih vidiš što prije otkupljene, ne može se usporediti s Mojim čeznućem, da ih imam kod sebe u nebu. Zato moli, moli neumorno za mile pokojne! Kako rado ću ti pomoći pri tome lijepom djelu ljubavi prema bližnjemu. Gledaj, tu u Svetohraništu već čekam na tebe. Možeš sa Mnom raspolagati. Nikada te neću odbiti, da uzmeš Moju krv i da je ponudiš pravdi Oca Moga za te duše. Budi uvjeren, da Moja krv silnije vapi u nebo, nego nekad krv pravednoga Abela. Upravo svetom pričesti najbolje zastupaš njihovu stvar, jer tu ne moliš ti sam, tu i Ja molim s tobom po Svojim ranama, po Svojoj smrtnoj stisci, po Svojoj smrti. A kakvu moć ima euharistijska molitva jedinorođenog Sina na srce vječnog Oca, to ti i ne slutiš.

Kad god primaš svetu pričest, kad god si kod svete mise, svaki put baci pogled na mjesto muka... Ne vidiš li duše svojih rođaka, prijatelja?... Ne zapažaš li, kako te suznim očima pogledavaju?... Kako punom nadom čekaju tvoju pomoć, tvoju molitvu i tvoja dobra djela? O daj pogledaj, kako moleći te gleda tvoja dobra majka, tvoj dobri otac, ona duša, koja ti je ovdje bila tako draga, nad kojom si kod smrti tako gorko plakao kako moleći te svi gledaju, kako svi pružaju ruke svoje

prema tebi... O da , uistinu možeš vidjeti ovaj prizor, srce bi ti puklo od samilosti. Tada ne bih bio više tako škrt i tako spor, kad se radi o milodaru molitve i svete mise za mile pokojnike... Kako čvrsto si im obećao na njihovom smrtnom času, da ih nikada nećeš zaboraviti! da ćeš uvijek, dok živiš, moliti za njih... A sad mi reci po duši: ne kori li te radi toga tvoja savjest?

Moli dakle, moli za ove nadasve bijedne, da i Moje srce utješiš i obraduješ Me, da ću ih skoro vidjeti u Mome nebu. Lijepo djelo ljubavi bližnjega, što ga time činiš, donijet će ti obilno roda ne samo dok živiš na zemlji i kad se budeš borio sa smrću, nego pogotovo onda, ako bi jednom i sam morao okajavati u tom plamenu. Ali najveću nagradu dat ću ti, kad dođeš u nebo...

Jedva će tvoja noga prekoračiti prag ovih vrata, pojurit ću ti u susret. Ali ne Ja sam, ne, okruživat će me veliko mnoštvo duša... Prepoznat ćeš ih na prvi pogled: tvoji rođaci su to, koje si toliko ljubio, toliko ih oplakivao. Njima se pridružuje daljnja jedna skupina sretnih duša. Zahvalno te okružuju, jer ti si bio njihova pomoć. Ti si svojim molitvama pogasio plamen, u kome bi - Bog zna još kako dugo morali ginuti ovi jadnici, kojih se nitko na svijetu ne spominje.

Kako preobražena pojavit će se pred tobom ta mila lica, koja si ono posljednji put - ah, ti znaš još posve dobro - morao pogledati iscrpljena bolešću, a smrću iznakažena. Ta ti je slika vazda lebdila pred očima, nisi je mogao zaboraviti... I onu dušu, koja ti bijaše najmilija na zemlji, vidjet ćeš tada opet, i ona neće više nositi biljega boli i smrti kao na onaj nezaboravljeni dan; sa svih crta njihovih odražavat će se vedro pouzdanje i nebeska sreća.

Ja sâm vraćam ti ponovno duše, kojih se sad spominješ

s tolikim čeznućem, kako sam nekad pred vratima Naima vratio siromašnoj udovici jedinca sina, kojega joj je smrt otela.
Tvoja obitelj, umanjena mnogim smrtnim slučajevima, opet će se sjediniti i nikad se više neće rastati. Slatka imena: otac, majka, dijete, zaručnica, suprug neće više zamuknuti u tamnim grobnim rakama... ona će živjeti! Život će u dušama, koje su preobražene od besmrtno lijepa sjaja.
A kad ćeš ih opet vidjeti?... Kad će svanuti taj radostan dan?... Ah, taj dan je bliže nego misliš!... Duše tvojih milih tamo gore možda se već spremaju za tvoj doček. Već znaju pjesmu, kojom će ti zapjevati: Blagoslovljen ti od Gospoda! Vidi... polagano se već miču, da idu po tebe - ta dani, tjedni tako naglo nestaju u nebeskome blaženstvu! - Još samo malo strpljenja, još koji časak izdržati pod križem i tada... tada će se otvoriti nebo - i meni!
Prepusti dakle bezutješno tugovanje onima, koji nemaju nikakva ufanja... Tvoj pogled neka se uzdiže daleko iznad grobova... srce tvoje neka se diže iznad zvijezda... gore... ùvis sve do raja Božjega!... Slušaj!... Ne razabireš li već onaj dragi, toliko poznati ti glas, koji je već tolike godine zanijemio?... Čuj, kako te zove!... kako te moli i zaklinje, da budeš dobar i pobožan, da po tome dođeš u nebo. Danas je još samo glas... a sutra? O sutra bit će tu milo lice, bit će drago srce, bit će dvije pružene ruke!... Da, sutra, i tad ću zauvijek gledati svu Tvoju ljubav u nebu!

9. Kalež

Zlatni kalež! Sad stoji na oltaru... sad ga ruka svećenikova diže uvis prema nebu, a anđeli nebeski spuštaju se do njega i klanjajući se padaju ničice pred njim, jer u njemu je predragocjena Krv Isusova, u njemu je Spasitelj u Svom božanstvu i čovještvu. Vječni Otac promatra Ga s osobitom dopadnošću, ta to je najmilije i najuzvišenije što ima i može imati. I ja jadno stvorenje gledam kalež i padam na koljena... I osjećam pri tome, kako mi se moja gotovo propala nada opet budi na novi život. Moj je taj kalež! Svećenik, koji ga žrtvuje Bogu, je moj zamjenik... U moje ime on moli... u moje ime prikazuje Bogu žrtvu.
U kaležu je predragocjena Krv Isusova, to je sigurno, međutim, sadržava on veliki dio, dapače najbolji dio mene samoga: u njega sam naime spustio svoje srce, to bijedno, izmučeno srce, tu živu kadionicu punu vatre i pepela... I tako se već jutrom kod svete pričesti sastaju u kaležu Isus i moje srce.
Kako uzak i malen je kalež za čovječji pogled! Ali u očima vjere kako je velik i nedokučiv! Kako spokojno i skriveno osjeća se moje srce među ovim tijesnim, zlatnim stijenkama kaleža! To srce, koje je u širokom svijetu bilo tako pritješćeno i potišteno. Kad ne bi bilo raja tamo gore, bi li bilo tad milijeg mjestanca nego je kod Spasitelja u zlatnom kaležu?
Slatki, klanjanja dostojni kaležu mog Otkupitelja, lijepo mi je kod tebe!
Rano ujutro kad se probudim, duša mi je puna najboljih odluka. Činio bih samo dobro i ljubio Boga!... Boga ljubiti! Kako krasno, ali i kako teško je to često za dušu. Naravno, obećam čvrsto i sveto, da ću Ga ljubiti,

ali uvečer nažalost spoznajem, da nisam došao dalje od obećanja. Ispitivanje savjesti iznosi mi pred oči veliko polje. Na njemu opažam nekoliko zakržljalih plodova usred šume korova i trnja... Ono mi pokazuje beskrajno more nedostataka, u kojem plovi nekoliko dobrih djela, koja se samo s trudom drže nad vodom.
Odakle ova vječna razočaranja?... No, pa kako bi moglo biti inače, kad uvijek zaboravljam Isusov kalež? Ujutro pribivam misnoj žrtvi, ali ne mislim na to, da joj pridodam svoje odluke, čine, boli i da ih žrtvujem Bogu, a to bih mogao i morao. Da učinim to, sve bi bilo prožeto Krvlju Isusovom, Njime posvećeno i ojačano. Na taj bih način ubirao obilje Božjeg blagoslova.
Samo po mojoj nemarnosti već je oko podne svenulo cvijeće mojih dnevnih djela; zato se ne smijem čuditi, ako uvečer uzalud tražim plodove.

* * *

Ubuduće moram činiti drukčije! Ponajprije mora prestati jednom zauvijek moja praznina misli. Nikad više ne smijem izgubiti s vida predragocjenu Krv Isusovu. Tada neka mi molitva malo otpočine u kaležu prije nego se sjedinim s Bogom. Tamo neka malo odahne, da se - puna ognja i snage - mogne jednim mahom vinuti u nebo. Koju li snagu dobije molitva na taj način! Ah, što bi kukavno, grešno stvorenje samo po sebi znalo kazati svome Stvoritelju? Kakav bi dojam mogle imati njegove slabašne riječi pred beskrajnim Božjim Veličanstvom? Da, što može slab čovjek?...
Zato moram posegnuti za snažnom pomoći, za Krvlju Isusovom, što čisti i u nju ću uronuti svoje srce... Iz te kupelji izići će ono grimizom odjeveno! Koliko je vrednija potom duša, da se pojavi pred vječnim

Bogom, kako posve drukčije smije onda govoriti s Njime! A koliko brže i radije će je Bog tada uslišati!
Krv Isusova može dati mojoj duši pravu ljepotu... mojim riječima takvo blagozvučje, da ih Bog s veseljem sluša... poklanja im onu tajanstvenu moć, koja pridobiva Božju volju i čini Ga sklonim volji bijednog stvorenja. Zato padaj na koljena, kršćanska dušo, koja si otkupljena Krvlju Svoga Boga, klekni i moli! Moli s potpunim, neograničenim pouzdanjem! Sada je tvoja molitva nakvašena ovom Božanskom Krvlju kao okrepljujućom, plodonosnom rosom, koja si sama nalazi put u visine... Nebo raskida veo njenih oblaka... biva slobodnije, svjetlije, vedrije... gledaj:... otvara se, da načini slobodan put tvome glasu - tvome glasu, koji čas kliče od ufanja i ljubavi... čas jadikuje s tuge i boli.
Moli! Moli se s potpunim pouzdanjem! Kad Bog ugleda tvoju dušu urešenu grimiznim sjajem Božanskog Sina, pušta iz ruke bič, kojim je već zamahnula Njegova pravednost da ošine grešno čovječanstvo. On se tad rado obraća k tebi i ukazuje se spremnim - o čudnovata moći Krvi Otkupiteljeve! - da ti širom otvori blago Svoga milosrđa i stavlja ti ga na raspolaganje.
Moli, kršćanska dušo! Još živiš u zemaljskom progonstvu, međutim tvoja molitva slit će se s hvalospjevima blaženih u nebu i odzvanjat će u skladu radosti.
Boga ljubiti... srcem punim Krvi Isusove! Moliti... usnama rumenima od Krvi Božje! Mogu li anđeli nebeski tako ljubiti?... tako moliti?...

* * *

Ja sam dijete Adamovo i po tome osuđen da radim. Da mi muke i napori budu imali pravo posvećenje, moram ih po Isusu žrtvovati Bogu. A Isus - kako je uvijek

dobar - već čeka da dođem, da mu prinesem dnevno svoje djelo i da ga položi u kalež te ga po dragocjenoj Svojoj Krvi učini vrijednim Božjim očima.
Ako sam dakle, danju zabavljen svojim poslom, pa bilo baš kojim od najobičnijih i najnižih, na koji se svijet neće ni obazirati, ipak on u isti čas može biti tako dragocjen, te će se anđeli nebeski natjecati, da mi ga preuzmu iz ruku i da ga slavodobitno pokažu i ponude Božjemu Veličanstvu.
Ti, dobri narode, koji živiš u neimaštini, siromaštvu i brigama... koji se patiš niskim, često prezrenim radom... vi, plemenite duše, koje ste svoj život posvetile mukotrpnoj službi bolesnika, za koju se često hoće velika samozataja - a da od tih istih bolesnika ne primate nikakve zahvale za svoju junačku požrtvovnost... vi, brižljivi i savjesni očevi i požrtvovne majke... vi, marljivi radnici i radnice u radionicama, u kućama i u poljima, koji ostajete strpljivi i zadovoljni pod svojim teretom... i vi, koji ste možda izrugani i ismijani poradi one vjere, koja vam je jedino bogatstvo u vašoj nevolji koja vam je ostala jedinom utjehom u zagušljivom zraku radionice... i jao! vi bijednici, koji oskudijevate i korom kruha...: o uzdignite svoj pogled prema kaležu vašeg Otkupitelja i ne zaboravljajte nikada, da je On osobito za vas tu na oltaru.
O dođite i prihvatite ovaj životni kalež! Dajte da se izlije po vašim glavama te vam ohladi znoj vašeg vrućeg čela... da vam zarumeni brazde, što su vam ih vrijeme i brige izrovale po vašem licu... Pustite, da dragocjene kaplje svete Krvi kaplju na vaša ramena i ruke, da ih time vazda čeliče novom snagom... da kaplju na vaš rad i vaše muke, te potom nestane s njih sve tvrdo, oporo,

nelijepo... neka kaplju na sva vaša dnevna djela, da se - obrubljena dragocjenim ovim rubinom - u Otkupiteljevu svjetlu i ona sama preobraze i sjaju.
Mogućnici i oholice ovoga svijeta, koji za Boga nemaju vremena, koji se za Njega tako malo brinu, kao da Ga i nema, možda bi mogli učiniti čudnovatih stvari. Ali time se ne dajte zavesti. Što su i najveličajnija djela bez Boga?... Što je umjetnost?... Što znanost?... Nešto malo dima i ništa više! Malo dima, koji se kratko vrijeme povlači iznad naših glava, potom se raziđe i nestane ga... Što vi ponizni činite za svog Gospodina i Spasitelja, to vjerojatno neće pobuditi pozornosti svijeta niti će potresti hladnoću silnika. Zato ipak budite zadovoljni... vaše djelo dospijeva do prijestolja svemoćnog Oca, ukoliko ste ga okupali u Krvi Isusovoj i žrtvovali Bogu.
U kaležu je Krv... Krv Boga, koja je bila prolivena za spas roda čovječjeg u času velike žrtve na Golgoti. Žrtva - kalež - krv : uzvišeno trojstvo kršćanskog života!
Svi ljudi na svijetu moraju prinijeti žrtvu - svi moraju proliti krv, ako i ne krv iz žila kao sveti mučenici, to ipak krv duše - suze, kako ih vrlo lijepo naziva sveti Augustin. Jao! Tko se tada ne sjeti, da krv i žrtva ostaju nekorisne, ako se ne pomiješaju s Isusovom Krvlju. Zato treba žrtvu prinositi utiho... Ne možeš li spriječiti, da ti suze kriomice poteku... imaš li nositi težak križ, tako težak, te misliš da ćeš pod njim klonuti... ne očajavaj! Ne vidiš li Isusa, gdje ti se približava sa svojim kaležom? Kako ga pruža prema tebi, da u nj uhvati tvoje suze i da ih ponudi Svome Nebeskome Ocu?... Dakle je samo do tebe, da li će one dobiti vrijednost pred Bogom i da ti potom steknu pravo na nebo.

Kako si jadan i nesretan, kršćanine, ako ispijaš kalež, na koji ne pada ni sjena kaleža vrta maslinskoga! Kako jadan si ti, kršćanine, ako se uspinješ kalvarijskim brdom, a ne susrećeš Isusa... A kako si tek nesretan, ako umireš na križu, koji ne podsjeća na Isusov križ!
O časni, klanjanja dostojni križu Otkupiteljev, primi suze, što sam ih prolio na dugome svom zemaljskom putovanju! Primi kapljice znoja, što mi kapaju sa čela, a uzmi i uzdisaje mog srca i boli moje duše koje, očišćene Krvlju Isusovom, prinosim za žrtvu svome Bogu.
Vi, anđeli sveti, siđite dolje, ponesite ovaj kalež na nebeski oltar pred lice Boga Svemogućega! A Ti, veliki i vječni Bože, u neizmjernoj Svojoj dobroti baci pogled na žrtvu svoga kukavnog stvorenja; vidi tu moje molitve, moje trudove, moje boli, primi ih milostivo, kad su sjedinjene sa žrtvom Tvoga jedinorođenog Sina!

10. Isus ga pogleda i zavoli ga

(Mark. 10, 21.)
U tvome svagdašnjem dolaženju i hodanju tvoji koraci često te vode u Spasiteljevu blizinu. Rado Ga pohađaš u Njegovoj crkvi i kako se raduješ, ako se onda opet On svrati u tvoje srce. Međutim, smatraš li Ga ti doista onim, što On jest? Znaš li, što li sve On čini u svetoj Euharistiji? Imaš li pravi pojam o svojim dužnostima prema Njemu?... o odnosima koji te vežu s Njime?... O da znaš, tko je On, komu se klanjaš, koga primaš - Si scires donum Dei! - O kad bi znao za dar Božji!
On te, dakako, vidi kod Sebe u crkvi, no kakva te vidi?... Koje kreposti imaš u sebi?... Koja dobra djela možeš pokazati?... Ah, najviše nekoliko cvjetaka,

nekoliko plodova, koji slučajno ostadoše pošteđeni od tuče tvojih pogrešaka i nedostataka! Pa ako promislim, da te je učinio Svojim omiljenim vrtom, za koji se toliko izmučio, za koji se toliko naradio i koji Ga je stajao tako mnogo krvava znoja!... I sad te vidi... No s tom slikom Njegovo srce može imati samo sažaljenje i samilost.
Dok ti moliš, Njegovo oko vidi svu bijedu tvoje duše. On broji tvoje svagdašnje nevjere... tvoje prevrtljive nakane... tvoje neodvažne odluke... On vidi, da si ti već mogao biti svetim... svetim.. no umjesto toga?...
Ali, u kakvu stanju često dolaziš pred Njega? Kad bi se jednom morao pred svijetom pojaviti u takvu odijelu, u kakvu duša tvoja dolazi pred Boga, u tako zaprljanu, tako poderanu... kako bi li se morao stidjeti, da, od stida bi propao u zemlju! Nikada više i ni pod koju cijenu ne bi se dao vidjeti. Ti bi sve upotrijebio, sve bi podnio, da pristojnije dođeš ovamo. A pred Veličanstvom Božjim?... zar se tu ne stidiš?.. Doista, nužna je dobrota jednog Boga, da te trpi takva, kakav jesi, da te trpi pored Sebe unatoč jadnoga tvog izgleda.
A zar misliš, da te Spasitelj promatra samo ono nekoliko minuta, što ih provodiš u Njegovu društvu? O ne, Njegov pogled prati te neprestano od jutra do noći... i od noći opet do jutra. Ni trenutak te ne pušta sa Svog oka... Pa što ima da vidi?... Da izgledaš jadno te je upravo za žaliti. Zar ne bi po tom bilo vrijeme, da budeš nešto gorljiviji u službi Božjoj, te Mu više ne pružiš tako tužne slike.
Ti si bijedno stvorenje i ništa drugo! Jer šta imaš, čim si bogat, ti, koji tako ponosno stupaš između ostalih ljudi? Reći ću ti već, u čemu je to tvoje umišljeno bogatstvo, ako to još dosad nisi znao; čuj: u grijesima!

I unatoč tome, da, usprkos tomu Isus ti ipak ne uskraćuje svoju ljubav! Toliko si nepotpun, toliko pun grešaka, a tvoj Isus ipak te ljubi... Znaš li što to znači?... Ah, da ti znaš, da ljudi znaju, što znači, od Boga biti ljubljen?!

O ljubavi dobrih ljudi - podsjećam te samo tvog oca, tvoje majke - imaš zacijelo visok, uzvišen pojam. Koliko li se cijeni takva ljubav na zemlji! Ali što je sve to zemaljska ljubav prema Isusovoj ljubavi prema nama?... Bilo bi nemoguće stvoriti si o tome makar i malu predodžbu.

Da ti je dano, da samo za trenutak vidiš, kako te Isus pun ljubavi, pun dobrote promatra kroz svoj euharistijski veo, ti bi mislio, da si u nekom drugom svijetu, mislio bi, da je to već nebo.

Ljubav Isusova! Znaš li, da je ona dosta da opije nebeskom slašću sve čete anđela i svetaca?... dapače da i dušu preblažene Djevice Marije uznese zanosom?... da je Ona sama kadra da iskaže Presvetome Trojstvu više časti i poštovanja nego sva stvorenja zajedno?... Ova eto ljubav živi, diše i djeluje u svetoj Hostiji... ona je tu u svoj svojoj punoći! I - o čudo ljubavi Božje - ova se ljubav usredotočuje - ah, te riječi trebao bi čitati klečeći - ova ljubav potpuno se usredotočuje na tebi.

Koji čudnovati svijet misli otvara nam ova istina! Eto vidim otvoreno nebo! Anđeli i sveti s dragom Majkom Božjom okružuju Kralja slave. Zašto ta radost u nebu? Jer Spasitelj misli na bijednu tvoju dušu i obavija je Svojom ljubavlju. On raskriljuje Svoje ruke nad tobom štiteći te i blagoslivlja te. Njegov pogled pun dobrote počiva na tebi i ljubaznim riječima poziva te k Sebi. Kako mu se sjaji oko, ako ti tad pođeš k Njemu, kako je slavodobitno Njegovo srce, kad je On kod tebe. O

sveta pričesti!... Ti si predivan prizor, što čitavo nebo napunja radošću. Reci mi ipak, kršćanska dušo, koji dojam čini ona na tebe - to jest, ako te uopće dira - da te jedan Bog ljubi i dolazi k tebi!

Da ljubav Isusova nije ljubav jednog Boga, morala bi po čovječjem prosuđivanju lakoumna zaborav nezahvalna svijeta povući na sebe najteže kazne. Zacijelo bi Isus ostavio svoj tabernakul i svete Hostije prepustio klanjanju kerubina i serafina, koji ne preziru Njegove ljubavi kao ljudi.

Ali Isus je Isus!... Koliko god misliš na Njega, makar imaš toliko pogrešaka, Tvoj Spasitelj te ljubi i zato te neće nikad ostaviti. Pomišljaj na to u bolnim trenucima! Što može značiti za te prezir i poniženje ljudi, kad smiješ pred nebom klicati: Bog me ljubi! Jest, Spasitelj me moj ljubi!

Isus te ljubi, ali posve drukčije, nego što ti ljubiš Njega. Ti Ga ljubiš uglavnom riječima, pa možda i osjećajima... Ali djelima?... Reci koliko dobrih djela imaš za njega?... Ah, brzo ćeš ih izbrojiti!... Isus naprotiv ide za tim, da ti djelima dokaže Svoju ljubav, dobročinstvima i milostima bez broja.

Čuj!... Među afričkim crncima i australijskim divljacima ima mnogo, mnogo duša, koje se odlikuju prirodnom dobrotom srca. Da su ovi ikad imali priliku upoznati svetu Euharistiju, kako vruću ljubav bi oni iskazivali Spasitelju! Ovi jadni nesretnici ljubili bi Ga poput nebeskih serafina! Međutim, Bog dopušta da ova srca još uvijek žive udaljena od tabernakula, a možda će morati i umrijeti, a da nikad neće vidjeti Hostije niti ikada što čuti o njoj... Ti naprotiv, ti sa svojom mlakom, mlitavom dušom, koja nije kadra pridonijeti makar kakvu žrtvu koja nema ni toliko jakosti da se

uzdigne iznad običnog svagdašnjeg života, koja ne pozna velikodušnosti, od koje se jedva smije očekivati poboljšanje... ah ti, koji bi se sam sebi morao sažaliti: - ti si izabran, tebi je dana prednost, da možeš u najsrdačnijem prijateljstvu i društvu živjeti s Isusom... možeš Ga primati, kad god ti se prohtjedne, kako samo hoćeš... Da imaju one bijedne duše sve te milosti, sva ta sredstva, sva ta dobra, što sam ih tebi dao u ruke, što li sve ne bi one učinile za moju čast i slavu! No, a ti, kaži mi, zašto takva golema razlika između tebe i onih duša?

Zar ti doista ne shvaćaš da te Tvoj Isus ljubi?... Od vremena do vremena morat ćeš potražiti, nema li u tebi ipak nešto dobro? Pa nađeš li ga, morat ćeš priznati, da je to samo milost. I tu ti milost daje Bog jedino zato, jer te ljubi... Otkuda ona misao, što ti iznenada rasvijetli duh i gane srce? Pogledaj na tabernakul! Odande ona dolazi! Ono trpljenje, ona žrtva, ona samozataja, onaj plemeniti čin, ono vrijeme, što si ga posvetio molitvi i razmatranju, ukratko: svome posvećenju - sve je to milost. Da te Isus ne ljubi doista božanskim načinom, ti bi već odavna pripadao gomili opakih grešnika. A što bi bila posljedica toga?... Ah, da bi se već valjao u svim opačinama i zaslužio pakao...

Isus te ljubi; a znaš li, otkada? Oduvijek! Ne ljubi te samo onda, kad Ga primaš, kad Mu se klanjaš, kad na Njega misliš; ne, On te ljubi i onda, kad već ne nalazi mjesta u tvojim mislima... Ljubi te, kad se sav gubiš u zemaljskim interesima... kad vrijeme svoje provodiš u mrmljanju i tužbama... kad te nadvlada srdžba i nestrpljivost... kad ti se srce uprlja lakim grijesima. On te ljubi unatoč toga, što Mu ti iz čovječjeg straha uskraćuješ poštovanje... što voliš beskorisno brbljanje

nego li molitvu, što radije čitaš duge romane nego kratko razmatranje... dapače i onda, kad se pospano i lijeno valjaš po krevetu, umjesto da ideš k svetoj misi... ljubi te i onda, kad ti se bolje sviđa makar čije poznanstvo nego tvoj dobri Bog... Spasitelj te ljubi uvijek! Dakako, često sa suzama u očima i s krvavim srcem, no On te ipak ljubi!

Jesi li ipak pravo svjestan svega toga?... Ako jesi, kako se onda objašnjava tvoje vladanje prema Bogu, koji te vidi i promatra, koji svojim svevidnim okom ispituje tvoju nutarnjost, koji s neizrecivom dobrotom postupa s tobom, pomaže te Svojom božanskom snagom, dariva te posebnim blagom i nikada ne prestaje obasipati te svojim milostima? Kako se lako daješ nadvladati turobnošću, misleći, da nigdje ne nalaziš ljubavi i pomoći. A tabernakul?... Reci mi, ne znači li on više ništa za tebe?... ili: zar Spasitelj više ništa ne vrijedi u tvojim očima?

Promisli malo!... Sve, što je stvoreno, dolazi, ide... živi i umire. Danas je ovaj ili onaj stvor još ovdje... sutra ga već nestalo s pozornice svijeta... Samo jedno se ne mijenja nikada, samo jedno postoji zauvijek: euharistijski Spasitelj! Zato živi nešto manje o samome sebi, nešto više o Spasitelju i vidjet ćeš, da će ti biti bolje, dapače već u ovoj dolini suza. Jer napokon biće, koje te jedino može usrećiti ovdje na zemlji i u vječnosti, nije nitko drugi nego On - tvoj Spasitelj!

11. Isus i ostali

Kako rijetko susrećem u životu ljude, koji su barem malo slični Isusu, koji me ljube, kako me On ljubi, koji Ga kod mene mogu manje ili više nadoknaditi... Ah, ti

stvorovi! Zar oni nisu povezani sa mnom vezom krvi ili ljubavi - pa ipak, ipak! Kako su mi strani! Kako lako mi zavide, dapače se i neprijateljski odnose prema meni! No, uza sve to, koliko li su već puta pokušali zauzeti Spasiteljevo mjesto u mome srcu!... i jao! Kako lako im je uspio taj pokušaj... Nikad u životu ne bih bio morao toliko proživjeti... toliko razočarenja iskusiti, da sam upoznao razliku, što postoji između Isusa i ostalih. Ostali promatraju sve površno, zadovoljavaju se vanjštinom. Za one stvari, što su skrivene u dubini ljudskog srca, nemaju razumijevanja; ne poznaju ih.

No koje se mnoštvo tajni, osjećaja i potreba vrze čovječjim srcem! To se zbiva često tako glasno i tako burno, kao na bojištu, gdje se odlučuje o sreći i nesreći. Ima li ljudskog jezika koji bi mogao zaodjenuti u riječi sve te događaje, sva ta oduševljenja, bodrenja, gnjev? Nema ga. Dubina stanovitih potresa i osjećaja ne može se prikazati, ne nalazi pravih izražaja u siromašnom, suhom govoru unatoč svih njegovih ljepota. Zato je teško da se učiniš razumljiv ljudima, pogotovu ako ti treba sažaljenja i utjehe. Govoriš li im o boli i siromaštvu, većina ih se pričinja, da ne čuju dobro, dapače su gluhi. Što ne zvoni srećom i radošću, toga svijet neće da čuje. Da si isprosimo jednu pomoć u nuždi, što li sve ne moramo progutati, kakve gorkosti i poniženja podnijeti! Uvijek im dolazimo u nezgodan čas i uklanjaju nam se, kao da smo kugom zaraženi.

Isus nije takav. On ne čini tako kao drugi što čine. On mi se ne uklanja, ne bježi preda mnom, ako mi što treba... Znam da sam Mu vazda dobro došao. Često se i osobno pojavi, pogleda želje mog srca, pretraži moje rane, prebroji moje grijehe i gleda na moju dobru volju. O koje li razlike između ovog postupanja i onog od ostalih ljudi!

Ovi ostali uvijek bijahu sa mnom strogi... a da zato ipak nisu ništa bolji od mene... A treba li da mi sude, tad već ne poznaju ni sami sebe... Ne vide drugo nego moje pogreške i osuđuju me, dragi Bože, te bi mislio, da sam oličena zloća. Prava je sreća, da sve ove moje osude kod Boga nemaju vrijednosti.

Isus međutim, ima za mene smilovanja. Njemu su poznate moje mane i slabosti. On zna, da pod ruševinom grijeha može još treperiti iskrica života, kao kod nesretnika, koga je zasula velika gomila i kojeg svom brzinom spašavamo, pogotovo ako dozivanjem u pomoć ili slabim jaukanjem odaje znakove života... Tako i Isus spašava dušu. Leži li ona duboko pokopana pod ruševinom grijeha, to se nerijetko opet probudi u njoj želja za životom, čezne za pomoći, za oslobođenjem. O koliko uzdisaja, koliko vapaja, kakvih u srce dirljivih prošnja u toj njihovoj užasnoj noći!... Ovim vapajima za pomoć Isus se zacijelo neće oglušiti, neće u nesreći zapustiti bijednu žrtvu grijeha. Ta On je otac izgubljena sina!... Kolika razlika između Njega i ostalih!

Trpljenja i boli bilo je za mene već dosta, a bit će ih valjda i dalje... Pa tko mi je zadao bol? Dolazi li možda od Isusa ova oholost, koja te prezire?... koja te grubo vrijeđa, bahato postupa s tobom? Je li od Isusa ta škrtost zemaljske djece, koji se kod udaljenih znanaca ukazuju velikodušnima, a kod susjeda i najbližih rođaka pričinjaju se siromašnima, da ne moraju dijeliti koru kruha ili koji novčić s ovim nesretnikom, koji je netom pao u nesvijest pred njihovim vratima?... Zar od Isusa dolazi ta strast za užicima, koja otupljuje razum, otvrđuje srca i kod svake boli riga kletve kroz usta stanovitih ljudi, kojima je već sama riječ »bolest« ili »smrt« gotova sablast?... Je li to način Isusov?... Je li to

Njegov duh?... Ne, ne, ovako čine ostali.
Pa ako mi je život ikad bio ogorčen... ako se duša moja kada pridružila neprijateljima Božjim... ako je bila mučena grižnjom savjesti... to je sve vazda dolazilo od drugih. Jest, drugi su me teško varali svojim lažima, ulagivanjem, obećanjima. Oni, upravo oni su mi zastrli nebo nad glavom, da mi otvore pakao pod nogama.
Drugi bijahu krivi, da sam se ponekad gorko naplakao. A tada?... Tada me ostaviše sama s mojim suzama... O ti ljudi bez srca! Oni ne znaju, da svako čovječje srce ima tužne svoje sate, gdje vapi za utjehom i radosti. Ali kako da zna zemaljsko dijete da se duša - ta slika Božja - ne zasićuje prljavštinom i zemaljskim tricama nego samo istinom i ljubavlju.
Isus umije utješiti one što plaču. Devetnaest stoljeća poziva ih, devetnaest stoljeća grnu oni ovamo iz sviju strana, da kod Njega nađu sreću i utjehu. Kako li dirljivo govori On iz tišine svog tabernakula svojoj djeci!... Bezbroj puta tužio sam Mu tamo svoje boli... donosio sam Mu križeve i trnje svoga života... I svaki put imao je On za mene koju milu riječ!... Dao mi je tada da uvidim da nemam pravo, a da mi ipak nikad nije zadao boli, nikad me nije uplašio. Upućivaše na nepravdu drugih, a da nije budio moje oholosti. Slabu moju vjeru nanovo je oživljavao, mlaku mi ljubav opet upaljivao. Po tajanstvenom čišćenju pokajanja popravio me i ponovno me doveo na put pobožnosti i kreposti.
Sveta Hostija! U odviše brižnom traženju zemaljske sreće posve zaboravih na nju. Ali neodoljiva moć razočaranja prisili me, da pogled svoj svrnem k njoj... U širokom moru gorčina i boli ona mi se najednom pojavila kao daska spasa... grčevito se privinuh uz nju... i tada, jest tada sam tek pravo uvidio, što je svijet!...

O svijete! Svojim otrovnim naukama siješ sjeme nesreće u čovječja srca i stvaraš nesretnike... grešnike. A Spasitelj donosi čovječanstvu sreću i mir i čini djecu sretnicima i svetima.
Doći će jednom dan, kad će se moja životna snaga iscrpiti i smrt će kucnuti na vrata. I tada, tada ću jasno i sigurno spoznati, tko je najbolji prijatelj: da li Isus ili ostali...
Padnem li žrtvom smrtonosnoj bolesti... a to znači »umrijeti«... tko će se brinuti za mene?... bilo bi ludo, uzdati se tada u pomoć stranih ljudi, ljudi koji me i ne znaju... a ne pozna me većina ljudi. Jednog dakle dana borit ću se sa smrću... Smrtni znoj orosit će mi čelo... srce će mi se stisnuti, oči će mi ugasnuti.
A drugi?... Što će oni činiti? Ići će za svojim poslovima i zabavama. Oni će u taj čas biti veseli... plesat će i šalit će se... Za bijednoga, koji umire, nema svijet vremena, nema kada pomišljati na njega.
Umrijet ću... posljednji dah zahripat će iz mojh grudi... Tada, o dobri Bože, pošalji anđela milosrđa k smrtnom krevetu svoga zapuštenog djeteta, koji će mi vjerno i spremno stajati kod velikog koraka u vječnost... i koji će pobožno moliti kod mog odra »De profundis«... jer oni drugi?... Ah, oni ostali bit će prema mojoj smrti najviše možda ravnodušni; radi toga neće ni trena mirovati njihovi poslovi, zabave, grijesi. Kako prije, tako će se i dalje zabavljati, novac stjecati i neće mariti za me.
Koji god od njih zavit će mi mrtvo tijelo ponjavom... položit će ga među četiri uske daske - prostor bit će na najuže izmjeren. - Nato će lijes odnijeti na groblje... spustiti ga u vlažnu, iskopanu zemlju... u grob, koji jedva tri metra zaprema... Bacit će onda na me nekoliko

gruda i s tim ću se zauvijek rastati od čovječanstva... Možda će mi još ime spomenuti u novinama. Ali ostali će ravnodušno pročitati tu osmrtnicu, a da i neće zapitati: Tko je ipak bio ovaj ili ova?
Ali Isus? Što će učiniti On, kad ja budem ležao na smrtnoj postelji?... Sveta poputbina, posljednja pomast, papinski blagoslov, potpun oprost, molitve za umiruće: to su uzvišene kitice one pjesme, koju mi pjeva mili moj Spasitelj ovdje na zemlji, kada plačem posljednu suzu kad trpim posljednju bol, kad prinosim posljednju žrtvu.
Da, ostali me nisu poznavali, dok me je Isus upisao u Svoje srce... Ostali nisu htjeli išta znati o meni, dok će me Isus prikazati svemu dvoru nebeskome... Ostali će što moguće prije predati moje tijelo zemlji da istrune, a dotle će Isus moju dušu uvesti u nebo, da tamo zauvijek živi i gospodari.
I u onaj dan, kad već budu i svi ostali poumrli i zemlja će biti samo golemo groblje, poslat će Isus moju dušu dolje i sjediniti je s njenim tijelom. Sudjelovat će u općem uskrsnuću, pribivat će posljednjem sudu i vidjet ću, kako se prokleti rastaju od odabranih. Tad će mi se tek širom otvoriti oči i spoznat ću, kako je velika bila glupost ostalih, koji su u krivoj opsjeni i zavedeni živjeli bez Boga i bez Boga umrli. Ali ja ću se radovati sretnome svom udesu, ako sam umio da živim daleko od drugih, da budem uvijek kod Isusa.

12. Predragocjena Krv
(Misna pobožnost)

I. Od početka mise do evanđelja.
Svemogući Bože, baci dobrostivi pogled Svoj na ovaj oltar! Tu Ti mogu ponuditi žrtvu, dostojnu Tvoga

Božanskog Veličanstva.
Često sam Ti već žrtvovao neznatna djela svojih ruku, suze svojih očiju, tuge svog srca. Međutim, što znače ovi kukavni darovi moje žrtve? Da, što bi bili svi žrtveni darovi svijeta prema zahtjevima, što bi ih mogla tražiti Tvoja pravednost? Kakvu težinu bi oni imali na vagi Tvoje beskrajne ljubavi?
No, sada imam žrtvu, koja Te je posve dostojna... Nešto božansko... nešto neizmjerno skupocjeno Ti donosim - predragocjenu Krv Tvoga preljubljenog Sina! Radi uzvišenosti žrtvenog dara pristupam doduše drhtavom dušom, no ipak i sa slatkom sigurnošću, da ćeš je primiti s ugodnošću.
Sjeti se, kako milostivo si gledao na žrtvu nedužnoga Abela... s kolikom si ugodnošću motrio žrtvu Abrahamovu?... spomeni se tisuća zaklanih žrtava, koje Ti bijahu prikazane na čast i poklon u jeruzalemskom hramu, koje ako i ne mogahu posve odvratiti Tvoju srdžbu, ipak je ublažiše... I sad pomisli, da je jedna jedina kaplja ove predragocjene Krvi neizrecivo vrednija nego sve žrtve starog zavjeta.
S prijestolja Svog Veličanstva promatraj ovaj oltar, ovo novo brdo Kalvariju! U grimiznom crvenilu Krvi jednog Boga sjaji se on pred Tvojim očima. Može li se Tvoja Svemogućnost zamisliti nešto ljepše, nego je ovaj komadić zemlje obavit ogrtačem neopisive slave? U usporedbi s tim što bi bila pred Tvojim očima jedna zemlja što je za pomirbu natopljena krvlju sviju ljudi?
I ta predragocjena božanska Krv evo je ovdje meni na raspolaganju... Ja, siromašni grešnik smijem je danas ponuditi Tebi... Dušom i srcem združujem se sa svećenikom i žrtvujem Ti kaležu, što će ga ruke njegove domalo podići k Tebi, k nebu. O Bože, koje li sretno

stvorenje ja postadoh... sretno i bogato unatoč moje strašne bijede! Jer ja nesretnik pođoh tako daleko da sam Ti svojim grijesima ubio ovog Tvog preljubljenog Sina. A sad smijem uzeti ovu Njegovu Krv, što je po meni prolivena, i žrtvovati je Tebi, da postignem oproštenje za svoje počinjene grijehe i opačine. O sveta tajno božanske ljubavi!

II. Od evanđelja do prikazanja

Svemogući Bože! Ja grešan čovjek, zaslužih biti žrtvom pomirnicom za svoje grijehe... No, što bi koristilo, da predam tijelo svoje mučenju, da prolijem svu svoju krv po stepenicama žrtvenika, da u najstrašnijim mukama izdahnem svoju dušu... Samo po sebi ne bih mogao time izbrisati ni najmanji laki grijeh!
Zato uzmi Krv Svog Sina kao pomirbu za moje grijehe. Donosim je Tvojoj pravdi kao naplatu za veliku svoju krivnju, jer sam je često i svakojako povrijedio. Dobri Bože! Daj da se ova predragocjenjena Krv, što se uzdiže k Tebi kao žrtva paljenica, izlije opet na mene kao ljekovita voda, da opere moju raskajanu dušu. Moje suze, pa da baš potokom poteku, ne mogu mi povratiti nevinosti.
Vječni Bože! Gledaj tu predragocjenu Krv Svog Sina. U Srcu Isusovu je ona radila i žuborila, tamo bijaše njezino svetište. Žilama je tjeraše ljubav, kakve još ne bijaše na zemlji. Zamalo da se nije sledila od odurnosti i straha od grijeha. Bol i smrtna stiska istisnula ju je iz svetog Isusova lica, te je kapala na zemlju i nakvasila je. Čas je tekla blago u miru nedužnosti, a često brzo poteče u vrućoj gorljivosti za Tvoju stvar, vječni Oče! Napokon je na križu istrijebila opačine svih ljudskih

pokoljenja i ganula Tvoje Srce za sva vremena na smilovanje i sažaljenje!...
Pa da ova Krv više nema snage, da i moje grijehe opere?... da joj nedostaje dara, da Te gane, te mi budeš milosrdan i pomirljiv?

III. Od prikazanja do svete pričesti

Sveta Krv Isusova počiva sada na ovom oltaru i ovdje je za mene... Ja, sretan stvor, uhvatit ću svaku od ovih predragocjenih kapljica s pobožnošću i ljubavlju i prikazati ih beskrajnom Veličanstvu za hvalu, i neizmjerna mnoga dobra, što si mi ih vazda iskazivao. Kako dostojnije bih Ti mogao zahvaliti? Put moga života vazda si posipao obiljem milosti i dobročinstava, na svakom koraku nalažah dokaza Tvoje ljubavi. Dao si mi život i uzdržao mi ga do sada. Očuvao si me od bezbrojnih pogibli, dao si, da mi je na tvrdoj i hrapavoj stazi života procvala ne samo jedna ruža. Evo gledaj tu moju hvalu... gledaj Krv Isusovu!
Ti si me pozvao k pravoj vjeri, sačuvao si mi je među tolikim jadnim dušama, koje su bez smilovanja voljele žalosne strasti, zlatnog mamona nego li ovo najveće blago, te Mu svojim nečasnim postupanjem pribavljali poniženje na poniženje. Vjeri si kasnije pridodao osobito milost zvanja, dapače si joj postavio krunu, dok si me zauvijek privezao uza se. Evo Ti, dobri Bože, moje zahvale: gledaj tu Krv Svoga Sina.
Nema trenutka u mome životu, koji ne bi bio označen Tvojim dobročinstvima, svaki dah, svaki kucaj srca nosi biljeg Tvoje dobrote. Kako bih ja, siromašan čovjek, našao riječi, da ih zaodjenem u Tebe dostojni »hvala«!?... Primi Krv Isusovu, vječni Bože! Nitko

ovdje na zemlji ne bi Ti mogao zahvaliti toplije i srdačnije.
Hoću li još dulje živjeti?... Hoću li se skoro morati odavde seliti?... Ne znam. No toliko znam, da ćeš mi i posljednji komad mog puta bogato obrubiti dobročinstvima i uresiti ga bogato kao biserjem i alemom. Tvoja velikodušnost i ljubav bit će mi i nadalje vjerne pratilice na svim mojim putovima. Pa kad sunce mog života sve dublje pada... polagano zalazi... ovaj će oltar - brdo Kalvarija - planuti u rumenilu krvi na večernjem nebu... Veliki svemogući Bože, čvrsto Ti sad obećajem: Do posljednjeg daha neka mi srce u ljubavi i zahvalnosti kuca za svog Stvoritelja!... U zahvalnoj ljubavi prinosim Ti zato kalež Krvi Isusove; bijedno dijete zemaljsko ne bi našlo na čitavom širokom svijetu dragocjenijeg uzdarja.

IV. Od svete pričesti do konca mise

Dobri Bože, za moje mile i za mene treba mi toliko milosti, da bih mogao stalno prosjačiti na Tvojim vratima... Ali kako bih izmolio Tvoje milosrđe za nas? Kako bi se to dalo postići? Ja sam siromašno slabašno zemaljsko dijete, pa kako bih Te ja mogao umekšati?... O sveta Krvi, moli, moli Ti milost za mene! Govori Ti za mene; Ti si tako često tekla mojim žilama u sv. pričesti, pa mi budi u ovaj čas zagovornicom kod Boga. Reci mu, da težim za krepošću, napose za onom krepošću... Ti znaš, koja mi je toliko potrebna... pribavi mi milost, da je primim. Kazuj mu o mojim strastima, one se razbuđuju sve više i već ne mogu da ih obuzdavam; pribavi mi snage, da ih ukrotim... Ali Mu pričaj i o onoj iskrici ljubavi, koju sam Mu unatoč toga vazda vjerno

sačuvao... Posve mala vatra tinjaše ipak uvijek. Daj, da se po Njegovoj milosti razbukta u veliki požar. Povjeri mu moje želje, da mi pomogne te ih pročistim, da mi pomogne, te budem sa svime zadovoljan. Očituj mu vruću moju želju, da bi mnoge duše, koje se bore protiv Njega, došle do uviđavnosti... Neka svima, koji zastrti tamom neznaboštva još ne poznaju Njegova imena, sine svjetlo istine!... Neka se svi, koji sada još spavaju san lijenosti, prometnu u kerubine ljubavi!... Kaži mu, da sam klečao ovdje pred Njim s čeznućem isčekujući milost, da Ga uzmognem vazda sve bolje upoznati, sa sve većom Ga gorljivosti ljubiti i služiti Mu nepokolebivom postojanošću, da uzmognem u nebu navijeke biti uz Njega i u Njemu utažiti svoju žeđ za blaženstvom.
Veliki Bože, poradi Tvoje ljubavi i prolivene Isusove Krvi daj mi postojanu žeđ za ovom svetom Krvi. A tad mi je svaki dan utaži, da dobijem novi život i novu snagu, da ovdje na zemlji za Isusa radim, za Njega se prepirem i borim.

13. Predragocjena Krv
(Pričesna pobožnost)

Prije svete pričesti

Božanski Spasitelju! Kad klečim pred Veličanstvom Tvojim zaogrnutim velom Hostije, čas Te vidim tamo kao nježno djetešce, čas kao učitelja čovječanstva, čas kao kralja slave; ali danas daje mi vjera, da mi se ukazuješ očima, gdje viseći na križu u neizrecivim mukama i bolima dovršavaš veliku žrtvu.
Kakav kraljevski grimiz resi Te na ovome prijestolju

ljubavi! Obavija te Krv, grimizna Krv! Od glave do pete sav si u ranama. Jakim mlazovima teče predragocjena Krv iz Tvog tijela. Magdalena Pokajnica kleči Ti do nogu... naslanja si glavu na sveto drvo križa... koju dodiruje još jedan topli val. Anđeli nebeski slijeću ovamo, da uhvate Tvoju Krv u svoje zlatne kaleže... Ah, zar da od te tolike krvi ne preostane bar malo još i za mene, dobri Spasitelju? Žeđam! Pusti barem par kapljica da kapnu u kalež moga srca! Ah, s jednom jedinom kapljicom usrećio bi me!

Na pogled ovih mlazova Tvoje Krvi morao bih zapravo daleko uteći, kao pred svjedokom zločina... Nisam li ja okrutnik, koji Te je u času svoje ludosti silovito vukao na stratište? Pa ipak, makar se kako glasno i prijekorno dizao glas moje savjesti, glas Tvoje ljubavi još je silniji i nadvikat će ga... Osudih Te na smrt, a Ti me još uvijek ljubiš. Pribih Te na križ, no Ti znaš, kako gorko okajavam svoju okrutnost, kako bih dapače istim svojim životom želio izbrisati i posljednji spomen na svoj zločin. Ubih Te, no Ti si mi odavno velikodušno oprostio, dapače si odmah nakanio pohoditi me i postupati prema meni s takvom ljubavlju, kakve ne zaslužih nikada, sve da Te nikad nisam uvrijedio već Te samo razveseljavao... Ti hoćeš ove uspomene i svjedoke mojih opačina za mene pretvoriti u dokaze ljubavi i sreće. U ludosti svojoj prolih svu Tvoju Krv, a Ti hoćeš tu Krv uliti u moje srce i priopćiti mu svu toplinu Svoje ljubavi.

Sa svetom Te željom očekujem, da Te konačno imam. Teško mi je, zavidjeti pobožnim ženama, koje su bile uza Te na Kalvariji, radi ove njihove sreće. Poput njih i ja sam jednom želio iskusiti, koje blagotvorno djelovanje ima sveta Krv, što izvire iz Tvojih rana i romoni

svijetom duša, da ih učini svetima... Da, ja bih dapače želio, da imam kod toga prednost. One su smjele svojim očima vidjeti Tvoju Krv... a ja želim, da bih je mogao taknuti svojim jezikom... Zacijelo su one pobožne žene uhvatile od toga nekoliko kapi s najvećim strahopoštovanjem i ponijele ih sa sobom kući, da ih tamo čuvaju kao svoje najdragocjenije blago. Sretnice! - A ipak ja tražim još više: ne samo nekoliko kapi, ne, želio bih imati sve do posljednje kapi... i po svetoj pričesti sve zadržati u svojim žilama svega svog života. Pobožne one žene vidješe Krv kako teče iz svih Tvojih rana, ah, gledahu je očima punih suza, a srce im je kidala bol. A ja gledam na svetu Krv radosne duše i zahvalna srca.

One bijahu zacijelo nazočne, kad su Tvoje sveto Tijelo položili u krilo Tvoje drage Majke i pomagahu Majci žalosti oprati tragove Krvi - o kako li je negdje drhtala njihova ruka!... Sad ću ja sveto Tvoje Tijelo podići u svoje srce... ali ni jedna jedina kapljica Krvi ne smije manjkati... trebam je svu, jer dolazim k Tebi, da si donesem hrane i okrepe za život.

Ali reci mi, moj Spasitelju, daješ li ti ipak rado Svoju svetu Krv tako bijednu i nedostojnu djetetu kako sam ja?... Ah, pa kome bi je mogao dati prije nego duši, koja je tako silno treba?... Komu prije nego djetetu, koje tako neizrecivo čezne za njom?... Zato me podigni k Sebi! Nisi li mi obećao, da ćeš me učiniti dionikom Svoga kraljevstva? Hajde, počni sada, baci već sada na moja ramena komadić Svoga dragocjenog grimiznog ogrtača... sad dolazim k Tebi s većim povjerenjem.

Dobri Spasitelju! Uđi u moje srce, koje se toliko raduje Tvome dolasku. Ni kamenitih stijena Kalvarije ni bešćutnoga tvrdog križnog drva nećeš naći tamo, gdje

je jednom tekla sveta Tvoja Krv; ne, naći ćeš tlo, koje žeđa za Tobom, koje požudno upija Tvoju dragu Krv... naći ćeš samo ljubav i nježno osjećanje... Moje se srce već kiti cvijećem i vijencima za Tvoj doček. Sipam pred Tebe vjeru, ufanje i ljubav, pokajanje i poniznost, čeznuće i pouzdanje. Tvoj ulazak neka bude svečan, kakav dolikuje Kralju.
Predragocjena Krvi mog Otkupitelja! Dođi sada, izlij se u moje žile... učini me svetim! Evo, tu sam Ti!

Poslije svete pričesti

Sad si eto kod mene, dobri Spasitelju! Zahvaljujem Ti svom snagom svoje duše. Ali molim Te, ne odlazi opet, ostani kod mene sa Svojim svetim ranama! Daj, da predragocjena krv iz njih stalno teče na moju bijednu dušu!
Preslatki Isuse! Daj, da Krv - što istječe iz dubokih uboda trnja na Tvojoj glavi - kaplje na moj duh, da bi barem mogao pogoditi ovu ili onu misao, što si je imao za mene, kad si za mene na križu žrtvovao Svoj život... pusti da kaplje u moju pamet, da nikad ne zaboravi neizrecivih boli, što si ih trpio radi stanovitih misli i sanjarenja, radi ponekog upornog nazora moga oholog, svojevoljnog duha.,
O Isuse, daruj mi također predragocjenu Krv, što je tekla iz Tvojih čavlima probodenih ruku, da mi da snage te mognem uvijek sve svoje radnje izvršavati u dobru mišljenju i s čistom nakanom, da u svim svojim činima idem samo za plemenitim ciljem i tako mi budu sva djela čista i posvećena.
Daruj mi Krv svega Svog obožavanog čovještva, da spoznam, kako ovdje na zemlji nema ničega, što se ne

bi moglo i moralo žrtvovati Bogu, i da se naučim, kako se po Tvom primjeru i s Tvojom milosti nosi križ, kako se prima kazna, kako se podnose uvrede i kako se prikazuje žrtva.
Daruj mi dakle i predragocjenu Krv Svoga Presvetog Srca! Koje li blago, koja li to mora biti dragocjenost! O, ta njoj bijahu najviše povjerene tajne Tvog božanskog Srca... ona bi mogla najbolje kazati, kako čudnovatim načinom si Ti ljubio ljude... koju si ljubav napose i za mene nosio, jer si je i za mene prolio na križu... Da, to mora da Ti je bila najdraža Krv... tek po smrti Svojoj dopustio si, da Ti silom oduzmu posljednje njezine kapi.
Pomišljajući na to još i više osjećam potrebu, da svoju žeđ ugasim Krvlju Tvoga Srca, o Isuse! Ah, iz kakvih li sam sve mutnih zemaljskih izvora pio, misleći u njima naći okrepe. Međutim, požar se, što me je izgarao, još samo povećao. Samo Ti, moj Spasitelju, samo Ti jedini možeš utažiti moju žeđ i usrećiti me.
Zato dođi mi u pomoć! Mojim žilama teče krv otrovana strašću i grijehom. O dopusti, da božanska Tvoja Krv kap po kap pada na moju bijednu dušu, da na taj način pročisti moju krv i pomalo je izmijeni novom. Daj da se u meni razviju kreposti, da cvatu i donose ploda, osobito one dvije, koje su Ti toliko mile, jer su baš Tvoje: blagost i poniznost srca...
Još mi nešto teško pritišće dušu. A kome bih to mogao bolje povjeriti nego Tebi, o Isuse, sada, u ovaj trenutak poslije svete pričesti, kad sam sâm s Tobom? Od nekog doba živim životom koji Tebi nije dostojan. Otuđio sam se Tvojoj vjernoj službi... Što će biti sa mnom, ako mi ne pomogneš, te me ne obratiš u drugog čovjeka?
Dobri Spasitelju, daj učini čudo! Daj, da mi srce, koje

se toliko priklonilo svijetu i njegovim radostima, odsad kuca samo za Tebe, za krepost i za nebo! A kako bi to moglo bolje nego s Tvojom Krvlju?
Samo predugo sam služio svijetu i njegovim... Već sam ih presit... Na časove mi se pričinja - da, što da kažem - pričinja mi se vodom stajačicom, koja okužuje zrak čim je uzgibaš... kao baruština, u koju kobno, polagano propadaš! I jao! Osjećam već, da sam ugrezao u glib ove močvare... O, hitaj mi u pomoć! Spasi, brzo spasi bijedno dijete Svoje i operi me Svojom Krvlju! Očisti i zrak, što ga udišem i okrijepi me, da dobijem snage te hrabro započnem drugi život!
A sad junački dalje na put širokom zemaljskom pustinjom!... Žarki vjetar osušit će mi tu usne i opet mi probuditi vruću žeđ u njegovim mutnim vrelima... Dobri Isuse! Pošalji mi u pomoć anđela s Tvojim kaležem i ne dopusti, da se ikad opet udalji od mene... da ga nikad više ne izgubim, da ne uzmognem nigdje drugdje ugasiti svoju žeđ već samo iz ovoga Tvoga svetog kaleža!
Tvoja Krv neka bude božanski napitak, od kojega će mojim žilama prostrujati novi život, koji će me zadahnuti hrabrošću i oduševljenjem da vjerno i gorljivo radim u službi Božjoj.

14. Tužbe Isusove

Isus govori:
Koliko god želim vidjeti te kod Sebe, još više čeznem da se mognem k tebi svratiti. No radi tvog vladanja često moram požaliti to čeznuće. K službi Božjoj i k svetoj pričesti dolaziš nerijetko u takvu stanju, da se zamalo kajem, što sam te pozvao. Ni izdaleka ne mislim, da si možda učinio koji težak grijeh ili dapače svetogrđe; pa i ti ne smiješ tu stvar tako shvaćati. Mislim samo, da ne postupaš lijepo prema svom Spasitelju!...Ne bi li ti mogao i morao biti mnogo gorljiviji u Mojoj službi i dati si više truda nego što ga daješ? Ne zahtijevam od tebe posebnih kreposti, nisi ti za to... A zar ne bi mogao, dapače lako mogao, malo prisiliti svoj hiroviti značaj?... da se u svojim molitvama potrudiš biti nešto više sabraniji?... da ozbiljno nastojiš riješiti se svojih grijeha?... Zar bi ti to doista bilo preteško?...
Zloban nisi, ali ti nedostaje odvažnosti. Ti misliš, čini se, da ja moram sve sam učiniti svojom milosti, da moram preuzeti tvoj rad, tebe bez ičega daljnjeg učiniti svetim, a da od tebe ne zatražim ni najmanjeg napora a kamoli žrtve. Da počivaš na Mom srcu, da se zatim nakon pola sata slatkoga sna probudiš i osjećaš kao preobražen, pobožan i dobar, bez ikakva traga strasti, prost od svih napasti zla... nadaren prirodom, kojoj je odvratna opačina i grijeh... Sigurno bi ti se to već svidjelo? To ti rado vjerujem.
Ako si toliko sretan, da se uklanjaš smrtnome grijehu, već si umišljaš čudo toga... dolaziš k svetoj pričesti površno pripravljen, a ipak s čvrstim uvjerenjem, da si dosta učinio. Ti naprosto računaš, da ću ti gotovu svetost kao zrelu jabuku baciti u krilo... Siromašna, prevarena dušo, kako li si kratkovidna! Je li to sve, što si naučila u mojoj školi?...
Da sveta Euharistija mogne izvesti veće uspjehe u tebi, moraš se svakako gorljivije pripraviti nego do sada. To ne znači, da zahtijevam od tebe posebne trudove, priprave jednog sveca... Ali treba učiniti barem ono, što možeš i to potpuno, a ne tek polovično.

Zato dogodi li ti se tijekom dana prilika, da se vježbaš u šutnji, poniznosti, mrtvenju i u ljubavi prema bližnjemu, da praštaš uvredu, da ljubazno susrećeš lice koje ti baš nije milo - a ti je iskoristi. Doneseš li Mi kod svoje iduće pričesti sa sobom barem neke od ovih malih kreposti obradovat ćeš Me kudikamo više, nego da si izmolio niz najljepših molitava, a rastreseno. Zašto? Jer Mi se molitva sviđa, a krepost i žrtva probuđuju u meni osobitu ljubav. Želiš li dakle steći Moju osobitu ljubav, budi nešto kreposniji i dobit ćeš je.

* * *

Prije si bio posve pobožan i dobar... dao si Mi i posve druge dokaze svoje ljubavi. Kako gorljiva, kako brižna bijaše tvoja priprava! Hodao si u mojoj nazočnosti... rado si pomišljao na pohod, što bi ga činio jutrom... po danu si uvijek štošta metnuo na stranu, znaš, bijahu to razne sitnice, skromne vježbe u kreposti, koje su Mi se toliko sviđale i čemu sam se toliko radovao... i tada si jedva mogao dočekati, da opet dođem. Tako si pristupao stolu Gospodnjemu goreći od ljubavi. Bile su to pričesti, koje su značile za Mene pravi trijumf, a za tebe neizreciv blagoslov... Kako kratko, da, kako prekratko ti se uvijek činilo vrijeme klanjanja... morao si mi toliko toga reći, imao si mi toliko povjeriti! A sada?... Sada je sve drukčije. Tvoju dušu nalazim sad ovdje sad ondje po svim cestama svijeta! Ti bi je htio vidjeti sabranu, ali toga ne učiniš. Glava ti je puna tisuću raznih stvari, umjesto da misliš na Mene!... Ne razmišljaš li gorljivije o stanovitim milim ti greškama, da ih zadovoljiš i izvršiš... A trebao bi prije da ih odbiješ i zauzdaš!
Međutim, Ja sam u tabernakulu i s čežnjom očekujem

čas kad ću se moći svratiti u tvoje srce. Ali zato si ti ne tareš glave!... Jedva da me i pogledaš. Tebi je glavna briga, da dobro učiniš ovo ili ono djelo, te tim stekneš pohvalu ljudi.. treba li, da u službi postigneš više promaknuće ili višu čast... da se pod svaku cijenu ukloniš kojem naporu ili neprilici... da mogneš dati dovoljno oduška svome opravdanju nakon svakoga nezasluženog prijekora... da si razvežeš jezik i bez odmora mlatiš po svome bližnjemu... da probudiš dojam, kao da si utonuo u pobožnost, dok uistinu snivaš o gizdi i zlobi i smišljaš osude, koje ako nisu baš drske, ipak su barem pretjerano oštre i stroge.
Nakon svega toga ti još možeš misliti, da je dosta slaba priprava od nekoliko minuta i neke površno izmoljene molitve, da ti dušu spreme u dolično stanje za svetu pričest?... Ako pri tome nisi u pobožnu raspoloženju, a to je posve prirodno, odmah se žališ: da sam te ostavio, da sam te prepustio duševnoj suhoći i koješta drugo. A tko bi imao doista najviše razloga da se tuži?...
Zar još nikada nisi čuo: pinguis est panis Christi - Kruh je Isusov masan to jest hranjiv. Pa kako je dakle to, da ti duša usred tolikog bogatstva ostaje mršava te je upravo za požaliti? To nije krivnja na kruhu, što ga uživaš, već na stanju u kome ga uživaš... Sveta pričest imala bi dati tvojoj duši srž svetosti; mjesto toga može tek s mukom i silom da uzdrži u tebi život milosti.

* * *

Ti se tužiš ni za što. Prepusti tužbu Meni, jer ja imam za to mnogo više razloga nego ti.
Dapače Me i prekoravaš, da ti kod pohoda Presvetom Sakramentu nisam više onako dobar kao prije... Tada sam te ponekad krepko i osjetljivo ponukao na dobro,

da te brže pomaknem naprijed na putu svetosti... Priznajem, da sam prije s tobom bolje postupao nego sada; no a na kome je krivnja? Tko je prvi počeo bivati nemaran?... Tražiš li možda, da te uzmem u svoj zagrljaj poput malog djeteta... pa da ti tada iskazujem svakojake pažnje?... da te jednostavno nosim kroz život te da nemaš nikakve druge brige već da mi dopuštaš da te uslišavam... Dakako, to bi za te bilo vrlo udobno! Ali sada treba da ti više nisi malo dijete. Bio bi već posljednji čas, da bolje uzvraćaš dokaze Moje božanske ljubavi. Mjesto toga vidim te od neko doba u tom pogledu promijenjena, i to ne za tvoje dobro.
Pohađaš me doduše i sada, ali stojiš tu kao na živoj žeravici... U jednu ruku želio bih ostati kod Mene, reći Mi svašta, moliti Me za mnogo toga... u drugu pak ruku ne nalaziš vrijednim da ispitaš, kako to zapravo izgleda u tvome srcu. A upravo to bi Mi bilo najmilije. Da, srce... ovu svetinju zanemaruješ posve, a ipak je to mjesto, koje ti dane i dane daje gradiva za klanjanje. A jer ne poznaš svoje nutarnje, ne poznaš ni sama sebe. To je zlo, koje te izjeda, kao i mnoge druge duše, koje ti veoma nalikuju. A znaš li koja će biti neminovna posljedica ovog nepoznavanja samog sebe?... U sebi ne nalaziš ništa dobra, da Mi ga ponudiš; ali također niti zla, da isprosiš od Mene milost, da ga se kloniš i popraviš se. Prouči bar malo svoje srce! Uskoro ćeš se sudariti s gomilom bijede. I neće potrajati dugo i molitva će ti se sama od sebe pomoliti na usnama: molba za smilovanje, oproštenje, oslobođenje. Ne znaš li, da si ohol i gizdav i lijen i sklon srdžbi?... Prevraćajmo malo po tvojoj savjesti! Zacijelo ćemo uskoro otkriti osjećaj odvratnosti prema nekom tvom bližnjemu, odvratnosti, koja se možda već godinama ondje gnijezdi... Zato će

se vjerojatno opet pojaviti stare sklonosti, kojih se nerado podsjećaš kod ispitivanja savjesti, a sve od straha, da ćeš ih se morati okaniti.
Bijedna dušo, siromašna bolesnice! O čemu ćeš govoriti sa svojim liječnikom, ako ne znaš svojih boli ili ih nećeš priznati, kad im se domišljaš.
Misliš li sada, zašto Mi neznaš nikada ništa reći? Ti i ne slutiš, kako je s tvojom dušom, što joj zapravo nedostaje. Vjeruj, ne savjetujem te uzalud, da si marljivo ispituješ svoju savjest... Ona neka ti daje gradivo za tvoje klanjanje i za sve tvoje molitve, i onda kada Mi dolaziš u pohode, kao i tada, kad se ja svraćam u tvoje srce. Zato se nauči živjeti tako, da u tom pogledu više nikada ne budem imao uzroka da se požalim na tebe.
Dijete moje, što ti učinih, te Me tako prekoravaš?...

* * *

Nedavno si se potužio da sam prema tebi postao šutljiv, da nemam za tebe ni riječi utjehe te sam tako dopustio, da ti duša klone plašljivošću.
Znaš li zašto sam zašutio?... Samo zato, jer me nisi čuo! Dnevno sam se zabavljao s tobom na sve moguće načine... ne samo unutarnjim nukanjem i rasvjetljenjem nego i svim drugim, što se zbivalo oko tebe. Međutim, ti to nisi uvažavao. Da si ti doista iskreno težio za mojom riječi, da po njoj udesiš svoj rad, onda bi ti moralo biti svejedno, da li moj glas dopire do tebe izravno ili ga zapažaš svojim okom ili uhom.
Iznesem li preda te primjer, što pobuđuje, ti se pričinjaš kao da ga ne opažaš... Pribavim li ti dobro štivo, dam li ti prilike da prisustvuješ poučnoj propovijedi, ti zaboravljaš sve, čim zaklopiš knjigu, čim svrši propovijed... Naložim li svome svećeniku ili dobrim ljudima, da ti

priskoče dobrim savjetom, poukom ili opomenom, sve je rečeno u vjetar... samo ti još ostaje hrabrost, da mi smjelo kažeš, da sam za tebe nijem... A da što su drugo sve Moje izjave već razgovjetne riječi Mojih usta?... jasni znaci Mojih ruku? Kako možeš željeti od Mene neobičnu riječ, kad ne cijeniš i ne razumiješ Moj obični i lako razumljiv način govora?

Čezneš li doista za tim, da čuješ Moj glas, a ti onda pozorno pazi! Čuješ ga češće nego misliš. No pazi se, da se i dalje ne gradiš gluhim, kad ljudi u Moje ime razgovaraju s tobom. Inače ostat ću nijem ondje, gdje bi me rado želio čuti,.

I dobri Mi probadaju srce oštrim trnjem, a da o tom zaista i ne slute. Kako oni spremaju djecu za prvu svetu pričest?... O, prečesto na tako hladan način, da ove nježne duše prozebu kao cvijeće od mraza.

Ovi dragi mališani! S kolikom ih nestrpljivošću očekujem!... S kolikom ljubavlju pružam prema njima Svoje ruke, da ih što skorije privinem Svome Srcu! Koliko čeznem za tim, da vidim ove nevine, djetinje duše, gdje mi dolaze u susret vedra čela, sjajnih očiju, vesela i zadovoljna osmijeha i s potpunim oduševljenjem njihovih čistih, malih srdaca!

Ali što moram prečesto vidjeti?... Ah, nažalost, dosta ih dolazi k svome Isusu posve drukčije nego sam ja zamislio. Pognuše glavicu... lice im je tužno... a srdašce lupa od straha...

Što se dogodilo?... Ah, nadasve strogi pripravljali su ove mališane na ovaj svečani trenutak njihove prve svete pričesti... Pa koja su sredstva i koje putove upotrijebili kod toga?... Preduboko su zakopali strah i trepet u ova meka djetinja srca. Jučer su dragim mališanima duboko, duboko utuvili užas svetogrđa... danas čine to

ponovno... govore o strašnim posljedicama ovoga teškog grijeha. A sutra će im napose još osobito naložiti, da u svojoj općenitoj ispovijedi ništa ne propuste, da ništa ne zašute zbog stidljivosti, već da iskreno kažu sve, jer bi inače počinili svetogrđe, stigla bi ih stroga pravda Božja, a s time često nesreća za sav život; jer: »Kakva je prva, takva je obično i posljednja pričest«. Tako je i tako im se zauvijek zabode trn u srce.

Doista je stroga i sveta dužnost, da se upozori na strašan grijeh nedostojne pričesti, nevaljane ispovijedi, da se mališani toga nadasve čuvaju. Ali zašto činiti na ta nježna srca uvijek tako teški pritisak?... Čemu ih svaki dan tako plašiti?... da, čemu im tako reći ucjepljivati strah: da će sutra doći pod noge silnome Jahvi, koji nesmiljeno kažnjava a ne u zagrljaj milosrdnog Boga, dobrostivog Oca, koji ih očekuje pun ljubavi i čežnje i raduje se njihovu dolasku.

A što im se reklo o ovoj Mojoj ljubavi?... Malo ili ništa. O grijesima i samo o grijesima bio je uglavnom govor... A o ljubavi mojoj tako malo, da se jedva mogla pojaviti misao: bit će od Mene dočekani očinskom ljubavlju; ili ako se je i pojavila, osjećaj straha ju je potisnuo i ugušio.

O, koliko je već duša taj strah otrovao i unesrećio za sav život! Kako često se događalo da je upravo pobožnu, posve nevinu dušu godine i godine, dapače sav život mučila strašna misao, da je njezina prva sveta pričest bila nedostojna. Zašto? Jer je u svojoj ispovijedi nešto zaboravila, neku malu laž ili drugi grijeh izostavila ili zatajila, a to su joj stanovite pretjeranosti predstavile kao nešto teško.

Tko Me uistinu ljubi, tko ljubi djetinju dušu neka - molim - ne postupa s nama oboma na takav način! Koja

je glavna misao, koju treba takvom prilikom u prvom redu utisnuti u dječje srce?... M o j a l j u b a v i ponovno: m o j a l j u b a v! Jer što je drugo sveta pričest nego ljubav?... nego čudnovata tajna ljubavi!
Čemu im dakle kod toga uvijek toliko pričati o strahu? Zar nikad niste čitali riječi mog učenika ljubimca, koji je bolje poznavao moje Srce nego svi vi: »Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem« (Iv. 4, 18). - »Nema straha u ljubavi već savršena ljubav goni vani strah«; jer strah je vezan s kaznom. Zato, tko se boji (tko radi samo od straha, od straha radi kazni), taj nije savršen u ljubavi. - Tako uči Moj Ivan. Upamtite ove riječi onoga, koji je smio otpočivati na Mome Srcu, kad sam ustanovio sakramenat ljubavi. I nastojte, da u duše Mojih malenih uđe ljubav i opet ljubav.
Razumiješ dakle, ti strogi, koji bi to uostalom morao znati: Više škodi malim, nježnim dušama tvoj neosnovani strah radi svetogrđa, što bi ga mogli učiniti, nego da su u ispovijedi zaboravili kazati, dapače zatajili sto lakih grijeha. Vodite Mi drage mališane k svetoj pričesti, dok se još nisu upoznali sa smrtnim grijehom, pa vam tada neće biti nužno, da im već prije toliko govorite o svetogrđu... da im ne dovikujete uvijek ponovno: »Djeco, čuvajte se, da vam ne bude nedostojna prva sveta pričest, jer kakva je prva, obično je takva i posljednja«.
Tu vidite najbolje put, da dragim mališanima učinite ovaj dan uistinu najljepšim danom njihova života, a Mome srcu jednim od najslađih dana.

* * *

Pustite k Meni malene! O, zašto svi ne slušaju ovu Moju zapovijed?...
Jadna djeco! Da vas pridrže dalje od Mog srca, izgovaraju se, da vam razum nije još dosta razvijen, nije dosta zreo, da upozna Mene i Moj sakramenat... Zar su možda znali oni mališani, što sam ih tada skupio oko Sebe, koje sam cjelivao i morao ih braniti od neopravdane strogosti Mojih apostola - zar su oni točno znali, tko sam Ja?... A vi svi rigoriste, koji do dvanaeste godine i dulje ne puštate djecu k Meni, imate li vi sami možda točnije znanje o tome, što sam Ja?... Puštajte k Meni malene! Čistoći djeteta često je dano, da dublje zaviri u Moje Srce, nego duhu učenjaka: Abscondisti haec a prudentibus et revelasti ea parvulis. - »Ti si, Oče, sakrio to učenjacima, a otkrio malenima«.
Mnogi misle, da treba s prvom pričesti pričekati, dok se djeca bolje i temeljitije priprave, da Me onda prime s tom većom pobožnošću i strahopoštovanjem. U teoriji je to sve lijepo i dobro. Ali dok dođe dan prve svete pričesti za ovu djecu, dotad su se, žalibože prečesto, dočepale njihova srca strasti i uzvitlale u njemu po koju oluju. Doduše, ovi će prvopričesnici znati po koju stranicu katekizma više i temeljitije napamet, a i bolje razumjeti... ali zato će već upoznati i po koju stranicu više ljudske pokvarenosti, a također je i bolje razumjeti...
Puštajte k Meni malene! I neka se ne usudi ni koji svjetovnjak, bio muž ili žena, stavljati zapreke svećeniku, kad taj izjavi, da se ovo ili ono dijete može pustiti k prvoj svetoj pričesti. Čim se radi o Mojim sakramentima, pripada odluka svećeniku! On odgovara za to. Tko

dakle unatoč toga zadržava dijete od pričesti, taj Me bolno rani u srce. Također stavlja u opasnost nevinost one duše, koju sili, da ne uzima krepku hranu Moga Sakramenta.

* * *

Još Me druga jedna bol muči... moram ti je reći. Zašto ne moliš za obraćenje grešnika?... Zar ti ne leži na srcu jato onih nesretnika, što kao lude jure u pakao. Ne pomišljaš li, da bi vječno njihovo spasenje moglo ovisiti i o tvojim molitvama?... Prestani dakle sa svojom duševnom sebičnošću, koja misli samo o sebi ili najviše još o jednom ili drugom najbližem rođaku ili znancu, kojeg treba opet dovesti na pravi put. Prava kršćanska ljubav bližnjega ne poznaje nikakvih ograda rodbinstva i prijateljstva. Svi ste vi braća, jer ja sam otac svih vas. Prema tome mora biti na srcu svakome pojedinom spasenje sviju.
U crkvi, ili gdje god moliš, vazda se spominji mnoštva grešnika, koji oko tebe širom svijeta na kocku stavljaju vječni svoj spas, nebo, gotovi da zauvijek izgube Boga i blaženstvo za zalog jednoga jedinog odurnog grijeha. Zagovaraš li njihovo obraćenje, radiš i za sebe a da to i ne slutiš! K tomu još žanješ milost i milosrđe utoliko, ukoliko ti srce bije ljubavlju prema bližnjem. Čim više dakle moliš, čim više isprosiš, tim više ćeš primiti. Dosljedno, ako si u molitvi tjesnogrudan, samo malo će ti se dati.
Sad ti je možda jasno, zašto dopuštam, da tu ili tamo tako dugo uzdišeš za milošću, a ponekad i posve uzalud. Ti misliš baš samo na sebe, ne na druge! Započni dakle, jednom, te često moli za bijedne grešnike; ali moli iz dubine srca kao da se radi o tebi samome, o

tvom obraćenju... Pa da vidiš, kako slatka, kako utješna će ti biti takva molitva! I vidjet ćeš, da će kiša, koju si izmolio za polje svoga susjeda, isto tako obilno orositi i tvoje polje. Pokušaj dakle već jednom!

* * *

Što li sam sve učinio u svetoj Euharistiji za duše! Pa koja Mi plaća za to?... Većina ljudi jedva nekako prošapće: Hvala!... Nemaju srca za to.
Dobro im je znano, da dan i noć boravim u tabernakulu... Znaju također, da tamo bez prestanka za njih molim, da se rado svraćam u njihova srca i da ih obasipam dobročinstvima. Pa ipak za osjećaj zahvalnosti nemaju ni mjesta ni vremena. Što učinih te zaslužih takvo nepoštivanje?... Ah, ljudima ove vrste uvijek više vrijedi makar koji rođak, prijatelj, dapače posve stran čovjek, kojeg dotad ni vidjeli nisu, nego li Ja. Njima uskratiti zahvalu, značilo bi, ogriješiti se o pristojnost i dobro vladanje. Kad je riječ o Meni misle, da osjećaj i udvornost mogu posve izostati. Sa Mnom se baš radi, što se hoće.
Znaš li, što sam Ja u očima takvih duša?... Nisam Ja njihov Bog, nisam njihov Otkupitelj, nisam njihov Otac, niti njihov prijatelj; ne nisam im drugo nego potpora, obrana, tješitelj i prije svega staratelj u potrebama i molbama. Dokle god što trebaju i nadaju se zadobiti od Mene, dotle opsjedaju Moje oltare, jurišaju na Mene svojim molbama, idu dapače k svetim Sakramentima... No, čim sam ih uslišao, nestaje njihove pobožne gorljivosti! I ne misle više opet na Mene, dok ih nova potreba, nova molba ne potjera ponovno k Meni.
Reci, ne pripadaš li možda i ti u tu vrstu ljudi? Ispitaj o tome svoju savjest, a onda Mi priznaj iskreno: s kojeg

uzroka obično dolaziš, kad Me pohodiš?... Dolaziš li k meni iz ljubavi... ili iz interesa?

* * *

Moje je srce već po svojoj prirodi sklono samilosti i milosrđu. Kako znaš, došao sam na svijet, da na Sebe preuzmem bijedu ljudsku, da je posvetim Svojom snagom, a Svojom ljubavlju da je ublažim.
Zašto dakle ne hitaš k Meni, čim te pritisne križ, čim te ubode trn? Druge lijepo savjetuješ, neka se u križu i boli uteknu k Meni; a ti sam ne dolaziš. U trenucima tuge i potrebe radije se obraćaš stvorenjima. Utjehu i zaborav tražiš u pobudnoj zabavi, zanimljivu štivu, veselu društvu, u putovanjima i veselju svake vrste. Umišljaš si sreću, koja nikad neće doći, gradiš kule u zraku, koje doskora nestaju. Ukratko: misliš o svemu mogućem, samo ne o Meni, koji sam sve učinio i činim da te usrećim... Da tvoj Spasitelj stalno boravi u tabernakulu i očekuje te, da ti dade utjehe i jakosti, to ti ne dolazi na pamet.
Kako si zaboravljiv i površan!... U tuzi svojoj ideš k svetoj misi, a da Mi ni riječi ne kažeš o svojoj prošnji... ideš k svetoj pričesti i opet ni riječi. Dolaziš Mi u pohode, pa opet ne spominješ ništa o onome što te tišti. I tako odlaziš otuda žalosniji nego prije.
Možda misliš, da se smije samo u neobično teškim slučajevima i u velikim, važnim stvarima zamoliti Moja pomoć. Baš tako, kao da male boli ne zaslužuju Moje sažaljenje! Koje li zablude! Otrti jednu jedinu suzu je djelo dostojno Moje dobrote.
Zato dođi s potpunim pouzdanjem! Govori sa Mnom makar i o neznatnim stvarima: govori o brigama svog kućanstva, o svojim ispitima, o svojim bolestima, o

neprilikama u svojoj obitelji, o teškoćama kod rada, ukratko: pokaži Mi svaki oblak svoga života. Ali, kako ti već češće rekoh, svoj jad ne širi među ljude. Kod Mene dobivaš više. Stvorenja te malo ljube, ako te uopće ljube, dok te Ja okružujem ljubavlju. Uostalom ni uz najbolju volju ne mogu ti ljudi dati one utjehe, kakvu ti uistinu trebaš. A Ja sam svemogući Bog, i to ne samo kad stvaram svijet, nego i onda, kad se k tebi sagibam, da ti izvadim trn iz srca.
Imaj više povjerenja! O reci mi, dijete moje, što bih još trebao učiniti da zadobijem tvoju ljubav, tvoje pouzdanje?

* * *

Još jedna tužba na duše, koje uživaju neki izvjesni glas pobožnosti i koje - čini se, imaju nježnu savjest; velim: »čini se«, jer uistinu nisu drugo nego žrtva svojih skrupula.
Ove duše pobuđuju u Meni sad sažaljenje, sad negodovanje. Kad ih čuješ, mislio bi, da sam svetu pričest ustanovio samo za svece... »Danas nipošto ne smijem ići k svetoj pričesti, nisam dostojan«, tako se čuje. Ili: »Danas nisam pravo raspoložen«, ili: »Moram se prije ispovjediti, sagriješih ovo ili ono« - dakako lako - ...i stotinu drugih razloga znaju nanizati. A k tome, što je još gore, muče siromašna ispovjednika, da često nezna gdje mu je glava, nezna, što bi s tim ljudima.
Mislio bi: to je nježnost savjesti! Dakako, lijepa nježnost!... Tvrdoglavost je to i ništa drugo! A možda se iza toga skriva još i pomama, da se savjesnost zamijeni sa sklonošću, koja svagdje vidi smrtni grijeh... koja svaku malu laž, svaku nestrpljivost, svaku napast itd., pretvara u neman smrtnog grijeha.

Ovi tobožnji sveci tako su nepopustljivi i tvrdoglavi u svojim nazorima, da nema sile, nema autoriteta, koji bi ih odvratili od toga. Ispovjednik kuša da ih privede razumu, opominje ih, razjašnjava, zapovijeda, prijeti se... no sve uzalud! Oni jednostavno neće da se urazume... Danas - nakon dugotrajnog truda - čini se, da su maknute neke teškoće... Međutim, već se sutra vraćaju sa svojim vječnim »ali«, da, s ovim pa još i s kojim drugim »ali«. Obećaše, da će biti poslušni i u svojoj poniznosti ići k svetoj pričesti... no to traje samo dvadeset četiri sata, a zatim priča počinje iznova.
U tim glavama ne vlada ni nježnost savjesti ni poniznost ni prava pobožnost, nego svoj sud, svoj način naziranja, ova kriva mišljenja, koja su se razvila od prevelike strogosti i pretjerivanja... fiksna ideja, da nisu pravo razumjeli ispovjednika... da zapravo još nikada nisu iskreno ispovjedili svoje grijehe, da sami sebe još nikada dosad nisu spoznali, prema tome da moraju ponoviti ranije ispovijedi... i tako ima još stotine drugih stvari, za koje se zakače s tolikom žilavosti i tvrdokornosti, da ih ništa na svijetu ne bi moglo od toga odvratiti.
Oni vide gomile duša s istim greškama kao oni, duše, koje se bore s istim tegobama kao i oni, pa ipak potpuno spokojno idu putem kreposti i savršenstva i usprkos neuklonivim svagdanjim slabostima marljivo pristupaju k svetoj pričesti. Ali to ništa ne znači za one tvrdoglavce... Oni su u »drugom, osobitom položaju«, pa moraju dakle bezuvjetno nakon svakog i najmanjeg lakog grijeha juriti u ispovjedaonicu. Ako ispovjednik slučajno nema vremena ili uopće neće da ih posluša... vidi ih onda!... jednostavno izostanu od svete pričesti, radije si sami zatvore put k stolu Gospodnjemu.

»Nemam mira«, glasi vječna njihova tužaljka. Nije ih moguće dovesti do uviđavnosti, da je za njih samo jedno sredstvo, kojim će naći svoj mir, naime: da si dadu dokazati, da su oni duševni sljepci i kao takvi da bi se morali dati voditi vodičem.
Ali upravo kod toga oni posrću!... baš ondje doživljava njihova tobožnja poniznost brodolom. Oni hoće svakako da prođu sa svojim mišljenjem i da ga narinu ispovjedniku... neće da prihvate drugo mišljenje ni od koga, pa ni od onoga, kojemu je naloženo, da govori u Moje ime. Pored svega toga žive u bludnji, da imaju nježnu savjest!... No vjeruj, takva nježnost je krupna obmana. Što ću uopće s takvim licima?
Duša, koja je opterećena nedostacima dapače i lakim grijesima, ali se s potpunim povjerenjem prepušta rukama Mog milosrđa, svakako mi je milija od one druge, koja iz tobožnje poniznosti, tj. prikrivene oholosti ne dolazi k meni, jer joj savjest spočitava ovaj ili onaj laki grijeh.

* * *

Dao sam ljudima sakramenat ljubavi, a pružaju Mi kletve i proklinjanja kao svagdanji kruh. Još uvijek Mi daju da kušam getsemanski kalež i uvijek Mi nanovo ranjavaju Srce. Zašto Me ljudi tako malo ljube, zašto Mi za tako velike uvrede daju samo tako neznatne zadovoljštine?
Recite, zar bi vam bilo tako teško, da Me od vremena do vremena obradujete kakvom malom pažnjom, da Me utješite malim znakom svoje ljubavi?... Kolike bih uvrede tako zaboravio! Pa ipak ne misle na to ni duše, koje svaki dan pozivam k Svome stolu, da Mi pošalju kratku, srdačnu molitvicu, kad im u uho dopre koja

kletva... One ne umiju da protiv sve veće poplave grijeha podignu nasip osobitim činima kreposti... Vide nesretnike gdje otpadaju od vjere, a pri tome ne osjećaju potrebe, da se s tim čvršće privinu k Meni. Ne tražim djela junačkih! Već sam i s malim zadovoljan, npr. ako pribivaš svetoj misi, ili za sve one, koji svetu misu slušaju bez strahopoštovanja i bez pobožnosti. Zadovoljan sam, da Mi se žrtvuje pričest kao pomirba za mnoga svetogrđa, koja Me najteže vrijeđaju, ili kao zadovoljština za dobrovoljan euharistijski post svih onih, koji misle da su već dosta učinili, ako su jedanput u godini, o Uskrsu, primili ovu hranu duše... Nadalje već sam sretan, ako Me katkad ma i nakratko pohodiš, te Mi nadoknadiš za osamljenost, na koju Me osuđiše toliki kršćani - kršćani, koji bi po svojim riječima pošli za Mene u vatru i vodu, a uistinu ne smognu ni trena da Mi pošalju po koji pozdrav.
Što li sve ne učinih, da odvratim od ljudi opet sve kazne, što su ih zaslužili! Prolio sam tolike suze, podnio tolike boli, pretrpio sam tolike udarce bičeva i umrijeh na tvrdom drvu križa... Jesam li mogao još više učiniti za njih?... Unatoč tome samo s trudom i mukom nalazim nešto malo duša, koje kušaju da odvrate od Mene ove silne lavine ljudske nezahvalnosti, što se ruše na Moje srce.

* * *

Koja li bol! Trpio sam grozno, a radim neumorno dalje, da spasim duše... No drugi čine sve, da poniš̌te Moje djelo. Sa svim silama rade na tome, da pokvare duše.
Zacijelo si već proplakao nad čudorednom bijedom, što se vidi u svijetu, a to je pravo. No pitam te, jesi li ti ikad proplakao nad samim sobom?... Zašto gledaš samo na

nesretnike, koji se razilaze u grijehu i opačini, a nikad ne skreneš pogled svoj na one, koji svojom krivnjom ne umiju, da se uzdignu u više sfere?... Razumiješ li me? Što li sve ne pokušah, da te dovedem na put savršenstva?... da te ponesem na vrhunac svetosti?... ne pokazuje li tvoja prošlost čudnovati lanac milosti, koji bi bio dosta, da od tebe učini serafa euharistijske ljubavi, uzor svih svetosti?... Pa što si sad?...
Trebao si biti biser u Mojoj kruni! A sad treba doista mnogo da ti oprostim, hoću li da te trpim kao podnožac Svojim nogama.
Da si Me slušao, dok sam ti srcu govorio... dok sam ti dušu poticao na dobro... dok sam te dapače iz ljubavi pohađao s križem i boli da te popravim:; sad ne bi bilo s tobom tako žalosno. Da si s mojom milošću surađivao, koliko bih tada po tebi bio mogao učiniti dobrog i lijepog! A upravo s tobom bih se za to tako rado bio poslužio!
Umjesto toga prisiljen sam da te odložim kao neupotrebljivo oružje. A na mjestu kreposti kerubina naložio sam ti vježbu svagdanjih kreposti, koje te samo za nevolju spašavaju od prokletstva. Kako krasno bijaše mjesto, što ga je Moje srce planiralo za tebe!... Zašto si Mi osujetio naum?... Ne mora li Mi Srce biti stuženo nakon svega toga?...
Da ti hoće barem još toliko poslužiti te ti dati da okaješ svoju hladnoću... da te vazda drži u poniznosti kako prema ljudima tako i prema tebi samome!...
O dijete moje! Što ti učinih, da ne slušaš Moj glas?...

* * *

Pa i ti, Meni ipak vjerna i odana dušo, ne ljubiš Me dovoljno! A to Me boli... A znaš li, zašto ti nedostaje

ljubavi? Premalo si prožeta veličinom i neizmjernošću ljubavi kojom te doista ljubim. U tome je uzrok tvoje hladnoće, tvoje nepostojanosti, tvoje plašljivosti i tvoga grijeha.
Ti znaš, da sam Ja Bog ljubavi... ali dalje ne razmišljaš! Znaš također vrlo dobro, što sve učinih za tebe iz ljubavi... ali ne mariš! Znaš, da sam u Sakramentu za tebe nazočan... ali kao da to pravo ne vjeruješ, jer u protivnome ne daješ mi nikakva dokaza! Ali u Moju ljubav - uvaži to dobro - moraš vjerovati prije svega srcem i djelom, a ne samo razumom. Istina Moje ljubavi ne smije biti za te samo puka nauka, nipošto; ona je nešto, što duboko zahvaća u naš svakidašnji život i u njemu mora opet uvijek naći svoju upotrebu.
Zar bi ti bilo dosta vjerovati u postojanje sunca, a da nikada ne uživaš njegovih zraka i topline? Ah, što bi ti koristilo znati, da ovo sunce u svemiru svijetli i da daje zemlji toplinu i život, a ti da se dragovoljno ukopaš u mrak i studen podzemne tamnice?
Ljubim te neizrecivo, ali ti misliš, da uglavnom zahtijevam od tebe poklonstvo i poslušnost, kao i sve znakove poštivanja, što ih duguje stvorenje svome Stvoritelju; ali ne uvažavaš, da je ljubav Mome srcu najmilija i ostat će. Što Mi je stalo do svega toga tamjana, do svih tvojih žrtvenih darova, ako pri tome ne vidim bar plamičak tvoje ljubavi?...
Ako dakle nisi tvrdo uvjeren o Mojoj ljubavi prema tebi, sumnjaš li vazda o tome, onda se nikad nećeš naučiti da Me istinski ljubiš. Nekoga ljubiti svom dušom, a ne nalaziti odziva toj ljubavi, kako to boli!... Kolika bol za dobro srce što ljubi! A upravo tu bol Mi ti zadaješ. Možda toga nikad nisi bio svjestan, ali činjenica jest: Ne ljubiš Me pravo.
Da te kaznim za tu okrutnost, uskraćujem ti mnoge

milosti, koje bi ti i te kako trebale... Puštam te, da gineš u svojoj duševnoj bijedi.
Probudi se iz svoje ukočenosti! Vjeruj u Moju ljubav prema tebi, ali vjeruj tvrdo, vjeruj nepokolebljivo! Onda će ti biti svaka krepost laka i svaka žrtva slatka.
I svetost je veća kad se ljubi, a nikad se ne ljubi tako srdačno nego kad znaš i uvjeren si o tome, da si ljubljen. Ne zaboravi to nikada!

* * *

Ti imaš često znamenita mišljenja, a k tome vrlo sebična. Misliš na primjer da sam zadovoljan, dođeš li, da od Mene isprosiš milosti i utjehe. Ne, dijete Moje, to Mi nije dosta. Utjehu želiš?... Zar ti ne bi nikad pomislio, da radije ti doneseš svome Spasitelju nešto utjehe?...
Euharistija neka te podsjeća na onu bol, što Mi je svaki dan zadavaju grešnici, jer ona je spomen na Moju gorku muku i smrt. Židovi brda Kalvarije ne žive više, ali raspinjači tabernakula još nisu izumrli. Ne čuješ li ih, ove kletve, proklinjanja i bogohulstva Mojih neprijatelja? Zar ništa neznaš o okrutnim osnovama, koje đavolskom zlobom potajno snuju protiv Mene, protiv Moje Crkve, protiv Mog namjesnika i protiv duša, za koje sam dao Svoju Krv?... Misliš li, da je ovaj drugi križni put manje opak, manje bolan?
Vidiš, da trebam nekoga, tko me doista hoće, tko će rado biti spreman nositi za Mnom križ. Misliš li sad, što bi ti bila dužnost?...
Kapljica iz kaleža Mojih muka... jedan trn iz Moje krune... jedna od Mojih rana... zar to nije blago?... Zašto moliš dakle tako rijetko za milost, da primiš radosno i zahvalno koju od tih dragocjenosti, kad ti se nude?...

Da možeš čitati u dušama, koje možda pokraj tebe kleče, kako Me usrdno mole, da im dam piti iz kaleža Mojih boli, ti bi se čudom čudio. Ne misle ovi dobri na svoju bol, njihove misli i nastojanja idu samo za tim, da mi uzmu Moje boli. O da ti znaš, kako li je slatka utjeha za Mene ovakva molitva! Ali, nažalost, ona pripada među rijetkosti.

Ti činiš kao i većina njih što čini, ti moliš svemogućeg Boga samo za utjehu i milost, a ne spominješ se kod toga, da se Ja zovem i »čovjek boli«. No sad to opet znaš.

Ne bi li ti Meni za volju radosnije mogao uzeti na sebe križeve i trnje života?...

Ne bih li Ja na Svom križnom putu sreo u tebi jednog Šimuna Cirenca, koji mi rado pomaže nositi križ?...

Ne bi li ti htio biti jedna Veronika, koja mi otire krvavi znoj s lica?...

O dijete moje, odgovori mi!

DODATAK

»Lice Tvoje, Gospodine, ja tražim«

Bilješka: Tijekom 1999. u crkvi sv. Kuzme i Damjana, u Twinsburgu u državi Ohio, za vrijeme klanjanja, više puta mnoge su osobe u sv. Hostiji gledale lice Isusovo! (Vidi: SIGNS AND WONDERS, br. 4/1999/2000, str. 22)

DJEVICA EUHARISTIJE

Govori Isus:
Euharistija je moja Krv i moje Tijelo. Ali jeste li ikada razmišljali da su ta Krv i to Tijelo bili oblikovani krvlju i mlijekom Marijinim?
Ona najčišća koja je prihvatila Nebo u svoje krilo, odijevajući svojim tijelom bezgrešnog sjaja Riječ Očevu nakon božanskog vjenčanja s Duhom Svetim, nije se ograničila samo da rodi Spasitelja. Hranila ga je svojim mlijekom. Prema tome, vi koji se hranite mojim tijelom... sišete mlijeko Marijino koje je u Meni postalo krv.
Djevičansko mlijeko. Kako, dakle, možete tako često ostati robovi tijela kad, zajedno s mojom Krvlju, silazi u vas ovo neokaljano mlijeko? Jer to je kao da se iz čistog nebeskog zdenca izlijevaju na vas mlazovi vode. Zašto nakon toga ne postajete čisti? Kako možete biti takvi kada u vama teče mlijeko Djevice i Krv Otkupitelja? Kada pristupate mome Stolu to je isto kao da priljubljujete svoja usta na prečiste grudi Majke.

Mislite na to, djeco koja nas tako malo ljubite. Ja sam zadovoljan što sišete grudi koje su i mene hranile. Ali htio bih da se i u vama, kao i u dojenčadi, uvećava život, htio bih da rastete i da se jačate. Mlijeko hraniteljice, pored tjelesnih, prenosi i duhovne kvalitete. Zašto ne možete vi, koji se hranite na tim prečistim grudima, poprimiti duhovnu sličnost s Marijom? Ona vas privija na grudi, vas tako slabašne, bolesne, nečiste kakvi već jeste. I čisti vas, i hrani vas, i nosi vas k svome Prvorođenome jer želi da Njega uzljubite.
Kad ne bi bilo skrbi i molitava Marijinih, ljudskog roda ne bi više bilo. Bio bih ga zbrisao jer je vaše življenje uistinu doseglo do dubina Zla. Pravda je ranjena, Strpljivost je dokončana, Kazna je spremna. Ali, tu je Marija koja vas zaklanja svojim plaštem, i premda Ja jednim samo pogledom mogu učiniti da preda Mnom ničice padne Raj i da zadršću zvijezde, ne mogu ništa protiv moje Majke.

MAJKA SAM EUHARISTIJE

Ja sam njezin Bog, ali Ona je moja Mati. I Ja, savršen u svemu, Učitelj sam vam i u ovome: u ljubavi prema Majci. Onome koji još vjeruje na svijetu poručujem: spasenje svijeta je u Mariji.«

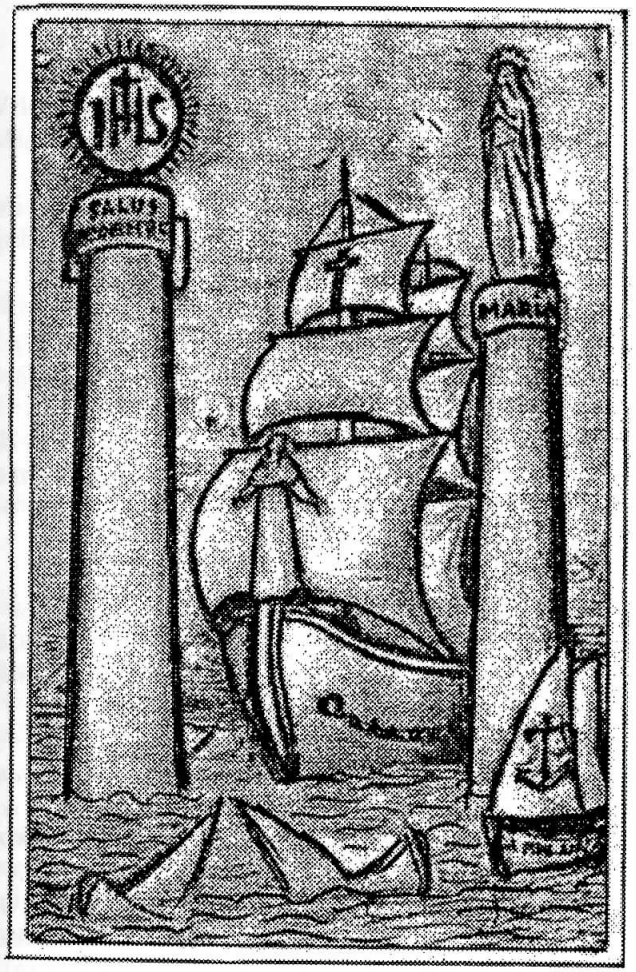

EUHARISTIJA / MARIJA

MAJKA TEREZIJA:

»Isus je Sebe učinio Kruhom Života, da nam dade život. Noću i danju On je tu. Ako stvarno želite rasti u ljubavi, vratite se Euharistiji, vratite se adoraciji!«

* * *

»Naš se život treba odvijati oko Euharistije. Uprite svoje oči u Njega, jer On je svjetlost. Donesite svoje srce i zatvorite ga u Njegovo Božansko Srce. Ištite od Njega da vam udijeli milost te ga upoznate, ljubav da Ga ljubite, odvažnost da Mu služite. Gorljivo Ga tražite!«

* * *

»Po Mariji, Majci Euharistije, koja je uzrok naše radosti, vi ćete otkriti da nigdje na zemlji niste više dobro došli, nigdje više ljubljeni, do kod Isusa, koji živi i istinski je prisutan u Presvetom Sakramentu. On je tu stvarno u svojoj Osobi i čeka baš tebe!«

* * *

»Godine 1973, u našoj družbi, započeli smo s jednom urom klanjanja tjedno, da bismo zatim nastavili svakodnevno. Imamo mnogo posla. Naše kuće su za bolesne i umiruće... i svugdje ih tražimo. OTKAD SMO POČELE SA SVAKODNEVNIM KLANJANJEM NAŠA LJUBAV PREMA ISUSU POSTALA JE INTIMNIJA, NAŠA LJUBAV JEDNIH PREMA DRUGIMA S MNOGO VIŠE RAZUMIJEVANJA, NAŠA LJUBAV PREMA SIROMAŠNIMA MNOGO SUĆUTNIJA, I ZVANJA SU SE UDVOSTRUČILA. BOG NAS JE BLAGOSLOVIO S MNOGO ČUDESNIH ZVANJA. VRIJEME KOJE PROVODIMO U AUDIENCIJI S BOGOM - NAJDRAGOCJENIJI JE DIO ČITAVOG DANA!«

ISKRICE
(José Maria Escrivá: PUT)

Vrlo važna značajka apostolskog muža jest ljubiti Misu.

* * *

Misa je dugačka, kažeš, a ja dodajem: jer je tvoja ljubav kratka.

* * *

Nije li neobično, da se mnogi kršćani - odmjereni i dapače svečani u društvenim odnosima (ne žuri im se), u svom gotovo neaktivnom stručnom poslovanju, za stolom i za vrijeme odmora (također im se ne žuri) - strahovito žure i u svojoj nestrpljivosti tjeraju svećenika, da skrati, da požuri vrijeme posvećeno Presvetoj Žrtvi na Oltaru.

* * *

»Postupajte mi dobro s Njim, postupajte mi dobro s Njim!«, govorio je u suzama jedan stari prelat mladomisnicima, koje je upravo zaredio.
- Gospodine! Tko bi mi dao glas i vlast, da vičem na taj način u uho i u srce mnogih kršćana, mnogih!

* * *

Kako je plakao na podnožju oltara onaj mladi sveti svećenik, koji je zaslužio mučeništvo, jer se sjetio jedne duše koja se u smrtnom grijehu približila, da primi Krista!
- Da li mu ti tako daješ zadovoljštinu?

* * *

Isusova poniznost: U Betlehemu, u Nazaretu, na

Kalvariji... - Ali je više poniženja i poništenja u Presvetoj Hostiji: više nego u štali i više nego u Nazaretu i više nego na Križu.
Stoga, kako sam dužan ljubiti Misu! (»Našu« Misu, Isuse!...)

* * *

Koliko godina pričešćujući se svakog dana! - Drugi bi postao svetim - rekao si mi - a ja uvijek isti!
- Sinko - odgovorio sam ti - nastavi s dnevnom Pričesti, i misli: što bih bio, da se nisam pričešćivao?

* * *

Pričest, sjedinjenje, sveza, povjerenje: Riječ, Kruh, Ljubav.

* * *

Pričešćuj se. - Nije to pomanjkanje poštovanja. - Pričesti se upravo danas, čim izađeš iz one zamke.
- Zaboravljaš, što je rekao Isus: ne treba liječnik zdravima, nego bolesnima?

* * *

Kad se približiš k Svetohraništu, misli, da On... na tebe čeka dvadeset stoljeća.

* * *

Ovdje je Kralj kraljeva i Gospodin nad gospodom. - Skriven je u Kruhu. Ponizio se do tih krajnosti iz ljubavi prema tebi.

* * *

Zbog tebe je ostao na zemlji. - Nije poštovanje prestati

pričešćivati se, ako si se dobro pripravio. - Svetogrđe je samo primati Ga nedostojno.

* * *

Koje vrelo milosti je duhovna Pričest! - Obavljaj je često i imat ćeš više prisutnosti Božje i više jedinstva s Njim u svojim djelima.

* * *

Postoji uglađenost u pobožnosti.
Nauči je. - Žao mi je tih »pobožnih« ljudi, koji ne znaju prisustvovati Misi - makar je dnevno slušali - i koji se ne znaju ni prekrižiti - čine neke neobične kretnje, pune naglosti - i koji ne umiju prignuti koljeno pred Svetohraništem - njihova smiješna poklecanja su kao ruglo - i koji se ne znaju s poštovanjem nakloniti pred kakvim Gospinim kipom.

* * *

Zapjevajte neba Kori
S nama svi u jedan glas:
Čast i dika Sakramentu,
Gdje se prima Isus Spas!

1. Hostijo, božanska Tajno,
Klanjam Ti se s dušom svom,
Ti si želja anđeoska,
Slast jedina srcu mom:
Hostijo, božanska Tajno,
Klanjam Ti se s dušom svom!

2. Ovdje među anđelima,
Ćutim da je Božji dom,
Pa se Tebi klanjam s njima
Vladar budi srcu mom:
Hostijo, božanska Tajno,
Klanjam Ti se s dušom svom!

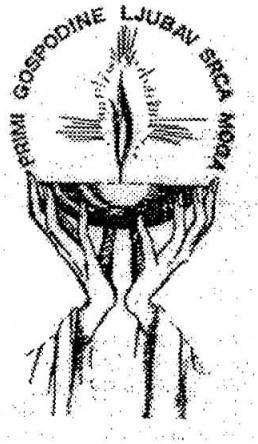

HVALI SION

Hvali Sion Stvoritelja
Vođu svog i Spasitelja
Hvali Njega s pjesmama.

Predmet hvale je divotan
Kruh nam živi i životan
Danas ovdje daje se.

Budi hvala puna glasna
Dostojna i budi časna
Radost srca našega.

Što za stolom Krist naredi
To ponavljat zapovijedi
Vazda nam za spomen svoj.

Razum ljudski što ne shvaća
U tom nek nas vjera jača
Vjera u riječ Kristovu.

Svete noći Krist kod stola
Braći dvanaest apostola
Kruh taj dade blagovat.

Poučeni kako treba
Prinosimo dare neba
U žrtvi spasonosnoj.

KLANJAM TI SE SMJERNO

1. Klanjam ti se smjerno
tajni Bože naš,
što pod prilikama
tim se sakrivaš;
srce ti se moje,
cijelo predaje,
jer dok promatra te
svijest mu prestaje.

2. Vid i opip, okus
varaju se tu
al' za čvrstu vjeru
dosta je što čuh,
vjerujem u svemu
Kristu Bogu svom,
istine nad ovom
nema istinom.

3. Samo Bog na križu
bješe oku skrit,
ovdje je i čovjek
tajnom obavit,
vjerujem u oba,
oba priznajem,
s razbojnikom isto
skrušen vapijem.

4. Rana kao Toma
ja ti ne vidim,
ipak Bogom svojim

priznajem te s njim,
da da vjera moja
uvijek življe sja,
da se ufam u te,
da te ljubim ja.

5. Uspomeno smrti
Spasa premilog,
živi kruše što si
život puka svog,
daj da sveđ od tebe
i moj živi duh,
do kraj žića budi
najslađi mu kruh.

6. Pelikane nježni
Spasitelju moj,
blatna me u Krvi
peri presvetoj,
i kap njena može
svijet da spasi cijel,
da bez ljage bude
posve čist i bijel.

7. Isuse kog sad mi
krije veo taj,
žarku želju, molim,
ti mi uslišaj,
daj da otkrito ti
lice ugledam,
i u slavi tvojoj
blažen uživam. Amen!

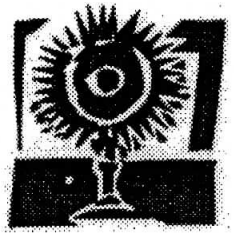

USTA MOJA

1. Usta moja uzdižite
k preslavnome Tijelu glas,
i Krv dragu proslavite
što je proli za sve nas,
čedo Majke plemenite
ljudskog roda Kralj i Spas.

2. Dan je svima smrtnicima,
Djeva nam ga porodi,
i On prođe sijuć tlima
zrnje riječi Božijih,
a na kraju vjernicima
divan spomen ostavi.

3. Kad je s braćom večerao
Spas na gozbi posljednjoj,
sav je zakon obdržao
On u hrani vazmenoj,
i ko hranu tad je dao
sama sebe družbi svoj.

4. Gospod zbori i kruh biva
svetim Tijelom njegovim,
likom vina Krv se skriva,
okom toga ne vidim,
ali sama vjera živa
kazuje bezazlenim.

5. Divnoj dakle Tajni ovoj
klanjajmo se smjerno mi,
stari zakon Žrtvi novoj

nek se sada ukloni,
vjera duši čovjekovoj
nek spoznanje dopuni.

6. Bogu Ocu, Bogu Sinu,
hvala s pjesmom radosnom,
slavimo im veličinu,
častimo ih dušom svom,
Duhu Svetom nek se vinu
glasi s dikom jednakom. Amen!

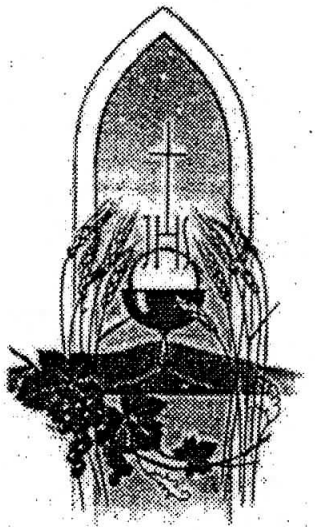

SAKRAMENTU VELIČAJNOM

1. Sakramentu veličajnom
Pojmo u sav glas,
Što ga vjernim kao hranu
Dijeli Isus Spas.

2. On za hranu dušam slabim
Daje nam se sâm,
I grud naša namah biva
Tajni Božji hram.

3.Sveto Tijelo i Krv sveta
Duši nam je lijek,
Slatko milje i štit snažan
čuvar stalan vijek.

4. S hvale harne duše naše
Plamte u sav žar,
Što no, Kriste, sama sebe
Daješ nam za dar.

4. Amo k nama rado slaziš
Ti u svaki čas,
K Sebi jednom primi gore
Svakog vjernog nas.

TI SI, SILNI BOŽE, SEBE

1. Ti si, silni Bože, sebe
U otajstvu skrio vas,
Iz njeg tvoja ljubav vječna
Grije blago bijedne nas.
Hajdmo, braćo, Bogu svome,
Da nas grije sveti žar,
Hvalimo ga dušom cijelom,
Častimo taj Božji dar.

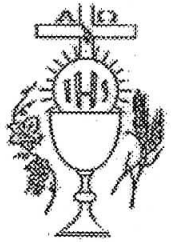

2. Naša vjera u Otajstvo,
Čvršća je neg tvrdi kam,
Otet nam je nitko neće,
Niti svijet ni pakô sam.
Al' je silna tvoja ljubav,
Što je prima zemni crv,
Kad u srce svoje prima
Sveto Tijelo, svetu Krv.

3. Slava svetom Sakramentu
Nek se pjeva kroz sav vijek,
Zemljom, nebom nek se ori
Hvalospjeva gromki jek:
Zapjevajte neba kori
S nama svi u jedan glas:
Čast i dika Sakramentu,
Gdje se prima Isus Spas!

ZDRAVO TIJELO PORO\u0110ENO
(Ave verum)

Zdravo Tijelo porođeno,
K'o plod tijela Djevinog,
Ispaćeno, prineseno,
Zarad ljudstva čitavog.
Koje livaš probodeno,
Krv i vodu s boka svog;
Budi nama pod'jeljeno
U čas boja samrtnog.
Isuse slatki, prepun miline,
Isuse, Marijin Sine!

TEBE MOLIM BOGA SVOG

1. Tebe molim Boga svog
na oltaru sakritog;
Radost velja, svaka želja
Ti si srca mog.

2. S anđelim' Te slavim tu
Hvalu, čast Ti dajem svu,
Bože jaki, u čas svaki
Daj mi pomoć Svu.

3. Vjerujem u Boga svog,
Stvoritelja svijeta tog,
Nek se množe, daj o Bože,
Ovce stada tvog!

O DUŠA NAŠIH HRANO

1. O duša naših hrano,
O anđeoska mano,
O rajski kruše ti!
Nahranit gladne teci,
Slatkoće ne odreci
Tko nje ti zaželi.

2. O piće puno slasti,
Što jasni izvor Spas ti,
Iz Srca Njemu vreš!
Napoji žedne svoje,
Čeznuće sve nam to je,
I Ti mu dostaješ.

3. O Spase, što no milo,
Tu lice ti se skrilo
Pod krušnom prilikom!
Kad veo s njega mine,
Nek u nebu nam sine,
U svemu sjaju svom.

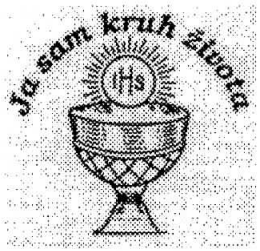

K TEBI, ISUSE MOJ MILI

1. K Tebi, Isuse moj mili
K Tebi samo žudim ja;
K Tebi, k Tebi v'jek me sili
I poziva ljubav Tva.
Ali k Tebi, ah, bez straha,
Tko pristupit mogô bi?
Što sam ja?... tek šaka praha,
Stvoritelj si svega Ti!

2. Ah, daleko luč je sunca,
Ta izvana samo sjaj,
Tvoja svjetlost sa vrhunca
Sjaji nam do srca dna.
Mili Kriste, sâm nas zoveš,
Da svi k Tebi dođemo,
Da nam odmah se odzoveš,
Čim Te ljubit počnemo.

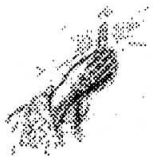

O BOŽE, NISAM VRIJEDAN

O Bože, nisam vrijedan,
Da stupim k stolu tvom
Al' daj da budem vrijedan
pristupit k Spasu svom.
O janje Božje milo,
Ti naša ljubavi,
što za nas Krv si lilo,
nas Sobom sjedini!

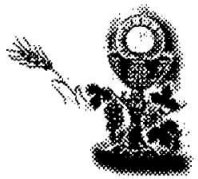

SVEMOŽNI BOŽE

Svemožni Bože, milosti vrelo,
iz dike svoje pogledaj nas!
Pogledaj žrtvu: Krv svetu, Tijelo,
što žrtvujemo mi za svoj spas;
mi za svoj spas, o Oče naš,
mi za svoj spas, o Oče naš!

Primi od svoga skrušenog puka,
tu žrtvu čistu, spomen presvet
trpljenih za nas pregorkih muka,
što ih podnese Spasitelj naš,
Spasitelj naš, o Oče naš,
Spasitelj naš, o Oče naš!

ODZIVAM SE, ISUSE

Odzivam se, Isuse, * jer ti mene zoveš,
jer ti mene hoćeš: * Ave Jesu!

Dolazim ti, Isuse, * jer ti mene tražiš,
jer ti mene paziš: * Ave Jesu!

Gledam u te, Isuse, * jer ti mene tješiš,
jer ti mene krijepiš: * Ave Jesu!

Ljubim tebe, Isuse, * jer ti mene ljubiš,
jer ti mene žudiš: * Ave Jesu!

KRUH I VINO PRINOSIMO BOGU

1. Kruh i vino prinosimo Bogu,
za mir, ljubav i hrvatsku slogu,
za tebe molimo, za tebe živimo,
lijepa naša zemljo Hrvatska.

2. Život svoj prikazujemo Bogu
Za budućnost hrvatskome rodu;
za tebe molimo, za tebe živimo,
lijepa naša zemljo Hrvatska!

ANĐEOSKE ETO HRANE

Anđeoske eto hrane,
putnici se njome hrane;
to je kruh za odabrane,
ne daje se svijetu zlom.

Davno mu je spominjanje
Izakovo žrtvovanje,
izraelskog Vazma janje,
mana, hrana pustinjom.

Dobar pastir, pravo jelo,
smiluj nam se, Janje bijelo,
(daj nam hranu, svoje Tijelo)
brani, vodi stado cijelo
k strani žića blaženog.

Silni Bože što nam jesti
na zemaljskoj daješ cesti:
daj nam gore s tobom sjesti,
(među svece ti nas smjesti)
u nebu kod stola svog.

JA SAM KRUH ŽIVOTA

1. Ja sam kruh života,
Tko dođe k Meni više ne gladuje,
Tko dođe k Meni više ne žeđa!
Tko to može k Meni doći,
Ako ga Otac moj ne privuče?
I Ja ću ga uskrisiti (3 puta)
U najposljednji dan!

2. A kruh koji vam dajem,
To je Tijelo moje za život svijeta;
Tko god jede od ovog kruha,
Pa i ako umre,
Posjedovat će život vječni!
I Ja ću ga uskrisiti (3 puta)
U najposljednji dan!

3. Ako ne jedete Tijelo,
Tijelo Sina Čovječjega,
Ako Njegovu Krv ne pijete, (2 x)
Nemate života u sebi!
I Ja ću ga uskrisiti (3 puta)
U najposljednji dan!

4. Gospodine, ja vjerujem,
Da si Pomazanik i Sin Božji,
Da si Pomazanik i Sin Božji,
Koji je došao na svijet,
Koji je došao na svijet!
I Ja ću ga uskrisiti (3 puta)
U najposljednji dan!
ALELUJA (4 puta)

UZMITE, JEDITE

1. Uzmite, jedite,
moje vam Tijelo to je,
uzmite, pijte svi,
evo vam Krvi moje!

2. Spasitelj reče to,
Njegova riječ bi dosta,
Tijelo i sveta Krv
u taj čas namah posta!

3. Danas, kroz vjekove,
u Crkvi isto biva,
među nama, sretni smo,
imamo Krista živa!

4. Kada nas žića put
hoće da jadom smrvi,
štita, gle, Kristova,
Tijela mu, svete Krvi!

PRI SVOJOJ ZADNJOJ VEČERI

1. Pri svojoj Zadnjoj večeri
U krugu učenika,
Blagoslivljajuć kalež svet,
Dijeleći Kruh života;

2. Govoreć ura se primiče:
Ja moram od vas poć,
A da ko spomen svima vam
Od mene trajan bude,

3. Evo vam Krvi moje
I Tijela svetog moga,
Za hranu duše sviju vas,
Jer Meni sad je poć.

4. Pod ovim tajnim velom
Krije se Bog zacijelo.
O vjero sveta krijepi me
Na putu žića mog!

PUN VJERE STOJ

Pun vjere stoj, svom Kristu poj, Krist Bog je tvoj.
On stoji tu dan i noć svu: oj dođi mu!

Pripjev
Kriste zdravo, s neba hrano, blago pravo,
ti živi Bog, spas svijeta tog, Bog srca mog.

K'O KOŠUTA

K'o košuta što žudi za izvorima vode,
k'o pustinja što žeđa za oblacima kiše.
I duša moja čezne za Tobom o moj Bože,
ne tuguj dušo moja jer dolazi Bog tvoj.

U Boga svog se uzdam od zore pa do noći,
da sjenom idem smrtnom, još uvijek se ne bojim.
U Tvojoj ruci Bože, sudbina leži moja,
dok Ti uza me stojiš, pred kim da strepim ja.

O ISUSE

O Isuse, o moj Spasitelju,
ispuni mi srca vruću želju!

Pogledaj me iz Hostije svete,
da mi misli za tobom polete.

Riječ ljubavi milo mi prozbori,
Srce svoje srcu mi otvori.

Da ugledam Srca tvoga plamen,
da te ljubim u sve vijeke. Amen.

HVALA TI NA OVOJ GOZBI

Hvala Ti na ovoj gozbi,
hvala Ti na ovom daru,
hvala Ti na svemu
što nam pružaš, Gospode.
Ostani zato s nama,
prati nas stazom našom,
budi nam stijena,
hrid života našega.

Kriste budi stvarnost naša,
Ti nam budi sva radost naša.

Kroz sve bure i oluje
Ti nam budi sva snaga naša.

JA SAM S VAMA

1. Nebo gori zemlja blista
slušajući Spasa Krista
kako javlja tisućama:
Ne bojte se! Ja sam s vama!

2. Svaka crkva Bogom živa
na oltaru Krista skriva,
i kroz tajnu javlja nama:
ja sam s vama! Ja sam s vama!

3. Moja žrtva na oltaru
ništi grijehe u svom žaru,
pred njom bježi pakla tama,
jer je Božje Janje s vama!

4. Hranite se mojim tijelom,
pojite se krvlju vrelom,
usred Božjeg svetog hrama
moje Srce bit će s vama!

Pripjev
Ja sam s vama, Isus veli,
s nama ostat žarko želi,
dok pod svetim prilikama
Srce kuca: ja sam s vama!

ŽIVI ISUS NAŠ BOG

Živi Isus naš Bog *(4 puta)*
On živi, On živi, On živi,
živi, živi Isus, naš Bog!

ON JE BOG

On je Bog, On je Bog!... On
Od mrtvnih uskrsnu, On je Bog!
Nek pokleknu svi i nek
prizna svak: da Isus Krist je Bog!
... On na nebo uziđe
... On nam posla Duha svog
... On u Crkvi prebiva
... On će doći sudit svijet

O HOSTIJO SPASONOSNA

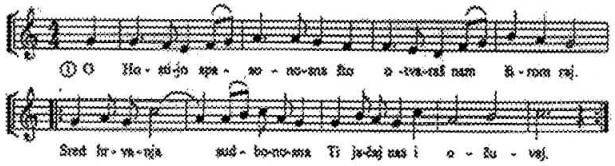

2.O Hostijo najsvetija
što hraniš duše nevine.
Udijeli jakost onima,
što traže pomoć s visine.

3. Gospodinu Trojedinom
nek bude slava vječita.
Koj' život vječni puku svom,
u rajskom domu neka da.

PRED TOBOM

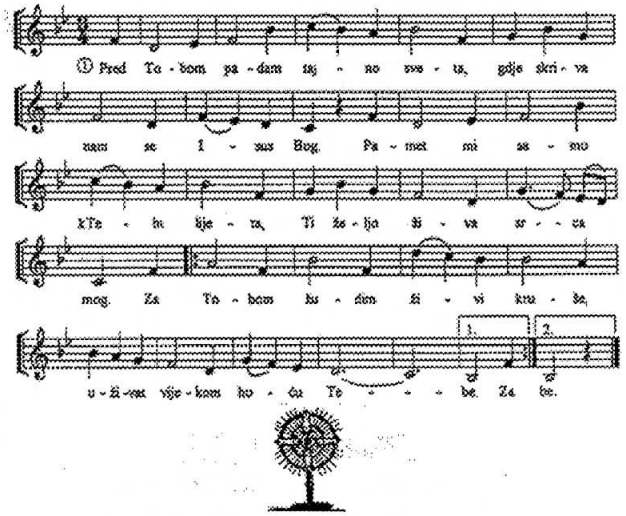

2. Isuse dragi poklon Ti smjeran
koji si siš'o k nam' na oltar.
O daj da Tebi vijek budem vjeran
u zalog srca eto Ti mog.
Za Tobom čeznem o slatki kruše
Ti rajska hrano bolne mi duše.

KRUŠE ŽIVOTA

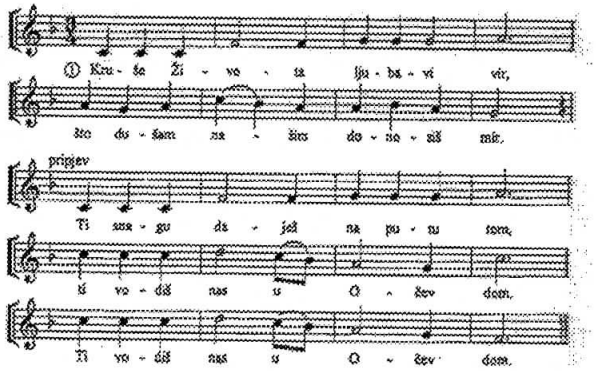

2. O divna Tajno, ljubavi znak,
Što svjetlom svojim razgoniš mrak:
Ti snagu daješ na putu tom,
Ti vodiš nas u Očev dom.

3. Sunce Života, dobrota tva
Grije sve duše i srca sva:
Ti snagu daješ na putu tom,
Ti vodiš nas u Očev dom.

KRISTE U TVOJE IME

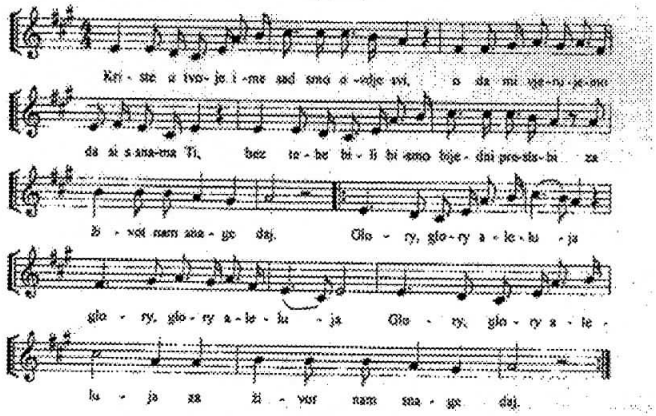

2. Kriste po ovoj gozbi svoje ljubavi
Po kojoj s nama htjede ostati.
Ostani s nama, blagoslovi svaki dan,
Za život nam snage daj.
Glory, glory aleluja...

3. Uskrsli Kriste Tebi vjerujemo mi,
Da i naš Uskrs jednom mora svanuti.
Al' znamo da za Uskrs treba trpjeti,
Za život nam snage daj.
Glory, Glory aleluja...

UZMI KRUH

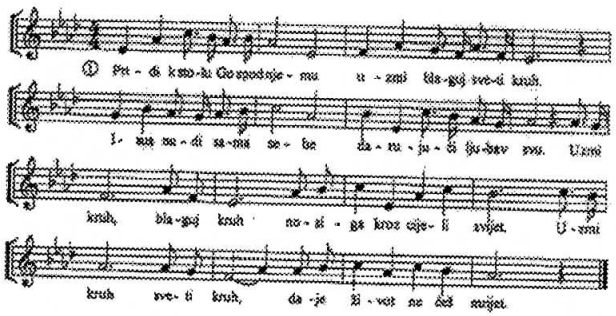

2. Priđi k stolu Gospodnjemu,
tebe zove dan i noć.
Svojom glazbom čeka na te
želi tebi dati moć
Uzmi kruh...

3. Priđi k stolu Gospodnjemu,
nemoj odbit poziv taj.
Uzmi blaguj njeg'vo tijelo,
po njem budi svakom raj.
Uzmi kruh...

DAROVE KRUHA I VINA

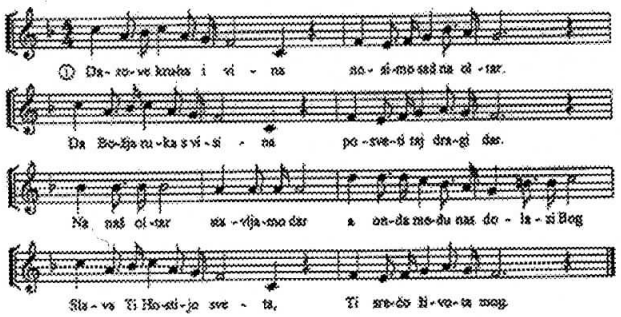

2. Plodovi polja i njiva
tajna je to srcu mom.
Kristovo Tijelo se skriva
u kruhu i vinu tom
Na naš oltar...

ZDRAVO TIJELO ISUSOVO

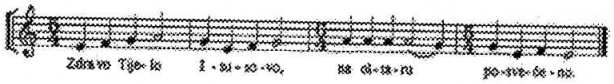

Zdravo Krvi Isusova, na oltaru posvećena.
Zdravo Tijelo Isusovo, Svetim Duhom upućeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, od Djevice porođeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, za nas na križ pribijeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, treći danak uskrsnulo
Zdravo Tijelo Isusovo, na nebesa uzneseno.
Tebi hvala, tebi dika, tebi slava prevelika.
O Isuse, budi hvaljen po sve vijeke vijeka. Amen.

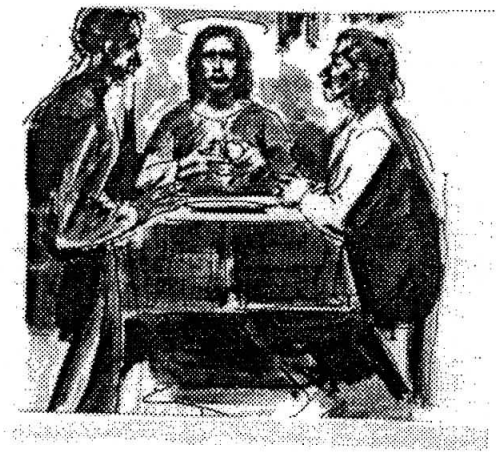

VESELO, BRAĆO, KLIKNIMO

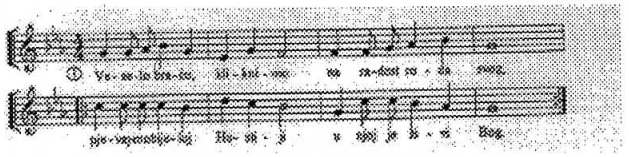

2. Hostijo sveta, Bože naš,
očuvaj brani nas,
naša budućnost s tobom sja,
u tebi naš je spas.

3. Spasitelj svijeta, s nama je
naš prijatelj i brat,
sve patnje, boli, radosti
on s nama dijeli rad.

4. Budimo i mi zahvalni,
i vjerni Kristu svom,
svoj život njemu darujmo
obitelj i svoj dom.

DIVNOJ DAKLE

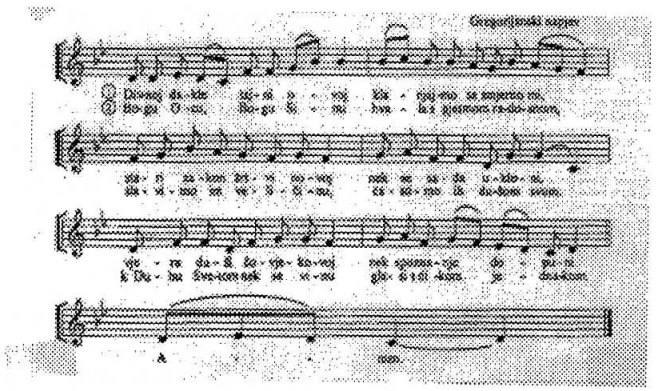

R. ***Kruh s neba dao si njima, (aleluja)***
O. ***Koji svaku slast u sebi ima, (aleluja)***

Pomolimo se:

Gospodine Isuse kriste, u divnom otajstvu ostavio si nam spomen svoje muke. Daj da tako slavimo svete tajne tvoga tijela i krvi da vazda uživamo plod tvog otkupljenja. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

TJELOVO →

VESELO SVETKUJMO

1. Veselo svetkujmo svečani blagdan taj,
Pjesme nek srdačne ječe kroz svaki kraj,
Staro sve svucimo, nove nek budu sad
Misli, riječi i sav naš rad!

2. Posljednju Večeru slavimo danas mi,
kadno je s janjetom braći kruh beskvasni
Davao Spasitelj, kako je nekad Bog
Rekô ocima puka svog.

3. Poslije tog janjeta, slike tajanstvene,
Zapalo bratski zbor Tijelo je Gospodnje,
Cijelo svi primiše, cijelo i svaki njih
S ruku onih milosrdnih.

4. Dade slabićima tijela svog zalogaj,
Dade i tužnima presveti kalež taj,
Govoreć: uzmite čašu što dajem ju,
Svima, evo je: pijte nju!

5. Žrtvu božanstvenu naredi činom tim,
Vlast svećenicima predade jedinim,
Da je prikazuju hraneći sebe njom,
Dijeleći rodu kršćanskom.

6. Kruh anđeoski, gle, čovječjim postaje,
Slika mu negdašnjih sviju sad nestaje;
Čudesna to je stvar: Boga kô Božji dar
Zemni blaguje ubogar.

7. Trojedin Gospode, molbu nam poslušaj,
Kako te častimo, tako nas pohađaj,
Svojim nas stazama vodi, gdje cilj je naš,
K svjetlu u kome prebivaš. Amen!

KNJIGA ČETVRTA

O PRESVETOM OLTARSKOM SAKRAMENTU

Toma Kempenac

NASLJEDUJ KRISTA

POBOŽNI POTICAJ NA SVETU PRIČEST

»Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti« - govori Gospodin. (Mt 11,28)
»Kruh koji ću ja dati, tijelo je moje, za život svijeta«. (Iv 6,51)
»Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje što se daje za vas: ovo činite na moju uspomenu«. (Mt 26,26 ; Lk 22,1)
»Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu«. (Iv 6,56)
»Riječi koje sam vam govorio duh su i život«. (Iv 5,63)

GLAVA 1

S KOLIKIM POŠTOVANJEM VALJA PRIMATI KRISTA

Glas učenikov:
1. Ovo su riječi tvoje, Kriste, vječna Istino, makar nisu izrečene u isto vrijeme, niti zapisane na jednom mjestu.
Jer su dakle tvoje i istinite, moram ih sve primiti sa

zahvalnošću i vjernošću.
Tvoje su i ti si ih izgovorio; a i moje su također, jer si ih izrekao radi moga spasenja.
Rado ih primam iz tvojih usta da se dublje utisnu u moje srce.
Potiču me riječi tako blage, pune slasti i miline, ali me plaše vlastiti grijesi i odbija nečista savjest od primanja tolikog otajstva.
Vabi me slatkoća tvojih riječi, ali me pritišće mnoštvo mojih opačina.
2. Zapovijedaš da s povjerenjem pristupim k tebi ako želim imati s tobom dio; i da uzmem hranu besmrtnosti ako želim polučiti vječni život i slavu.
»**Dođite,** veliš, **k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti**«. (Mt 11,28)
O slatke li i prijateljske riječi u ušima grešnika da ti, Gospode Bože moj, bijednika i siromaha pozivaš na Pričest presvetoga tijela svojega!
Ali tko sam ja, Gospode, da se usuđujem pristupiti k tebi!
Evo, ni najviša te nebesa ne mogu obuhvatiti; a ti veliš: **dođite k meni svi!** (Mt 11,28)
3. Što znači to preblago sniženje i tako prijateljski poziv?
Kako ću se usuditi doći kad nisam svjestan nikakvu dobru radi kojega bih se mogao pouzdati?
Kako ću te uvesti u svoj dom kad sam češće uvrijedio predobrostivo lice tvoje?
Plaše se anđeli i arkanđeli, boje se sveci i pravednici, a ti kažeš: **dođite k meni svi!**
Kad ne bi toga rekao ti, Gospode, tko bi vjerovao da je istina?
I da ti ne zapovijedaš tko bi pokušao pristupiti?

4. Evo, Noa pravedan muž, trudio se sto godina na gradnji lađe da bi se sa nekolicinom spasio; a kako ću se ja moći pripraviti za jedan sat da s poštovanjem primim Stvoritelja svijeta?
Mojsije, veliki sluga tvoj i poseban prijatelj tvoj, načinio je kovčeg iz neraspadljiva drva, te ga je obložio najčišćim zlatom da bi u njemu pohranio ploče zakona; a zar da se ja, gnjili stvor, usudim tako lako primiti tebe Zakonodavca i darovaoca života?
Salamon, najmudriji od kraljeva izraelskih, gradio je na slavu imena tvoga sedam godina veličanstveni hram; i blagdan posvete njegove slavio je osam dana: prinio je tisuće pomirbenih žrtava i zavjetni Kovčeg uz zvuk trube i klicanje smjestio svečano na mjesto za nj određeno.
A ja nesretnik i najbjedniji od ljudi, kako ću te uvesti u svoj dom kad jedva znadem pola sata pobožno provesti?
I kamo sreće kad bih barem jednom dostojno sproveo i pola sata!
5. O Bože moj, koliko su se oni trudili da omile tebi!
Jao, kako je malo što ja činim!
Kako brzo ispunim vrijeme kad se spremam na Pričest!
Rijetko sam posve sabran, vrlo rijetko bez bar malo rastresenosti.
A sigurno u spasonosnoj prisutnosti tvoga Božanstva ne bi smjela doći na um nijedna nepristojna misao, niti me zaokupljati ikoje stvorenje, jer kanim primiti pod krov ne anđela, nego Gospodara anđela.
6. A ipak je vrlo velika razlika između zavjetnog Kovčega sa svojim sadržajem i između prečistog Tijela tvojega sa svojim neizrecivim krepostima; između onih zakonskih žrtava, koje su označavale ono što će doći, i

između prave žrtve Tijela tvojega koja nadopunjuje sve stare žrtve.
7. Zašto dakle ne usplamtim više za tvojom štovanja dostojnom prisutnošću?
Zašto se ne spremam s većom brižljivošću za primanje tvojih svetinja; kad su oni sveti stari patrijarsi i proroci, kraljevi i knezovi s cijelim narodom pokazivali toliku pobožnu sklonost prema službi Božjoj?
8. Vrlo pobožni kralj David plesao je svim srcem pred kovčegom Božjim, sjećajući se dobročinstava nekoć udijeljenih ocima; načinio je razna glazbala i odredio da se radosno pjeva, a i sam je s cijelim narodom često pjevao uz citru, nadahnut milošću Duha Svetoga; učio je narod izraelski svim srcem hvaliti Boga i skladnim glasom na pojedine dane blagoslivljati ga i slaviti.
Ako se onda vršila tolika pobožnost i ako su se sjećali božanske slave pred zavjetnim Kovčegom, koliko sada štovanje i pobožnost mora nadahnjivati mene i sav kršćanski puk u prisutnosti Sakramenta, u primanju preslavnoga Tijela Kristova?
9. Mnogi idu na razna mjesta da posjete relikvije svetaca i dive se kad čuju za njihova djela; promatraju prostrane građevine crkava i ljube svilom i zlatom omotane svete kosti njihove.
A evo, ti si prisutan ovdje kod mene na oltaru, Gospode Bože moj, Svetac nad svecima, Stvoritelj ljudi i Gospodar anđela.
Često se u posjećivanju tih hodočasničkih mjesta očituje ljudska znatiželja radi neviđenih još stvari, pa se vraćaju kući, a da se nisu popravili na kreposniji život, napose kad se radi o površnom hodočašću bez pravog skrušenja.
Ovdje si pak, u Sakramentu oltara, cio prisutan, ti Bože

moj, čovjek Isus Krist: i tu se stiče obilati plod vječnoga spasenja kad god te dostojno i pobožno primamo. I na to nas ne navodi nikakva površnost ni znatiželjnost ni putenost, nego čvrsta vjera, pobožna nada i iskrena ljubav.
10. O nevidljivi stvoritelju svijeta, Bože, kako divno postupaš s nama! Kako blago i milostivo upravljaš sa svojim izabranima kojima nudiš samoga sebe da te primaju u Sakramentu!
To naime nadilazi svaki um; to privlači napose pobožna srca i potpiruje čežnju.
Pravi naime tvoji vjernici, koji odlučuju popraviti cijeli svoj život, crpe često iz ovog presvetog Sakramenta veliku milost pobožnosti i ljubav prema kreposti.
11. O divne i tajanstvene milosti Sakramenta koju poznaju samo vjernici Kristovi, a nevjernici je i službenici grijeha ne mogu spoznati!
U ovom se Sakramentu daje duhovna milost i obnavlja u duši izgubljena krepost; i vraća se grijehom iznakažena ljepota.
Ova je milost katkada tolika da od punine udijeljene pobožnosti ne samo duh, nego i slabo tijelo osjeća da je primilo veću snagu.
12. Moramo ipak veoma žaliti i žalostiti se radi naše mlitavosti i nemarnosti, da se ne zanosimo većom željom za primanjem Krista u kom je sva nada i zasluga onih koji se spašavaju.
On je naime naše posvećenje i otkupljenje; on je utjeha putnika i vječni užitak svetaca.
Valja dakle veoma žaliti što se mnogi tako malo brinu za ovo spasonosno otajstvo koje razveseljuje nebo i čuva čitav svijet.
Jao sljepoće i tvrdoće srca ljudskoga što se ne brinemo

više za tako neiskazani dar, a i služeći se svaki dan njime padamo u nemarnost.
13. Kad bi se naime ova presveta tajna vršila samo na jednom mjestu, te samo jedan svećenik na svijetu obavljao pretvorbu, što misliš kolikom bi željom bili ljudi obuzeti prema onom mjestu i takvom svećeniku Božjem, da bi mogli vidjeti kako se obavljaju božanske tajne! A sada su mnogi posvećeni za svećenike i na mnogim se mjestima prikazuje Krist, da se pokaže to veća milost i ljubav Božja prema ljudima, koliko je sveta Pričest više raširena po svijetu.
Hvala ti, Isuse dobri, vječni pastiru koji si se udostojao nas siromahe i prognanike okrijepiti dragocijenim Tijelom i Krvlju svojom; te na primanje ovih tajna pozvati nas nagovorom svojih vlastitih usta govoreći: **»Dođite k meni, svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti«.** (Mt 11,28)

GLAVA 2

U OVOM SE SAKRAMENTU ISKAZUJE ČOVJEKU VELIKA DOBROTA I LJUBAV BOŽJA

Glas učenikov:
1. Pouzdavajući se u dobrotu tvoju i veliko milosrđe tvoje, Gospode, pristupam bolestan k Spasitelju, gladan i žedan k Izvoru života, siromah Kralju neba, sluga k Gospodaru, stvorenje k Stvoritelju, tužan k svome blagom Tješitelju.
No, odakle mi ta čast da dolaziš k meni? Tko sam ja da mi daješ samoga sebe?
Kako se usuđuje grešnik pojaviti pred tobom? I kako se ti udostojiš doći k grešniku?

Ti poznaš slugu svojega i znaš da nema nikakva dobra u sebi radi kojega bi mu bio dobrostiv.
Priznajem dakle svoju bezvrijednost, priznajem tvoju dobrotu, hvalim blagost i zahvaljujem ti radi prevelike ljubavi.
Činiš naime to radi sebe, a ne radi mojih zasluga, da bolje spoznam tvoju dobrotu, da mi uliješ veću ljubav, i da mi na savršeniji način preporučiš poniznost.
Jer se dakle to sviđa tebi i jer si ti zapovjedio da tako bude, sviđa se i meni što se tako dostojiš činiti; i kamo sreće da se moja opakost ne bi tome opirala!
2. O preslatki i predobrostivi Isuse, koliko ti dugujemo poštovanje i zahvalnost, uz neprestanu pohvalu, za primanje svetoga Tijela tvojega čijeg dostojanstva nije u stanju prikazati nijedan čovjek!
Ali što ću misliti kod ove Pričesti kad pristupam k Gospodinu svomu kojega nisam u stanju dostojno štovati, a ipak ga želim pobožno primiti?
Što ću misliti bolje i spasonosnije nego da se posve ponizim pred tobom i da uzdižem tvoju beskrajnu dobrotu prema meni?
Hvalim te, Bože moj, i uzdižem do vijeka. Prezirem sebe i podvrgavam se tebi do u dubinu bezvrijednosti svoje.
3. Evo ti si Svetac nad svecima, a ja izmet grijeha.
Evo ti se priklanjaš k meni, a ja nisam dostojan da pogledam k tebi.
Evo ti dolaziš k meni, ti želiš biti sa mnom, ti me pozivaš na svoju gozbu.
Želiš mi dati nebesku hranu i **»kruh anđeoski«** da jedem; doista ne drugi nego samoga sebe, živi kruh koji si sišao s neba i daješ život svijetu.
4. Evo odakle izvire ljubav i blagonaklonost odsijeva!

Kakvu ti veliku zahvalnost i pohvalu dugujemo za to! O kako je spasonosna i korisna tvoja odluka kad si to ustanovio! Kako je mila i draga gozba kad sam sebe daruješ za hranu.
O kako je divno djelovanje tvoje, Gospode! Kako je silna tvoja snaga! Kako je neiskazana istina tvoja!
Jer si rekao i sve je stvoreno; i stvoreno je to što si zapovjedio.
5. Divna je i vjerodostojna istina a koja nadilazi ljudski um: da si ti, Gospode Bože moj, pravi Bog i čovjek, čitav sadržan pod neznatnim prilikama kruha i vina; i da te pričesnik jede, a ipak te ne istroši.
Ti, Gospodar svemira, koji nikoga ne trebaš, htio si da u svome Sakramentu stanuješ među nama. Sačuvaj neokaljanim srce i tijelo moje da vesele i čiste savjesti uzmognem češće obavljati tajnu i primati na svoj vječni spas što si ti odredio i ustanovio u prvom redu na svoju čast i trajni spomen.
6. Veseli se, dušo moja, i zahvaljuj Bogu na tako plemenitom daru i posebnoj utjehi što ti je ostavio u ovoj dolini suza.
Jer koliko god puta se spominješ ovoga otajstva i primaš Tijelo Kristovo, toliko puta obnavljaš djelo svoga otkupljenja i postaješ dionikom svih zasluga Kristovih.
Kristova se naime ljubav nikada ne umanjuje, i nikada se ne iscrpljuje veličina njegova smilovanja.
Zato se moraš pripraviti na to s uvijek novom obnovom duha, i veliko otajstvo spasenja usvajati pažljivim razmatranjem.
Mora ti se pričiniti tako velikim, novim i dragim, kad služiš ili prisustvuješ Misi, kao da je istoga dana Krist postao čovjekom sišavši prvi put u Krilo Djevice; ili kao da je viseći na križu trpio i umirao za spasenje ljudsko upravo sada.

GLAVA 3

KAKO JE KORISNO ČESTO SE PRIČEŠĆIVATI

Glas učenikov:
1. Evo, ja dolazim k tebi, Gospode, da mi bude dobro po daru tvome i da se veselim na svetoj gozbi tvojoj što si je »**dobrostivo pripremio siromahu**«, (Ps 67,11) Bože!
Evo, u tebi je sve što mogu i moram željeti; ti si spasenje i otkupljenje moje, nada i jakost, čast i slava.
»**Razveseli dakle danas dušu sluge svoga, jer sam k tebi,** Gospodine Isuse, **podigao srce svoje**«. (Ps 85,4)
Želim te sada pobožno i s poštovanjem primiti; želim te uvesti u svoj dom da zaslužim sa Zakejem biti blagoslovljen od tebe i ubrojiti se među djecu Abrahamovu.
Duša moja žudi za tvojim Tijelom, srce moje želi se sjediniti s tobom.
2. Daj mi sebe i dovoljno mi je. Jer osim tebe ne vrijedi nikakva utjeha.
Ne mogu biti bez tebe; i bez pohoda tvoga nisam u stanju živjeti.
Zato moram često doći k tebi i primiti te kao lijek za svoj spas: da možda ne klonem na putu ako ostanem bez nebeske hrane.
Tako si naime ti, premilosrdni Isuse, propovijedajući puku i liječeći razne bolesti rekao nekoć: »**Ne mogu ih otpustiti gladne da ne klonu na putu**«. (Post 8,21)
Učini dakle sada tako sa mnom kad si ostavio sebe u Sakramentu za utjehu vjernicima.
Ti si naime slatka okrepa duše: i tko te bude dostojno

blagovao, bit će dionikom i baštinikom vječne slave.
Meni, koji tako često padam i griješim, tako brzo omlitavim i klonem, to je zaista potrebno da se čestim molitvama i ispovijedima i primanjem tvoga svetog Tijela obnavljam, čistim i oduševljavam; da možda ne napustim svete odluke dulje vremena se uzdržavajući od Pričesti.
3. »**Srce je naime čovječje sklono na zlo od svoga početka**« (Post 8,21) i ako ne pritekne u pomoć božanski lijek, čovjek brzo pada u gore opačine.
Sveta Pričest dakle odvraća od zla i jača u dobru.
Ako sam naime sada tako često nemaran i mlitav, kad se pričešćujem ili služim Misu, što bi bilo ako ne bih uzimao lijeka i kad ne bih tražio tako velike pomoći?
Pa premda nisam svaki dan spreman niti za služenje dobro raspoložen, ipak ću si dati truda da primam božanske tajne u zgodno vrijeme i postanem dionikom tolike milosti.
Jer ovo je jedna od glavnih utjeha vjerne duše, dok je udaljena od tebe u smrtnome tijelu, da sjećajući se češće svoga Boga primi pobožnim srcem svoga ljubljenoga.
4. O divnog li sniženja tvoje blagosti prema nama! Da se ti, Gospode Bože, Stvoritelju i Oživljavatelju svih duhova, udostojiš doći k siromašnoj duši i s čitavim božanstvom i čovječjom naravi zasititi njezinu glad.
O sretnog li srca i blažene duše koja zaslužuje pobožno primiti tebe Gospodina svoga i napuniti se, primajući te, duhovnom radošću!
O kako velikoga Gospodina prima, kako dragoga gosta uvodi, kako miloga druga prihvaća, kako vjernoga prijatelja dočekuje, kako krasnoga i plemenitoga, nad sve druge, zaručnika grli, vrijednog ljubavi iznad svega što

se može poželjeti. Neka zašute pred licem tvojim, preslatki ljubljeni moj, nebo i zemlja i sav ures njihov; jer što god imaju hvale i uresa tvoj je milostiv dar, i nikada neće dostići slave imena tvojega čijoj »**mudrosti nema granica**«. (Ps 145,5)

GLAVA 4

MNOGA DOBRA PRIMAJU ONI KOJI SE POBOŽNO PRIČEŠĆUJU

Glas učenikov:
1. Gospodine Bože moj, priteci slugu svojega »**blagoslovom svoje miline**« (Ps 20,4) da zaslužim pristupiti k tvomu divnom Sakramentu dostojno i pobožno.
Potakni srce moje da teži za tobom i izbavi me od teške mlitavosti. »**Pohodi me spasenjem svojim**« (Ps 105,4) da okusim u duhu tvoju milinu koja se skriva kao u izvoru, u ovom Sakramentu.
Prosvijetli također moje oči da uzmognem promatrati toliko otajstvo; i ojačaj me da vjerujem u nj neslomljivom vjerom.
Ono je naime djelo tvoje, a ne ljudske moći; tvoja sveta ustanova, a ne ljudsko iznašašće.
Nitko naime nije po sebi sposoban da shvati ili razumije ovo što nadilazi i samu anđeosku dubokoumnost.
Gdje ću dakle moći ja, nedostojni grešnik, prah i pepeo, raspravljati i razumjeti tako duboko sveto otajstvo?
2. Gospode, u bezazlenosti srca svojega, u dobroj čvrstoj vjeri, i po tvojoj zapovijedi pristupam k tebi s nadom i poštovanjem; i zaista vjerujem da si ti prisutan ovdje u Sakramentu, Bog i čovjek.

Ti dakle hoćeš da te primim i da se s tobom sjedinim u ljubavi.
Stoga molim tvoju blagost i stoga prosim da mi dadeš za to posebnu milost: da se sav pretopim u tebe i prelijem ljubavlju, i da si ne priuštim više nikakve druge utjehe.
Ovaj naime najuzvišeniji i najvredniji Sakramenat spas je duše i tijela, lijek za svaku duhovnu slabost; u kom se liječe moje opačne, obuzdavaju strasti, svladavaju ili umanjuju kušnje, ulijeva veća milost, umnaža početna krepost, utvrđuje vjera, jača nada i ražaruje i raste ljubav.
3. Mnoga si naime dobra udijelio i sada još češće dijeliš u Sakramentu svojim miljenicima koji se pobožno pričešćuju, Bože moj, okrilje duše moje, obnavljatelju ljudske slabosti i darivatelju svake unutarnje utjehe.
Jer im ulijevaš veliku utjehu u raznim nevoljama i dižeš ih iz dubine vlastite malodušnosti k nadi tvoje zaštite; i nekom novom milošću ih iznutra jačaš i prosvjetljuješ: da se oni, koji su prije bili tjeskobni i osjećali se prije Pričesti bez oduševljenja, poslije - okrijepljeni nebeskim jelom i pićem - vide da su se promijenili na bolje.
A to radiš razborito s tvojim izabranima zato da zbilja upoznaju i očito iskuse, kako su slabi sami po sebi i koliko dobra i milosti primaju od tebe.
Jer su sami po sebi hladni, tvrdi i bez pobožnosti; a po tebi zaslužuju da budu revni, veseli i pobožni.
Tko naime pristupajući ponizno k izvoru miline neće odatle ponijeti nešto miline?
Ili tko stojeći uz jaki oganj neće se uza nj malo ogrijati?
A ti si uvijek pun i preobilan izvor, žarko goreći oganj, koji se nikad ne umanjuje.

4. Stoga, ako mi nije slobodno crpsti iz punine izvora, ni piti do sitosti, prislonit ću barem svoja usta na otvor nebeske cijevi da zahvatim odanle barem sitnu kapljicu te ugasim svoju žeđ i sasvim se ne isušim.
Pa ako još ne mogu biti sav nebeski i tako pun žara kao što su Kerubini i Serafini, pokušat ću barem dati se na pobožnost i pripremati srce svoje da postanem dionikom barem maloga plamička božanskog ognja, preko poniznoga primanja životvornog Sakramenta.
Što god mi pak nedostaje, dobri Isuse, presveti Spasitelju, nadoknadi dobrostivo i milostivo za me ti koji si se udostojio sve pozvati k sebi govoreći: **»Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti«.** (Mt 11,28)
5. Ja se doduše trudim u znoju lica svoga, muči me bol srca, pritišću me grijesi, uznemiruju kušnje, zapliću i tište mnoge druge zle strasti **»i nema ga tko bi mi pomogao«;** (Ps 21,12) nema ga tko bi me oslobodio i spasio, osim tebe, Gospode Bože moj, spasitelju moj, komu predajem sebe i sve svoje, da me čuvaš i dovedeš u život vječni.
Primi me na hvalu i slavu imena svoga, koji si svoje tijelo i krv spremio meni za jelo i pilo.

GLAVA 6

ŠTO TREBA ČINITI PRIJE PRIČESTI

Glas učenikov:
1. Ka promatram, Gospode, tvoje dostojanstvo i svoju nevrijednost veoma drščem i smeten sam u sebi.
Jer ako ne pristupim, onda bježim od života; a ako se budem nedostojno narinuo, nanosim uvredu.

Što dakle da činim, Bože moj, pomoćniče moj i savjetniče u nevoljama?
2. Uči me ti pravome putu; predloži mi kakvu kratku vježbu, prikladnu svetoj Pričesti.
Korisno je naime znati kako moram pobožno i s poštovanjem pripraviti za tebe srce svoje, da spasonosno primim tvoj Sakramenat, ili dapače da prinesem tako veličanstvenu i božansku žrtvu.

GLAVA 7

O ISPITIVANJU VLASTITE SAVJESTI I ODLUCI ZA POPRAVAK

Glas Ljubljenoga:
1. Nadasve mora svećenik Božji pristupiti da služi, uzima u ruke i pričešćuje se ovim Sakramentom - sa najdubljom poniznošću srca i smjernim poštovanjem, sa živom vjerom i pobožnom nakanom za čast Božju.
Ispitaj marljivo svoju savjest i očisti je i uresi prema svojoj mogućnosti pravim skrušenjem i poniznom ispovijedi tako, da nemaš ili ne znaš za išta teškoga što bi te grizlo i priječilo slobodan pristup.
Neka ti se gade svi tvoji grijesi općenito, a za svakidanje prestupke žali i uzdiši još napose.
I ako vrijeme dopušta, ispovjedi Bogu u tajnosti srca svu bijedu svojih strasti.
2. Uzdiši i žali što si još uvijek tako puten i svjetovan, tako neumrtvljen u strastima, tako pun požudnih nagona.
Tako neoprezan u izvanjskim osjetima, a tako često zapleten u mnoga luda maštanja.

Tako sklon na vanjštinu, a tako nemaran za unutarnjost.
Tako brz na smijeh i raspuštenost, a tako tvrd na plač i skrušenje.
Tako spreman na slobodu i blagodat tijela, a tako lijen za strogost i revnost.
Tako znatiželjan da što nova čuješ ili lijepa vidiš, a tako nemaran da prigrliš ono što ponizuje i što je odbačeno.
Tako požudan da mnogo toga imaš, a tako škrt za davanje i tako uporan za pridržati.
Tako nesmotren u govoru, a tako nesklon za šutnju.
Tako nepristojan u ponašanju, a tako bezobziran u činima.
Tako požudan za jelom, a tako gluh za riječ Božju.
Tako brz na počinak, a tako spor na rad.
Tako budan za brbljanje, a tako pospan za sveto bdijenje.
Tako hitar za svršetak, a tako nestalan za čekanje.
Tako nemaran u molitvi časova, tako mlitav kod služenja Mise, tako suh kod Pričesti.
Tako brzo rastresen, tako rijetko potpuno sabran u sebi.
Tako brzo potaknut na srdžbu, tako lak da zamjeriš drugome.
Tako sklon na suđenje, tako strog pri ukoru.
Tako veseo u sreći, tako slab u nesreći.
Tako često mnogo dobra odlučuješ, a tako malo izvršiš.
3. Priznavši i oplakavši ove i druge svoje manjke s bolju i velikim negodovanjem radi vlastite slabosti, stvori čvrstu odluku da ćeš uvijek popravljati svoj život i napredovati na bolje.
Zatim s potpunim predanjem i sa svom voljom prikaži samoga sebe na čast imena moga, a na oltaru srca

svoga, za vječnu žrtvu paljenicu; predajući mi naime vjerno svoje tijelo i dušu.
I da tako zaslužiš dostojno pristupiti, da prineseš Bogu žrtvu i primiš spasonosno Sakramenat tijela mojega.
4. Nema naime dostojnijeg prikazanja i veće zadovoljštine za oproštenje grijeha, nego prikazati sebe sama Bogu čisto i potpuno, s prikazanjem tijela Kristova u Misi i Pričesti.
Ako čovjek učini, koliko je do njega, i zaista se pokaje: koliko god puta pristupi k meni radi oproštenja i pomilovanja, »**tako živ bio,** govori Gospodin, **neću smrti grešnika, nego radije da se obrati i živi«;**
(Ezek 33,11) jer se više neću sjećati njegovih grijeha nego će mu sve biti oprošteno.

GLAVA 8

O PRIKAZIVANJU KRISTA NA KRIŽU I O VLASTITOM PREDANJU

Glas Ljubljenoga:
1. Kao što sam ja sama sebe, raširivši ruke na križu i svučenog tijela, prikazao svojevoljno Bogu Ocu za tvoje grijehe, tako da nije ostalo ničega na meni, a da ne bi sve prešlo u žrtvu za ublaženje božanstva; tako moraš i ti dragovoljno, koliko samo bolje možeš, prikazati svaki dan sebe u Misi meni za čistu i svetu žrtvu, sa svim svojim silama i čuvstvima.
Što tražim od tebe više, nego da nastojiš posve mi se predati?
Što god dao osim sebe, ne marim; jer ne tražim tvoj dar nego tebe.

2. Kao što tebi ne bi bilo dovoljno kad bi sve imao osim mene: tako se neće moći ni meni svidjeti što god dao, ako ne prikažeš sebe.
Prikaži mi se i daj sebe čitavoga Bogu, pa će tvoja žrtva biti primljena.
Evo, ja sam svega sebe prikazao Ocu za te; dao sam također čitavo svoje tijelo i krv za hranu da budem sav tvoj i da ti ostaneš moj.
Ako se pak zaustaviš kod sebe i ne predaš se svojevoljno mojoj volji, nema potpunog prikazanja i neće biti potpunog sjedinjenja među nama.
Svima dakle tvojim djelima mora prethoditi svojevoljno predanje samoga sebe u ruke Božje, ako želiš polučiti slobodu i milost.
Zato tako malo njih postaju prosvijetljeni i slobodni iznutra, jer ne znaju potpuno zatajiti sami sebe.
Čvrsta je moja odluka: »**Ako se tko ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik**« (Lk 14,33)
Ako dakle ti želiš biti moj učenik, prikaži samoga sebe meni, sa svim svojim čuvstvima.

GLAVA 9

KAKO MORAMO SEBE I SVE SVOJE PRIKAZIVATI BOGU I ZA SVE SE MOLITI

Glas učenikov:
1. Gospode, sve je tvoje što je na nebu i na zemlji.
Želim prikazati sama sebe tebi za dragovoljnu žrtvu i ostati zauvijek tvoj.
Gospode, prikazujem se tebi danas za vječnoga slugu, za poklon i za žrtvu vječne hvale.
Primi me s ovim svetim prinosom svoga predragoci-

jenoga Tijela, što ti ga danas prikazujem u prisutnosti anđela koji te nevidljivo prate; da bude na spas meni i svemu puku tvojemu.
2. Gospode, prikazujem ti sve grijehe i prestupe svoje, koje sam počinio pred tobom i pred svetim anđelima tvojim, od dana kad sam prvi put mogao sagriješiti pa sve do ovoga časa, na milostivom oltaru tvome: da ih ti sve spališ i sažežeš ognjem ljubavi svoje i izbrišeš sve mrlje mojih grijeha; i očistiš moju savjest od svakoga prijestupa; i vratiš mu milost svoju, koju sam izgubio griješeći, oprostivši mi potpuno sve i primivši me milosrdno u zagrljaj mira.
3. Što mogu učiniti za svoje grijehe, nego ih ponizno ispovijediti i oplakivati i moliti bez prestanka za tvoje smilovanje?
Molim te, usliši me milostivo kad stojim pred tobom, Bože moj.
Svi su mi grijesi moji nadasve mrski, neću ih nikada više počiniti; nego žalim za njih i žalit ću dok budem živ, spreman činiti pokoru i prema mogućnosti zadovoljiti.
Oprosti mi, Bože, oprosti mi grijehe moje radi svetoga imena svoga: spasi dušu moju koju si otkupio dragocjenom krvlju svojom.
Evo, preporučam se tvome milosrđu, predajem se u tvoje ruke.
Učini sa mnom po dobroti svojoj, a ne po zloći i nepravdi mojoj.
4. Prikazujem ti također i sva svoja dobra, premda ih je vrlo malo i nesavršena su, da ih ti popraviš i posvetiš; da ti budu draga i da ih prihvatiš, i da me uvijek navodiš na bolja; i da mene, lijenoga i beskorisnoga čovjeka, dovedeš do blaženoga i hvalevrijednoga završetka.

5. Prinosim ti također svete želje pobožnih duša, potrebe roditelja, prijatelja, braće, sestara i svih svojih dragih, kao i onih koji su iz ljubavi prema tebi, meni ili drugima učinili što dobra: i koji su zaželjeli i zamolili me da za njih i za sve njihove prinesem molitve i Mise, bilo da još žive u tijelu, bilo da su već mrtvi za ovaj svijet; da svi osjete kako im je došla pomoć milosti tvoje, blago utjehe, zaštita od pogibelji, oslobođenje od kazna, pa da, izbavljeni od svih zala, veseli zahvale tebi.
6. Prikazujem ti također molitve i pomirbene žrtve napose za one koji su me čime uvrijedili, ražalostili ili korili, ili mi nanijeli kakvu štetu ili nepriliku; a i za sve one koje sam kada ražalostio, uznemirio, dosađivao im i sablaznio ih riječima, djelima, svjesno ili nesvjesno; da i ti nama svima oprostiš naše grijehe i međusobne uvrede.
Uzmi, Gospode, iz srdaca naših svaku sumnju, zlovolju, srdžbu i prepirke i što god može povrijediti ljubav i umanjiti bratsko štovanje.
Smiluj se, smiluj se, Gospodine, onima koji mole milosrđe tvoje; podaj milost nevoljnima: i daj da tako živimo da budemo dostojni uživati tvoju milost i da zadobijemo život vječni. Amen.

GLAVA 10

NE VALJA NA LAKU RUKU PROPUSTITI SVETU PRIČEST

Glas Ljubljenoga:
1. Valja se često uteći izvoru milosti i božanskog milosrđa, izvoru dobrote i svake čistoće: da se

uzmogneš izliječiti od svojih strasti i mana i da zaslužiš postati jači i budniji protiv svih kušnja i varki đavolskih.
Neprijatelj, znajući da je u svetoj Pričesti sakriven plod i najjači lijek, na sve se načine i svakom zgodom trudi da vjerne i pobožne duše, koliko samo može, od nje odvrati i spriječi.
2. Kad se naime neki odluče spremiti za svetu Pričest, onda trpe gore napadaje sotonine.
Taj opaki duh (kako piše u knjizi Job) dolazi među djecu Božju da ih smeta svojom običajnom zlobom ili ih odviše uplaši i dovede u dvoumicu: da umanji njihovu želju ili napadajima ugrabi vjeru, da možda posve napuste Pričest ili joj barem mlitavo pristupe.
Ali se ne valja nimalo obazirati na njegove lukavštine i maštanja ma kako bila ružna i strašna; nego sva maštanja valja natrag obrnuti na njegovu glavu.
Valja ga prezreti i izrugati bijednika; i ne smijemo radi njegovih napadaja i uzrujavanja, koja potpiruje, propustiti svetu Pričest.
3. Često smeta također prevelika zabrinutost radi pobožnosti i neka tjeskoba radi ispovijedi koju bismo morali obaviti.
Postupaj prema savjetu razboritih ljudi i odloži tjeskobu i skrupule: jer to priječi milost Božju i razara pobožnost duše.
Radi kakve male neprilike ili poteškoće nemoj propustiti svete Pričesti: nego se idi odmah ispovijedi i oprosti drugima od srca sve uvrede.
Ako si pak ti koga uvrijedio, moli ponizno za oproštenje i Bog će ti rado oprostiti.
4. Što koristi dugo krzmati s ispovijedu ili odlagati svetu Pričest?

Očisti se što prije, ispljuj brzo otrov, požuri se primiti lijek, i oćutjeti ćeš se bolje nego ako je dugo odlažeš.
Ako je danas odlažeš radi ovoga, sutra će doći možda drugo još veće: i tako bi se mogao dugo odvraćati od svete Pričesti i postati još nesposobniji.
Što brže možeš riješi se sadašnje smetnje i mrtvila: jer ništa ne koristi biti dugo u tjeskobi, dugo obilaziti zbunjen i radi svakodnevnih smetnja odijeliti se od božanskih tajna.
Dapače vrlo mnogo škodi ako dugo odlažeš Pričest; jer to običava dovesti do velike mlakosti.
Nažalost neki, koji su mlitavi i raspušteni, rado prihvaćaju odlaganje ispovijedi i žele odgoditi svetu Pričest da ne budu obavezni više paziti na sebe.
5. Jao, kako malo ljubavi imadu i kako je bijedna pobožnost onih koji na tako laku ruku zanemaruju svetu Pričest!
Kako je sretan i Bogu drag koji tako živi i koji čuva svoju savjest tako čistu, da je spreman i svaki dan pričestiti se, i bio bi vrlo zadovoljan kad bi mu to bilo dopušteno i kad bi to mogao bez daljnjega!
Ako se tko uzdrži katkada radi poniznosti ili zbog opravdane zapreke, valja ga pohvaliti radi poštovanja.
Ali ako je po srijedi mlakost, onda mora sam sebe potaknuti i učiniti koliko je do njega; a Gospodin će pomoći njegovoj želji, radi dobre volje, na koju osobito pazi.
6. Kad je pak zakonito zapriječen, imat će uvijek dobru volju i pobožnu nakanu pričestiti se, pa tako neće ostati bez ploda Sakramenta.
Svaka naime, pobožna duša može svaki dan i svaki čas pristupiti bez zapreke i spasonosno k duhovnoj Pričesti Kristovoj.

pristupiti bez zapreke i spasonosno k duhovnoj Pričesti Kristovoj.
No, ipak mora u izvjesne dane i u određeno vrijeme primiti tijelo svoga Otkupitelja sakramentalno s dubokim poštovanjem i mora više paziti na hvalu i čast Božju nego tražiti svoju utjehu.
Jer toliko se puta otajstveno pričešćuje i nevidljivo okrepljuje, koliko se puta pobožno sjeća tajne utjelovljenja i muke Kristove, i užiže ljubavlju prema njemu.
7. Tko se ne sprema inače, osim uoči blagdana, ili jer to traži običaj, taj će često biti nepripravan.

NAPUTAK:

Sva se ova razmatranja čitaču sama po sebi preporučuju, ipak su ovdje za lakšu uporabu razvrstana prema različitim prigodama. Na taj se način možemo njima služiti u svagdašnjoj pobožnosti.

Razmatranja za jutarnju pobožnost:

13. Božanski Sužanj
14. Isus me ljubi — I. Dio
17. Skroviti život

6. Fiat: neka bude!
7. Novi život — II. Dio
8. Jučer

1. Budućnost
3. Dan Isusov
9. Milost — III. Dio
16. Božanska providnost

1. Lijek
6. Isus i vrijeme — IV. Dio
9. Kalež

Razmatranja za večernju pobožnost:

11. Spomeni se, čovječe, da si prah!
12. Bogu hvala! — I. Dio

11. Žalosno spominjanje
16. Malovjerniče; što si tako plašljiv? — II. Dio
17. Suze žalosnice
18. Smiješak smrti

2. Noć Isusova
11. Požrtvovnost — III. Dio
12. Što će se sa mnom dogoditi?
6. Isus i vrijeme
8. Na grobu naših milih — IV. Dio
11. Isus i ostali

Razmatranja pod svetom misom:

6. Zdravo, sveta Hostijo!
7. Zaklon Isusov
9. Siromašni Isus
10. Dobro mi je ovdje

I. Dio

12. Srdačan poziv
13. Sveta misa
14. Sveta pričest
15. Bogu Ocu

I I. Dio

6. Čežnja za ljubavlju
9. Milost
10. Posrednik
11. Požrtvovnost
13. Nebo

I I I. Dio

7. Misa u nebeskom dvoru
9. Kalež
12. Predragocjena Krv

I V. Dio

Priprava za svetu ispovijed:

15. Nakon grijeha
23. Milosrđe

I. Dio

8. Jučer
11. Žalosno spominjanje

I I. Dio

4. Srce
5. Oproštaj
8. Mjesečna duhovna obnova

I I I. Dio

1. Lijek
3. Šuti i trpi

I V. Dio

Poslije svete ispovijedi:

16. Nakon oproštenja

I. Dio

16. Malovjerniče, što si tako plašljiv?

I I. Dio

9. Milost
12. Što će se sa mnom dogoditi?

I I I. Dio

14. Tužbe Isusove

I V. Dio

Priprava za svetu pričest:

4. Dođi, o Isuse!
6. Zdravo, sveta Hostijo!
7. Zaklon Isusov

I. Dio

13. Božanski Sužanj
21. Gospodine, nisam dostojan

1. Čežnja sa Spasiteljem
5. Nagrada
6. Fiat: neka bude!
8. Jučer
9. Spasitelju ususret
14. Sveta pričest

I I. Dio

7. Čežnja za ljubavlju
11. Požrtvovnost
17. Venite adoremus

I I I. Dio

2. Vigilare non cesses
4. Gledajte Jaganjca Božjega!
13. Predragocjena Krv

I V. Dio

Zahvala poslije svete pričesti:

1. Isus je moj
5. Hvala Ti, o Isuse!
14. Isus me ljubi
17. Skroviti život
22. Što da vratim Gospodu?

I. Dio

2. Neka čuva dušu tvoju
3. Za onu dušu
4. Ostani ovdje
7. Novi život
10. Na gozbi kod Isusa

I I. Dio

3. Dan Isusov
7. Čežnja za ljubavlju
10. Posrednik
15. Zahvalnost

I I I. Dio

5. Danas je došlo spasenje kući ovoj
10. Isus ga pogleda i zavoli — I V. Dio
13. Predragocjena Krv

Za duhovnu pričest:

1. Isus je moj
20. Izdaleka — I. Dio

1. Čežnja za Spasiteljem
9. Spasitelju ususret — I I. Dio

4. Gledajte Jaganjca Božjeg
5. Danas je došlo spasenje kući ovoj — I V. Dio

Za pohađanja Presvetog Sakramenta:

9. Siromašni Isus
10. Dobro mi je ovdje
11. Spomeni se, čovječe, da si prah
12. Bogu hvala! — I. Dio
17. Skroviti život
18. Moja knjižica
19. Izbliza

3. Za onu dušu
4. Ostani ovdje
6. Fiat: neka bude
7. Novi život — I I. Dio
8. Jučer
12. Srdačan poziv
14. Sveta pričest
16. Malovjerniče, što si tako plašljiv?

4. Srce
5. Oproštaj
9. Milost
13. Nebo — I I I. Dio
14. Raj
16. Božanska providnost
17. Venite adoremus

2. Budi vazda budan!
4. Gledajte Jaganjca Božjeg!
6. Isus i vrijeme — I V. Dio
14. Tužbe Isusove

U bolesti:

24. Posljednja ljubav
8. Na bolesničkom krevetu — I. Dio

17. Suze žalosnice
18. Smiješak smrti — I I. Dio

1. Budućnost
2. Noć Isusova
5. Oproštaj — I I I. Dio
12. Što će se sa mnom dogoditi?

1. Lijek
3. Šuti i trpi — I V. Dio
10. Isus ga pogleda i zavoli
11. Isus i ostali

Za mjesečnu duhovnu obnovu:

3. Dan Isusov
8. Mjesečna duhovna obnova
12. Što će se sa mnom dogoditi? — I I I. Dio
1. Budućnost
16. Božanska providnost

14. Tužbe Isusove — I V. Dio

SADRŽAJ

Strana

Predgovor 4

I. DIO

1. Isus i ja 11
2. Isus je moj 14
3. Reci samo riječ! 17
4. Dođi, o Isuse! 21
5. Hvala Ti, o Isuse! 24
6. Zdravo, sveta Hostijo! 27
7. Zaklon Isusov 31
8. Na bolesničkom krevetu 33
9. Siromašni Isus 37
10. Dobro mi je ovdje 40
11. Spomeni se, čovječe, da si prah! 43
12. Bogu hvala! 47
13. Božanski sužanj 50
14. Isus me ljubi 53
15. Nakon grijeha 55
16. Nakon oproštenja 58
17. Skroviti život 62
18. Moja knjižica 66
19. Izbliza 69
20. Izdaleka 72
21. Gospodine, nisam dostojan! 75
22. Što da vratim Gospodu? 79
23. Milosrđe 82
24. Posljednja ljubav 85

II. DIO

1. Čežnja za Spasiteljem 91
2. Neka čuva dušu tvoju! 94
3. Za onu dušu 98
4. Ostani ovdje! 102
5. Nagrada 106
6. Fiat: neka bude! 110
7. Novi život 115
8. Jučer 119
9. Spasitelju ususret 124
10. Na gozbi kod Isusa 129
11. Žalosno spominjanje 133
12. Srdačan poziv 137
13. Sveta misa 142
14. Sveta pričest 146
15. Bogu Ocu 151
16. Malovjerniče, zašto si tako plašljiv? 155
17. Suze žalosnice 160
18. Smiješak smrti 165

III. DIO

1. Budućnost 173
2. Noć Isusova 177
3. Dan Isusov 181
4. Srce 185
5. Oproštaj 189
6. Čežnja za ljubavlju
(Od početka svete mise do evanđelja) 197
7. Čežnja za ljubavlju (Pričesna molitva) 199
8. Mjesečna duhovna obnova 205
9. Milost 211

10. Posrednik 217
11. Požrtvovnost 220
12. Što će se sa mnom dogoditi? 225
13. Nebo 229
14. Raj 234
15. Zahvalnost 239
16. Božanska providnost 242
17. Venite adoremus! 247

IV. DIO

1. Lijek 261
2. Vigilare non cesses! - Budi vazda budan! 264
3. Trpi i šuti! 269
4. Gledajte Jaganjca Božjeg! 272
5. Danas je došlo spasenje kući ovoj 276
6. Isus i vrijeme 279
7. Misa na nebeskom dvoru 284
8. Na grobu naših milih 287
9. Kalež 293
10. Isus ga pogleda i zavoli ga 298
11. Isus i ostali 303
12. Predragocjena Krv (Misna pobožnost) 308
13. Predragocjena Krv (Pričesna pobožnost) 313
14. Tužbe Isusove 318

Dodatak 339
Naputak 401

ŽRTVA-GOZBA-PRISUTNOST